

Регионална инспекция по околната среда и водите Бургас

Доклад за състоянието на околната среда 2021 г.

гр. Бургас
Април 2022

Настоящият Доклад за състоянието на околната среда на територията на област Бургас е изготвен от експертите на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас, със съдействието на Басейнова дирекция „Черноморски район”, Басейнова дирекция „Източнобеломорски район”, Община Бургас, РЗИ-Бургас, Регионална лаборатория – Бургас към ИАОС-София, РДГ-Бургас, ЮИДП-Сливен.

Основната цел на доклада е да информира за състоянието и проблемите на околната среда в региона за основните постижения предизвикателствата, пред които сме изправени в бъдеще.

Докладът има съществено значение за повишаване информираността на обществото, екологичната култура, активизиране на интереса на младите хора към проблемите на околната среда и привличането им при решаване на проблемите.

За контакти:

РИОСВ – Бургас

гр. Бургас 8000

к-с „Лазур”, ул. „Перушица” № 67, ет. 3

Телефони:

Директор – 056/813-205

Зелен телефон – 056/813-212

факс: 056/813 – 200

e-mail: riosvbs@unacs.bg

страница в интернет: www.riosvbs.com

СЪДЪРЖАНИЕ

стр.

I. Въведение.....	7
II. Анализи по компоненти на околната среда	8
II.1. Атмосферен въздух	8
II.2. Води	33
II.3. Земи и почви	55
II.4. Защитени територии и биологично разнообразие	62
III. Анализи по фактори на въздействие	90
III.1. Отпадъци	90
III.2. Шум	111
III.3. Радиационен контрол.....	114
III.4. Химикали и управление на риска от големи аварии	119
IV. Превантивна дейност и контрол	125
V. Проекти/обекти с екологично предназначение	155
VI. Заключение	164
VII. Приложения	164

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ADR	Европейска спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе
АУАН	Акт за установяване на административно нарушение
БАН	Българска академия на науките
БД	Български държавен стандарт
БДУВЧР	Басейнова Дирекция за управление на водите за Черноморски район
БДИБР	Басейнова Дирекция Източноромански район гр. Пловдив
БИ	Биотичен индекс
БПК5	Биологична потребност от кислород
БФВ	Битово-фекални води
в.с.	Ваканционно селище
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ГКПП	Гранично-контролно пропускателен пункт
ГОП	Горен оценъчен праг
ГДТБО	Градско депо за твърди битови отпадъци
ГФ	Горски фонд
ГПП	Геолого-проучвателна площ
ДА	Държавна агенция
ДВ	Държавен вестник
ДГТ	Държавени горски територии
ДдивС	Държавна дивечовъдна станция
ДДТ	Излязъл от употреба инсектицид, забранен от 1967 година в България
ДЛ	Държавно лесничество
ДКЦ	Диагностично-консултативен център
ДОАС	Диференциална оптична автоматична система
ДОВОС	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДОП	Долен оценъчен праг
ЕИБ	Европейска информационна банка
ЕО	Екологична оценка
ЕПг	Екологичен праг
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ЗЗВВХВП	Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛОД	Закон за лова и опазване на дивеча
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗПБ	Закон за подземните богатства
ЗРА	Закон за рибарството и аквакултурите
ЗВ	Закон за водите

ЗТ	Защитена територия
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗЗШОС	Закон за защита от шума в околната среда
ЗЧАВ	Закон за чистота на атмосферен въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИБР	Източнобеломорски район
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ИО	Институт по океанология, БАН
ИРА	Институт по рибарство и аквакултури, Варна
ИСПА	Инструмент за структурни политики по присъединяването
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КПС	Канална помпена станция
к. к.	Курортен комплекс
к-г	Къмпинг
КИАЕМЦ	Комитет за използване атомната енергия за мирни цели
ЛПС	Локално пречиствателно съоръжение
МДК	Максимално допустима концентрация
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
НПО	Неправителствена организация
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НУРИКР	Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОГТ	Общински горски територии
ОЛТ	Организиран ловен туризъм
ОО	Опасни отпадъци
ПВТ	Подземно водно тяло
ПДК	Пределно – допустима концентрация
ПДКм.е.	Пределно допустима максимално-еднократна концентрация за специфичните атмосферни замърсители
ПДН	Пределно допустими нива
ПЗ	Праг на замърсяването
ПХБ	Полихлорирани бифинили
ПрО	Производствени отпадъци
ПО	Перманганатна окисляемост
ПШЗГ	Правилник за прилагане Закона за горите
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПС за СЧН	Прагова стойност за средночасова норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители
ПС за СДН	Прагова стойност за средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители
ПДКс.д.	Пределно допустима средноденонощна концентрация за специфичните атмосферни замърсители

ПУ	План за управление
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РДВ	Рамкова директива Води
РСОО	Разделно събиране на отпадъци от опаковки
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РЛ	Регионална лаборатория
РОУКАВ	Район за оценка и управление качеството на атмосферен въздух
РУГ	Регионално управление на горите
СГН	Средно годишна норма
СДН	Средноденонощна норма
СКШ	Стратегическа карта за шум
СМР	Строително-монтажни работи
Тип „ся”	Тип „септична яма”
СОЗ	Санитарно-охранителни зони
ФПЧ10	Фини прахови частици 10 µm
ха	Хектар
ХМО	Хидрометеорологична обсерватория
ХПК	Химична потребност от кислород
ХЗЗ	Хигиенно-защитна зона
ЦРРРВ	Център за размножаване и рехабилитация на редки видове
ЧГФ	Частен горски фонд
ЧКБ	Червена книга на България
N общ	Общ азот
н. в.	Надморска височина
P общ	Общ фосфор
Mn	Манган
Cr	Хром
Zn	Цинк
Ni	Никел
Cd	Кадмий
Cu	Мед
Pb	Олово
Мг/кг	милиграм/килограм
Мг/дм³	милиграм/куб.дециметър
екз/м-2	екземпляр/м-2
ммол/л	милимол/литър
г/л	грам/литър
т/г	тон/година
м³	кубичен метър
dB/A	децибели/скала А
nGy/h	наноГрей/час
Bq/m²	бекерел/кв.метър
µSv/h	микроСиверт/час
Bq/l	бекерел/литър

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас обхваща територията на Бургаска област. Общо обхвата на инспекцията включва 13 общини (Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе, Царево). Територията на действие на инспекцията е втората по големина в страната след РИОСВ-София.

Като регионално поделение на Министерството на околната среда и водите, РИОСВ-Бургас провежда държавната политика за опазване и контрол на околната среда. Предмет на дейност е чистотата на въздуха, водите и почвите, съхранението на биологичното разнообразие и охраната на резерватите, рационалното и екологосъобразно използване на земните недра и подземните богатства, управлението на отпадъците, предоставяне на екологична информация на заинтересовани лица, както и вземане на решения по ликвидиране на последствията от замърсяване. За провеждане на своята дейност, като регионално поделение на МОСВ, РИОСВ-Бургас изпълнява регулиращи, контролни и информационни функции, съгласно законовите уредби.

РИОСВ-Бургас поддържа актуална информация за предоставяните публични услуги на страницата в Интернет: <http://www.riosvbs.com> . Публикувани са всички услуги, необходими документи, такси и цени, както и нормативно определените срокове за предоставяне на услугите.

Този доклад е изготвен от експертите на Регионалната инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Бургас с цел информиране на граждани, учащи се, неправителствени организации, местни и държавни институции и бизнес за състоянието на компонентите на околната среда и степента на факторите, които ѝ въздействат.

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Опазването на чистотата на атмосферния въздух е една от най-важните задачи и основно задължение на цялото общество. Като един от водещите компоненти на околната среда, управлението, опазването и контролът на атмосферния въздух следва да доведе до максимално постигане на конкретните цели: запазване качеството на въздуха в райони, в които то не е нарушено и подобряване в останалите райони. По този начин ще бъде подсигурана защита на човешкото здраве, на живата природа, както и предотвратяване настъпването на опасности и щети за обществото. Опазването на атмосферния въздух се основава на принципите на устойчиво развитие и се извършва при условията и реда на **Закона за чистотата на атмосферния въздух**.

„Качество на атмосферния въздух” е състоянието на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на естествените му съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход, дефинирано в допълнителните разпоредби на Закона за чистотата на атмосферния въздух

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Бургас като част от НСМОС – подсистема „въздух“.

Описание на пунктовете за мониторинг:

АИС „Долно Езерово“ кв. Долно Езерово, гр. Бургас функционира като автоматична измервателна станция с Еo1 код BG0044A към НАСЕМ. Разположен е в кв. Долно Езерово, гр. Бургас, с географски координати: 42°31'8.02"N и 27°22'29.56"E. Районът основно попада под въздействието на промишлените инсталации на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД и промишлените предприятия, разположени източно от кв. Долно Езерово. Съгласно Заповед № РД-489/26.06.2019 г. на МОСВ пунктът е класифициран като промишлен пункт с обхват 100 m до 2 km.

АИС „Меден Рудник“ с Еол код BG0056A се намира в ж.к. „Меден Рудник“, разположена е в двора на СОУ „Константин Преславски“ с географски координати: 42°27'24.09"N и 27°25'19.39"E. Съгласно Заповед № РД-489/26.06.2019 г. на МОСВ пунктът е класифициран като фонов пункт и съгласно Приложение № 1 към чл.10, ал. 3 и 4 на *Наредба №7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух* за класификация на пунктовете за мониторинг е с обхват от 100 m до 2 km. Чрез автоматичната измервателна станция се контролира районът на ж.к. „Меден Рудник“. Отчитат се емисии и от битовия сектор, тъй като ж.к. „Меден Рудник“ не е включен в системата за централно топлоснабдяване, както и емисии и от други промишлени дейности.

АИС „Несебър“ е класифициран като автоматичен фонов пункт с Еол код BG0071A към НАСЕМ, с географски координати: 42°31'35.34"N и 27°43'15.51"E. Разположен е в новата част на гр. Несебър, в непосредствена близост до пътна артерия – ул. „Иван Вазов“ и на 180 м. от ул. „Хан Крум“. По последната се осъществява връзката на старата част на гр. Несебър с общинската и републиканската пътни мрежи. Пункта е без преобладаващо влияние на емисии от производствени дейности. Обхвата на ПМ „АИС – Несебър“ е от 100 m до 2 km.

ДОАС – РИОСВ (диференциална оптична автоматична система) гр. Бургас с Еол код BG0063A е разположена на сградата на РИОСВ Бургас, ул. "Перушица" №67, с географски координати: 42°30'38.13"N и 27°28'11.12"E. Пунктът е разположен в непосредствена близост до най-натоварената входно-изходна пътна артерия на гр. Бургас - участъка между МБАЛ и сградата на РИОСВ Бургас. Анализираният от нея район е под въздействието на интензивен автомобилен трафик, комунално-битова дейност, пренос на емисии от технологичната дейност на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД и останалите промишлени предприятия в гр. Бургас, разположени в северната промишлена зона. Съгласно Заповед №РД-489/26.06.2019 г. на МОСВ пунктът е класифициран като фонов пункт с обхват от 100 m до 2 km. Пробовземането на ФПЧ₁₀ е ръчно и резултатите се извеждат ежедневно,

ДОАС – Камено гр. Камено измерва атмосферните замърсители: серен диоксид, азотни оксиди, озон, фенол, стирен, бензен, о-ксилен, р-ксилен и толуен.

Предприятието е основен източник на по-голямата част от атмосферните замърсители на територията на общината от горивните процеси и производствената си дейност. Неговото въздействие е най-силно върху КАВ на най-близко разположените населени места като селата Братово, Ветрен, Равнец, гр. Българово, Бургаските квартали „Лозово“ и „Долно Езерово“. Влиянието му върху централните части на гр. Бургас е силно редуцирано поради по-голямата отдалеченост и свързаните с това процеси на разсейване.

Мобилна автоматична станция (МАС) към община Бургас е въведена в експлоатация през април 2011 година. Тя е единствената в страната автоматизирана общинска станция. Чрез нея се следят нивата на осем замърсители на атмосферния въздух: серен диоксид, азотни оксиди, озон, стирен, бензен, сяроводород, ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2.5}. Мобилният характер на станцията позволява тя да бъде ситуирана на различни места на територията на община Бургас.

ДОАС-система в ж.к. „Славейков“ следи качеството на атмосферния въздух по показател ФПЧ₁₀. Разположена е до бл. 25 в комплекса.

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции

Общото състояние на атмосферния въздух се определя чрез показателите, посочени в чл. 4 от Закона за чистотата на атмосферния въздух: *общ суспендиран прах; фини прахови частици; тежки метали (Pb, Cd, Ni, As), полиароматни въглеводороди (ПАВ); серен диоксид; азотни оксиди; въглероден оксид; озон; бензен; сяроводород. Сяроводородът е включен като*

допълнителен показател, тъй като се емитира основно от нефтепреработващите предприятия.

Нормите за ФПЧ₁₀, SO₂, NO₂, бензен, озон, олово и въглероден оксид и алармените прагове за SO₂, NO₂ са съгласно Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.

Нормите за полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ), арсен, кадмий и никел са определени в Наредба № 11 от 14 май 2007 за норми за арсен, кадмий и никел и полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ).

Нормите за стирен, толуен, ксилен и сероводород са определени в Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места.

Анализът на данните регистрирани през 2021 г. е както следва:

Замърсител	ФПЧ ₁₀	Pb аер.	SO ₂	NO ₂	CO	H ₂ S	бензен	ПАВ	As аер.	Cd аер	Ni	NO	O ₃
Пунктове за мониторинг	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13	15	16
Общ брой на пунктовете за мониторинг:	4	1	5	5	2	2	5	2	1	1	2	3	5
1. АИС „Долно Езерово“ кв. Долно Езерово, гр. Бургас	√		√	√	√	√	√					√	√
2. АИС „Меден Рудник“ кв. Меден Рудник, гр. Бургас	√		√	√	√	√	√					√	√
3. АИС „Несебър“ гр. Несебър	√	√	√	√			√	√	√	√	√	√	√
4. ДОАС – РИОСВ гр. Бургас	√		√	√			√	√			√		√
5. ДОАС – Камено гр. Камено			√	√			√						√
6. ДОАС – Кроношпан гр. Бургас к-с „Славейков“	√												
7. МАС – Бургас	√		√	√		√	√						√
Брой пунктове с концентрация над ПС на СЧН, или ПДК м.е.:	-	-	0	0	-	1	-	-	-	-	-	-	-
1. АИС „Долно Езерово“ кв. Долно Езерово, гр. Бургас													
Брой пунктове с концентрация над ПС на СДН или ПДК ср.дн., в т.ч.:	1	-	0	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
1. АИС „Долно Езерово“ кв. Долно Езерово, гр. Бургас													
Пунктове с концентрация над СГН:	0	0	-	0	-	-	0	0	0	0	0	-	-

КЦН – краткосрочна целева норма

ПС за СЧН – пределна стойност за средночасовата норма е пределно допустимата концентрация измерена в продължение на 30 минути или един час.

ПС за СДН – пределна стойност за средноденонощната норма е пределно допустимата концентрация измерена в продължение на 24-часова експозиция.

ПС за СГН – пределна стойност за средногодишната норма е пределно допустимата концентрация в течение на едногодишна експозиция.

ПДК – пределно допустима концентрация

ПДК м.е. – пределно допустима концентрация за 60-минутна краткосрочна експозиция

ПДК ср. дн. – пределно допустима концентрация за 24-часова експозиция

АНАЛИЗ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ЗА 2021 ГОД. В КОНТРОЛИРАНИТЕ ОТ РИОСВ - БУРГАС ПУНКТОВЕ С АВТОМАТИЧНО ПРОБОНАБИРАНЕ – ДОАС-РИОСВ, АИС „Д. ЕЗЕРОВО“, АИС „М. РУДНИК“ ГР. БУРГАС И АИС „НЕСЕБЪР“ ПО ИЗИСКВАНИЯТА НА НАРЕДБИ № 12 И № 14

АИС „МЕДЕН РУДНИК“

	O ₃	NO	NO ₂	NO _x	CO	SO ₂	H ₂ S	PM ₁₀	Benzen
	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[ppb]	[mg/m ³]	[µg/m ³]	[mg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]
Средногодишна норма			40					40	5
Средногодишна стойност (за периода)	45,71	6,82	14,19	12,88	0,26	14,70	0,0024	20,92	0,60
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците)			30 (NO+NO ₂)			20			
Средногодишна концентрация на NO+NO ₂			21,01						
ГОП на средногодишна норма			32					28	3,5
ДОП на средногодишна норма			26					20	2
ГОП на средночасовите норми			140 (18 бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ГОП			0						
ДОП на средночасовите норми			100 (18 бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ДОП			0						
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120				10				
Максимално измерена 8-часова средна стойност	99,21				1,6				
Средно часова норма (СЧН)			200 (18 бр./г.)			350 (24 бр./г.)	0,0050		

Брой средночасови стойности над СЧН			0			0	378		
Брой средночасови стойности над 3 СЧН (за H ₂ S)							0		
Регистрирана най-висока СЧ стойност	112,61	74,71	64,49	83,44	2,66	58,38	0,0078	62,50	20,45
Праг за информирани население (ПИН)	180		400			500			
Брой средночасови стойности над ПИН	0		0			0			
Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)	3 посл. ст-сти над 240		3 посл. ст-сти над 400			3 посл. ст-сти над 500			
Брой периоди с превишения над АП или ППН	0								
Брой средночасови стойности над ППН	0								
Средноденонощна норма (СДН)						125 (3 бр./г.)	0,003	50 (35 бр./г.)	
Брой средноденонощни стойности над СДН						0	89	7	
Брой средноденонощни стойности над 5 пъти СДН (за H ₂ S)							0		
Максимална средноденонощна стойност за периода	91,17	22,26	28,21	23,87	0,84	49,04	0,0071	59,40	4,55
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве						75 (3 бр./г.)		35 (не повече от 35 пъти/г.)	
Брой проби над ГОП на СДН						0		40	
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве						50 (3 бр./г.)		25 (не повече от 35 пъти/г.)	
Брой проби над ДОП на СДН						0		90	
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120								
Брой дни с превишение на КЦН	0 (25 бр./г.)								

АИС „ДОЛНО ЕЗЕРОВО“

	O ₃	NO _x	NO	NO ₂	CH ₄	NMHC	CO	SO ₂	H ₂ S	PM ₁₀	THC	Benzen
	[µg/m ³]	[ppb]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg-C/m ³]	[µg-C/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[ppm-C]	[µg/m ³]
Средногодишна норма				40						40		5
Средногодишна стойност (за периода)	40,42	10,29	4,53	13,03	2187,81	0,56	0,31	11,07	0,0025	33,77	2,30	0,85
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците)				30 (NO+NO ₂)				20				
Средногодишна концентрация на NO+NO ₂				17,56								
ГОП на средногодишна норма				32						28		3,50
ДОП на средногодишна норма				26						20		2
ГОП на средночасовите норми				140 (18 бр./г.)								
Брой средночасови стойности над ГОП				0								
ДОП на средночасовите норми				100 (18 бр./г.)								
Брой средночасови стойности над ДОП				0								
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120						10					
Максимално измерена 8-часова средна	93,67						1,9					

стойност												
Средночасова норма (СЧН)				200 (18 бр./г.)				350 (24 бр./г.)	0,005			
Брой средночасови стойности над СЧН				0				0	347			
Брой средночасови стойности над 3 пъти СЧН (за H ₂ S)									3			
Регистрирана най-висока СЧ стойност	109,53	69,87	55,53	73,97	6454,67	7,30	2,87	53,08	0,0193	184,17	6,52	15,58
Праг за информиране население (ПИН)	3 посл. ст-сти над 180	3 посл. ст-сти над 400						3 посл. ст-сти над 500				
Брой средночасови стойности над ПИН	0	0						0				
Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)	3 посл. ст-сти над 240											
Брой периоди с превишения над ПИН или ППН	0											
Брой средночасови стойности над ППН	0											
Средноденонощна норма (СДН)								125 (3 бр./г.)	0,003	50 (35 бр./г.)		
Брой средноденонощни стойности над СДН								0	133	37		
Брой средноденонощни стойности над 5 пъти СДН (за H ₂ S)									0			
Максимална средноденонощна стойност за периода	67,82	25,89	14,00	32,28	2975,98	1,74	1,08	36,91	0,0063	87,26	3,08	4,58
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве								75 (3 бр./г.)		35 (не повече от 35 пъти/г.)		

Брой проби над ГОП								0		135		
ДОП на средnodневни норми за опазване на човешкото здраве								50 (3 бр./г.)		25 (не повече от 35 пъти/г.)		
Брой проби над ДОП								0		266		
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120											
Брой дни с превишение на КЦН	0 (25 бр./г.)											

ДОАС - РИОСВ

	O ₃	SO ₂	NO ₂	Benzene	Toluene	P-Xylene	O-Xylene	Stirol	PM ₁₀
	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]
Средногодишна норма			40	5					40
Средногодишна стойност (за периода)	43,52	3,80	17,28	1,05	1,87	1,15	9,72	1,57	24,02
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците)		20	30 (NO+NO ₂)						
ГОП на годишна средна стойност			32	3,5					28
ДОП на годишна средна стойност			26	2					20
ГОП на средночасовите норми			140 (18 бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ГОП			1						
ДОП на средночасовите норми			100 (18 бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ДОП			10						

Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120								
Максимално измерена 8-часова средна стойност	97,87								
Средночасова норма (СЧН)		350 (24 бр./г.)	200 (18 бр./г.)		500	200	200	5	
Брой средночасови стойности над СЧН		0	0		0		0	0	
Регистрирана най-висока СЧ стойност	107,79	96,90	140,82	4,91	15,59	8,81	111,01	4,84	-
Праг за информиране население (ПИН)	3 посл. ст-сти над 180	3 посл. ст-сти над 500	3 посл. ст-сти над 400						
Брой средночасови стойности над ПИН	0	0	0						
Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)	3 посл. ст-сти над 240								
Брой периоди с превишения над АП или ППН	0								
Брой средночасови стойности над ППН	0								
Средноденонощна норма (СДН)		125 (3 бр./г.)			200	100	100	3	50 (35 бр./г.)
Брой средноденонощни стойности над СДН		0			0	0	0	0	4
Максимална средноденонощна стойност за периода	75,82	23,62	55,07	1,98	3,61	2,48	28,45	2,49	68,60
ГОП на средnodневни норми за опазване на човешкото здраве		75 (3 бр./г.)							35 (35 бр./г.)
Брой проби над ГОП		0							58
ДОП на средnodневни норми за опазване на човешкото здраве		50 (3 бр./г.)							25 (35 бр./г.)
Брой проби над ДОП		0							149
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120 (25 бр./г.)								
Брой дни с превишение на КЦН	0								

АИС „НЕСЕБЪР“

	O ₃	NO _x	NO	NO ₂	SO ₂	Benzol	Toluene	P-xylene	PM ₁₀
	[µg/m ³]	[ppb]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]
Средногодишна норма				40		5			40
Средногодишна стойност (за периода)	33,19	10,18	4,58	12,48	7,31	0,003	0,00	0,00	24,65
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците)				30 (NO+NO ₂)	20				
Средногодишна концентрация на NO+NO ₂				17,06					
ГОП на годишна средна стойност				32		3,5			28
ДОП на годишна средна стойност				26		2			20
ГОП на средночасовите норми				140 (18 бр./г.)					
Брой средночасови стойности над ГОП				0					
ДОП на средночасовите норми				100 (18 бр./г.)					
Брой средночасови стойности над ДОП				0					
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120								
Максимално измерена 8-часова средна стойност	74,65								
Средночасова норма (СЧН)				200 (18 бр./г.)	350 (24 бр./г.)		500	200	
Брой средночасови стойности над СЧН				0	0		0	0	
Регистрирана най-висока СЧ стойност	77,44	92,98	59,72	99,08	124,60	0,57	0,22	0,86	139,67
Праг за информиране население (ПИН)	180			400	500				
Брой средночасови стойности над ПИН	0			0	0				
Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)	3 посл. над 240								

Брой периоди с превишения над АП или ППН	0								
Средноденонощна норма (СДН)					125 (3 бр./г.)		250	100	50 (35 бр./г.)
Брой средноденонощни стойности над СДН					0		0	0	5
Максимална средноденонощна стойност за периода	70,52	28,26	18,66	30,94	40,67	0,07	0,08	0,04	58,03
ГОП на средnodневни норми за опазване на човешкото здраве					75 (3 бр./г.)				35 (35 бр./г.)
Брой проби над ГОП					0				44
ДОП на средnodневни норми за опазване на човешкото здраве					50 (3 бр./г.)				25 (35 бр./г.)
Брой проби над ДОП					0				154
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120								
Брой дни с превишение на КЦН	0 (25 бр./г.)								

Анализът на данните регистрирани през 2021 г. от пунктовете за мониторинг е както следва:

Фини прахови частици ФПЧ₁₀

През 2021 г. концентрацията на фини прахови частици (ФПЧ₁₀) в атмосферния въздух е измервана в следните пунктове за мониторинг: ДОАС РИОСВ, АИС „Долно Езерово”, АИС „Меден Рудник”, ДОАС Славейков и АИС „Несебър”.

В пункт ДОАС РИОСВ са отчетени 356 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). От тях 4 бр. са над нормативно определената средноденонощна норма (СДН) от 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. В сравнение с предходната година е налице значително намаление (4,5 пъти) на дните с нарушено качество на атмосферния въздух в района по отношение на замърсителя фини прахови частици.

Запазва се и тенденцията дните с превишения през годината да бъдат по-малко от нормативния максимум от 35 броя в рамките на една календарна година. Максималната средноденонощна концентрация през годината е 68,60 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (1,4 пъти СДН), измерена на 28.11.2021 г. Над горния оценъчен праг за СДН са отчетени 58 стойности (ГОП - 35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Над долният оценъчен праг за СДН са отчетени 149 стойности (ДОП - 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Средногодишната концентрация е 24,02 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, която е по-ниска в сравнение с предходната година и е далеч под средногодишната норма от 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

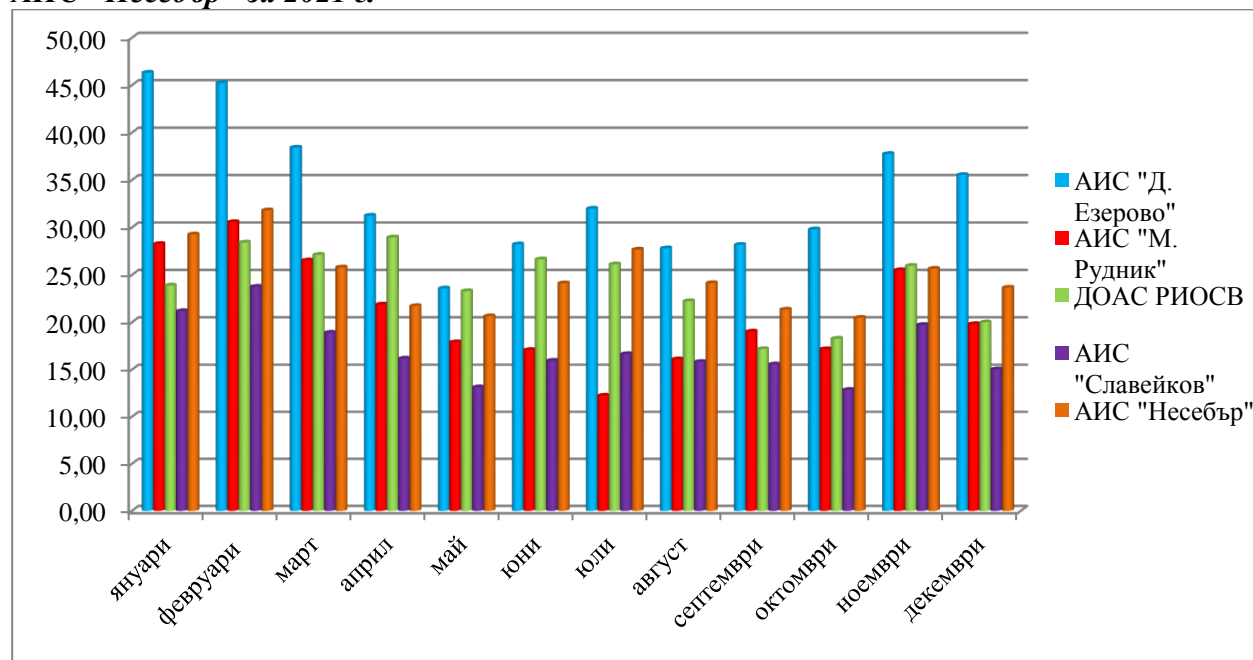
В АИС „Меден Рудник” са извършени 355 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). Отчетени са 7 броя превишения на СДН, които са съществено под максималния брой от 35 дни в годината. Максималната измерена средна стойност за периода е 59,40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (1,2 пъти СДН), измерена на 28.02.2021 г. През 2021 г. са отчетени 40 бр. проби над горния оценъчен праг за СДН (ГОП за СДН - 35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), а 90 бр. са отчетените стойности над долния оценъчен праг за СДН (ДОП за СДН - 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Измерената средногодишна концентрация от 20,98 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, е много под средногодишната норма.

В АИС „Долно Езерово” са измерени 356 бр. валидни средноденонощни стойности. Констатиран са 37 броя превишения на СДН, което превишава нормативния максимум от 35 броя в рамките на една календарна година. Въпреки превишената норма, в сравнение с 2020 г., когато дните със замърсяване са 56, през 2021 г. е налице съществено намаление на дните с наднормено замърсяване по този показател (1,5 пъти). Най-високата среднодневна концентрация през годината е 87,26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (1,7 пъти СДН) на 22.01.2021 г. През годината са отчетени 135 бр. проби над ГОП за СДН, а 266 бр. са отчетените проби над ДОП за СДН. Средногодишната концентрация е 33,61 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ при СГН – 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, което показва че средногодишната норма е спазена.

В АИС „Несебър” са направени 365 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). Констатиран са 5 броя превишения на средноденонощната норма, което е далеч под нормативно определените 35 броя за година. Отчита се съществено намаление на дните със замърсяване, в сравнение с 2020 г. (3,6 пъти). Най-високата измерена концентрация е 58,03 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (1,16 пъти СДН) на 23.02.2021 г. Отчетени са 44 бр. стойности над ГОП за СДН, а 154 бр. са над ДОП за СДН. Средногодишната концентрация е 24,65 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, която е по-ниска в сравнение с 2020 г. и е далеч под СГН.

В АИС „Славейков” са регистрирани 353 бр. валидни средноденонощни стойности. Отчетено е 1 превишение на СДН на ФПЧ₁₀, измерена стойност 61,78 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ на 23.01.2021 г. Стойностите над ГОП за СДН са 15 бр., а над ДОП за СДН са 53 бр. Средногодишната концентрация е 17,03 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

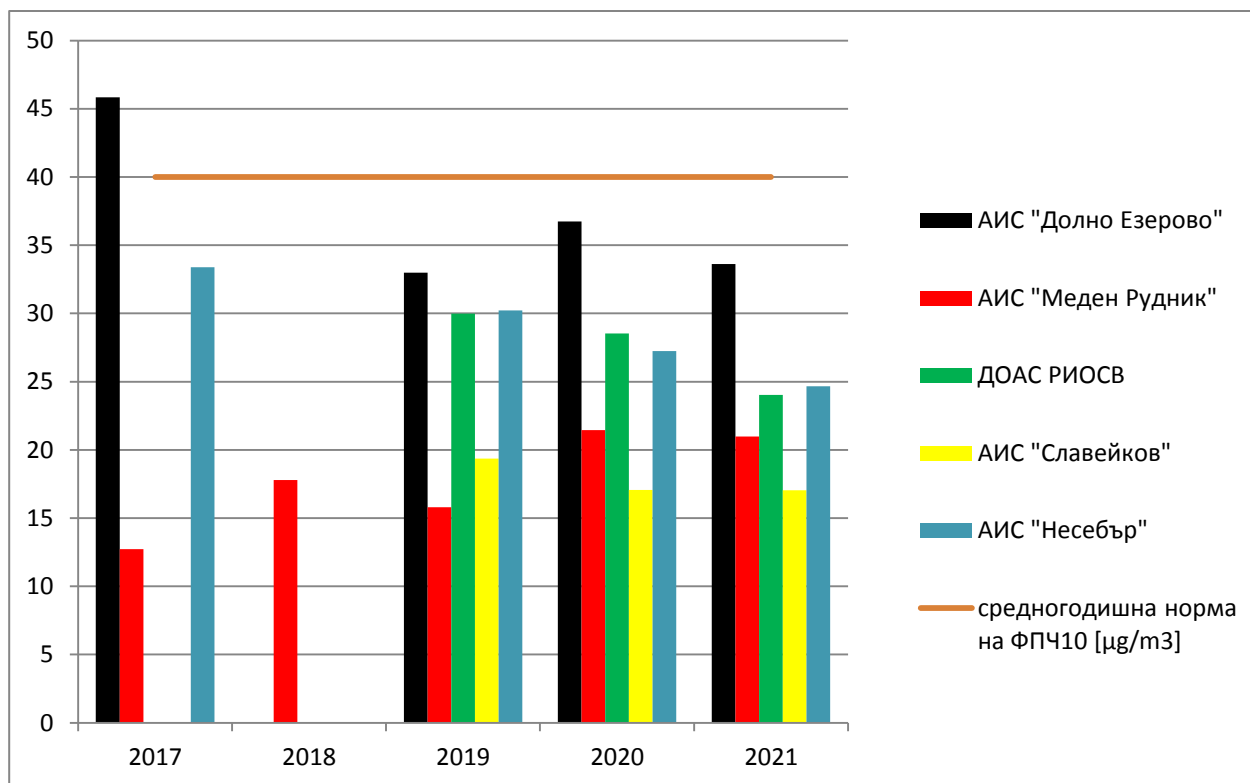
Сравнителна графика по месеци за замърсяване на въздуха с ФПЧ_{10} в $[\mu\text{g}/\text{m}^3]$ за пунктовете АИС "Долно Езеро", АИС "Меден Рудник", ДОАС РИОСВ, ДОАС Славейков, АИС "Несебър" за 2021 г.

От представената сравнителна графика се вижда, че концентрацията на замърсителя е висока през зимните месеци. Най-ярко това се вижда за района контролиран от АИС „Д. Езеро“. Основна причината е използването на твърди горива за отопление с високо съдържание на пепел и лошите метеорологични условия, не позволяващи разсейването му в атмосферата.

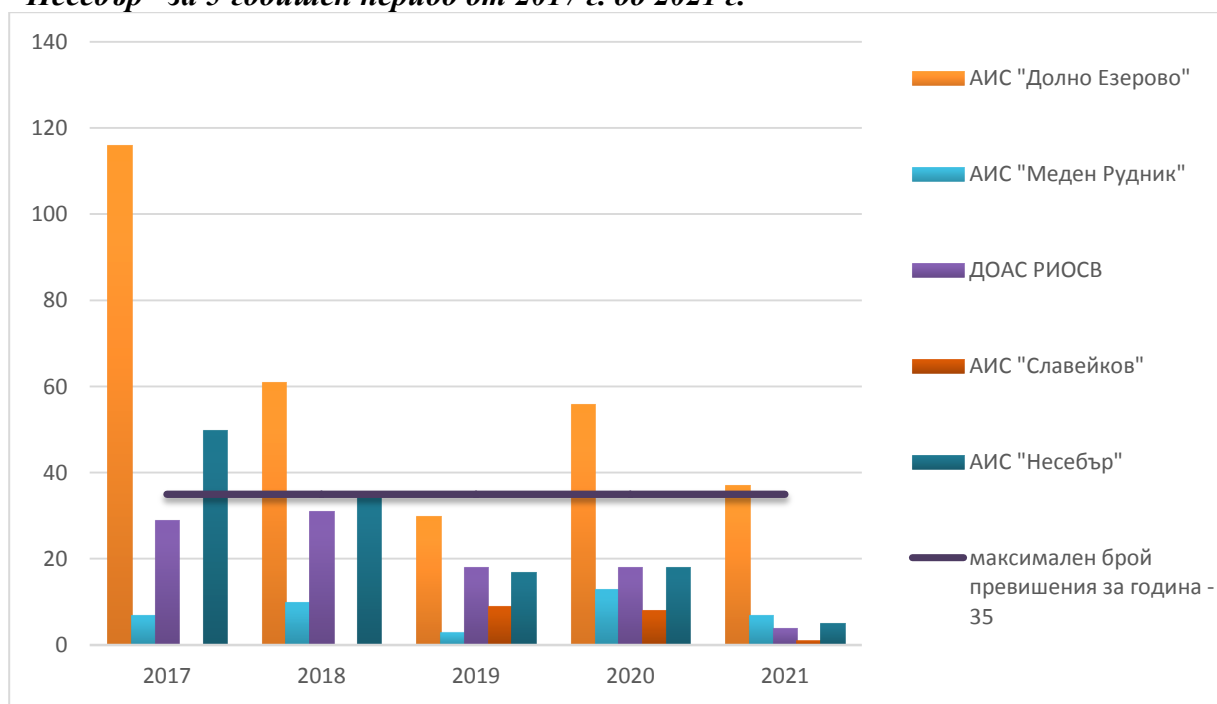
През летния период концентрацията на замърсителя се влияе от емисиите от автомобилния транспорт и преноса на прах от уличната мрежа.

Сравнителна графика за годишното замърсяване на въздуха с ФПЧ_{10} в пунктовете АИС "Долно Езеро", АИС "Меден Рудник", ДОАС РИОСВ, АИС „Славейков“, АИС "Несебър" за 5-годишен период от 2017 г. до 2021 г.

Представената сравнителна графика за средногодишното замърсяване с ФПЧ₁₀ показва намаление на средногодишните концентрации на ФПЧ₁₀, отчетени от АИС „Долно Езеро“, ДОАС РИОСВ и АИС „Несебър, както и задържане на ниските нива на замърсяване в к-с М. Рудник и к-с „Славейков“.

Регистриран брой превишения на ПС на СДН на ФПЧ₁₀ в пунктовете АИС "Долно Езеро", АИС "Меден Рудник", ДОАС РИОСВ, АИС „Славейков“, АИС "Несебър" за 5-годишен период от 2017 г. до 2021 г.

Графиката представя броя превишения на СДН, сравнено с нормативно определените 35, съгласно Наредба №12/2010 г. Наднормено замърсяване през 2021 г. се наблюдава само в кв. Долно Езерово (37 бр.).

Серен диоксид SO_2

Основен източник на емисии на серен диоксид е технологичната дейност на “ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД, както и процесите свързани с изгаряне на твърди и течни горива в промишлеността и битата. В пунктовете за мониторинг не са регистрирани превишения на алармения праг от $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС „Долно Езерово” по показател серен диоксид не е регистрирано превишение на средночасовата норма (СЧН – $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$) и средноденонощната норма (СДН – $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$). ГОП на СДН ($75 \mu\text{g}/\text{m}^3$) и ДОП на СДН ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) не са превишени. Средногодишната концентрация за 2021 г. е $11,07 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС „Меден Рудник” не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Няма регистрирани превишения на ГОП на СДН и ДОП на СДН. Средногодишната концентрация за 2021 г. е $14,71 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В ДОАС РИОСВ не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Няма регистрирани превишения на ГОП на СДН и ДОП на СДН. Средногодишната концентрация за 2021 г. е $3,80 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС „Несебър” по показател серен диоксид не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Не са регистрирани превишения на ГОП на СДН и на ДОП на СДН. Средногодишната концентрация е $7,31 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

ДОАС Камено не регистрира превишения на средночасовата и средноденонощната норма. Не са регистрирани превишения на ГОП на СДН и на ДОП на СДН. Средногодишната концентрация е $6,01 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Азотен диоксид NO_2

Основен източник на емисии на азотен диоксид са автомобилния транспорт и горивните процеси в промишлените предприятия. В пунктовете за мониторинг не са регистрирани превишения на алармения праг за предупреждение на населението от $400 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС “Долно Езерово” отчетената средногодишна концентрация (СГК) през 2021 г. е $13,03 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и е далеч под средногодишната норма (СГН - $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Не са регистрирани превишения на средночасовата норма (СЧН – $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Няма превишения на горният оценъчния праг (ГОП – $140 \mu\text{g}/\text{m}^3$) на средночасовата норма и на долния оценъчния праг (ДОП – $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$) на средночасовата норма.

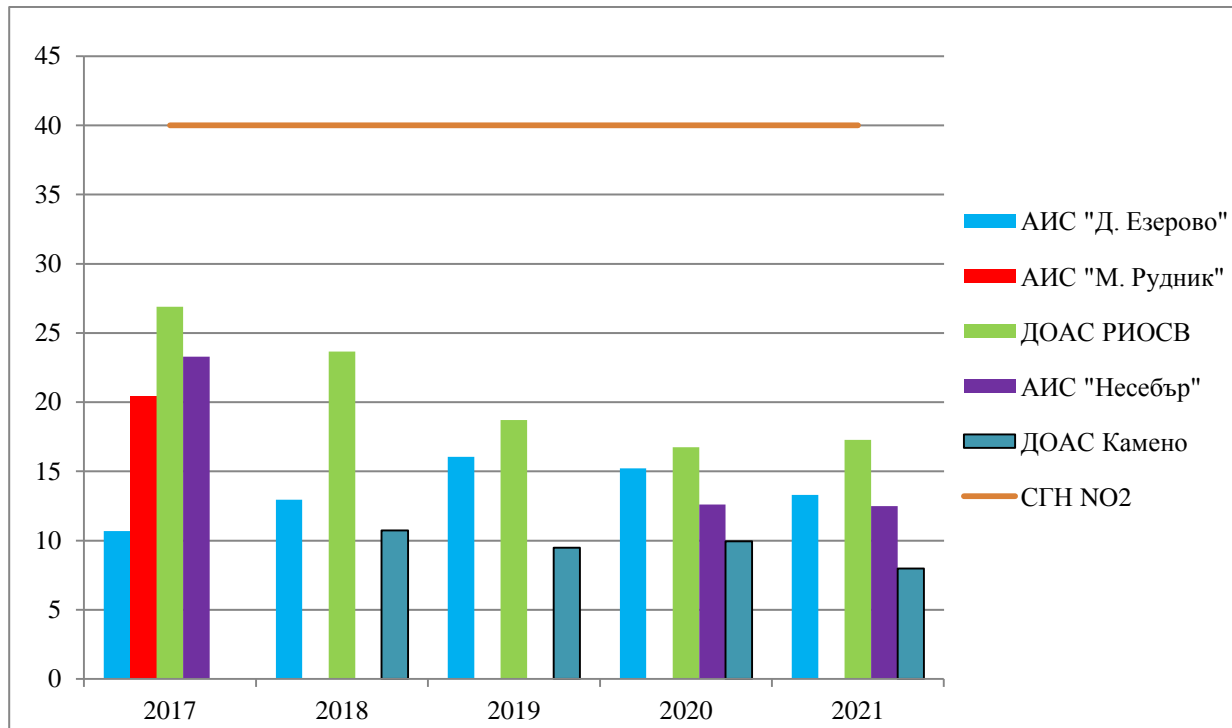
В АИС „Меден Рудник” не са регистрирани концентрации над средночасовата норма. Няма регистрираните превишения на ГОП за СЧН и на ДОП за СЧН. Регистрираните средночасови стойности през годината са под необходимия минимум валидни данни за определяне на средногодишна стойност.

В ДОАС РИОСВ през 2021 г. не са регистрирани превишения на средночасовата норма. Отчетени са 1 превишение на ГОП за СЧН и 10 стойности над ДОП на СЧН през зимните месеци. Средногодишна концентрация през 2021 г. е $17,28 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС “Несебър” не са регистрирани средночасови концентрации над средночасовата норма. Не са регистрирани превишения на ГОП за СЧН и на ДОП за СЧН. Средногодишната концентрация за 2021 г. е $12,48 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

ДОАС Камено не регистрира превишения на СЧН. Не са регистрирани превишения на ГОП на СЧН, ДОП на СЧН е превишен 1 път. Средногодишната концентрация за 2021 г. е $7,98 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с NO_2 в $[\mu g/m^3]$ за пунктовете: АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2017 г. до 2021 г.

От сравнителната графика се вижда, че през 2021 г. се запазва устойчивата тенденция за средногодишно замърсяване с азотен диоксид далеч под нормативно определеното в Наредба №12/2010 г.

Въглероден оксид CO

Измерва се в два пункта за мониторинг: АИС «Долно Езерово» и АИС «Меден Рудник». Не са регистрирани осемчасова средни стойности, превишаващи максималната – $10 \text{ mg}/\text{m}^3$, съгласно Наредба № 12.

За двата пункта се отчита тенденция на задържане на постоянно ниско ниво на този замърсител, далеч от нормата за опазване на човешкото здраве от $10 \text{ mg}/\text{m}^3$.

Озон O_3

Нивата на озон се следят в пунктовете за мониторинг с непрекъснато измерване – АИС «Меден Рудник», АИС "Долно Езерово" и АИС «Несебър», ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено.

В петте пункта през 2021 г. не са регистрирани превишения на алармения праг за предупреждение на населението (ППН – $240 \mu g/m^3$) и прага за информиране на населението (ПИН) – $180 \mu g/m^3$. Не са регистрирани осем-часови средни стойности, превишаващи краткосрочната целева норма ($120 \mu g/m^3$) за опазване на човешкото здраве

Бензен

Съгласно Наредба № 12/2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух качеството на атмосферния въздух по показател бензен се оценя чрез средногодишна норма от $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Нивата на бензен се следят в пунктовете за мониторинг с непрекъснато измерване – АИС "Меден Рудник", АИС "Долно Езеро" и АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено.

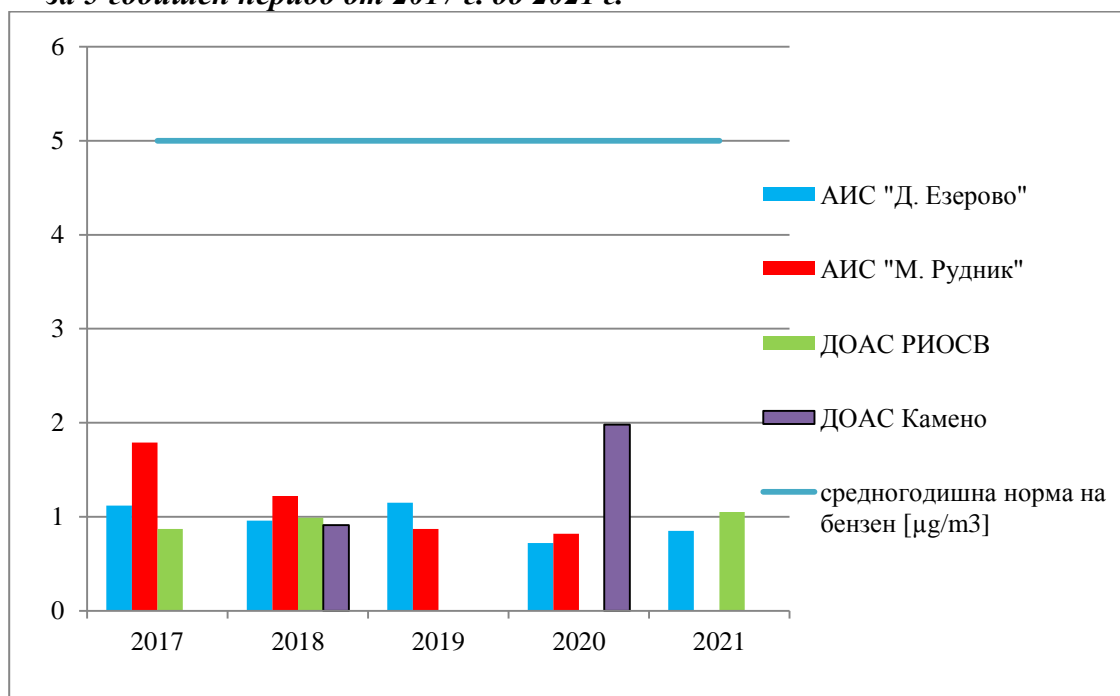
В АИС "Долно Езеро" регистрираната средногодишна стойност на бензена е $0,85 \mu\text{g}/\text{m}^3$ при средногодишна норма (СГН – $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Не са превишени горния оценъчен праг (ГОП– $3,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$) и долния оценъчния праг (ДОП– $2,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$) на средногодишната норма.

Пункта за мониторинг АИС „Несебър“ регистрира средногодишна концентрация $0,003 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В ДОАС РИОСВ регистрираната средногодишна стойност на бензена е $1,05 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС "Меден Рудник" и ДОАС Камено регистрираните средночасови стойности са под изисквания минимум (90%) валидни данни за определяне на средногодишна стойност.

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с бензен в $[\mu\text{g}/\text{m}^3]$ за пунктовете: АИС "Долно Езеро", АИС "Меден Рудник", ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2017 г. до 2021 г.

От представената графика се вижда, че средногодишната концентрация на бензен в пунктовете за мониторинг е далеч под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве.

Сяроводород H_2S

Нивата на сяроводород се следят в автоматичните измервателни станции в кв.Долно Езеро и в ж.к.“Меден Рудник”.

Съгласно Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места пределно допустимата средноденонощна концентрация на замърсителя е $0,003 \text{mg}/\text{m}^3$, максимално еднократната пределно допустима концентрация е $0,005 \text{mg}/\text{m}^3$.

Данните получавани от анализаторите за сероводород в АИС в НСМОС се приемат за достоверни само при стойности над $0,015 \text{ mg/m}^3$, т.е .3 пъти над максимално еднократната пределно допустима концентрация и 5 пъти над пределно допустимата средноденонощна концентрация.

В АИС „Долно Езерово“ са регистрирани 3 превишения на максимално еднократната концентрация. Няма регистрирани превишения на средноденонощната норма.

В АИС „Меден Рудник“ няма регистрирани стойности, превишаващи максимално еднократната пределно допустима концентрация и допустимата средноденонощната концентрация.

През последните години са отчита тенденция на трайно ниски нива на замърсителя.

Общи въглеводороди

Нивата на общите въглеводороди се следят само в АИС “Долно Езерово”, поради близостта на пункта до „Лукойл Нефтохим Бургас” АД. В екологичното законодателство няма определена норма за съдържание на въглеводороди в атмосферния въздух.

Стирен

Показателят се измерва чрез работещ в непрекъснат режим пункт ДОАС – РИОСВ и ДОАС, намиращ се в гр. Камено.

И в двата пункта не се отчитат превишения на ПДК максимално еднократна – $5 \mu\text{g/m}^3$ и ПДК среднодневна – $3 \mu\text{g/m}^3$.

Пара- и орто- ксилен

Орто-ксилен се измерва от ДОАС РИОСВ, пара-ксилен се измерва от АИС „Несебър”, ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено.

Не са регистрирани превишения на ПДК максимално еднократна – $200 \mu\text{g/m}^3$ и ПДК среднодневна – $100 \mu\text{g/m}^3$ на орто-ксилен и пара-ксилен.

Толуен

Замърсителят толуен се следи в АИС „Несебър”, пунктовете ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено. Няма регистрирани превишения на ПДК максимално еднократна – $500 \mu\text{g/m}^3$ и ПДК среднодневна – $250 \mu\text{g/m}^3$.

Тежки метали (Pb, Cd, Ni, As) и полиароматни въглеводороди (ПАВ)

Периодични измервания на нивата на тежки метали (Pb, Cd, Ni, As) и полиароматни въглеводороди (ПАВ) се извършват в пункт АИС „Несебър”. В пункт ДОАС РИОСВ се измерват Ni и ПАВ.

Средногодишните концентрации на арсен, кадмий, никел и бензо(а)пирен са под целевите норми за съдържанието им в атмосферния въздух, съгласно *Наредба № 11 от 14 май 2007 г. за норми за арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух.*

Средногодишните концентрации на олово са под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве, съгласно *Наредба №12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.*

През 2021 г. мобилната автоматична станция (МАС) към община Бургас е провела измервания в 4 точки на територията на гр. Бургас – централна градска част и кварталите на града. Измерваните показатели са озон, азотни оксиди, серен диоксид, сероводород, бензен, стирен, ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2,5}. Резултатите от измерванията са както следва:

- В периода януари-март МАС е позиционирана в кв. Долно Езерово, кръстовище на ул. „Г. Дълбошки“ и ул. „Алабин“;
- В периода април-май измервания са извършвани в к-с „Славейков“, до спортен комплекс „Парк Арена ОЗК“;
- От м. юни до м. август мобилната станция е извършила измервания в района на к-с „Зорница“, до спортна зала „Бойчо Брънзов“;
- В периода септември-декември МАС измерва качеството на атмосферния въздух на кръгово кръстовище „Трапезица“.

Резултатите от имисионния контрол, проведен с МАС на община Бургас показват, че през 2021 г. са регистрирани 8 бр. превишения на нормата по показател ФПЧ₁₀ в кв. Долно Езерово и 1 превишение на СДН, регистрирано в к-с „Зорница“.

Резултатите от имисионните измервания в трите постоянни пункта на територията на Община Бургас, част от НСМОС и данните от Мобилната автоматична станция показват, че към 2021 година превишаване на установените норми за КАВ се отчитат единствено по отношение на показателя фини прахови частици (ФПЧ₁₀).

За всички останали замърсители, включени в Заповед №РД-969/21.12.2013 г. на Министъра на околната среда и водите за определяне на районите за оценка и управление на КАВ и на зоните, в които са превишени нормите с допустимите отклонения: серен диоксид (SO₂), фини прахови частици (ФПЧ_{2,5}) и озон (O₃), е постигнато съответствие с нормативните изисквания.

През 2021 г. мобилна имисионна станция на ИАОС – РЛ Стара Загора е извършила измервания в община Камено, община Карнобат и община Айтос. Резултатите от извършените измервания са представителни за различните условия на климата и трафика в общините.

Трите общини имат разработени програми за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми по показател ФПЧ₁₀ съгласно чл.27, ал.1 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух* с мерки (краткосрочни и дългосрочни) за намаляване на замърсяването. Към 2021 г. програмите и на трите общини са с изтекъл срок на действие. За оценка на изискванията за нормите за нивата на ФПЧ₁₀ при измервания на случаен принцип се оценява стойността на 90,4 перцентил, която трябва бъде по-ниска или равна на 50 µg/m³.

Стойностите на статистическият 90,4 перцентил, изчислени със средноденоношните концентрации на ФПЧ₁₀, измерени в община Камено и община Карнобат през 2021 г. не превишават среднодневната норма от 50 µg/m³, определена в Таблица 2 към Приложение №1 от Наредба №12.

Статистическият 90,4 перцентил, изчислен на база измерените средноденоношни концентрации на ФПЧ₁₀, в община Айтос превишава среднодневната норма от 50 µg/m³, определена в Таблица 2 към Приложение №1 от Наредба №12. Предвид непостигнатата норма за качество на атмосферния въздух по показател ФПЧ₁₀, Община Айтос следва да изготви нова програма за намаляване нивата на ФПЧ₁₀ и достигане на съответните норми .

Източници на емисии на територията на РИОСВ

- **Големи горивни източници**

На територията контролирана от РИОСВ–Бургас не се експлоатират големи горивни инсталации (ГГИ) на твърдо гориво и/или биомаса, както и ГГИ, ползващи дерогация съгласно чл.18 от *Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата емисиите от големи горивни инсталации.*

Горивни инсталации с номинална топлинна мощност над 50 MW, използващи като горива въгледороден горивен газ и природен газ са следните инсталации в „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД:

- „Атмосферна дестилация 4“
- „Атмосферна и вакуумна дестилация 1“
- „Водородна, секция 71“ пещ Н-7101
- „Горивна инсталация за производство на топлинна енергия (ТЕЦ)“.

На посочените инсталации се извършват собствени непрекъснати измервания (СНИ). На СНИ подлежат и следните инсталации в “ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД:

- Цех ИПО пещ F101;
- Цех ИПО пещ F2101;
- Сярно Кисело Алкилиране – инсталация РОК;
- Каталитичен крекинг – ВДТК;
- ТЕЦ – комин -120 м;
- ТЕЦ – комин -180 м;
- Газова сяр 3 – пещ В 402;
- Газова сяр 4 – пещ Н 701;
- Каталитичен крекинг – регенератор на катализатор (P202).

На контролираната от РИОСВ – Бургас територия СНИ се провеждат и от оператора „Кроношпан България“ ЕООД за инсталации:

- Аспирации OSB преса на Инсталация за производство на плочи от дървесни частици;
- Електрофилтър след Сушилни към Линия за производство OSB на Инсталация за производство на плочи от дървесни частици

• Емисионен контрол на горивни и производствени неподвижни източници

Контролът на промишлените обекти с организирани източници на емисии в атмосферния въздух и горивните инсталации с топлинна мощност над 0,5 MW се осъществява съгласно изискванията на *Наредба № 6/1999 г. за реда и начина на измерване на емисиите на вредни вещества изпускани от неподвижни източници на емисии.* През 2021 г. е извършен контрол на общо **78** горивни и производствени неподвижни източници. От тях:

- 75 бр. в обхвата на *Наредба № 1 от 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии;*

- 3 бр. в обхвата на *Наредбата за ограничаване на емисиите на определени замърсители, изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации* с издадени удостоверения за регистрация по чл. 9 г. ал. 1 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух .*

През 2021 е издадено едно удостоверение за регистрация на средни горивни инсталации в съответствие с изискванията на чл. 9г., ал. 9 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух* на котел за производство на пара на „Инвестрой“ ЕООД.

Съгласно годишен график за контролни емисионни измервания утвърден от Министъра на околната среда и водите, през 2021 г. са извършени измервания на 49 изпусकाщи устройства в 13 обекта.

Извънредни контролни измервания по смисъла на чл. 17 от *Наредба № 6/1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници* през 2021 г. са извършвани на две инсталации в „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД : инсталация Хидроочистка 2, пещ 301 и инсталация Каталитичен крекинг, пещ 101 и пещ 102.

Оценени са 144 бр. доклади (574 изпусकाщи устройства) и протоколи от извършени собствени периодични измервания (СПИ). Извършените анализи на резултатите от проведените СПИ показват спазване на нормите на допустими емисии посочени в съответните нормативни актове или комплексни разрешителни.

Утвърдени са 27 броя схеми на пробоотборни точки за измерване на емисиите от неподвижни източници.

Представени и утвърдени са 14 бр. месечни доклади на 2бр. инсталации в „Кроношпан България“ ЕООД и 144 бр. месечни доклади и 12 бр. годишни доклади на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“.

- **Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини**

В изпълнение изискванията на *Наредба № 16 /1999 г. за ограничаване на емисиите от ЛОС при съхранение, товарене и разтоварване и превоз на бензини* (Наредба № 16) през 2021 г. са извършени проверки на 32 бр. бензиностанции и 1 бр. терминал. Заверени са 7 бр. дневници за състоянието на системите отговарящи на Етап II за УБП.

През 2021 г. е въведена в експлоатация Инсталация за регенерация на парите в Пристанищен терминал „Росенец“. Проведените СПИ показват спазване на съответните НДЕ. Резервоарите за съхранение на бензин на основната площадка и на пристанищен терминал към „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД са в добро техническо и експлоатационно състояние.

- **Контрол на обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения в разтворители**

Операторите попадащи под изискванията на *Наредба № 7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат от употребата на разтворители в определени инсталации* са 46, като 12 от тях са с консумация на разтворители над ПСКР (пределна стойност за консумация на разтворители) и те разработват планове за управление на разтворителите и схеми за намаляване и ограничаване на емисиите. Издадени са 11 броя решения за утвърждаване на ПУР. В съответствие с изпълнение на изискванията на Наредба № 7 от 21.10.2003 г. през 2021 г. са извършени общо 27 проверки.

Периодично се актуализира публичния регистър по чл. 30 л от ЗЧАВ за инсталации, извършващи дейности по приложение № 1 от Наредба № 7, достъпен чрез страницата на РИОСВ-Бургас, като през изтеклата година, са издадени 3 броя удостоверения за регистрация на инсталации извършващи дейности по приложение № 1 от Наредба № 7 и 3 бр. удостоверения за вписване на промяна в обстоятелствата. Съгласно график за извършване на контролни измервания на емисии от неподвижни източници са извършени 9 проверки на камери за нанасяне на покрития. При всички измервания е констатирано спазване на съответните норми за допустими емисии (НДЕ).

• **Контрол на обекти за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи органични разтворители**

Извършени са проверки на **39** броя фирми: търговци на едро и дребно, оператори за нанасяне на покрития върху моторни превозни средства, оператори от обхвата на Наредба № 7 с използване на бои, лакове и авторепаратурни продукти и не превишаващи съответните долни прагови стойности за консумация на разтворители (ПСКР).

• **Контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой**

В изпълнение изискванията на чл. 17 на *Закона за чистотата на атмосферния въздух* са извършени общо **136** проверки на продукти и/или оборудване съдържащи вещества, които нарушават озоновия слой или флуорсъдържащи парникови газове. От тях 105 бр. оператори на стационарно хладилно и климатично оборудване, 2бр. дистрибутори на флуорирани парникови газове, 1 бр. дистрибутор на оборудване съдържащо фреони и 26 бр. ползватели (сервизни фирми, включително и на климатични системи на моторни превозни средства) на фреони. Извършени са проверки на 12 оператори с климатично и хладилно оборудване съдържащо озоноразрушаващи вещества. Не се констатирани несъответствия.

Извършен е контрол на 40 бр. оператори с хладилно оборудване съдържащо флуорсъдържащи парникови газове с потенциал за глобално затопляне 2 500 или повече. При проверките е констатирано, че не се е налагало доливане на хладилните системи със свеж фреон. Не е констатирана употреба на флуорсъдържащи парникови газове с потенциал за глобално затопляне 2 500 или повече за сервизно обслужване или поддръжка на хладилно оборудване с количество за зареждане от 40 тона CO₂ еквивалент или повече.

Издадени са общо **24 бр.** становища за внос по приложение № 3 към чл. 8 (1) от *Инструкция за взаимодействие* между Министерството на околната среда и водите и Агенция „Митници” и относно стоков контрол за установяване на състоянието на отнетите и изоставени в полза на държавата стоки, съдържащи ненапълно халогенирани хлорфлуорвъглеродороди.

Ежеседмично са извършвани проверки на интернет сайтове за реклама на хладилни агенти. Не са констатирани нарушения на забраните по Регламент 517/2014 и Регламент 1005/2009 г.

• **Контрол по изпълнение на условията в разрешителните за емисии на парникови газове**

РИОСВ-Бургас осъществява контрол на 6 броя оператори с издадени разрешителни за емисии на парникови газове :

- „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД;
- „Кроношпан България“ ЕООД;
- „Топлофикация Бургас“ ЕАД;
- „Промет стийл“ АД;
- „СМА Минерал Бургас Вар“ ЕООД;
- „Керамика Бургас“ АД.

При проверките е констатирано, че операторите провеждат мониторинг на емисиите на парникови газове в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 601/2012 г.и одобрените Планове за мониторинг. Изготвят се и представят в ИАОС годишни доклади за емисиите, отделени от инсталациите през предходната година. Докладите са верифицирани. През отчетната година от ИАОС-София са издадени решения за актуализиране на разрешителни за емисии на парникови газове на „Топлофикация Бургас“ АД и „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД .

Контролирани обекти с източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух по общини

Община Айтос

На контрол по спазване законодателството по атмосферен въздух подлежат 20 на брой обекти, предимно в сферата на преработваща и хранително-вкусовата промишленост, обслужващи дейности. На 5 броя обекти с неподвижни източници на емисии подлежат на собствени периодични (СПИ) и контролни измервания. Извършените през 2021 г. контролни и собствени периодични измервания на емисиите на вредни вещества от операторите „Делта мебел груп“ ЕООД, „Аустротерм България“ ЕООД, „Бургаспътстрой“ АД показват спазване на съответните норми за допустими емисии (НДЕ). Всички горивни инсталации на територията на община Айтос използват гориво природен газ.

През 2021 г. с мобилна автоматична станция на РЛ Стара Загора към ИАОС – са извършени замервания на КАВ по показатели: озон, въглероден оксид, азотни оксиди, серен диоксид и ФПЧ₁₀. За показател ФПЧ₁₀ статистическият 90,4 перцентил е по-висок от средноденонощната норма от 50 µg/m³ и в тази връзка за Община Айтос има задължение за разработване на нова/ актуализирана програма за КАВ.

Община Бургас

Обектите с производствени дейности на територията на общината са 128. От тях значими източници на емисии са „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД, „Топлофикация Бургас“ АД, „Кроношпан България“ ЕООД, „Трансвагон“ АД.

На собствени непрекъснати измервания подлежат 12 инсталации в „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД и 2 бр. инсталации в „Кроношпан България“ ЕООД .

В периода 13.08.2021 г. - 16.08.2021 г. в района на пристанищен терминал Бургас – Запад, гр. Бургас са извършени измервания на КАВ с мобилна автоматична станция . Резултатите от измерванията показват спазване на нормите регламентирани в *Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотни оксиди, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.*

През 2021 г. са извършени общо 30 бр. проверки с емисионен контрол на вредните вещества изпускани в атмосферния въздух от източници в 5 обекта. Резултатите от проведените измервания показват спазване на НДЕ на контролираните замърсители. На интернет страницата на РИОСВ – Бургас на адрес: <http://riosvbs.com/home/menu/1255> е публикувана карта на обектите с източници на емисии в гр. Бургас.

Община Камено

На територията на общината контролираните обекти с източници на емисии са 14 броя .

През 2021 г. с мобилна автоматична станция на РЛ Стара Загора са извършени измервания на КАВ по показатели: озон, въглероден оксид, азотни оксиди, серен диоксид и ФПЧ₁₀. Резултатите от измерванията показват спазване на съответните средночасови и средноденонощни норми. Статистическият 90,4 перцентил по показател ФПЧ₁₀ е по-нисък от среднодневната норма от 50 µg/m³ и в тази връзка за Община Камено отпада задължението за разработване на нова/ актуализирана програма за КАВ.

Извършените собствени периодични измервания по смисъла на *Наредба № 6 от 26.03.1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници* в „Гарант ПП“ ООД не показват превишения на

нормите за допустими емисии по показател общи въглеродороди, изразени като общ органичен въглерод.

Община Карнобат

В община Карнобат общия брой контролирани промишлени обекти е 23, като на осем броя обекта се извършват контролни/СПИ измервания на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух. През 2021 г. са извършени контролни измервания в 2 обекта - „Мелница Карнобат 2006“ АД и „Топаз Мел“ ООД. Резултатите показват спазване на съответните норми за допустими емисии по показател прах .

На база извършена оценка на доклади от СПИ през 2021 г. е констатирано спазване на нормите за азотен диоксид, прах, серен диоксид и въглероден оксид от „Карнобатплод“ АД, „Сигмен Милк“ ЕООД.

През 2021 г. от мобилна автоматична станция на РЛ Стара Загора към ИАОС-София – са извършени измервания на КАВ по показатели: озон, въглероден оксид, азотни оксиди, серен диоксид и ФПЧ₁₀. Резултатите от измерванията показват спазване на съответните средночасови и средноденонощни норми. Статистическият 90,4 перцентил по показател ФПЧ₁₀. по-нисък от среднодневната норма от 50 µg/m³ .

Община Малко Търново

На територията на общината общия броя на контролираните обекти е 11, като два от тях са с производствена дейност. Източник на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух е инсталация за производство на пелети, стопанисвана от „Пи Джей Енерджи“ ООД. гр. Малко Търново.

Останалите обекти на територията на общината са в сферата на обслужващите дейности.

Община Несебър

Общият брой на обектите с производствена дейност на територията на общината е 33. Основна част от обектите та са в сферата на обслужващите дейности – складове за съхранение, обекти за преработка на риба и рибни продукти, хотелски комплекси със сезонен режим на работа, бетонови възли. Горивни инсталации са котли за топла вода към хотелските комплекси, работещи с гориво природен газ.

На територията на общината е регистрирана една средногоривна инсталация- котел за производства на пара към перилен комбинат на „Интертур“ ООД. Резултатите от проведените СПИ през 2021 г. показват спазване на НДЕ по показател азотни оксиди, серен диоксид и въглероден оксид.

На СПИ и контролни измервания подлежат Ермаска“ ООД - мелничен комплекс в с. Оризаре, „Комфортстрой“ ООД – фабрика за производство на пелети.

Община Поморие

Обектите с производствена дейност в общината са 13 броя. Експлоатира се една средногоривна инсталация на „Инвестстрой“ ЕООД - дестилерия за производство на етерични масла с. Гълъбец. Други действащи инсталации с източници на емисии са „Черноморско злато“ АД – производство на вина и високоалкохолни напитки и „ЗТВ“ АД - производство на графитни четки и контактни тела.

Резултатите от извършените контролни и СПИ на емисиите на серен диоксид, азотни оксид, въглероден оксид, изпускани от котлите в „Черноморско злато“ АД показват спазване на съответните НДЕ.

През 2021 г. в гр. Ахелой с мобилна автоматична станция на РЛ Стара Загора към ИАОС-София е извършен през месеците юни, юли и август имисионен контрол на качеството на атмосферния въздух. Не са констатирани наднормени концентрации по контролираните замърсители амоняк, фини прахови частици, азотни оксиди, серен диоксид, въглероден оксид, озон, въглеродороди.

Голям брой от обектите на територията на общината са със сезонен режим на работа и извършват дейности по преработка на риба, производство на вина.

Община Приморско

На територията на общината общия брой на обектите е 23, от тях 4 са с производствена дейност. Действаща горивна инсталация е котел за производство на пара на „Комплектстрой“ ЕООД, с. Веселие, работещ с гориво природен газ.

Останалите обекти са в сферата на хотелиерството и търговията и са без значително антропогенно влияние.

Община Руен.

Обектите с производствена дейност в Община Руен са 11. Източници на емисии са: обект с издадено комплексно разрешително за производство на негасена вар, собственост на „СМА Минерал Бургас вар“ ЕООД, с. Добромир и две дестилерии за производство на етерични масла с горивни инсталации с номинална входяща топлинна мощност над 0,5 MW, използващи течно гориво.

Останалите функциониращи обекти са в сферата на дървопреработването, производството на млечни продукти, шивашки цехове, с горивни инсталации с номинална входяща топлинна мощност под 0,5 MW неподлежащи на СПИ и/или контролни измервания.

Община Созопол

Общият брой на обектите подлежащи на контрол е 39, като четири от тях са обекти с производствена дейност, главно бетонови възли. Останалата част от обектите извършват дейности свързани с търговия, хотелиерство, преработка и съхранение на риба и рибни продукти.

Община Средец

Обектите с производствена дейност на територията на общината са 16 на брой. На 6 броя от обектите се извършват измервания на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух.

През 2021 г. в промишлено предприятие за нанасяне на термобариерни покрития върху компоненти на турбини на промишлени и авиационни газотурбинни двигатели на „Сигматек“ ЕООД, с. Дебелт са извършени контролни и собствени периодични измервания. Резултатите от тях показват спазване на съответните НДЕ по показатели общи въглеродороди и хлороводород.

Община Сунгурларе

Общият брой на контролираните обекти с производствена дейност е 12 броя. Действащите промишлени обекти подлежащи на СПИ и/или контролни измервания са: „Винекс Славянци“ АД – производство на вина и спиртни напитки, „Леястом“ ЕООД-леярна, „Ависпал –БГ“ ЕООД

– месододобивно и месопреработвателно предприятие и производство на преработен животински протеин. В горивните инсталации се използва природен газ и течно гориво.

През 2021 г. са извършени контролни измервания на емисиите на серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид и прах изпускани в атмосферния въздух от парен котел на „Ависпал БГ“ ЕООД. Резултатите показват спазване на съответните НДЕ.

Община Царево

На територията на общината няма горивни инсталации с номинална топлинна мощност над 0,5 MW. Общият брой на обектите с производствена дейност е 6, като два от тях „Пасат България“ АД и СД „Стъклопласт Димов, Димова Сие“ подлежат на контролни и/или СПИ измервания по показател общи въглеродороди.

Замърсяване от автомобилния транспорт

За замърсяването на въздуха в гр. Бургас не малък дял се пада на автомобилния трафик. Той е един от основните източници на замърсяване на атмосферния въздух, главно с ФПЧ₁₀.

В района на ЦГЧ, с увеличаване на трафика през летния сезон, най-висок относителен дял има транспорта при формирането на максималните СДК, което определя необходимостта от поддържане чистотата на пътната и уличната мрежа, предприемане на допълнителни мерки, като въвеждане на зони с ниски емисии и др. Община Бургас изпълнява пакет от мерки, които имат пряк ефект върху намаляване генерирането на емисии на замърсители от автомобилния транспорт:

През 2021 г. са доставени първите 11 броя електрически автобуси в изпълнение на проект по ОПОС, приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“, по процедурата за „Мерки за адресиране на транспорта като източник на замърсяване на атмосферния въздух“ за закупуване и доставка на 56 бр. изцяло електрически автобуси за нуждите на обществения транспорт, вкл. изграждане на зарядни станции, система за наблюдение и диагностика в реално време на всяко превозно средство. Предстои през 2022 г. да бъдат доставени и останалите автобуси.

На 21.01.2021 г. започна строителството на т.нар. Северен обход, включващ изграждане на трасе с дължина 4,7 км, което да изведе транзитния трафик от Варна и продължаващ по АМ „Тракия“ към София или посока Юг, от центъра на Бургас. Към края на 2021 г. са изпълнени 50% от дейностите.

Изготвено пред-инвестиционно обследване за избор на трасе за пътна връзка от о.т.209 по плана за ж.к. „Меден Рудник“, гр. Бургас до Републикански път I-9 „ГКПП Дуранкулак-Бургас-ГКПП Малко Търново“, т.нар. обход на к-с „Меден Рудник“. Изготвен е и ПУП-ПП за утвърждаване на трасето.

По Инвестиционната програма за климата чрез НДЕФ през 2021 г. електро-паркът на община Бургас се допълва и от следните автомобили:

- 2 броя лекотоварни електрически автомобили за ОП „Общински имоти“ и ОП „Транспорт“, категория L7;
- 2 броя електро-автомобили – за контролните звена Еко-инспекторат и „Обществен ред“;
- Електро-бус за сезонни (през лятото) маршрутни курсове като градски транспорт по крайбрежната алея от Северен плаж към лугата, до паркинга преди кв. Сарафово;
- Сезонна (през лятото) маршрутна линия с електро-бусчета – Моста – Морска гара; със соларни панели на покривите;
- Малокалибрен електромобил за инспектори УКОРС – за контрол в Морската градина;
- 2 броя електро-мотопеди за контролната дейност на еко-инспектората;

- 16 броя електро- велосипеди от системата за обществен вело-транспорт.

В Бургас има изградени общо 7 броя зарядни станции за електромобили. Въведен е специален стикер, с който се маркират всички електрически автомобили.

Община Бургас прилага политика по освобождаване от данък МПС за всички електро-автомобили, мотопеди и мотоциклети, както и същите да паркират безплатно в рамките на „синя и зелена зона“ в Бургас.

В рамките на проекта за Интегриран модел за управление на градската мобилност 2-ри етап са реализирани дейности по бул. „Демокрация“, обособена е самостоятелна бус-лента, изградени са тротоари, велоалеи, светофарнорегулирани кръстовища.

През м. януари 2021 г. започна реконструкцията на ул. „Цариградска“, което е част от проекта, финансиран по ОПРР 2014-2020 г. за подобряване качеството на градската и жизнена среда.

Въведена е „Зона с ограничение на скоростта на МПС до 30 км/ч“ в к-с „Бр. Миладинови“ - районът около ОУ „Бр. Миладинови“, ул. „Родопи“ и ул. „Струга“. От м. август 2019 г. в Бургас са въведени още няколко зони, в които максималната скорост за движение на автомобилите се ограничава до 30 км/час - районът на ЦГЧ, заключен между улиците "Булаир", "Цар Симеон I", "Св. св. Кирил и Методий" и "Александровска", както и цялата територия на кварталите Сарафово и Крайморие.

Към системата за обществен транспорт „Вело Бургас“ към момента са изградени 14 велостанции и са на разположение 120 велосипеда по системата рент-а-байк. Системата разполага и с 16 бр. електрически велосипеди и 26 колонки за паркиране на тези велосипеди. Насърчаването на гражданите за използване на велосипеди се осъществява и чрез прилаганите мерки за разширяване на изгражданата мрежа от велоалеи, обвързването им със спирките на градския транспорт, изграждане на автоматичната система за поръчка чрез абонаментни електронни карти или карти-ваучер.

Изградената мрежа от вело-алеи до жилищните комплекси и квартали на Бургас е с обща дължина 62 км.

3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Бургас.

През 2021 год. превишаване на установените норми за КАВ се отчитат единствено по показателя фини прахови частици (ФПЧ₁₀). В петте пункта за мониторинг е спазена средногодишната норма на замърсителя. В кв. Долно Езерово са регистрирани 37 дни с превишение на средноденонощната норма, при нормативно определени 35 дни за една календарна година, съгласно Наредба №12. В сравнение с 2020 год. в пункта е налице съществено намаление на дните с наднормено замърсяване по този показател (1,5 пъти).

В дните с превишение на средноденонощната норма от 50 µg/m³ и в петте пункта на територията на община Бургас и община Несебър се регистрират главно през зимния период на годината. Резултатите показват, че дните с превишения през студеното полугодие на годината в кв. Долно Езерово са 97% от всички дни с нарушено КАВ, а в останалите райони - 100%.

Във връзка с нарушеното качество на атмосферния въздух по показател ФПЧ₁₀ в кв. Долно Езерово, Община Бургас има разработена програма за намаляване нивата на замърсителите и за достигане на утвърдените норми по чл.27, ал.1 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух* с мерки (краткосрочни и дългосрочни) за намаляване на замърсяването. През 2021 г. Общински съвет на община Бургас прие „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на Община Бургас за периода 2021 – 2027 г.“, в която са заложили мерки, целящи намаляване замърсяването с ФПЧ₁₀ и спазване на нормите на замърсителя, определени в екологичното ни законодателство.

От Община Несебър има разработена „Програма за намаляване на нивата на замърсителите в атмосферния въздух и достигане на установените норми за вредни вещества“ с период на действие 2018-2022 г., в която са заложили мерки за намаляване на замърсяването с ФПЧ₁₀. През последните 3 години нормите на показателя са спазени.

През 2021 г. и в петте пункта за мониторинг не са регистрирани превишения на

- алармения праг за информиране на населението за серен диоксид над 500 µg/m³ в 3 последователни часа.
- алармения праг за информиране на населението за азотен диоксид над 400 µg/m³ в 3 последователни часа.
- алармения праг за предупреждаване на населението за нивата на озон над 240 µg/m³ в 3 последователни часа.
- прага за информиране на населението за нивата на озон над 180 µg/m³.

Поради необходимостта от окончателно валидиране на данните преди докладване в Европейската агенция по околна среда са възможни минимални промени в публикуваните данни. Окончателните данни се публикуват в Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда, изготвян от ИАОС.

II.2. ВОДИ

1. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ПРИОРИТЕТИ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ ГОДИНАТА:

2. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ПРИОРИТЕТИ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ ГОДИНАТА:

Територията, контролирана от РИОСВ – Бургас, обхваща част от Басейнова Дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) с център гр. Варна и Басейнова Дирекция „Източнороморски район“ (БДИБР) с център гр. Пловдив.

Съгласно Закона за водите министърът на околната среда и водите чрез регионалните инспекции по околна среда и води в границите на териториалният им обхват:

- провежда мониторинга на отпадъчните води;
- контролира обектите, формиращи отпадъчни води, включително пречиствателните станции на населените места, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда;
- контролира аварийните изпускания на отпадъчни води;
- поддържа база данни за извършения мониторинг, включително собствен мониторинг на титулярите на издадени разрешителни, за количествените и качествените характеристики на отпадъчните води и за контрол за състоянието на отпадъчните води;
- поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители.

Основни приоритети и цели при извършване на контролната дейност през 2021 г. са:

✓ Контрол по изпълнение на условията в разрешителните за заустване, съгласно изискванията на чл. 26 от *Наредба № 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване* и на чл. 19 от *Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти*, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти в т.ч. :

- Контрол на всички канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания над 2000 е.ж., в съответствие с определените големина на агломерациите с Доклада по чл. 15 за състоянието на канализационните мрежи и пречиствателните станции за отпадъчни води и генерираната утайка и съответствието с изискванията на Директива 91/271/ЕИО;

- Контрол на канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания, с приоритет на канализационни системи, в които са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества;

- Контрол на канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания, с приоритет на канализационни системи, които заустват във водни тела със състояние по-лошо от добро, в съответствие с Приложение № 2 от Националния каталог от мерки към ПУРБ публикуван на адрес: <https://www.moew.government.bg/bg/vodi/planove-za-upravlenie/planove-za-upravlenie-na-rechnite-basejni-purb/planove-za-upravlenie-na-rechnite-basejni-2016-2021-g/>;

- Контрол на производствени обекти, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества с отпадъчните си води, в т.ч. и потенциални емитери на приоритетно опасни вещества, във връзка с изискванията на чл. 151, ал. 4, т. 5 от *Закон за водите* и чл. 103 от *Наредба № 1/11.04.2011 г. за мониторинг на водите*;

- Контрол на производствени обекти, с промишлени дейности, включени в Приложение № 4 от *Наредба № 2, формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води*, с приоритет на обектите, формиращи товар в отпадъчните си води над 4 000 е.ж., съгласно чл. 16, ал. 8 от *Наредба № 6*;

- Контрол на обекти формиращи битово-фекални отпадъчни води (в т.ч. канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания) и пречиствателни станции към тях, относно наличие на експлоатационна готовност за работа на стъпало за обеззаразяване на пречистените отпадъчни води (преди заустването им в повърхностния воден обект);

✓ Контрол на други обекти, определени на база на оценка на риска от вида и количеството замърсители в отпадъчните води, в т.ч. и обекти без разрешителни, обекти, канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания над 2 000 е.ж. без разрешителни, обекти без изградена ПСОВ, обекти заустващи в канализационни мрежи на населени места, несвързани към селищна ПСОВ, депа за отпадъци, обекти, включени в списъка с обекти, попадащи в повърхностни водни тела, в които са констатирани концентрации на приоритетно опасни вещества над границата на определяне на метода, обекти, които заустват във водни тела със състояние по-лошо от добро ;

✓ Контрол на обекти, потенциални замърсители на водите на Черно море, приоритетно в зоните за къпане, в активния туристически сезон за Черноморието и обекти в други населени места, селищни и курортни образувания със сезонно натоварване в активния туристически сезон ;

✓ Контрол за изпълнение на задълженията по чл. 48, ал. 1, т. 12 от *Закон за .*

Водите на територията на страната са: повърхностни води, подземни, включително минералните води, вътрешните морски води и териториалното море, водите на р. Дунав, р. Резовска и р. Тимок в рамките на държавната граница на Република България.

3. ОПАЗВАНЕ НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ

ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ

В ОБХВАТА НА РИОСВ-БУРГАС ПРЕЗ 2021 Г.

2.1 ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЧЕРНОМОРСКИ БАСЕЙНОВ РАЙОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ С ЦЕНТЪР ВАРНА

2.1.1. Изследвани реки, езера и язовири

Територията на РИОСВ-Бургас попада в обхвата на следните речни басейни от Черноморски район за басейново управление:

- речен басейн Мандренски реки;
- речен басейн Южнобургаски реки;
- речен басейн река Велека;
- речен басейн река Резовска;
- част от речен басейн река Камчия.

Обобщената информация за състоянието на повърхностните водни тела е базирана на резултатите от проведения през годината мониторинг, съгласно заповеди №№ РД-267/03.04.2020 г. и РД-602/09.06.2021 г. на Министъра на околната среда и водите. Изследвани са 73 пункта в реки и 16 пункта в езера и язовири.

2.1.2. Оценката на състоянието по физикохимични елементи за качество (ФХЕК) се базира на съответствието с класификационната система за посочените елементи за качество, регламентирана с Наредба № Н-4 / 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води. Същата включва следните ФХЕК: разтворен кислород, БПК5, амониев, нитритен, нитратен и общ азот, ортофосфати и общ фосфор.

Информацията за пунктовете за наблюдение, изследваните ФХЕК и състоянието по ФХЕК на водните тела за 2020 и 2021 г., е обобщена в приложената Таблица 1.

2.1.3. Специфични замърсители

Превишения на стандартите за качество за изследваните през годината специфични замърсители, съгласно горесцитираната наредба, не са регистрирани.

Изводи:

Констатираното влошаване на състоянието по ФХЕК в някои водни тела е обусловено от замърсяване с азотни и фосфорни съединения от дифузни източници (земеделски практики) и от населени места с недобре функциониращи или неизградени ПСОВ.

2.1.4. Приоритетни вещества

Превишения на стандартите за качество за приоритетни вещества (ПВ), съгласно Наредбата за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители, са установени в следните пунктове и за следните ПВ:

- р. Факийска – устие с код BG2MA04131MS002 – хептахлор и хептахлорепоксид;
- яз. Мандра - Изток с код BG2MA10000MS007 – хептахлор и хептахлорепоксид;
- р. Ропотамо - с. Веселие с код BG2IU00291MS003 – С10-13 хлороалкани;
- яз. Ясна поляна с код BG2IU04919MS007 – С10-13 хлороалкани;
- р. Луда Камчия - с. Берово с код BG2KA04741MS021 – С10-13 хлороалкани;
- р. Двойница - преди вливане в Черно море с код BG2SE00041MS003 – С10-13 хлороалкани и хептахлор и хептахлорепоксид;
- р. Дращела – устие с код BG2SE00541MS232 – С10-13 хлороалкани;
- р. Ахелой - к-г Ахелой с код BG2SE81MS008 – С10-13 хлороалкани и хептахлор и хептахлорепоксид;
- р. Велека - с. Синеморец с код BG2VE00111MS001 – С10-13 хлороалкани;

Извод: С10-13 хлороалканите се използват при металообработка (рязане, пробиване и шамповане), в каучуковата промишленост (производство на транспортни ленти и уплътнители), производство на бои, лепила, разтворители, обработка на кожи, текстилни материали (като забавители на горенето.) Присъствието му във водите може да се обвърже с цитираните промишлени отрасли. През 2002 г. употребата им в металургията и кожарската промишленост е забранена на ниво Европейски съюз.

Хептахлорът е пестицид, чиято употребата на ниво европейски съюз е забранена през 2004 г., а на национално ниво - през 60-те години. Присъствието му във водите може пряко да се обвърже с нерегламентираното му съхранение и/или използване.

Предстои продължаването на мониторинга по тези показатели и идентифицирането на конкретните източници, които ги емитират във водите.

2.2. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ БАСЕЙНОВ РАЙОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ С ЦЕНТЪР ПЛОВДИВ

2.2.1. Характеристика и мониторинг на повърхностните води

2.2.1.1. Типове повърхностни води. Информация за пунктовете за наблюдение – реки, езера и язовири

На територията на РИОСВ- Бургас попадат едно повърхностно водно тяло от категория „Реки”, тип R5 Полупланински реки и три водни тела от категория „Реки”, тип R13 Малки и средни равнинни реки.

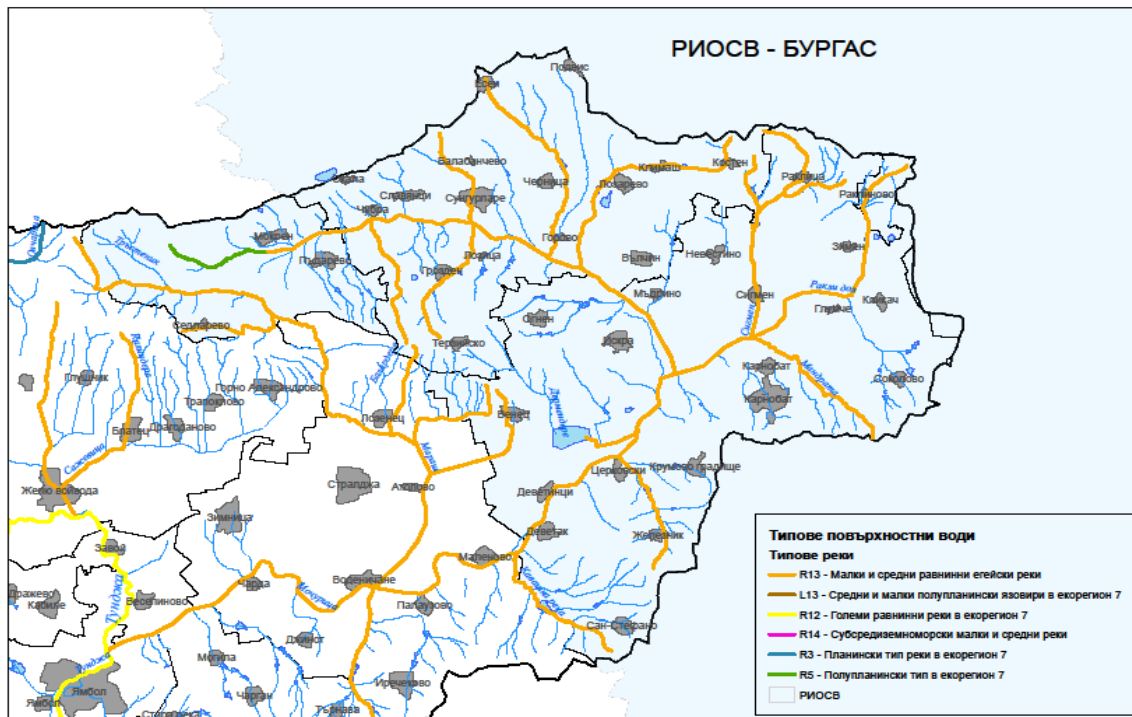
- BG3TU600R069 „Река Мочурица от извори до с. Мокрен”
- BG3TU600R068 „Река Мочурица от с. Мокрен до р.Сигмен”
- BG3TU600R062 „Река Мочурица след вливане на р.Сигмен до устие”
- BG3TU800R065 „Река Мараш” (попада много малка част от водното тяло).

Границите на повърхностните водни тела са актуализирани във връзка с разработването на ПУРБ 2016-2021.

Като водни тела от категория „Езера” са определени водни обекти с площ над 500 ха – яз.Цанко Церковски.

- BG3TU600L023 „Язовир Цанко Церковски” се отнася към тип L17 Малки и средни равнинни язовири

Карта № 2.2.1.-1 Типология категория “РЕКИ” във водосбора на р.Мочурица

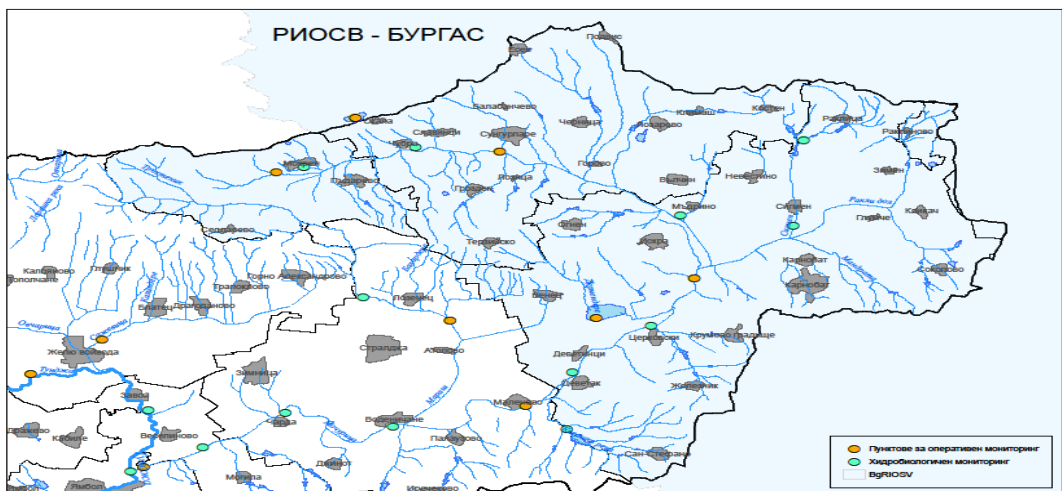
2.2.1.2.Пунктове за мониторинг

Мрежата за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р.Мочурица на територията на РИОСВ-Бургас включва 9 пункта за мониторинг, в които се провежда мониторинг по биологични елементи за качество, като през 2021 г. в два пункта се извършва и анализ на физико-химични елементи за качество (река Мочурица след гр. Карнобат и яз. Цанко Церковски- стена).

№	Код на мониторингов пункт	Код на водно тяло	Пункт
1	BG3TU00699MS2105	BG3TU600R069	Река Мочурица след полигон Ново село
2	BG3TU00699MS0123	BG3TU600R069	Река Мочурица с.Мокрен
3	BG3TU00697MS2109	BG3TU600R068	Река Мочурица с.Чубра
4	BG3TU00697MS1109	BG3TU600R068	Река Мочурица гр.Сунгурларе, мост за с.Грозден

5	BG3TU00067MS0109	BG3TU600R068	Река Мочурица с.Мъдрино
6	BG3TU00659MS0108	BG3TU600R062	Река Мочурица гр. Карнобат мост на 8 км по пътя за с. Венец
7	BG3TU00653MS0107	BG3TU600R062	Река Мочурица с.Церковски
8	BG3TU00653MS0106	BG3TU600R062	Река Мочурица с.Деветак
9	BG3TU00656MS0110	BG3TU600L023	Язовир Цанко Церковски

Карта № 2.2.1.-2 Мрежа за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р.Мочурица

2.2.1.3. Показатели за мониторинг на водите

- Биологични елементи за качество

Хидробиологичният мониторинг на повърхностните води се провежда в съответствие със Заповед на министъра на околната среда и водите № РД-602/09.06.2021 г. Заповедта предвижда провеждането на хидробиологичен мониторинг на повърхностни води от категориите река и езеро/язовир.

Хидробиологичният мониторинг, който се извършва за макробезгръбначни в реки е по Ирландски Биотичен Индекс. Периодично в определени пунктове (през 3 г.) се извършва наблюдение и на останалите биологични елементи съгласно изискванията на РДВ – фитопланктон и хлорофил А (язовири), фитобентос, макрофити и риби.

- Физико-химични елементи за качество

Физико-химичният мониторинг се извършва по 19 показателя за екологично състояние /основни и специфични/, свързани със замърсяване на повърхностните води с органични вещества, метали и металоиди. Анализът на планираните физико-химични показатели се извършва от Регионална лаборатория- Бургас към ИАОС.

Основни физико-химични показатели

- **I група** – активна реакция /рН/, температура, електропроводимост, разтворен кислород, наситеност с кислород, БПК5, ХПК, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, ортофосфати (като фосфор).

- **II група** – азот общ, фосфор общ (като фосфор), нитрати, калциево-карбонатна твърдост.

Специфични вещества

- **Метали и металоиди** – цинк, мед, желязо, манган.

Приоритетни вещества- живак, хлорпирифос-етил, флуорантен, киноксифен, аклонифен, бифенокс, цибутрин, циперметрин, дихлорвос, хептахлор и хептахлорепоксид, тербутрин, бромирани дифенилетири, хлоралкани, фталати, трибутил- калаени съединения, перфлуорооктан сулфонова киселина.

2.2.2. Определяне на химично и екологично състояние/потенциал на повърхностните води

2.2.2.1. Химично състояние

При определяне на химичното състояние на повърхностните водни тела са приложени изискванията на **Директива 2013/39/ЕО**, транспонирана в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Химичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в два класа – добро и лошо, които се изобразяват съответно със син и червен цвят. За извършване на достоверна оценка е необходимо минималната честотата на анализ да бъде 12 пъти в годната (1 път месечно). Тези водни тела, които отговарят на средногодишните стойности на стандартите за качество на околната среда (СГС-СКОС) са в добро състояние, а за водните тела, в които се констатира превишаване на СГС-СКОС е определено лошо състояние. Във водните тела, в които не се извършва мониторинг на приоритетни вещества поради липсата на идентифициран натиск, химичното състояние е определено като «неизвестно». През 2021 г. повърхностните водни тела на територията на РИОСВ-Бургас са определени в добро химично състояние.

2.2.2.2. Екологично състояние/потенциал

Оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела се извършва по класификационна система за биологични и физико-химични елементи за качество, и стандарти за качество на околната среда за химични елементи и специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризирание на повърхностните води.

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: отлично, добро, умерено, лошо и много лошо, които се изобразяват с показаните в таблицата цветове.

Екологично състояние				
отлично	добро	умерено	лошо	много лошо

В Таблица № 2.2.2.-1 са дадени резултатите от оценката на екологичното състояние/ потенциал и химично състояние във водосбора на р.Мочурица

През 2021 г. не се наблюдава подобряване на екологичното състояние на повърхностните водни тела на територията на РИОСВ- Бургас, попадащи в „Източнобеломорски район“ за басейново управление.

Таблица № 2.2.2.-1. Екологично състояние/потенциал и химично състояние на водните тела във водосбора на р. Мочурица през 2021 г.

Име на водното тяло	Код на водно тяло	Екологично състояние/потенциал през 2021 г.			Химично състояние 2021 г.
		Биологични показатели	Физико-химични показатели	Екологично състояние/потенциал	
Река Мочурица от извори до с. Мокрен	BG3TU600R069	Добро	Умерено БПК, NH ₄ , PO ₄ , Робщ	Умерено	Добро
Река Мочурица от с. Мокрен до р.Сигмен	BG3TU600R068	Умерено Макрозообентос	Умерено Електропроводимост, NO ₃ , Нобщ	Умерено	Добро
Река Мочурица след вливане на р.Сигмен до устие	BG3TU600R062	Умерено Макрозообентос	Умерено електропроводимост, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , Нобщ, PO ₄ , Робщ	Умерено	Добро
Река Мараш	BG3TU800R065	Умерено Макрозообентос	Добро	Умерено	Добро

Язовир Цанко Церковски	BG3TU600L0 23	Умерен Фитопланкт он Хлорофил А	Умерено Електропроводим ост, БПК, Робщ	Умерен ЕП	Добро
---------------------------	------------------	---	--	--------------	-------

Река Мочурица от гр. Карнобат до устие - от проведения мониторинг през 2021 г. в пункт „Река Мочурица след гр. Карнобат“ се констатира отклонение от стандартите за качество за добро състояние по следните физико-химични показатели: електропроводимост, амониев азот, нитратен азот, нитритен азот, общ азот, ортофосфати и общ фосфор. За р.Мочурица е характерно силното органично замърсяване от непречистени битови отпадъчни и промишлени води. Най-силно замърсяване се наблюдава в участъка след гр.Карнобат, поради вливането на непречистени отпадъчни води от градската канализационна мрежа.

В Плана за управление на речните басейни на Източнобеломорски район (ПУРБ на ИБР) за 2016-2021 г., приет с Решение №1106/29.12.2016 г. на Министерски съвет, за община Карнобат са предвидени следните мерки:

1. „Изграждане и/или реконструкция на канализационна мрежа за населено място над 10 000 е.ж.“
2. „Изграждане или разширение на ПСОВ до 20 000 е.ж.“

Като основни индустриални емитери на р.Мочурица могат да се посочат следните обекти:

- „СИС Индустрийс“ ООД - Промислен комплекс в с.Венец-предприятие за бутилиране на спиртни напитки и вино. Пречистените отпадъчни води след ЛПСОВ се заустват в открит канал, вливащ се в р.Мочурица.

- „ВИН.С. Индустрийс” ООД с.Церковски - на площадката работят спиртоварна фабрика, винзавод и мелничен комплекс. Отпадъчните води след ЛПСОВ се заустват в дренажен канал на яз.Церковски, заустващ в р.Мочурица.
- „Винекс Славянци” АД- цех Сунгурларе в гр.Сунгурларе- зауства производствени отпадъчни води след утаечна система в безименно дере, вливащо се в р.Мочурица
- „Винекс Славянци” АД- цех Лозарево в с.Лозарево- зауства пречистени в ЛПСОВ смесен поток битово-фекални и производствени отпадъчни води в канавка, вливаща се в яз.Петковец.
- „Винекс Славянци” АД- цех Славянци в с.Славянци -зауства битово-фекални и производствени отпадъчни води след утаечна система в канавка в р.Мочурица.
- „Птицекланица Чубра” с.Чубра- месопреработвателно предприятие за бяло птиче месо. Отпаднаците води след ЛПСОВ се заустват в дере, вливащо се в р.Мочурица.

В изпълнение на Заповед № РД-1/02.01.2018 г. на Министъра на околната среда и водите за констатираните превишения за посочените показатели в подземни/повърхностни води веднъж на тримесечие се предоставя информация на Министерство на здравеопазването във връзка с предприемане на необходимите мерки по компетентност. Тази информация се публикува всеки месец и на сайта на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район” на посочения линк https://earbd.bg/SPRAVKI_ZA_PREVISHENIYA-c761.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

3.1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ В ОБХВАТА НА БДЧР– ВАРНА

Информация за пунктовете за мониторинг на подземни води, съдържаща местоположение на мониторинговите пунктове, стойности на изследваните показатели през 2021 г., данни за състоянието на водните тела и наднормено замърсяване в обхвата на област Бургас е представена в **Таблица № 2.**

3.2. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ В ОБХВАТА НА БДИБР - ПЛОВДИВ

3.2.1. Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.

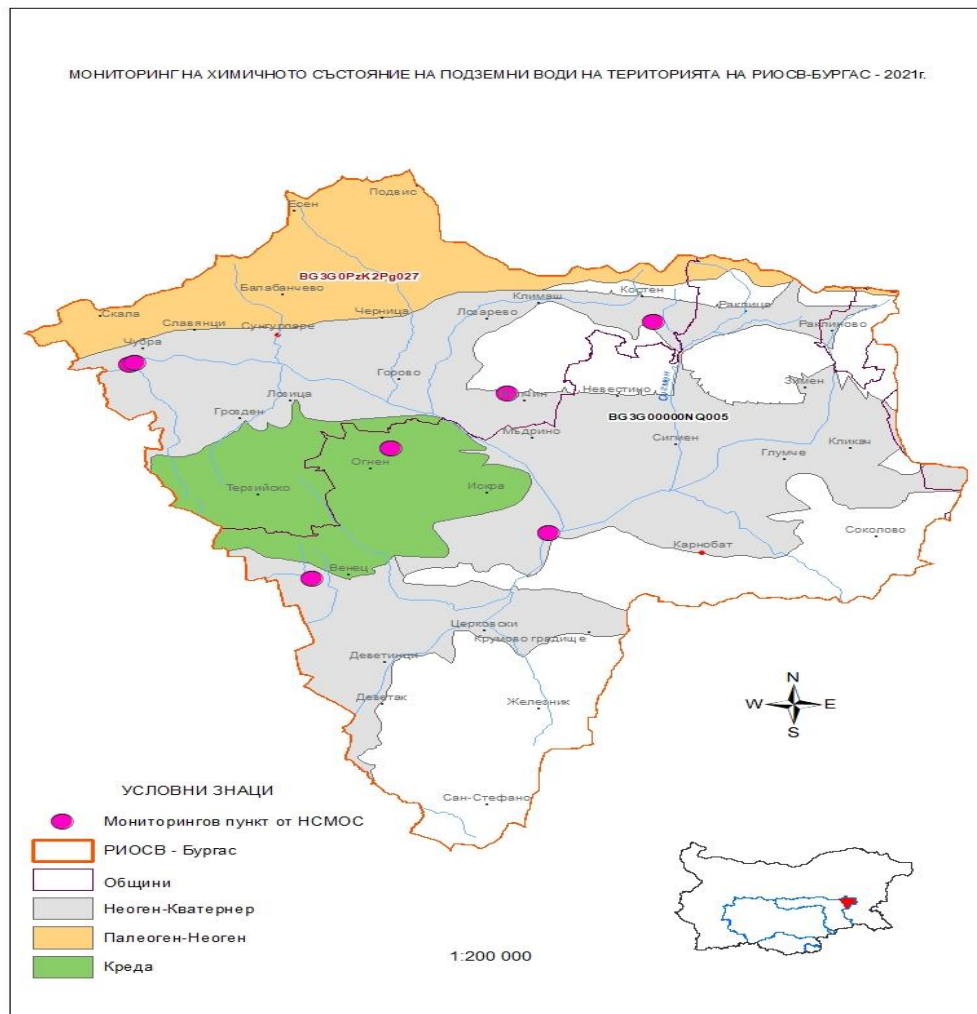
На територията на РИОСВ-Бургас са разположени 4 подземни водни тела (по-голяма или по-малка част от тях). Трябва да изтъкнем, че в регистъра на зоните за защита на подземни води, предназначени за ПБВ са включени всички подземни водни тела на територията на ИБР, поради използването им за водоснабдяване с питейна цел.

През 2021г. е изпълнен оперативен мониторинг.

Националната мрежа за оперативен мониторинг на химичното състояние на подземните води на територията на РИОСВ-Бургас през 2021 год. включва 7 хидрогеоложки пункта за мониторинг (отразени на долу представената карта):

1. BG3G000000QMP014 - Кладенец Лепков, гр. Карнобат, общ. Карнобат
2. BG3G000000NMP015 - Сондаж - 3, с.Чубра, общ. Сунгурларе
3. BG3G000000QMP016 - Сондаж, с. Сунгурларе, общ. Сунгурларе
4. BG3G000000QMP127 - Извор "Синора", с. Вълчин, общ. Сунгурларе
5. BG3G000000N2MP138 - Извор "Софрониева чешма", с. Костен, общ. Сунгурларе
6. BG3G000000QMP135 – ПС “Венец” – Извор, с. Венец, общ. Карнобат
7. BG3G000000K2MP136 - ПС - ПБВ - Извор "Чортлен" + Сондаж, с. Огнен, общ. Карнобат

Карта: Мониторинг на химичното състояние на подземни води на територията на РИОСВ-Бургас – 2021год.

3.2.2. Оценка на състоянието и характеристика на подземните водни тела (ПВТ).

Подземните води се оценяват въз основа на информация, която ИАОС изпраща на Басейнова Дирекция „Източнобеломорски басейн”. Пробите са анализирани в ИАОС – в Регионална

лаборатория – Бургас. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране, както следва:

1. I група - основни физико-химични показатели - разтворен кислород, рН, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, натрий, флуориди – анализират се отделни показатели във всички цитирани по-горе пунктовете за подземни води - сезонно (четири пъти в годината).

2. II група - допълнителни физико-химични показатели – манган, фосфати – анализират се двата показателя или само манган в част от мониторингови пунктове - сезонно (четири пъти в годината).

3. III група – метали и металоиди – олово, цинк, обща алфа-активност, обща бета-активност, естествен уран, радий 226 – анализират се отделни показатели в ограничен брой мониторингови пункта веднъж годишно през трето тримесечие, а показателите с отклонение от стандарт - сезонно (четири пъти в годината).

4. IV група - органични вещества – алдрин, атразин, DDT/DDD/DDE, пропазин, хептахлор, пендиметалин, хлорпирифос-етил, тербутилазин и металахлор – предвидено е еднократно през годината да се извършва анализ на тези показатели в мониторингови пунктове при с. Вълчин (Извор "Синора"), с. Костен Извор ("Софрониева чешма") и с. Венец (ПС "Венец" - Извор).

Резултатите се сравняват със стандарт за качество съгласно Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (ДВ, бр. 87 от 2007г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 102 от 23 декември 2016 г.) за проучване, ползване и опазване на подземните води.

За оценка на химичното състояние на ПВТ са използвани данни от изпълнения през 2021г. мониторинг на химичното състояние на подземните водни тела. Във връзка с това, трябва да отбележим, че:

1. Изпълнението на Заповед РД-602/09.06.2021г. на Министъра на околната среда и водите за програмите за мониторинг на подземни води се отнася за периода 01.06.21г. - 31.05.2022г.

2. В оценка на химичното състояние на ПВТ са използвани данни от изпълнения мониторинг за периода 1.01.2021г. – 31.12.2021г.

Оценката на химичното състояние на ПВТ е извършена съгласно подход за оценка на химичното състояние на подземните водни тела и е дадена в две категории – добро и лошо. Подходът е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕС, Директива 2006/118/ЕО. за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване, Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води, Ръководство № 18 за състоянието на подземните води и оценка на тенденциите, Ръководство №17 за предотвратяване или ограничаване на преките и непреките отвеждания и Ръководството за докладване по РДВ през 2016 г.

Резултатите от извършената оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на РИОСВ-Бургас през 2021г. са представени в следващата таблица:

№ по ред	код на ПВТ	Наименование	Тест: Обща оценка на химичното състояние на ПВТ (добро/лошо)	Тест: Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно- битово водоснабдяване (добро/лошо)	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ	Вещества или показатели на замърсяване
1	BG3G00000NQ00 5	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	добро	добро	добро	
2	BG3G00000NQ01 5	Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско- Стралджанска област	лошо	лошо	лошо	Нитрати - 52,4 mg/l
3	BG3G0PzK2Pg02 7	Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен	Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Бургас	Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване на територията на РИОСВ- Бургас	лошо	Нитрати - 82,33 mg/l
4	BG3G00000K203 1	Пукнатинни води - Сливенско- Сунгурларска зона	добро	добро	добро	

Забележка: Общата оценка определя „лошо” химично състояние на ПВТ BG3G0PzK2Pg027 по показател Нитрати съгласно Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на БД „Източнобеломорски район” за 2021г.

Засегнати части от ПВТ за 2021г., в които са разположени водовземни съоръжения за ПБВ:

Код на зоната за защита на питейни води	Водовземно съоръжение/система		Замърсяващо вещество				
	Код на мониторингов пункт	Име на мониторинго в пункт	Показател	Средна стойност за периода, мг/л	Стандарт за качество, мг/л	Базово ниво, мг/л	ПС, мг/л
BG3DGW00000NQ01 5	BG3G000000QMP13 5	Венец, ПС “Венец” - Извор	Нитрати	52,4 0	50,0 0	66,1 9	39,3 6

3.2.3. Характеристика на подземните водните тела в лошо химично състояние.

Подземно водно тяло BG3G00000NQ015 /Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско- Стралджанска област/

ПВТ е разположено в едноименната котловина, тя е една от най-големите по площ у нас, започва от с. Бинкос на запад и стига до с. Нейчово на изток, през западната и част преминава р. Тунджа, а през източната – р. Мочурица. ПВТ има площ от 818,89 км². Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са глинести пясъци. Водоносния хоризонт е изграден от чакъли, гравелити, пясъци, пясъчници, глини. Дебелина на ПВТ - 10-40 м, водопроводимост на ПВТ - 160-400 м²/ден, коеф. на филтрация на ПВТ - 16-250 м/ден. Подхранване на ПВТ – в Сливенската (западна) част - от реките и деретата, спускащи се от оградните планински вериги, от валежите и поливните води, в Стралджанската (източна) част - инфилтриращите се валежни и речни води, потока се движи от север на юг.

Химичното състояние на ПВТ на територията РИОСВ-Бургас се наблюдава в един мониторингов пункт - BG3G000000QMP135 ПС “Венец” – Извор, с. Венец, общ. Карнобат. От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2021год. се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – наблюдава се концентрация на РС (релевантна стойност) за 2021год. над стандарт за показателя нитрати - 52,4 mg/l (стандарт - 50 mg/l).

Влошено е качеството на подземните води, използвани за питейно-битово водоснабдяване – повишен е стандарта за качество на питейните води за показателя нитрати в МП при: - с. Венец, ПС “Венец” – Извор – средноаритметична стойност - 52,4 mg/l. Състоянието е лошо, защото: площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрациите на показателя на замърсяване е по-малка от 20% от площта на ПВТ, но е влошено качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - средногодишна концентрация за нитрати над стандарт за качество на питейни води се наблюдават при с. Венец, ПС “Венец” – Извор – 52,4 mg/l. Състоянието е лошо.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000NQ015 на територията на РИОСВ- Бургас през 2021г. е „лошо” - показател с отклонение е нитрати.

В сравнение с 2020г.: Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000NQ015 на територията на РИОСВ - Бургас е „лошо” - показател с отклонение е нитрати.

Подземно водно тяло BG3G0PzK2Pg027 /Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен/

Цялото ПВТ има площ – 1615,74 км² и дебелина - 36 м. Водоносният хоризонт е изграден от гранити, алтернация от пясъчници, глинести скали и брекчоконгломерати, глини, песъкливи варовици, глинести мергели, шисти, гнайси, амфиболити. В района на РИОСВ-Бургас се разполага малка част от това ПВТ, в която няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.

Общата оценка определя „лошо” химично състояние на ПВТ BG3G0PzK2Pg027 по показател нитрати съгласно Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на БД „Източнореломорски район” за 2021г.

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ

От определените в Програмата от мерки на утвърден в края на 2016 г. от Министерски съвет План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Източнореломорски район 2016-2021 г. за територията на РИОСВ - Бургас към 31.12.2021 г. са стартирали следните мерки:

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
Възстановяване и надграждане на компрометирани диги - корекция на р. Мочурица от пътя Зимница – Чарда срещу течението до с. Деветак, землища на с. Зимница, с. Воденичане, с. Палаузово, с. Маленово, общ. Стралджа. Дължина на участъка 23 км;	TU_03_09	Изграждане на нови корекции	Издадено решение № РР-3227/19.12.2017 г. на Директора на БД ИБР – Пловдив за продължаване срока на действие на разрешително № 32170484/2014 г. Част от мярката е разположена на територията на РИОСВ-Бургас.

Програмата от мерки на ПУРН в Източнореломорски район 2016-2021 г. е достъпна за разглеждане в табличен и графичен вид чрез географска информационна система (ГИС) на БД

ИБР. Връзка към ГИС на БД ИБР е изведена на началната страница на интернет страницата на БД ИБР.

За 2021 г. в БД ИБР няма данни за наводнения, настъпили на територията на РИОСВ Бургас.

4. КРАТКА ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЕКТИТЕ, ИЗТОЧНИЦИ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ:

На територията, контролирана от РИОСВ-Бургас са изградени **22** бр. селищни канализационни системи с изградени ПСОВ. От тях 1 брой канализационна система на с. Кръстина, Община Камено има изградена ПСОВ със съоръжения за механично и биологично пречистване, които не функционират и отпадъчните води от канализационната мрежа се заустват непречистени във водния обект, без изискващото се разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води.

Останалите **21 бр.** функционират и подлежат на контрол от РИОСВ два пъти годишно. Шестнадесет (**16**) бр. от тях са с изградени всички стъпала на пречистване на постъпващите отпадъчни води, вкл. със съоръжения за отстраняване на биогенни елементи (азот и фосфор):

Канализационна система на гр. Бургас – за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Бургас с изградени съоръжения за отстраняване на биогенните елементи - азот и фосфор. Пречистените отпадъчни води се заустват в езеро “Вая”.

Канализационна система на кв. Меден рудник, гр. Бургас - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за първично (механично), вторично (биологично) и третично пречистване – за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор, за товар 49 хил. е.ж. Пречистените отпадъчни води от ж. к. “Меден рудник” се заустват в източната част на езеро Мандра.

Канализационна система на кв. „Горно Езерово“, гр. Бургас - за пречистване на битово-фекалните отпадъчни води от канализационната система е изградена ПСОВ, с капацитет 3160 е.ж. Пречистените отпадъчни води след ПСОВ се заустват в коригирано дере, преминаващо през кв. Горно Езерово и вливащо се в Бургаско езеро;

Канализационна система „Ветрен-Минерални бани - Банево“, гр. Бургас - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за механично, физикохимично и биологично пречистване и с изградени съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор, с капацитет 10 560 е.ж.

Канализационна система на гр. Царево - в ПСОВ постъпват за пречистване отпадъчните води от гр. Царево, къмпинг "Арапя", в.с. "Оазис" и къмпинг „Нестинарка“. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Попска (поречие на р. Черна), вливаща се на около 1000 м от мястото ѝ на заустване в Черно море.

Канализационна система на гр. Обзор - гр. Бяла, общ. Несебър - ПСОВ осигурява пречистване на отпадъчните води от гр. Обзор, Община Несебър и гр. Бяла, Община Бяла и е с капацитет 40000 е.ж.. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Двойница, на 2,5 км преди вливането ѝ в Черно море.

Канализационна система на гр. Поморие - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ, с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Поморие и кв. Сарафово, гр. Бургас, с проектен капацитет Qсрд.дн – 133 л/с. Пречистените води се заустват дълбоководно в Черно

море между гр. Поморие и кв. “Сарафово”, извън район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води.

Канализационна система “Равда – Слънчев бряг – Несебър” - отпадъчните води от с. Равда, к. к. “Слънчев бряг” и гр. Несебър и гр. Ахелой постъпват за пречистване чрез смесена канализационна мрежа в ПСОВ, находяща се в имот № 000155 в землището на с. Ахелой, община Поморие. Пречистените отпадъчни води се заустват напорно, тръбно, дълбоководно в Черно море, северно от гр. Ахелой, в зона за санитарна охрана от крайбрежните морски води.

Канализационна система на „Созопол-Черноморец- Равадиново“ – отпадъчните води от канализационната система на гр. Созопол, гр. Черноморец и с. Равадиново се пречистват в ПСОВ – Созопол. Отпадъчните води се заустват напорно, дълбоководно след ПСОВ в крайбрежните морски води на Созополски залив на Черно море.

Канализационна система на с. Веселие, Община Приморско – изградени са съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Пречистените отпадъчни води се заустват в дере, вливащо се в р. Мехмедженска, ляв приток на р. Ропотамо.

Канализационна система на с. Люляково, Община Руен - изградени са съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Смесения поток битово – фекални и дъждовни води, след ПСОВ, се заустват в дере, приток на река Луда Камчия.

Канализационна система с ПСОВ на с. Маринка, общ.Бургас - Отпадъчните води се пречистват механично и биологично, осигурено е третично пречистване на биогенните елементи азот и фосфор. Пречистените води се заустват в р. Маринка, общ. Бургас.

Канализационна система на гр. Средец, – за канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за механично и биологично пречистване на отпадъчните води. Пречистените води се заустват в река Малката река, вливаща се в река Средецка. Проектното водно количество 5000 м³/ден.

Канализационна система на с. Манолч, Община Сунгурларе – отпадъчните води от канализационната система, след ПСОВ с изградени съоръжения за механично и биологично пречистване, се заустват в сухо дере, вливащо се в опашката на яз. Камчия.

Канализационна система на гр. Китен – гр. Приморско - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води. През 2020 г. е реализиран проект за разширение, реконструкция и модернизация на ПСОВ „Китен–Приморско“, в т. ч. за изграждане на съоръжения за отстраняване на биогенни елементи: азот и фосфор, от пречистените отпадъчни води. Пречистените води се заустват в р. Караагач, на 1300 м преди устието на реката в Черно море.

Канализационна система на гр. Айтос – за пречистване на формираните отпадъчни води функционира ПСОВ със съоръжения за механично и биологично пречистване и с изградени съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Пречистените отпадъчни води се заустват във воден обект река Айтоска.

Пет (5) броя ПСОВ са без съоръжения за отстраняване на биогенни елементи - ПСОВ „Лозенец“, ПСОВ „Елените“, ПСОВ „Заберново“, ПСОВ „Пирне“ и ПСОВ „Равна гора“.

Канализационна система на с. Лозенец, Община Царево – В ПСОВ отпадъчните води от с. Лозенец и в.с. „Лозенец“ постъпват за механично и биологично пречистване. Пречистените отпадъчни води, след пречиствателните съоръжения, се отвеждат посредством колектор на 800 м. в посока югозапад и се заустват в дере в местността “Хаджи Яне“, на 50м от преливника на микроязовир. Дължината на дерето от мястото на заустване до бреговата ивица е 1500 метра.

ПСОВ “Елените” - приема за пречистване отпадъчните води от гр. Св.Влас, в.с. ”Елените” и хотелски комплекси в района. Схемата включва механично и биологично пречистване. Капацитетът ѝ е недостатъчен. Станцията не е в състояние да приема количествата отпадъчни води от района, особено през летния сезон, когато има завишено водопотребление. Отпадъчните води на изход от ПСОВ се заустват в Черно море, северно от гр. Свети Влас. Във връзка с констатирани нарушения на екологичното законодателство, през 2018г. е ограничен достъпа на оператора до пречиствателното съоръжение.

Канализационна система на с. Пирне, общ. Айтос – изградена през 2015 год. по проект „Изграждане на модулно пречиствателно съоръжение за отпадъчни води и канализационна система в село Пирне, община Айтос. Пречистените води се заустват в северно дере, приток на р. Айтоска.

Канализационна система на с. Заберново, Община Малко Търново – за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ, с пречиствателни съоръжения за пречист ване на битово - фекални отпадъчни води с товар 170 е.ж. Пречистените отпадъчни се заустват в дере, вливащо се в река Заберска.

Канализационна система на с. Равна гора, община Созопол – отпадъчните води след ПСОВ се заустват в дере имот № 000075, приток на река Мехмедженска.

За пречистване на отпадъчните води от с. Граматиково, общ. М. Търново и с. Бръшлян, общ. М. Търново са изградени и функционират 5 броя пречиствателни съоръжения тип - септични ями.

Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 1, с. Бръшлян – Пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в сухо дере от водосбора на река Раздол, поречие на река Велека.

Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) –3, (СЯ) - 6, (СЯ) – 7 -с. Граматиково - Пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в дере, вливащо се в Яменски дол, поречие на река Велека.

Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 8, с. Граматиково - Пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в дере, вливащо се в Бучовски дол, поречие на река Велека.

В обхвата на РИОСВ-Бургас седем населени места са с изградени канализационни мрежи без ПСОВ - гр. Ахтопол, с. Варвара, с. Синеморец, гр. Карнобат, гр. Каблешково, гр. Камено, гр. Малко Търново. Формираните отпадъчни води от тези населени места се заустват непречистени във водни обекти, което създава предпоставка за влошаване на екологичното им състояние.

Канализационна система на с. Синеморец, Община Царево - Отпадъчните води от населеното място се заустват непречистени в Черно море, в район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води. Изграден е експериментален пречиствателен модул, но не е пуснат в експлоатация степенята на изграденост на канализационната мрежа на селото е около 60%.

Канализационна система на с. Варвара, община Царево – Изградената пречиствателна станция за отпадъчните води от канализационната система - експериментален пречиствателен модул, не е въведен в експлоатация и не функционира. Отпадъчните води от населеното място се заустват непречистени в Аязменско дере, вливащо се в Черно море.

Канализационна система на гр. Ахтопол, Община Царево - непречистените отпадъчни води се заустват в Черно море, на 1 км югоизточно от града. Поради липса на финансиране към настоящия момент е отложено изпълнението на работния проект: „Интегриран проект за водния цикъл на гр. Ахтопол“, включващ изграждане на ПСОВ, разширение и реконструкция на канализационната и водопроводната мрежа. В проекта е предвидено след изграждане на ПСОВ–Ахтопол пречистените води да се заустват гравитачно, тръбно, брегово, в дере, вливащо се в

Черно море на около 500 м., дясно преминаващо от площадката на ПСОВ, местност „Аероплана“.

Канализационна система на гр. Каблешково, Община Поморие - няма изградена ПСОВ за населеното място. Отпадъчните води се заустват непречистени, посредством Главен канализационен колектор I и Главен канализационен колектор II, във водни обекти: дерета.

Канализационна система на гр. Камено - Няма изградена ПСОВ за населеното място. Отпадъчните води от гр. Камено с брой жители около 5393 към настоящият момент се заустват непречистени в старото корито на р. Айтоска.

Канализационна система на гр. Карнобат - Предвидено е изграждане на пречиствателна станция с капацитет за 24100 екв.ж. с механично и биологично стъпало, включително и отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Към настоящия момент изграждането на ПСОВ не е започнало. Отпадъчните води се заустват без пречистване в р. Мочурица.

Канализационна система на гр. Малко Търново - Отпадъчните води към настоящият момент се заустват в преливник, изграден на ул. „Александър Стамболийски“, западно от пресечката на ул. „Янко Карагяуров“, точка с географски координати: N 41°, 59', 04,70"; E 27°, 31', 28,4" и в преливник, изграден на ул. „Александър Стамболийски“, в близост до пресечката на ул. „Възраждане“, точка с географски координати: N 41°, 59', 07,40"; E 27°, 31', 29,7". Селищната канализационна система е без изградена ПСОВ.

За постигане на по-добро състояние на повърхностните, подземните води и водите на Черно море, през 2021 г. в изпълнение на Заповед № РД-970/07.12.2020 г. на министъра на околната среда и водите са извършени са общо 55 бр. проверки: 43 броя проверки с емисионен контрол на канализационни системи (КС) с изградени ПСОВ, 7 броя проверки на КС без изградени ПСОВ и 5 броя проверки на канализационни мрежи с изградени пречиствателни съоръжения – септични ями.

Извършен е контрол на 72 обекта (117 бр. проверки), за които са определени индивидуални емисионни ограничения за приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители. При осъществения емисионен контрол не са констатирани емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти.

Стопански субекти, източници на отпадъчни води по поречия:

I. РЕЧЕН БАСЕЙН СЕВЕРНОБУРГАСКИ РЕКИ

Поречие Севернобургаски реки

1. Канализационна система на гр. Обзор – гр. Бяла, общ. Несебър
2. Канализационна система на гр. Каблешково, общ. Поморие
3. Канализационна система на хотелски комплекс „Зорница Сендс“, гр. Свети Влас
4. Канализационна система на гр. Айтос
5. Канализационна система на кв. Ветрен, Минерални бани и кв. Банево
6. Канализационна система на кв. Горно Езерово, гр. Бургас
7. "М. ИНВЕСТ БГ" ООД, гр. Пловдив - консервна фабрика в с. Гълъбец, общ. Поморие
8. “Завод за технически въглен” АД гр. Бургас - Производствена база в гр. Каблешково
9. "Лагуна" ООД - цех за производство на боза в гр. Каблешково
10. “Хелиос Милк” ЕООД – гр. Айтос
11. „Андела” АД гр. Бургас – хвостохранилище “Горно Езерово”

12. “Завод за строителни конструкции (ЗСК) Лозово” АД гр. Бургас
13. Канализационна система на гр. Бургас, общ. Бургас
14. „Винарско имение Санта Сара“ АД, с. Горица
15. "ИПАР-2015" ООД - инсталация за преработка на тревни суровини
16. "Ай Ти Агро" ЕООД - Канализационна система за преработка и консервиране на плодове

Поречие Река Айтоска

1. Канализационна система на гр. Камено
2. Канализационна система на с. Пирне

Поречие Река Чукарска

1. Канализационна система на с. Кръстина, общ. Камено

II. РЕЧЕН БАСЕЙН МАНДРЕНСКИ РЕКИ

Поречие Мандренски реки

1. Канализационна система на кв. Меден Рудник, гр. Бургас
2. Канализационна система на ПСО Карнобат
3. “Промет стийл” АД гр. Бургас - завод за производство на стоманени профили
4. “Строителни материали” АД – Флотационна фабрика “Върли бряг”
5. “Лукойл Нефтохим Бургас” АД – основна площадка
6. “Алупласт-ЖТГ” ЕООД - канализационна система на цех за производство на алуминиеви профили

Поречие Река Русокастренска

1. Виктория Агро – пункт за производство на алкохол в с. Русокастро

Поречие Река Средецка

1. Канализационна система на гр. Средец

III. РЕЧЕН БАСЕЙН ЮЖНОБУРГАСКИ РЕКИ

Поречие река Ропотамо

1. Канализационна система на с. Равна гора, на община Созопол

Поречие река Дяволска

1. „Приморско клуб” ЕАД, Летателна площадка гр. Приморско

Поречие Южнобургаски реки

1. Канализационна система на гр. Китен – гр. Приморско
2. Канализационна система на с. Веселие, общ. Приморско
3. Канализационна система на гр. Царево, общ. Царево
4. Канализационна система на с. Лозенец, общ. Царево
5. Канализационна система на с. Маринка, Община Бургас
6. “ИФ ФАВОРИТ” ООД, Канализационна система на хотелски комплекс „Лазурно море”, земл. с. Лозенец, общ. Царево
7. “Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, Канализационна система на Петролен терминал (ПТ) Росенец
8. “Дюни” АД – Канализационна система на хотелски комплекси „Пеликан”, „Марина” и „Панорама”, в.с. „Дюни” в землището на гр. Созопол
9. Канализационна система на Лесопарл «Росенец». Зона «Хижи», гр. Бургас–етап I
10. Канализационна система на Лесопарл «Росенец». Зона «Хижи», гр. Бургас – етап II

IV. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА ВЕЛЕКА

Поречие река Велека

1. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 1, с. Бръшлян
2. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 3, с. Граматиково
3. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 6, с. Граматиково
4. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 7, с. Граматиково
5. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 8, с. Граматиково
6. Канализационна система на с. Заберново, общ. Малко Търново
7. Канализационна система на гр. Малко Търново

V. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА КАМЧИЯ

Поречие Река Камчия

1. Канализационна система на с. Манолитч, общ. Сунгурларе, обл. Бургас
2. “Млечна промишленост Маноя” ООД – канализационна система на млекопреработвателно предприятие “Китка”, с. Шиварово, общ. Руен

Поречие Река Луда Камчия

1. Канализационна система на с. Люляково, общ. Руен, обл. Бургас

VI. КРАЙБРЕЖНИ МОРСКИ ВОДИ

1. ПСОВ “Елените”, гр. Свети Влас
2. Канализационна система на хотелски комплекс "Парадайз бийч", гр. Св. Влас, общ. Несебър
3. Канализационна система “Равда – Слънчев бряг – Несебър”
4. Канализационна система на гр. Поморие, общ. Поморие, обл. Бургас

5. Канализационна система на гр. Созопол-Черноморец-Равадиново, община Созопол
6. Канализационна система на с. Синеморец, община Царево
7. Канализационна система на с. Варвара, община Царево
8. Канализационна система на гр. Ахтопол, община Царево
9. Канализационна система на жилищен комплекс „Райска градина“ на „Идън Девелъпментс“ АД
10. Канализация и ЛПСОВ на “Жилищна група на нос Хумата“ на “ГБС Инвест“ ЕАД и “Жилищни сгради за временно обитаване на „Алепу Вилидж“ в местностите “Аркутино” и “Алепу”, землище на гр. Созопол, обл. Бургас
11. Канализационна система с ЛПСОВ на вилно селище “Лилиите” в местност “Аркутино”, землище на гр. Созопол, “Комплектстрой” ЕООД, гр. Бургас“
12. Канализационна мрежа на кв. Крайморие

VII. РЕЧЕН БАСЕЙН НА РЕКА ТУНДЖА

Поречие река Тунджа

1. “Винекс Славянци” АД, с. Славянци
2. “Винекс Славянци” АД, гр. Сунгурларе
3. “Винекс Славянци” АД, с. Лозарево
4. “СИС Индустрийс” ООД - Промислен комплекс в с. Венец
5. “ВИН.С. Индустрийс” ООД с. Церковски
6. “Птицекланица Чубра“ с. Чубра на „Ависпал“ ООД
7. “Агровин” ООД – Винарна Шато Сунгурларе, гр. Сунгурларе
8. „Лукойл България” ЕООД, ПСБ Карнобат
9. ЕТ "Стоян Желев 2002" - пункт за изваряване на ракия, с. Деветак, общ. Карнобат
10. Канализационна система на гр. Карнобат
11. Ренвал ЕООД, "Винарна", Шато Зеланос, с. Славянци, община Сунгурларе

5. СЪСТОЯНИЕ НА ХИДРОТЕХНИЧЕСКИТЕ СЪОРЪЖЕНИЯ /ДИГИ, ЯЗОВИРНИ СТЕНИ И Т.Н./

„Напоителни системи” ЕАД – клон Бургас експлоатира и поддържа седем язовира частна държавна собственост, включени в активите на дружеството.

За 2021 г. констатираното състояние на язовирите е следното:

Язовир „Трояново” – частна държавна собственост, намира се в землището на с.Трояново и с. Вратица, община Камено. Водните маси се използват за напояване и отдаване под наем на „Фиш Бул” ЕООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно. От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р. Чакърлийка.

Язовир „Крушево” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Детелина, с. Черково, с. Екз. Антимово, община Карнобат. Използва се за отдаване под наем на фирма „Фишинг груп - 09” ООД за рибопроизводство, водните маси се използват за напояване.

Техническото състояние на язовира е изправно. От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р.Калнушка.

Язовир „Барган” - частна държавна собственост, намира се в землището на с.Детелина, с. Крушево, община Карнобат. Водните маси се използват за допълнително пълнене на яз. Крушево, напояване и отдаване под наем на фирма „Фишинг груп-09” ООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно, с изключение на преливника. Преливникът е необлицован и в по-голямата си част е изровен при наводненията през 2014-2015 г. Технически годен е в началото, около 30 м от преливния ръб. Наемателят на язовира, по наша препоръка и за негова сметка извърши направа на каменен блокаж в началото на изровения участък. Необходимо е да се възстанови цялата изровена част с цел запазване на язовира. От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р. Барганска.

Язовир „Детелина” - частна държавна собственост, намира се в землището на с.Детелина и с. Козаре, община Карнобат. Водните маси се използват за пълнене на яз. Крушево (чрез яз. Барган) и отдаване под наем на фирма „Фишинг груп - 09” ООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно. От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р. Барганска.

Язовир „Церковски” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Венец и с. Церковски, община Карнобат. Използва се за напояване и отдаване под наем на фирма „Фишком” ООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно. От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р. Мочурица.

Язовир „Скала 1” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Скала, община Сунгурларе. Водните маси се използват за напояване и отдаване под наем на фирма „Диаманта” ЕООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно.

Язовир „Скала 2” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Скала, община Сунгурларе. Водните маси се използват за пълнене на яз. Скала 1. Техническото състояние на язовира е изправно.

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1. Обобщена информация за територията на РИОСВ – Бургас

Почвената покривка е един от най-важните компоненти на природната среда. Тя е незаменим, ограничен и невъзстановим природен ресурс с продуктивна, буферна и филтрираща способност. Притежава най-важното свойство – плодородие – способност да удовлетворява изискванията на растенията от вода и хранителни вещества. Благодарение на плодородието си почвата е основно средство за производство в земеделието.

На територията на област Бургас урбанизираните територии, включващи населени места, селищни образувания и територии с променено предназначение на земеделските земи за неземеделски нужди заемат площ от 44 999,03ха. Площите заети от горските територии са 312

305,6ха, от земеделските територии – 364 917,4ха, от водни течения 18 840,7ха, от транспортни връзки – 4 441,9ха и територии заети от находища по подземни богатства – 20 594,1ха.

Нарушените терени на територията на РИОСВ – Бургас, предимно от добивната дейност на кариери и рудници, насипища и депа за отпадъци заемат площ от 472,14 ха, като тук е включена и площта на рекултивирани хвостохранилища, на които се извършва мониторинг (104,7 ха).

Бургаска област се характеризира с преходно-континентален климат в северозападната си част, с преходно-средиземноморски в южната и с черноморско влияние в източната си част. Характерните за него бризи не позволяват развитието на болести по лозята (мани) и в тази връзка третиранията с продукти за растителна защита са по-малко.

Почвите на Бургаска област са заети от чернозем-смолници и канелено-горски почви. Те са подходящи за отглеждането на зърнено-житни и технически култури в равнинната част на областта и тютюн в по-високите, южни части на Стара планина.

2. Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост

Разработването на находищата на подземни богатства на територията на РИОСВ – Бургас се извършва по открит начин, което води до нарушаване на терените. При кариерите за добив на скални материали рекултивацията се осъществява след пълното изземване на полезното изкопаемо, поради което рекултивационните работи по време на експлоатацията са само частични. При кариерите за добив на пясък има възможност да се извършва и поетапна рекултивация. Тя се изразява в запълване на отработените пространства с материали от откривката, предимно глини.

Новите нарушените терени са свързани предимно с разработването на следните находища:

1. Находища за добив на пясък: „Новоселци - 3” в землище с. Константиново, община Камено, „Инджекойско блато” в землище гр. Несебър, община Несебър, „Кариерата“, землище на с. Полски извор, община Камено.

2. Находища за добив на скална маса: находище „Грудово“, землище на гр. Средец, находище „Добромир“, землище с. Добромир, община Руен, находище „Порой“, община Поморие, кариера „Българово“ находища „Върли бряг“ и „Горно езерово“, община Бургас, кариери Айтос и Карнобат, находище „Футула“, община Карнобат

3. Находища за добив на глина: „Соката“, кв. Сарафово, община Бургас.

Минни отпадъци са предимно от добива и първичната преработка на подземното богатства, която се извършва от трошачно-сортировъчни, а в отделни случаи и трошачно-миячно-сортировъчни инсталации. Пространството, предназначено за събиране или депониране на минни отпадъци, било в твърда или течна фаза, в разтвор или суспензия се нарича съоръжение за минни отпадъци. На територията на РИОСВ – Бургас това са насипищата, утайниците и хвостохранилищата. Минни отпадъци са мека откривка (незамърсени почви), твърда откривка 9 грусирани скални маси) и инертни отпадъци.

Откривката представлява слоя от естествено залесена почва (мека) или грусирана скала върху находището, които се изземват, за да се получи достъп до него (твърда). При първичната преработка на строителните материали се формира **инертен отпадък**, който не претърпява във времето значителни физични, химични или биологични промени, не се разтваря, не се излужва, не гори и не реагира по друг физичен или химичен начин, не биодegradира или при контакт с друго вещество не оказва върху него отрицателно въздействие, в резултат на което не съществува вероятност то да предизвика замърсяване на околната среда или да навреди на човешкото здраве.

Управлението на минните отпадъци, съгласно Директива 2006/21/ЕО, въведена в българското законодателство през 2008 в Закона за подземните богатства (част първа, глава

осма) се извършва посредством планове за управление за съоръжения от категория „Б” или разрешително, включващо утвърден план за управление за съоръжения от категория „А”. Съоръженията от клас „А” са тези, които в резултат на непредвидени обстоятелства или лошо управление могат да станат причина за голяма авария и/или съдържат опасни отпадъци или опасни вещества/препарати над определен праг. Съоръженията от категория „Б” са всички останали съоръжения за минни отпадъци. Съгласно последните изменения на ЗПБ (ДВ. бр. 100/2010 г. и изм.) разрешителното за управление на минните отпадъци съхранявани в съоръжения от категория „А” се издава от министъра на енергетиката, а планът за управление на съоръженията от категория „Б” се одобрява енергетиката или от упълномощено от него лице.

Всички съоръжения за минни отпадъци на територията на РИОСВ – Бургас са от категория „Б”.

При извършените проверки на обекти с изпълнена рекултивация на нарушени терени е констатирано следното:

В изпълнение на предписанията на МОСВ за провеждане на мониторинг на хвостохранилище „Малко Търново 2”, на което е извършена техническа рекултивация и изградена фотоволтаична централа, се извършва освен почвен мониторинг и мониторинг на стената на хвостохранилището. През 2021г. са поставени 5 броя нови репера на кота +318. Резултатите от измерванията на котите на реперите са представени в РИОСВ-Бургас. Анализите показват, че няма съществени разлики в отчетените стойности за котите, което доказва стабилността на съоръжението.

При извършена проверка на хвостохранилище „Върли бряг” е установено, че няма видими нарушения (слягания и пропадания) по терена. Налични са пиезометрите и реперите от контролно измервателната система (КИС). Мониторинга се извършва от „Строителни материали АД”. През настоящата година дружеството е представило резултатите от мониторинга за втората половина на 2020г. Заключение за техническото състояние на обекта е, че хвостохранилище „Върли бряг” е в добро техническо състояние, с работеща КИС и отводнителни съоръжения, притежава устойчивост съгласно нормативните изисквания, не застрашава водоприемника язовир Мандра, както и другите компоненти на околната среда.

При извършените през 2021г. 2 броя проверки относно състоянието на хвостохранилище „Росен“ 1,2,3 и 4, експерти на РИОСВ-Бургас констатираха, че установените нарушения през 2020 г. са без промяна, а именно:

1. Хвостохранилище „Росен“ 1 има пропадане на северната стена на хвостохранилището.

2. Хвостохранилище „Росен“ 2 – установените в предходни проверки пропадания в тялото (двете ями) на хвостохранилището са увеличили размерите си вследствие климатичното влияние и повърхностните води. Пропаданията не са обезопасени и представляват опасност за хора и животни.

3. Западната канавка, улавяща повърхностните води от хвостохранилища „Росен“ 2 и 3 е силно компрометирана. На места бетонът е разрушен и обрушен до степен да препятства водния поток. По посока черпателния резервоар канавката е силно обрасла с растителност и е със затруднена проводимост. Южната канавка е оградена с ограда и достъпът до нея е ограничен. Същата е запълнена с листа и сухи клони.

4. Хвостохранилище „Росен“ 4 е визуално в добро състояние. Не се установиха пропадания по тялото и стените му.

При проверката през 16.09.2021г. се установи, че на терен присъстват представители на фирма „Спектър М“ ЕООД, която изпълнява задачи по договор № ЕА-03-07/03.08.2021г. с „Еко Антрацит“ ЕАД. Предметът на договора е да се проведе геоложко и хидрогеоложко обследване на води и минни отпадъци в района на рудник „Росен“. Изготвен е доклад относно горното и с

писмо УО 1616/03.12.2021г. е внесен от „Еко Антрацит“ ЕАД за становище в РИОСВ-Бургас. Инспекцията дава положително становище за доклада.

Продължава рекултивацията на кариера „Узунджата”, която е на етап запълване със строителни отпадъци. При проверката е установено, че се спазва изготвения и съгласуван проект за рекултивация.

При проверката на находище „Дебелт”, което е в терен собственост на „Строителни материали“ АД е установено, че не се извършват добивни и рекултивационни дейности. Концесионният договор на дружеството е прекратен през м. ноември 2016г. Стабилизирани и обезводнени утайки се вземат от ПСОВ на ВИК ЕАД-Бургаси и се депонират в кариерното гнездо, съгласно договор между „Строителни материали“ АД и фирма „Финтрейд“ ООД

Планови проверки са извършени и във връзка с опазването и екологосъобразното използване на земните недра по отношение състоянието на компонент „Почви” при извършване на дейностите по концесии за добив. Не са допуснати замърсявания на почвите при извършване на добивните работи и управлението на минните отпадъци. Няма констатирани нарушения на земните недра и земната повърхност извън концесионните площи.

С междуведомствени комисии през 2021г. е приета техническата рекултивация на депата за неопасни отпадъци в Община Руен, с. Руен и гр. Обзор м. „Балабана“, Община Несебър.

3. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита (пестициди).

На територията на РИОСВ – Бургас е решен проблемът със залежалите пестициди в по-голямата си част, с което е ликвидирана потенциалната опасност от евентуално замърсяване и увреждане на околната среда и човешкото здраве. Контейнерите тип „Б-Б кубове”, в които са съхраняват пестицидите са разположени на единадесет площадки. Те се намират в следните общини: Карнобат – до Претоварна станция гр. Карнобат, Айтос – с. Караново, Средец – с. Росеново, Созопол – с. Атия, Приморско – с. Ясна поляна, Руен – на депото за неопасни отпадъци с. Руен, Поморие – с. Бата, Бургас – Претоварна станция на депо за неопасни отпадъци, гр. Бургас, Несебър – с. Баня, Сунгурларе – с. Черница. Информация за броя на Б-Б кубовете и количеството на съхраняваните в тях излезли от употреба препарати е представена в таблица:

Община	Землище	Б-Б кубове, брой	Количество, кг
Айтос	с. Караново	14	56000
Бургас	гр. Бургас	52	208000
Карнобат	гр. Карнобат	27	108000
Поморие	с. Бата	10	40000
Приморско	с. Ясна поляна	8	32000
Руен	с. Руен	21	84000
Созопол	с. Атия	24	96000
Средец	с. Росеново	40	160000
Сунгурларе	с. Черница	11	44000

Извършени са планови проверки на девет площадки, на които са разположени 207 бр. контейнерите тип „Б-Б куб” за съхранение на излезли от употреба препарати за растителна защита на следните общини: Бургас (Претоварна станция – Капчето), Карнобат (депо за ТБО, до Претоварна станция Карнобат), Айтос (с. Караново), Сунгурларе (с. Черница), Средец (с. Росеново), Созопол (с. Атия), Приморско (с. Ясна поляна), Руен (депо за ТБО Руен), Бата (с. Бата).

При проведения контрол за състоянието на складовете и Б-Б кубовете (мониторинг III ниво – локални почвени замърсявания) през текущата година се заложиха проверки на четири склада за съхранение на негодни и забранени продукти за растителна защита и площадки с разположени контейнери тип „Б-Б куб“, попадащи в териториалния обхват на инспекцията.

Извършени са планови проверки на девет площадки, на които са разположени 207 бр. контейнери тип „Б-Б куб“ за съхранение на излезли от употреба препарати за растителна защита на следните общини: Бургас (Претоварна станция – Капчето), Карнобат (депо за ТБО, до Претоварна станция Карнобат), Айтос (с. Караново), Сунгурларе (с. Черница), Средец (с. Росеново), Созопол (с. Атия), Приморско (с. Ясна поляна), Руен (депо за ТБО Руен), Бата (с. Бата) (справки.3.2).

Периодично от общинските администрации на общините, в които има разположени складове за съхранение на негодни и забранени продукти за растителна защита и Б-Б кубове е подавана информация за състоянието им.

Състоянието на Б-Б кубовете и складовете, отразено в съставените по време на проверките констативни протоколи и получената информация от Общините е следното:

1. Община Созопол – с. Атия: При направената планова проверка са констатирани обрушвания по стените на Б-Б кубовете, разкъсана или липсваща хидроизолация, силна миризма на пестициди, поддаване на основата на площадката. Дадени са съответните предписания за отстраняване на нередностите в срок. Община Созопол уведомява инспекцията за определяне на изпълнител на обществена поръчка с предмет "Дейности по приемане, транспортиране и обезвреждане чрез постоянно съхраняване на 24 бр. контейнери "Б-Б куб" запълнени с опасни отпадъци извън териториалните граници на община Созопол". При последващия контрол РИОСВ-Бургас констатира, че Б-Б кубовете са изнесени от територията на община Созопол, съгласно описаната по-горе обществена поръчка.

2. Община Поморие – с. Бата: Нередностите се изразяват в компрометирана хидроизолация и обрушвания по стените на 2 бр. Б-Б кубове. Издадените от РИОСВ-Бургас предписания за отстраняване на повредите са изпълнени.

3. Община Приморско: Установени са лишеи и мъхове по северните стени на Б-Б кубовете. Дадено е предписание на община Приморско да уведоми обслужващата фирма за становище, относно състоянието на Б-Б кубовете. Становището е положително - не са констатирани нередности.

4. Община Бургас: Изпълнени са предписанията за почистване на терена около площадката от пожароопасна растителност. Дейностите по преместването на наклонените Б-Б кубовете в предната част на площадката ще се извършат до края на 2022г.

5. Община Карнобат: Нередностите са ръждясали планки и ръждиви петна по стените на два от Б-Б кубовете. Установено е обрушване и подкожушване на стената на Б-Б куб № Г-70-С. Извършено е гаранционно обслужване от поддържащата фирма. Дадените предписания са изпълнени.

Всички констатирани нарушения през 2021г. са отстранени.

Останалата част от Б-Б кубовете на територията на РИОСВ-Бургас в общините Айтос, Руен, Средец и Сунгурларе са в добро състояние. Пространствата около Б-Б кубовете са чисти.

През 2021 г. по програма за Българо – Швейцарско сътрудничество и проект по „Екологосъобразно обезвреждане на излезли от употреба пестициди и други препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност“, на основание разрешение № 02-ДО-515-00/19.12.2018г., издадено от Директора на РИОСВ-Бургас „Еко Сейф“ ООД (България) преупакова и предаде за последващо третиране пестицидите съхраняващи се в складове на територията на общините Айтос, Средец, Камено и Царево.

На територията на РИОСВ-Бургас остана един централен склад за излезли от употреба пестициди находящ се в с. Бата, община Поморие. В него се съхраняват 600 кг. негодни за употреба ПРЗ. Складът е с ограничен достъп, физическа охрана и видеонаблюдение. При направената проверка нередности не са открити.

През 2021 г. съгласно заповед РД-627/30.07.2020 на Министъра на околната среда и водите, РИОСВ-Бургас организира съвместни проверки с представител на Басейнова дирекция Черноморски район гр. Варна и представител на ОДБХ гр. Бургас. Установените „нови“ складове с негодни за употреба ПРЗ бяха проверени от експерти на инспекцията през настоящата година както следва:

1. Склад на фирма „Дакар-2000 ЕООД, находящ се в бивш стопански двор в с. Люляково, община Руен. В този склад се съхраняват 184 кг. метилбромид (три метални бутилки – 2 пълни пломбирани и една празна). Складът е с ограничен достъп, физическа охрана и видеонаблюдение. Дружеството е в процес на търсене на фирма притежаваща разрешително по чл. 35 от ЗУО и предаване на отпадъка. Няма опасност за замърсяване на околната среда.

2. В склад на фирма „Апогей 91“ ООД, находящ се в землището на гр. Бургас се съхраняват 241,38 кг. негодни за употреба ПРЗ с изтекъл срок на годност. Същите са складираны в отделна клетка в склад с ограничен достъп, физическа охрана и видеонаблюдение. Дружеството е в процес на търсене на фирма притежаваща разрешително по чл. 35 от ЗУО и предаване на отпадъка. Няма опасност за замърсяване на околната среда.

3. При направената извънредна проверка на ЗКПУ "Чубра-93" за изпълнение на предписанията дадени от инспекцията за екологосъобразно съхраняване на негодни за употреба ПРЗ се установи, че същите са изпълнени. Негодните за употреба ПРЗ са преместени в подходящ за съхранението им склад. На 18.05.2021 г. със средства на община Сунгурларе пестицидите са изнесени от територията на общината, съгласно договор с "Балбок инженеринг" АД.

Областна Дирекция по безопасност на храните гр. Бургас и РД „Пожарна безопасност и защита на населението“ гр. Бургас са съгласували констатациите и действията на РИОСВ – Бургас във връзка с изпълнението на програмата по почвен мониторинг – III ниво- локални почвени замърсявания - 2021г.

4. Ерозия на почвите

В Бургаски регион почвите са подложени на деградация вследствие глобалната промяна на климата, повишаване на температурата и засушаване.

Ерозията на почвата е един от най-интензивните и широко разпространени деградационни процеси. По статистически данни на водна ерозия са подложени 72% от всички обработваеми земи с наклон над 6⁰. Трайно засегнати от водна ерозия са 43% от общата площ на областта. На ветрова ерозия са подложени земите в равнинните и обезлесени райони. Те съставляват около 12% от обработваемите площи. Иригационна ерозия почти не се забелязва. Ерозията е процес, който механично уврежда почвите, като унищожава хумусния слой и води до намаляване на почвеното плодородие. През 2021 г. не са финансирани проекти против ерозията и не са известни такива, които да се изпълняват на контролираната от РИОСВ-Бургас територия. Дейностите по предотвратяване на почвената ерозия основно се финансират от Министерството на земеделието, храните и горите.

5. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

През 2021 г. мониторинг на почвите за съдържание на тежки метали и металоиди от **мрежата на I ниво се проведе на десет пункта, попадащи на територията на седем общини.** От всеки пункт е извършено пробонабиране за пълен набор от показатели. Почвеното изпитване се извършва от Регионална изпитателна лаборатория Бургас в две дълбочини: 0-10 см. и 0-40 см. за необработваемите и 0-20 см. и 20-40 см. за обработваемите почви в три повторения. Наблюдават се следните показатели: активна реакция на почвата (рН), биогенни елемент - общ азот по Келдал, общ фосфор, органично вещество – общ въглерод и органичен въглерод, обемна плътност и 9 броя тежки метали и металоиди – мед, цинк, олово, кадмий, никел, кобалт, хром, арсен и живак. Оценка и анализ на получените резултати по почвен мониторинг I-ро ниво се извършат от отдел „МБРГЕП“ в ИАОС в срок до 1 месец от постъпването на данните от информационната система съгласно утвърдената програма за 2021 г.

През 2021г. Регионална лаборатория – Бургас е изпълнила утвърдените програми за почвен мониторинг от Изпълнителния директор на ИАОС.

6. Замърсяване на почвите с нефтопродукти.

През 2021г. в инспекцията не са получавани сигнали за замърсявания на почвите с нефтопродукти.

7. Засоляване и вкисляване на почвите

По почвен мониторинг II-ро ниво – засоляване и вкисляване на почвите през 2021г. са заложи за наблюдение 5 пункта: в кв. Рудник, с. Каменар, с. Вресово гр. Ахтопол и с. Подвис.

Изпитването на почвените проби е готово и протоколите с резултатите са внесени в РИОСВ-Бургас. От всички пунктове са взети почвени проби в две дълбочини 0-20 см. и 20-40 см. Анализирани са киселинността на почвите (рН в KCL), съдържанието на обменни йони H^+ , Al^{3+} , Mn^{2+} , Ca^{2+} , Mg^{2+} и степен на наситеност на почвите бази (V_3).

Съгласно утвърдените програми за 2021 г. оценката и анализа на получените резултати се извършва от отдел „МБРГЕП“ към ИАОС в срок до 1 месец от постъпването на данните от информационната система.

Във връзка с изпълнение на програмата за почвен мониторинг III-то ниво – локални почвени замърсявания – 2021г. към ИАОС, през м. декември 2021г. в ИАОС е предоставена актуална информация за състоянието на складовете за съхранение на негодни и излезли от употреба продукти за растителна защита (ПРЗ) (регистри) на територията на област Бургас.

От представените анализи на почвите при изпълнение на заложените в комплексните разрешителни планове за мониторинг на почвите не са констатирани отклонения, които да показват замърсяване и увреждане на почвата.

По показател тежки метали не са установени стойности, превишаващи МДК. При извършените планови проверки във връзка с Комплексни разрешителни на обекти, представени, не е констатирано замърсяване вследствие течове от резервоари, варели, тръбопроводи и др.

Дадени са становища на 7 бр. ГДОС във връзка с изпълнение на условията по мониторинг на почви в Комплексните разрешителни на "Свинокомплекс Зимен" АД, с. Зимен, Община Карнобат; „Свинокомплекс Крумово Градище" АД, с. Крумово Градище, Община Карнобат; Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Созопол, Приморско и Царево в землището на с. Равадиново, Община Созопол; „Регионално предприятие за управление на отпадъците, обслужващо общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе", с. Братово, Община Бургас; Депо за неопасни и инертни отпадъци за община

Малко Търново, община Малко Търново; „Топлофикация – Бургас” ЕАД, Община Бургас, гр. Бургас; „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, Община Бургас, гр. Бургас.

От извършените през 2021 г. проверки на животновъдни обекти е констатирано, че торовия отпадък се съхранява, съгласно изискванията на добрите земеделски практики т.е. в съоръжения, с водонепропусклива основа и стени, недопускащи изтичания, които биха довели до замърсяване на почвите. Оползотворяването на торовия отпадък се извършва чрез торене на собствени земи, взети под аренда или се предоставят за торене на земи на други собственици.

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

Опазването на защитените територии и биологичното разнообразие е регламентирано със Закона за биологичното разнообразие, Закона за защитените територии, Закона за лечебните растения, Закона за защита на животните, Закона за генномодифицираните организми, Закона за горите и Закона за лова и опазване на дивеча. Българското законодателство е напълно синхронизирано с Европейското законодателство.

Държавата изгражда Национална екологична мрежа, включваща:

- защитени зони, като част от Европейската екологична мрежа "НАТУРА 2000", в които могат да участват защитени територии;

- защитени територии, които не попадат в защитените зони;

За защитените територии, попадащи в границите на защитени зони, се прилага Законът за защитените територии.

В Националната екологична мрежа приоритетно се включват КОРИНЕ места, Рамсарски места, важни места за растенията и орнитологични важни места.

1. Защитени територии

Законът за защитените територии е приет от Народното събрание през месец ноември 1998 г. Той определя взаимоотношенията между институциите, отговорни за защитените територии и гарантира по-ефективното опазване на природата и защита на местните интереси.

Природна забележителност „Пробития камък“

Общият брой на защитените територии в страната е 1027. От тях на територията на РИОСВ-Бургас има 101 защитени територии, от които 6 резервата (Р), 3 поддържани резервата(ПР) и част от поддържан резерват “Калфата”, попадащ основно в територията на РИОСВ-Варна, 1 природен парк (ПП), 55 защитени местности (ЗМ) и 35 природни забележителности (ПЗ).

Защитените територии представляват 16,14% от териториалния обхват на РИОСВ-Бургас, при среден процент за страната 5%.

На територията, контролирана от РИОСВ-Бургас се намират и някои защитени обекти с международно значение:

- един от четирите за България **биосферни парка** - „Узунбуджак“, обявявен през 1977 г. от Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) към ООН и разширен през 2017 г. на 29-ата сесия на Междуправителствения координационен съвет по Програмата „Човекът и биосферата“, в изпълнение на съвременните изисквания на Сивилската стратегия. Биосферен парк „Узунбуджак“ обхваща цялата територия на Община Малко Търново;

- 5 от единадесетте за България влажни зони с международно значение по Рамсарската конвенция – Комплекс Поморие, Атанасовско езеро, Бургаско езеро, Защитена местност „Пода“ и залива Форос, Комплекс Ропотамо.

Списък на защитените територии, както и информация за най-важните защитени територии с национално и международно значение в обхвата на контрол на РИОСВ-Бургас са дадени в Приложение към доклада. Подробна информация (наименование на защитената територия, заповед за обявяване, ДВ, местоположение – землище, община, област и режим на опазване) може да бъде намерена на електронните страници на РИОСВ-Бургас и МОСВ в раздел Природа.

Съгласно Закона за защитените територии организацията за охрана на защитените територии, изключителна държавна собственост е в правомощията на Министерството на

Законът въвежда съвременна и съобразена с международните норми категоризация на защитените територии: резерват, национален парк, природна забележителност, поддържан резерват, природен парк и защитена местност. Шестте категории защитени територии се различават по състояние и степен на съхраненост на дивата природа в тях. Това определя целите на управление на съответната защитена територия. Като правило може да се каже, че колкото по-непокътната е природата, толкова е по-строг режимът на защита и управление на съответния природен обект. Това се изразява предимно в ограничаване на човешките дейности в него, с цел съхраняване на естествените екосистеми.

Регионалните инспекции по околната среда и водите осъществяват контрол върху дейностите на ползвателите и собствениците на гори, земи и водни площи в защитените територии.

околната среда и водите. РИОСВ-Бургас организира и осъществява охрана на резерватите и поддържаните резервати.

Поддържан резерват „Вельов вир“

За всички резервати и поддържани резервати има изработени и утвърдени Планове за управление. За изпълнение на заложените в плановете за управление дейности ежегодно РИОСВ-Бургас изготвя План за дейности в защитените територии – изключителна държавна собственост. През 2021 г. в рамките на плана са извършени дейности на научна основа за подобряване и опазване на популациите на бялата и жълта водни лилии и др. консервационно значими видове растения в поддържан резерват „Вельов вир“. Възстановени са информационни табели и противопожарни табла в резерватите. Маркирана е границата на Р „Средока“. Финансирани са дейности, свързани с кампании по опазване на околната среда.

През 2021 г. МОСВ възобнови процедурата по актуализацията и приемането на План за управление на Природен парк „Странджа“ с организиране на работна среща за обсъждане на предложенията и възможностите за финализиране на проекта. От МЗХ е изработено Задание за изработване на План за управление, което е утвърдено от министъра на околната среда и водите.

През изминалата година са стартирани две процедури за обявяване на една сухоземна и една морска защитена местност.

Инспекцията поддържа и обслужва два посетителски центъра – ПЦ „Ропотамо“ и Укритие за наблюдение на птици към ПР „Атанасовско езеро“. По предварителна заявка експерти на инспекцията изнасят образователни беседи. През 2021 г. двата центъра са посетени от 2461 човека, изнесени са образователни беседи на организирани групи посетители, включително и придружаването им от експерти по маршрутните пътеки в резервати „Ропотамо“ и „Атанасовско езеро“.

През 2021 г. при извършения контрол в защитените територии не е установено настъпила промяна в находищата и обектите, цел на опазване в тях. Дадени са предписания за обозначаване на границите и подходите към ЗТ с информационни табели, които са изпълнени. Установените нарушения са основно в ЗТ по Черноморското крайбрежие и са свързани с нерегламентирано навлизане и паркиране на автомобили, обособяване на нерегламентирани временни паркинги, нерегламентирано изграждане на огради и засаждане на декоративни растения.

2. Биоразнообразие

2.1. Обща информация

Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство на Република България и опазването му е приоритет на всички компетентни институции.

Територията, контролирана от РИОСВ-Бургас, обхващаща южната част на Черноморското крайбрежие и неговите влажни зони, Странджа планина и част от Котленска планина се отличава с богато и уникално биоразнообразие, със съхранени и опазени множество застрашени, защитени, реликтни и ендемични растителни и животински видове и техните генетични ресурси.

Големият брой влажни зони с международно значение (пет от общо единадесет за територията на цялата страна) осигурява благоприятна среда за гнездене на много птици, както и хранителна база за зимуващите и прелетни птици. Тук се намира най-богатото на птици място в България - Атанасовско езеро. От 409 вида, срещащи се на територията на цялата страна в района му са регистрирани около 333. Тук намират подслон 14 световно застрашени вида като къдроглав пеликан, малък корморан, червеногуша гъска, малка белочела гъска, тънноклюн свирец, белоока потапница и др. Езерото е едно от малкото места в България, където се размножава гривестата рибарка, малката черноглава чайка и дебелоклюнатата рибарка. На територията му гнезди преобладаващата част от българската популация на саблеклюна и на морския дъждосвирец. С голямо разнообразие на представителите на птичия свят се характеризират и останалите влажни зони – местността „Пода”, Комплекс Ропотамо, Поморийско езеро и Бургаско езеро.

Розово фламинго (*Phoenicopterus roseus*) в Поморийско езеро

По източното крайбрежие на Черно море минава вторият по големина прелетен път на птиците от Европа към Африка „Виа Понтика“. Всяка пролет и есен над района прелитат хиляди щъркели, грабливи птици, пеликани.

С голямо флористично и фаунистично богатство се отличава и територията на Странджа планина. Топлият и мек климат, в съчетание с изобилните валежи и високата влажност е причина тук да се съхранят редица терциерно-реликтни видове и съобщества, характерни за понтийско-евксинската вечнозелена флора, от която най-известна е цъфтящата с красиви виолетови цветове странджанска зеленика (*Rhododendron ponticum*).

Разнообразните климатични, топографски и почвени условия в Странджа определят качествата и многообразието на горските местообитания. В тях се срещат кавказки, средноевропейски и медитерански представители на растителния свят. Преобладават дъбови гори с участие основно на източен горун (*Quercus polycarpa*) и благун (*Q. frainetto*) и гори от източен бук (*Fagus orientalis*). В природен парк „Странджа“ се срещат около 1670 вида висши растения (над 44% от видовото богатство в страната). Български ендемити са йордановото подрумиче (*Anthemis jordanovi*), странджанското сапунче (*Saponaria strandjensis*), търиловото великденче (*Veronica turrilliana*). Изключително рядък за странджанските гори е тисът (*Taxus baccata*). Особено ценни за флората са странджанската зеленика, странджанския дъб, пирена, калуната, колхидски джел, понтийското бясно дърво, червената пираканта, кавказка иглика, багрилна звъника, тракийски ранилист.

Терциерни реликти, срещащи се на територията на Странджа са странджански дъб, лавровишня, понтийско бясно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, странджанска боровинка, кавказка иглика, дива мушмула и др.

Странджанска (кавказка) боровинка (*Vaccinium arctostaphylos L.*)

Заедно с прилежащото крайбрежие странджанският район е и един от най-богатите на животински видове в страната. Тук се срещат 32 вида земноводни и влечуги, сред които са вдлъбнаточел смок, змиегушер, леопардов смок, дъждовник, сухоземна костенурка. В реките на Странджа живеят 40 вида риби като речна пъстърва, кримска мряна, резовски карагъоз, лупавец, брияна, див шаран. Впечатляващо е и птичето богатство на Странджа, 261 вида, от тях гнездящи 124. Срещат се черен щъркел, бухал, скален орел, земеродно рибарче. Описаните бозайници в Странджа са 54 вида, сред които златка, пъстър пор, видра, невестулка, вълк, чакал, лисица и др.

По Южното Черноморие се намират и две от малкото за нашата страна находища на интересния защитен вид – жълта водна роза, бърдуче (*Nuphar lutea*), който цъфти с красиви яркожълти цветове. Находищата са в защитена местност „Устието на река Велека“, землище на село Синеморец и в поддържан резерват „Вельов вир“ край град Приморско. Другите находища на вида са край реките Марица и Струма, където има стоящи и бавнотечащи сладки води.

Жълта водна роза, бърдуче (*Nuphar lutea*)

Интерес представлява и единственото за територията на България естествено находище на българския ендемит бодливо сграбиче (*Astracantha aitosensis*), известно сред населението като айтоски генгер. Този своеобразен и изключително интересен растителен вид е разпространен в България само върху характерните със своята обезлесеност, скален състав и сухост планински възвишения на изток и запад от град Айтос. Територията е обявена за природна забележителност през 1972 г.

Растенията са силно разклонени в горната си част и с почти плоска повърхност, напомнящи миниатюрни акации от африканските савани. В сравнение с големите си туфи, цветчетата на астрагалуса са съвсем дребни и почти незабележими сред влакнестите листа и бодли.

Бодливо сграбиче (*Astracantha aitosensis*)

По крайбрежните пясъци и дюни в местността „Кваците“ край гр. Созопол, в резерват „Ропотамо“ и поддържан резерват „Пясъчната лилия“ се наблюдават находища с висока плътност на защитения растителен вид пясъчна лилия (*Pancretium maritimum*).

Пясъчната лилия е многогодишно луковично растение. Цъфти юли-август с големи бели цветове, плодоноси октомври. Има висока семенна продуктивност, но възобновяването по

семенен път е ограничено. Поради изключителната си красота и приятен аромат пясъчната лилия е наричана още Царицата на цветята или Морски нарцис.

2.2. Защитени животински видове

За защитени на територията на цялата страна се обявяват дивите животински и растителни видове, посочени в приложение № 3.

При постъпване на сигнали за намерени животински екземпляри в безпомощно състояние, ранени или мъртви, в зависимост от състоянието на екземпляра и по преценка на регионалния орган: се пуска на свобода в подходящ район; се изпраща за лечение или отглеждане в спасителен център, ветеринарна клиника или зоологическа градина; се предоставя на научна организация или природонаучен музей за попълване на учебни сбирки; се оставя на мястото, където е намерен или убит.

През 2021 г. са настанени 77 бедстващи екземпляра от защитени видове в ветеринарен кабинет и/или Спасителния център за диви животни - Стара Загора, а в Център за рехабилитация и размножаване на сухоземни костенурки в с. Баня са настанени 92 екземпляра.

Бедстващ царски орел (*Aquila heliaca*)

2.3. Видове под режим на опазване и на регулирано ползване

От растенията под режим на опазване и регулирано ползване, за територията на РИОСВ-Бургас, най-използваният вид е блатното кокиче (*Leucojum aestivum*). Видът е с голямо икономическо значение. Използва се като суровина за добиване на алкалоида галантамин, на чиято основа се произвежда уникалното българско лекарство за лечение на детски паралич „Нивалин“.

Блатното кокиче (*Leucojum aestivum*)

Находище, с. Лозенец, Община Царево

За региона на РИОСВ-Бургас със Заповед №РД-521 от 2003 г. на Министъра на околната среда и водите са определени пет находища, от които е възможен добив на листо-стъблена маса

от блатно кокиче за стопански нужди:

- защитена територия ЗМ „Находище на блатно кокиче в м. Блатото“, община Созопол;
- защитена територия ЗМ „Калината“, община Несебър;
- защитена територия ЗМ „Находище на блатно кокиче в м. Чаирите“, община Поморие;
- находище в землището на с. Присад, община Созопол;
- находище в землището на с. Лозенец, община Царево.

Добивът на блатно кокиче от находищата се извършва при доказано добро състояние на находището. За целта комисия от експерти определя състоянието на находищата и допустимите количества за добив, които се отразяват в ежегодна заповед на министъра на околната среда и водите.

През 2021 г. не е обнародвана заповед на Министъра на околната среда и водите за добив на листо-стъблена маса от блатно кокиче за стопански нужди. За същата година няма постъпили заявления в РИОСВ-Бургас с искане за ползване на листо-стъблена маса от вида.

2.4. Лечебни растения

Районът, контролиран от РИОСВ-Бургас е с възможности за стопанско събиране и обработване на лечебни растения, включени в приложението на Закона за лечебните растения. В инспекцията са регистрирани 14 билкозаготвителни пункта и складове за съхранение на лечебни растения, като през текущата година един пункт е преустановил дейността си в края на годината. През 2021 г. не са заявявани и добивани лечебни растения, които са под специален режим на опазване и ползване по реда на чл. 10 от ЗЛР. В резултат на извършваните регулярни проверки на билкозаготвителите през последните години се наблюдава тенденция към намаляване на нерегламентираното ползване на лечебните растения.

2.5. Защитени вековни дървета

В края на 2021 г. на територията на РИОСВ-Бургас има защитени 48 броя вековни дървета, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие.

През 2021 г. са обявени 11 бр. вековни дървета от видовете странджански дъб, зимен дъб, цер, благун и обикновен габър, всички в границите на природен парк „Странджа“, с което броят на вековните дървета от 37 през 2020 г. нарастна на 48 през 2021 г.

Списък/регистър на вековните дървета може да бъде намерен на страницата на РИОСВ-Бургас в раздел Регистри.

Вековен габър (*Carpinus Betulus L.*) в природен парк „Странджа“

2.6. Защитени зони, като част от Европейската екологична мрежа „НАТУРА 2000“

Изграждането на защитените зони (НАТУРА 2000 местата) в Р България е регламентирано в Закона за биологичното разнообразие. Natura 2000 е общеевропейска екологична мрежа, съставена от защитени зони, целяща да осигури дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания за Европа в съответствие с основните международни договорености в областта на опазването на околната среда и биологичното разнообразие. Местата, попадащи в екологичната мрежа, се определят в съответствие с две основни за опазването на околната среда Директиви на Европейския съюз – Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) и Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците). Определени са два типа защитени зони:

- защитени зони за опазване на дивите птици;
- защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Всички защитени зони за опазване на дивите птици са с издадени заповеди за обявяване. През 2021 г. са издадени и обнародвани в Държавен вестник заповедите за обявяване на повечето от защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, намиращи се на територията на РИОСВ-Бургас. Само 4 от защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (BG0001007 Странджа, BG0000143

Караагач, BG0001502 Отманли и BG0001501 Емона) към момента все още нямат заповед за обявяване.

Списък/регистър на защитени зони на територията на РИОСВ Бургас е даден в приложение към доклада.

Министерството на околната среда и водите е изготвило публично достъпна Информационна система за защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000, която може да бъде намерена на следният електронен адрес: <http://natura2000.moew.government.bg/> и която дава пълна информация за всяка защитена зона.

2.7. Общо състояние на горския фонд и проведените мероприятия, свързани със защитата, възпроизводството и охраната на горите

Голяма част от биологичното разнообразие е съсредочена в горските територии ползването и опазването на които е регламентирано със Закона за горите (ЗГ) и Закона за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД), прилагани от Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ).

Регионална дирекция по горите (РДГ) – Бургас към Изпълнителната агенция по горите при МЗХГ контролира изпълнението на ЗГ и упражнява общ надзор и методическо ръководство върху дейността на всички органи и лица, на които са възложени задължения по него, както и контрол по изпълнение на дейностите в горските територии, собственост на държавата, физически, юридически лица и общини на територията на РДГ.

Територията на РИОСВ-Бургас попада в обхвата на „Югоизточно държавно предприятие“ ДП - Сливен (ЮИДП-Сливен) към МЗХГ, което стопанисва държавните горски територии в пет административни области – Бургас, Сливен, Стара Загора, Хасково и Ямбол. На територията на област Бургас попадат 12 териториални поделения (ТП) на ЮИДП-Сливен, от които 3 държавни ловни стопанства (ДЛС) и 9 държавни горски стопанства (ДГС).

Следващата информация е предоставена със съдействието на РДГ-Бургас.

I. Отчет на горския фонд по видове собственост и лесокulturна дейност.

Общата площ на горските територии и земеделските територии, придобили характеристика на гора, в обхвата на РДГ Бургас към 31.12.2021 г. възлиза на 343 391 ха (без горите на МОСВ). В сравнение с предходната 2020 г. площта им е увеличена с общо 11 113 ха, получени както следва:

Териториална единица	към 31.12.2020 год.			към 31.12.2021 год.			Разлика	Гори на МОСВ
	Горски територии, ха	Земеделски територии, ха	Обща площ, ха	Горски територии, ха	Земеделски територии, ха	Обща площ, ха		
ДГС Айтос	42 251	3 072	45 323	42 251	3 072	45 323	0	0
ДГС Бургас	21 051	18	21 069	21 050	18	21 068	-1	0
ДЛС Граматиково	20 253	1 402	21 655	20 253	1 402	21 655	0	757
ДГС Звездец	19 658	2 175	21 833	19 660	2 173	21 833	0	0
ДГС Карнобат	47 978	2 966	50 944	47 978	2 966	50 944	0	38
ДГС Кости	10 401	332	10 733	10 069	332	10 401	-322	3 010
ДГС Малко Търново	18 585	2 985	21 570	18 585	2 985	21 570	0	1 689

ДЛС Несебър	35 100	2 827	37 927	35 100	2 827	37 927	0	0
ДГС Ново Паничарево	20 637	1 782	22 419	20 414	2 005	22 419	0	0
ДЛС Ропотамо	14 556	322	14 878	14 363	709	15 072	194	973
ДГС Средец	43 657	0	43 657	39 577	5 322	44 899	1 242	0
ДГС Царево	28 907	1 373	30 280	28 907	1 373	30 280	0	0
Σ	323 034	19 254	342 288	318 207	25 184	343 391	1 113	6 467

Площта на горските територии се разпределя по видове собственост, както следва:

- Държавни – 218 106 ха (63,7 %), в т. ч. залесена площ 204 602 ха;
- Общински – 88 773 ха (25,9 %), в т. ч. залесена площ 82 146 ха;
- Частни физически лица – 12 579 ха (3,7 %), в т. ч. залесена площ 11 375 ха;
- Частни юридически лица – 2 611 ха (0,8 %), в т. ч. залесена площ 2 259 ха;
- Гори на религиозни организации – 965 ха (0,3 %), в т. ч. залесена площ 808 ха;
- Държавни гори върху земеделски гори – 943 ха (0,3 %), в т. ч. 943 ха;
- Общински гори върху земеделски гори – 10 388 ха (3,0 %), в т. ч. залесена площ 10 353 ха;
- Гори върху земеделски земи, собственост на частни физически лица – 6 480 ха (1,9 %), в т. ч. залесена площ 6 480 ха;
- Гори върху земеделски земи, собственост на частни юридически лица – 371 ха (0,1 %), в т. ч. залесена площ 355 ха;
- Гори върху земеделски земи, собственост на религиозни организации – 48 ха, в т. ч. залесена площ 48 ха;
- Гори върху земеделски земи, временно стопанисвани от общината – 1 024 ха (0,3 %), в т. ч. залесена площ 971 ха.

В общата площ на горските територии не са включени „Гори на МОСВ“, възлизащи на 6468 ха, от които 6 038 ха залесена площ. Същите са разпределени на територията на териториални поделения „ДГС Айтос“, „ДЛС Граматиково“, „ДГС Карнобат“, „ДГС Кости“, „ДГС Малко Търново“ и „ДЛС Ропотамо“. В представения на електронен носител отчет от 1 до 7 ГФ не присъстват данни за ТП „ДЛС Ропотамо“, тъй като стопанството не разполага с данни за изработване на пълния набор от отчети (1 - 7 ГФ).

Общата площ на горските територии се разпределя по видове гори, както следва:

- Иглолистни – 35 113 ха (10,3 %), в т. ч. залесена площ 32 811 ха;
- Широколистни високоствъблени – 108 685 ха (31,7 %), в т. ч. залесена площ 104 961 ха;
- Издънкови за превръщане – 171 088 ха (50,0 %), в т. ч. залесена площ 159 259 ха;
- Нискоствъблени – 27 402 ха (8,0 %), в т. ч. залесена площ 23 309 ха.

Общинските горски територии в Бургаска област възлизат на 108 027 ха и са разгледани по общини в табличен вид, както следва:

Община	към 31.12.2020 год.	към 31.12.2021 год.	Разлика
--------	---------------------	---------------------	---------

	Горски територии ха	Земеделски територии ха	Обща площ ха	Горски територии ха	Земеделски територии ха	Обща площ ха	
Айтос	45	643	688	45	643	688	0
Бургас	2 189	0	2 189	2 186	3	2 189	0
Камено	41	0	41	41	0	41	0
Карнобат	6 463	1 426	7 889	6 463	1 426	7 889	0
Малко Търново	644	1 518	2 162	392	1 368	1 760	-402
Несебър	10 328	1 383	11 711	10 328	1 383	11 711	0
Поморие	4 754	886	5 640	4 754	886	5 640	0
Приморско	13 371	858	14 229	13 130	994	14 124	-105
Руен	198	1 597	1 795	198	1 597	1 795	0
Созопол	8 888	2	8 890	8 420	369	8 789	-101
Средец	21 841	0	21 841	19 116	3 627	22 743	902
Сунгурларе	19 632	975	20 607	19 632	975	20 607	0
Царево	379	1 000	1 379	257	1 000	1 257	-122
Всичко	88 773	10 288	99 061	84 962	14 271	99 233	172

Разликите в данните спрямо предходния отчет се дължат на следното:

- Община Малко Търново – горските територии намаляват с общо 252 ха, от които 53 ха са в обхвата на ТП „Държавно горско стопанство Кости“ (били са дублирани през 2020 г.), останалите 119 ха са обхвата на ТП „Държавно горско стопанство Звездец“ и са преминали към държавни горски територии с решения от 17.03.2021 г. на Районен съд - гр. Малко Търново; земеделските територии намаляват с общо 150 ха и са преминали към държавните територии, стопанисвани от ТП „ДГС Малко Търново“ с решения от 17.03.2021 г. на Районен съд - гр. Малко Търново.

- Община Приморско – горските и част от земеделските територии, собственост на общината са включени в горскостопански план като горски територии (проведена е и инвентаризация за собствена сметка), а след инвентаризацията на ТП „Държавно ловно стопанство Ропотамо“ се установяват различия в отчетите на горските територии. Посочените в отчетите данни за част “Ропотамо/Приморско” са актуални към настоящия момент и отговарят на представените документи и данните от АГКК.

- Община Созопол – не е водена коректна отчетност и не са отразявани своевременно промените в териториите, собственост на общината, касаещи част “Ропотамо/Созопол”. Отчетът за част “Ново Паничарево/Созопол” е разделен по вид територия, а този за част “Бургас/Созопол” ще бъде разделен при предстоящата инвентаризация на ТП „Държавно горско стопанство Бургас“

- Община Средец – след проведена инвентаризация на горските територии в района на дейност на ТП „Държавно горско стопанство Средец“ са изготвени нови отчетни форми по вид територия. Териториите “временно стопанисвани от общината” са включени към общинските. Отчетът за част “Бургас/Средец” ще бъде разделен при предстоящата инвентаризация на ТП „Държавно горско стопанство Бургас“

II. Информация за извършените дейности по възобновяване на горите през 2021 г.

При годишен разчет – 1 283 дка, през 2021 г. са залесени общо – 1 410 дка, 328 дка ДГТ и 1082 дка ОГТ, разпределени, както следва:

- ТП „ДГС Айтос” – 98 дка
- ТП „ДГС Бургас” – 20 дка
- ТП „ДЛС Граматиково“ – 20 дка
- ТП „ДГС Средец” – 30 дка
- ТП „ДГС Карнобат” – 72 дка
- ТП „ДГС Царево” – 14 дка
- ТП „ДГС Малко Търново” – 30 дка
- ТП „ДЛС Несебър“ – 13 дка
- ТП „ДГС Звездец” – 22 дка
- ТП „ДЛС Ропотамо“ – 9 дка
- ОГ „Средец“ – 1 022 дка
- ОГ „Сунгурларе“ – 60 дка

Поради затруднена доставка на фиданки от източен чинар и влошени метеорологични условия през декември 2020 г., не е извършена почвоподготовка и залесяване на цялата предвидена площ в ТП „ДГС Карнобат“. Предвидено е залесяването на останалите 20 дка да се извърши през пролетта на 2021 г.

Цели на залесяването са:

• Възстановяване на изредени гори и култури, и на гори пострадали от биотични, абиотични въздействия.

- Производство на дървесина;
- Озеленяване и подобряване на ландшафта;
- поддържане на лесистостта на територията;
- Осигуряване на защита срещу ерозия и пожари.

Насоки на залесяването са:

- Ново залесяване – 105 дка;
- В зрели гори – 13 дка;
- Попълване на редини – 152 дка
- За възстановяване на гори – 1 140 дка.

По насоки на залесяване в 1-год. горски култури - държавна собственост, преобладават залесяванията „за възстановяване на гори“ – 1 140 дка, или 81 %, „попълване на редини“ – 152 дка или 11%, „в зрели гори” – 13 дка или 1 %, „ново залесяване” - 105 дка или 7 %. Високият процент на залесяванията в насоката „за възстановяване на гори“ е вследствие на дадените указания за приоритетно включване в годишните планове на ТП ДГС/ДЛС на всички площи, пострадали от природни въздействия, пожари и болести, които е невъзможно да бъдат естествено възобновени.

Традиционно превес имат залесяванията с широколистни видове – 100 %, като през 2021 г. най-използвани видове са цер, благун, източен горун, космат дъб. Бадеми са залесени в община Средец.

Върху 1 149 дка е извършена пълна механизирани почвоподготовка (Айтос, Царево, Карнобат, Община Сунгурларе, Община Средец). Най-използваният вид ръчна почвоподготовка за залесяване е направа на тераси.

Достигнатият среден процент на прихващане на създадените в държавните горски територии 1-год. култури е 56 %, на 2-год. – 81 %, на 3-год. – 86 %, на 4-год. – 83 % и на 5-год. – 80 %. Средният процент на прихващане за ДГТ е 76,69 %.

Приоритетно залесяването се извърши с фиданки, произведени от семена, събрани в семепроизводствените насаждения, за които е издаден основен сертификат за идентификация.

Извършено е попълване на горски култури върху площ от 87 дка, както следва: ТП „ДГС Средец“ – 60 дка, ТП „ДГС Бургас“ – 10 дка, ТП „ДГС Карнобат“ – 12 дка, ТП „ДГС Ново Паничарево“ – 1 дка, ТП „ДЛС Несебър“ – 4 дка.

В държавните горски територии са инвентаризирани, както следва: 1-год. култури – 233 дка; 2- год. култури – 167 дка; 3-год. култури – 251 дка; 4-год. култури – 186 дка и 5-год. култури – 163 дка. В общинските горски територии са инвентаризирани 182 дка едногодишни култури със среден процент на прихващане – 80,25 %.

През 2021 г. от семепроизводствените насаждения на територията на ТП „ДГС Айтос“, ТП „ДГС Бургас“, ТП „ДГС Средец“, ТП „ДГС Царево и ТП „ДГС Карнобат“ са събрани репродуктивни материали от Цер – 4 800 кг, Липа – 25 кг, Червен дъб – 2 000 кг или общо 6 825 кг. За събраните репродуктивни материали има издадени основни сертификати за идентификация.

III. Лесозащита.

Отчетът за проведените лесозащитни мероприятия през 2021 г. е изготвен в съответствие с разпоредбите на чл.65., ал.1, т. 1 и 2, от Наредба № 9/05.12.2019 г. и писмо № ЛЗС 01-036/10.01.2022 г. на Лесозащитна станция – гр. Варна.

През изминалата 2021 г. здравословното състояние на горите в РДГ Бургас беше сравнително добро.

Таблица № 1

Класификация на повредата, вид вредител, болест или повреда	Проведени мероприятия - дка			Необходими мероприятия - дка		
	2020 г. дка	2021 г. дка	Разлика дка	2021 г. дка	2022 г. дка	Разлика дка
I. Насекомни вредители по иглоли стните видове	119	394	+275	137	174	+37
II. Болести по иглолистните видове	1 756	2 329	+573	243	8539	+8296
III. Насекомни вредители по широколистни видове		40 737	+40737	40737		-40737
iv. Болести по широколистните видове	784	2 514	+1 730		220	+220
V. Абиотични повреди	23	252	+229	60	120	+60
VII. Горски пожари	217	22	-195		54	+54
VIII. Повреди в горски разсадници	74	82	+8	59		-59
РДГ гр. Бургас	973	6 330	+43 357	41 236	9 106	-32 130

Видно от Таблица № 1 през 2021 г. са проведени мероприятия върху 45 392 дка, което е с 42 419 дка повече в сравнение с 2020 г.

Данни за проведените лесозащитни мероприятия през 2021 г. по вид собственост на горите и по вид борба са представени в Таблица № 2:

Таблица № 2

ВИД БОРБА	Държавни горски	Общински горски	Частни горски	Общо, дка
-----------	-----------------	-----------------	---------------	-----------

	територии, дка	територии, дка	територии, дка	
Биологична борба	13 912	26 825		40 737
Наземна химична борба	55			55
Механична борба	25			25
Санитарни и принудителни сечи	3 395	2 038	80	5 513
ОБЩО:	17 387	28 863	80	46 330

Биологична борба е извършена срещу гъботворка чрез внасяне на ентомопатогенната гъба *Entomophaga maimaiga* в ДЛС Несебър и УОГСГС „Несебър” върху площ 40 737 дка. Изразходените средства са общо 6 хил. лева.

Наземна химична борба е проведена срещу плевели в ДГС Айтос (45 дка) и ДГС Бургас (10 дка) върху 55 дка. Използван е препаратът Наса ТАФ. Ефект от мероприятието 100 %.

Механична борба е проведена срещу сляпо куче в района на ДГС Айтос върху 25 дка. Нападението от сляпо куче ежегодно намалява производството на фиданки.

Повреди от абиотични фактори са установени върху 252 дка, в т.ч. ДГС Карнобат (212 дка), частни гори на територията на Средец (31 дка) и Звездец (9 дка).

Санитарни и принудителни сечи са проведени върху площ от 5 513 дка (3 416 дка по ГСП), от които в ГТ държавна собственост 1 798 дка, в ГТ общинска собственост – 1 587 дка, в ГТ частна собственост – 31 дка. Срещу корояди е проведена борба върху 50 дка в ДГС Карнобат и ДГС Средец. През 2021 г. засегнатите площи от болести, в които са проведени сечи са на площ 4 843 дка, което е с 2 303 дка повече от изведените през 2020 г. и с 845 дка повече от предвидените за борба на база лесопатологичното обследване. През изминалата година беше регистрирано съхнене при иглолистните култури от фитопатогенни гъби. Имаше затишие в разпространението на короядите, но прогнозата за 2022 г. отново показва увеличение на нападнатите площи, предимно в района на Източна Стара планина (ДГС Айтос, ДГС Карнобат). В разсадниците на ДЛС Несебър бяха изкоренени и изгорени заболели /корояди/ школувани фиданки от черен бор на площ от 2 дка. Увеличават се площите на съхнените дъбови гори.

Данните от лесопатологичното обследване за нападение от вредители, болести и други повреди през 2021 г. и необходимите лесозащитни мероприятия през 2022 г. в горски територии показват, че в информационната система на ИАГ (system.iag.bg) са регистрирани 877 бр. ЛПО, в т.ч.:

- насекомни вредители по иглолистни видове – 23 бр.;
- болести по иглолистни видове – 247 бр.;
- насекомни вредители по широколистните видове – 589 бр. , в т.ч. Гъботворка (*Lymantria dispar* Linnaeus, 1758) 170 бр.; Дъбова коритуха (*Corythucha arcuata* Say, 1832) 419 бр.;
- абиотични повреди по иглолистните видове – 4 бр.;
- абиотични повреди по широколистни видове – 1 бр.;
- горски пожари – 1 бр.;
- повреди в горски разсадници – 5 бр.

Най-много сигнали са подадени за дъбовата коритуха, следвана от гъботворка, съхнене на черния бор, снеголоми, снеговали при иглолистни и широколистни и повреди от пожари.

През последните години се наблюдава повсеместно разпространение на инвазивния вид дъбова коритуха, която Проведеният лесопатологичен мониторинг през 2021 г. установи, че общо нападнатата площ е 34 705 дка. Проведеният мониторинг установи разпространение на вредителя дъбова коритуха във фаза: „яйце“, „ларва“ и „възрастна“. Най-силно е нападението по листата на цера, по-слабо по благуна, източния горун и странджанския дъб. Съчетанието между топла зима и продължително засушавания спомогнаха за увеличаването на популацията на

насекомото. Вредителя се среща повсеместно в Странджа планина, по-малко в Източна Стара планина. Лесопатологичното обследване показва, че повредите от вредителя варират между 10% и 100%, за което са подадени сигнални листа от съответните стопанства. Нападението е силно изразено на териториите на ДГС Малко Търново, ДГС Звездец, ДЛС Граматиково, ДГС Царево, ДЛС Ропотамо, Община Приморско. По-слабо нападението е изразено на териториите на ДГС Ново Паничарево, Община Созопол, ДГС Бургас, ДГС Айтос, Община Поморие, ДГС Средец. Съгласно изискванията по националния „FSC“ стандарт по горска сертификация и специалните режими на управление в зони по „Натура 2000“ не е възможна химична борба с инвазивния вид.

След проведената биологична борба с ентомопатогенната гъба – *Entomophaga maimaiga* през март 2021 г. от Института за гората – БАН гъботворката бележи спад в популацията си, 9 550 дка, в т.ч. 3770 дка ДГТ и 1 дка ОГТ. Данните от извършения лабораторен анализ на яйцекупчинките от гъботворка показват, че в местностите с най-голямо нападение през 2020 г. и пълно обезлистване през 2021 г. (Ортото, Иракли, Турката) няма наличие на нови яйцекупчинки. В местностите с по-слабо нападение през 2020 г. и частично обезлистване през настоящата година: ДГТ - Горска барака – подотдел 348:г; Дружба – отдели 343, 344; ОГТ - Обзор – отдел 280 има наличие на нови яйцекупчинки със степен на нападение от слабо към средно. При обследването е установено и наличие на нови яйцекупчинки в местността Припека – отдел 275 (ДГТ) със степен на нападение от средно към силно и в района югоизточно и североизточно от с. Приселци – отдели (ДГТ) 240, 241, (ОГТ) 570 със степен на нападение от слабо към средно.

При другите характерни за региона листогризещи вредители, като педомерки, листозавивачки, златозадка обследването показва, че са в допустимия санитарен минимум.

През 2021 г. се наблюдава тенденция за увеличаващо се съхнене на черния и белия бор в чисти иглолистни гори и в широколистни насаждения с участие на иглолистни видове, намиращи се на малка надморска височина. Констатирано е разпространение на несъвършенната гъба *Sphaeropsis sapinea* в района на дейност на ДГС Айтос, ДГС Царево, ДГС Карнобат, ДЛС Несебър, ДГС Ново Паничарево, ДГС Средец, ДГС Малко Търново, ДГС Бургас. Съхнене на дугласката е регистрирано в ДЛС Несебър.

На площ от 220 дка е предвидено да се проведат санитарни сечи поради съхнене на дъба (ДГС Бургас, ДГС Царево) и трахеомикоза по бряста (ДГС Средец).

Сигнали за снеголоми и снеговали при иглолистни има в ДГС Карнобат, при широколистни в частни горски територии в землището на гр. Средец. Предвидено е извеждане на принудителни сечи.

Повреди от пожари има регистрирани в района на ДГС Айтос на площ от 54 дка. Проверени са шест броя иглолистни култури, държавни горски територии, повредени вследствие на възникнал горски пожар през 2021 г. Културите попадат в защитена територия по ЗЗТ и ЗЗ „Трите братя“ в землището на община Айтос. Предложението е за извеждане на принудителни сечи.

Регистриран е сигнален лист за повреди в горски разсадници, плевелна и нежелана растителност в горски разсадник „Росенец“, собственост на ТП „ДГС Бургас“. Предвижда се 10 дка от площите да се третират с разрешените препарати (хербациди) срещу плевели, за което се изготвя и одобрява технологичен план. Ще продължи наблюдението върху вкоренилища и вегетативни фиданки в контейнери в оранжерията, като при поява на вредители ще се предприемат необходимите мерки.

Изготвени са 10 бр. протоколи за проверка на проведеното лесопатологично обследване в ДГС Айтос, ДЛС Ропотамо, ДГС Бургас, Община Приморско, ДГС Средец, ДГС Царево, ДГС Ново Паничарево.

В указания срок всички териториални поделения и общински структури заложиха лепливи пояси за установяване на степента за нападение от педомерка.

Събрани и изпратени до ЛЗС Варна са и пробни клонки за установяване степента за нападение от зелена дъбова листоврътка.

IV. Опазване и защита на горските територии от пожари през 2021 г.:

1. Статистика и анализ на възникналите горски пожари за годината.

През периода 01.01.2021 – 31.12.2021 г. на територията на РДГ Бургас са възникнали общо 14 пожара в горски територии. Опожарени са 778 дка, в т.ч. – 0 дка върхов пожар. Иглолистни култури 187 дка, 204 дка широколистни насаждения, смесени гори 0 дка и 387 дка незалесена площ.

Разпределението на опожарените площи по собственост на горите е:

- държавна - 504 дка;
- общинска - 273 дка;
- частна – 1 дка;
- църковна – 0 дка;
- юридически лица – 0 дка.

През годината пожари са възникнали в:

- ТП „ДГС Айтос” – 7 бр. на площ от 450 дка;
- ТП „ДГС Бургас” – 1 бр. на площ от 65 дка;
- ТП „ДГС Карнобат” – 1 бр. на площ от 4 дка;
- ТП „ДГС Ново Паничарево” – 1 бр. на площ от 2 дка;
- ТП „ДГС Царево“ - 2 бр. на площ от 2 дка;
- общински горски територии – Поморие – 1 бр. на площ от 250 дка;
- общински горски територии - Сунгурларе – 1 бр. на площ от 5 дка.

Средната площ на един пожар за периода в РДГ Бургас е 55.5 дка.

Нанесените щети от горски пожари за годината възлизат на 277 лв.

Причините за пожарите са:

- туристи – 1 бр.
- от цигара – 2 бр.
- Неизвестна – 11 бр.

Общо 14 бр. горски пожари.

3. Проблеми през 2021 г. и предложения за тяхното решаване през 2022 г.

- Повредени или унищожени пътища, в горските територии и земеделските земи, достъпни за движение на тежка пожарна техника. Разораване на пътищата на границата между горските територии и земеделските земи.
- Липса на координирано взаимодействие при гасене на пожари в ГТ между РДГ, ТП ДГС/ДЛС, РС ПБЗН и доброволните формирания.
- Осигуряване на финансиране на предвидените по проекти, планове и програми ППМ във всички горски територии.
- Осигуряване на средства по европейски програми и проекти (допълнение към европейските програми, подмярка 8.3 за закупуване на малки високопроходими противопожарни автомобили).
- Изграждане на интегрална система за ранно откриване на горски пожари.
- Обучение по превенция и борба с горските пожари на собственици на гори, посетители в горите и местно население.
- С цел предотвратяване и възникване на горски пожари възникващи от пасищните комплекси е целесъобразно да се разпореди при почистването им с техника да се

осигуряват водоноска и екип за гасене на пожари. Почистването им да се извършва извън пожароопасния сезон.

4. Цели на администрацията за 2022 г.

РДГ, гр. Бургас предлага за 2022 г. следните приоритетни задачи и мерки:

- Организиране на срещи с общините собственици на гори за усвояване на дървесината повредена от абиотични и биотични фактори.
- Завишаване на контрола върху собствениците на горски територии по изпълнение на задълженията им по възобновяването на горите.
- Повишаване на квалификацията на горските инспектори, чрез различни форми на обучение и провеждане на тестове.
- Завишаване на контрола по изпълнение на заложените дейности в противопожарните планове на собствениците на горски територии.
- Изпълнение на трансгранични проекти с Република Турция.

5. Отчет на изпълнението на целите за 2021 г.

- Изготви се информационен карнет за всички „конфликтни райони”, зони с често срещани нарушения по ЗГ, ЗЛОД и ЗРА, където се засили присъствието на мобилни екипи.
- Провеждат се кръстосани проверки между съседни Регионални дирекции по горите, с цел елиминиране на фактора „обвързаност”. При наличие на средства се разменят районите за проверка на инспекторите от регионалните звена.
- Планират се съвместни акции със служителите на държавните горски и ловни стопанства, органите на МВР и Дирекция „Специализирани полицейски сили” при МВР, с цел осъществяване на общи действия по предотвратяване и разкриване на нарушения по ЗГ, ЗЛОД, ЗРА и др.

V. Опазване на горските територии от нарушения.

1. Справка по чл. 5 и чл. 21 от НКОГТ – обобщено сведение за резултатите от дейностите по опазване и контрол в района на дейност на РДГ Бургас за 2021 г.

През 2021 г. от служители на РДГ, гр. Бургас са извършени общо 20 077 бр. проверки по горското законодателство.

Проверени са:

- 880 бр. обекти за складиране, преработка и търговия с дървесина и недървесни горски продукти (НГП);
- 2245 бр. обекти за добив на дървесина;
- 8751 бр. моторни превозни средства (МПС);
- 1951 бр. ловци;
- 2528 бр. риболовци;
- 3722 бр. други физически лица.

Извършени са проверки на:

- 419 бр. насаждения и имоти по план-извлечения за промяна вида на сечта и горскостопански програми;
- 20 бр. горски култури, разсадници, отглеждане на млади насаждения без материален добив и подпомагане на естественото възобновяване;
- 838 бр. ловностопански дейности;
- 867 броя други проверки и дейности.

2. Брой служители, имащи отношение по контрола и опазването на горските територии.

През 2021 г. контрола и опазването на горските територии се е извършвал от 18 бр. горски инспектори, обособени в девет екипа, в т.ч. 2 бр. главни горски инспектори, 16 бр. главни специалисти горски инспектори.

Опазването на горските територии **държавна собственост** е възложено на 157 бр. лица по чл. 190 от Закона за горите (ЗГ), разпределени по териториални поделения (ТП), както следва:

- ТП „ДГС Карнобат” – 15 бр.;
- ТП „ДГС Айтос” – 30 бр.;
- ТП „ДЛС Несебър” – 19 бр.;
- ТП „ДГС Бургас” – 13 бр.;
- ТП „ДЛС Ропотамо” – 16 бр.;
- ТП „ДГС Царево” – 7 бр.;
- ТП „ДГС Кости” – 5 бр.;
- ТП „ДЛС Граматиково” – 15 бр.;
- ТП „ДГС Малко Търново” – 12 бр.;
- ТП „ДГС Звездец” – 4 бр.;
- ТП „ДГС Ново Паничарево” – 2 бр.;
- ТП „ДГС Средец” – 19 бр.;

В горските територии **общинска собственост** опазването се извършва от **37 бр.** лица по чл. 190 от ЗГ, разпределени по общини:

- Сунгурларе – 9 бр.;
- Бургас – 1 бр.;
- Несебър – 6 бр.;
- Поморие – 3 бр.;
- Созопол – 3 бр.;
- Приморско – 5 бр.;
- Средец – 10 бр.

Няма назначени лица по чл. 190 от ЗГ за опазването на горските територии, собственост на община Руен – опазването на горските територии се осъществява с помощта на МВР – Руен, като не е предоставен договор.

3. Дисциплинарни наказания и издадени присъди на служители, имащи отношение по контрола, опазването, ползването и стопанисването на горските територии.

Наложени са 19 бр. дисциплинарни наказания „забележка“ на служители от ТП „ДГС/ДЛС“ и 4 бр. предупреждение за уволнение и 1 бр. дисциплинарни уволнения на служители имащи отношение по контрола, опазването, ползването и стопанисването на горите.

В РДГ Бургас наказаните служители с дисциплинарно наказание „забележка“ са двама и един служител е наказан с дисциплинарно наказание „уволнение“.

4. Анализ на разкритите нарушения:

Съгласно регистъра на актовете през 2021 година в териториалния обхват на РДГ - Бургас са съставени 719 броя актове за установяване на административни нарушения по закони както следва:

По ЗГ – 637 броя, от които:

- за добив – 248 броя;
- за транспорт – 111 броя;
- за преработка – 0 броя;
- за разпореждане – 48 броя;
- за строителство – 0 броя;

- за пожари – 0 броя;
- странични ползвания - 50 броя;
- други по ЗГ – 180 броя;

По Наредби и заповеди във връзка с ЗГ - 55 броя; По ЗЛОД - 10 броя; По ЗРА – 17 броя; По ЗБР- 0 броя.

Установените нарушения според вида собственост са съответно в ДГТ - 310 бр., ОГТ- 33 бр., Гори на ЮЛ и ФЛ –17 броя, Извън ГТ/транспортиране по РПМ, съхраняване, обекти по чл. 206 ЗГ/ - 359 броя.

Броят на нарушенията по актосъставители е съответно:

- горски инспектори при РДГ Бургас – 317 бр. АУАН.,
- други служители на РДГ Бургас – 0 бр. АУАН.,
- служители при ТП „ДГС/ДЛС” – 350 бр. АУАН.,
- служители при ЮИДП ДП – 38 бр. АУАН.,
- лицензирани лесовъди– 13 бр. АУАН.,
- служители на МВР – 0 бр. АУАН.,
- служители на други РДГ – 1 бр. АУАН.
- ОГТ Средец – 178 бр. АУАН и 30 бр. КП.,
- ОГТ Приморско – 7 бр. АУАН и 72 бр. КП.,
- ОГТ Сунгурларе – 3 бр. АУАН и 35 бр. КП.,
- ОГТ Поморие – 12 бр. АУАН и 0 бр. КП.,
- ОГТ Несебър – 0 бр. АУАН и 0 бр. КП.

5. Движение на актовете преписки.

• Изпратени преписки в прокуратурата – 10 броя. Две преписки са върнати за административно-наказателно производство. За останалите осем преписки РДГ Бургас не разполага с информация за издадени присъда и за движението по преписката.

• Движение на обжалваните преписки: по 6 преписки се водят дела, които не са приключили. Един брой НП е отменено от съда, видоизменени – един брой НП, потвърдени – един брой НП.

• Издадени са 711 броя НП за 2021 г., от тях влезлите в сила наказателни постановления са 555 бр.

• Има две преписки прекратени от Директора на РДГ Бургас на основание чл. 54 от ЗАНН, поради допуснати съществени процесуални нарушения при съставянето на актовете.

6. Събираемост на сумите по влезли в сила наказателни постановления.

По издадените 711 броя НП са начислени глоби в размер на 107 480 лева, имуществени санкции – 6 115 лева, обезщетения 5 436 лева, лева или общо начислени суми в размер на 119 066 лева. През 2021 г общо събраните суми по НП са 15 655 лева или 21.28 % събираемост.

7. Брой задържани вещи и предмети, и приходи от продажбата им на търгове.

През 2021 година са проведени 3 търга с тайно наддаване за продажба на вещи отнети в полза на държавата и задържани с актове за установяване на административни нарушения и констативни протоколи животни - средство за нарушение и дървесина предмет на нарушение по Закона за горите. На проведените търгове са продадени следните вещи: коне – 2 броя, каруци – 10 броя, моторни триони – 12 броя, муниция – 3 броя, дърва за огрев – 63 пр.м3 и 6 пл.м3. Приходите от продадените вещи са в размер на 6 347, 20 лева.

8. Информация за създадения ред за осъществяване на вътрешен контрол на дейността на горските инспектори и резултатите от него.

Служителите осъществяващи контрол в РДГ Бургас през 2021 г са:

- Директор - 1 бр.

- Зам. директори – 1 бр.
- Гл. експерти – 8 бр.
- Гл. горски инспектор – 1 бр.
- Гл. специалист КОГТ – 1 бр.
- Горски инспектори организирани в девет екипа - 18 бр.

Пряко определени лица които планират дейността на горските инспектори са Директор РДГ Бургас, зам. директор РДГ Бургас и главен експерт КОГТ.

9. Информация за осъществения контрол на лицата по чл. 188 от ЗГ, назначени за опазване на горските територии.

Брой на актовете съставени на служители от ТП „ДГС,ДЛС”, общини, лица на лесовъдска практика по чл. 235 от ЗГ – 1 брой.

10. Извършени проверки на територията на други РДГ и резултатите от тях.

Извършена съвместна проверка на екипи от РДГ Бургас и екипи на РДГ Сливен и ИАГ София на ТП „ДГС Котел“ – проверки по действащи сечища със съставени предписания.

Извършена проверка на територията на РДГ Варна – в района на с. Старо Оряхово – проверка на семенни бази със съставени предписания.

Извършена проверка на територията на РДГ Сливен – в района на ТП „ДЛС Тополовград“ – проверки по ЗЛОД със задържано ловно оръжие.

11. Взаимодействие с други институции.

През 2021 г. горските инспектори при РДГ Бургас са извършили общо 112 бр. съвместни проверки със следните институции.

- Областна дирекция на МВР Бургас - 132 проверки, както следва:
 - Обекти по чл. 206 от ЗГ – 35 бр.
 - Обекти за добив - 9 бр.
 - Превозни средства – 114 бр.
 - Ловци – 78 бр.
- Описаните съвместни проверки са включени към броя на проверките на горските инспектори.
 - Областна управа – 27 проверки.
 - ДПП „Странджа” – 2 проверки.
 - РДГ Сливен – 2 проверки.
 - Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ - 38 бр.

12. Основни проблеми при контрола и опазване на горските територии. Оценка за дейността на поделенията и структурите, имащи отношение по стопанисването и опазването на горските територии.

Основен проблем за извършване на качествен контрол и опазване на горските територии се явява ограничения човешки ресурс от професионално подготвени кадри, обезпечени с необходимото техническо оборудване и отговарящи адекватно със своя потенциал за противопоставяне на незаконното ползване на дървесина, дивеч и други недървесни горски продукти. Съществено условие за качеството в работата на тези горски служители е да не бъдат ангажирани и включвани по никакъв повод в останалия спектър от мероприятия на дирекцията, както и да получават мотивиращо заплащане за полагащия труд. Друг проблем при контрола и опазването на горските територии се явява остарелия и амортизиран автопарк, който трудно се поддържа и сравнително бавно се обновява. Недостатъчен е контролът върху дейността на регистрираните лесовъди, упражняващи частна практика. Те от своя страна избягват да съставят актове за нарушения и не изпълняват стриктно дадените им по закон правомощия по опазване на горските територии. Собствениците на горски имоти не проявяват заинтересованост за опазването им. Събираемостта на сумите по влезли в сила наказателни постановления е много

ниска, което създава чувство за безнаказаност в нарушителите. Приблизителна оценка за дейността на поделенията и структурите по отношение на отговорното стопанисване и опазване на горските територии биха дали броя на санкционираните нарушения, извършени в тях.

13. Предложения за оптимизиране на системата за опазване и контрол в горските територии.

За оптимизиране на дейностите по контрола и опазване на горските територии, РДГ, гр. Бургас набеляза конкретни мероприятия:

- Изготви се информационен карнет за всички „конфликтни райони”, зони с често срещани нарушения по ЗГ, ЗЛОД и ЗРА, където се засили присъствието на мобилни екипи.
- Провеждат се кръстосани проверки между съседни Регионални дирекции по горите, с цел елиминиране на фактора „обвързаност”. При наличие на средства се разменят районите за проверка на инспекторите от регионалните звена.
- Планират се съвместни акции със служителите на държавните горски и ловни стопанства, органите на МВР и Дирекция „Специализирани полицейски сили” при МВР, с цел осъществяване на общи действия по предотвратяване и разкриване на нарушения по ЗГ, ЗЛОД, ЗРА и др.

14. Приоритетни задачи и мерки.

РДГ, гр. Бургас предлага за 2022 г. следните приоритетни задачи и мерки:

- Организиране на срещи с общините собственици на гори за усвояване на дървесината повредена от абиотични и биотични фактори.
- Завишаване на контрола върху собствениците на горски територии по изпълнение на задълженията им по възобновяването на горите.
- Повишаване на квалификацията на горските инспектори, чрез различни форми на обучение и провеждане на тестове.
- Завишаване на контрола по изпълнение на заложените дейности в противопожарните планове на собствениците на горски територии.
- Изпълнение на трансгранични проекти с република Турция.

15. Прилагане на Регламент (ЕС) № 995/2010 г.

Друг приоритет на дирекцията е контрола по прилагане на изискванията на Регламент 995 от 2010 г на ЕС. Този регламент е свързан със законния произход на дървесината и продукти от дървесина, в рамките на Европейския Съюз. Общо са извършени 57 бр. проверки, в т. ч. 32 бр. проверки на собственици на гори или с гори предоставени им за управление, продаващи дървесина в България от временен склад за първи път; 5 бр. проверки на оператори, които са вносители на дървесина и дървесни продукти, включени в обхвата на регламента и 20 бр. търговци - физическо или юридическо лице, което в процеса на търговска дейност продава или купува на вътрешния пазар дървен материал или изделия от дървен материал, които вече са пуснати на вътрешния пазар.

VI. Ловна статистика 2020 г.

На територията на РДГ Бургас има регистрирани 9 156 ловци, обединени в 185 ловни дружини и 14 ловни сдружения. Общата площ на ловностопанските райони е 73 9441,30 ха, в т. ч. 335 831,60 ха са в горски територии и 403 609,70 ха са площи в селскостопанския фонд.

Обособени са 65 бр. Държавни ловностопански района (ДЛСР), от които 12 бр. са изградени като бази за интензивно стопанисване на дивеча (БИСД), както следва: в ТП „ДЛС Несебър” – 4 бр., ТП „ДЛС Ропотамо” – 3 бр., ТП „ДЛС Граматиково” – 1 бр., ТП „ДГС Карнобат” – 1 бр., ТП „ДГС Средец” – 2 бр., ТП „ДГС Бургас” – 1 бр.

От 48 бр. ДЛСР в ДГС, отдадени на концесия като дивечовъдни участъци за стопанисване и ползване на дивеча са 47 бр.

Държавните ловностопански райони (ДЛСР) са с площ 175452,20 ха, а предоставените ловностопански райони(ПЛСР) са 563989,1 ха.

Запас и състояние на дивеча по вид, пол и възраст в ЛСР на територията на РДГ Бургас.

До 31 март 2021 г. на територията на РДГ Бургас се проведе пролетната таксация на дивеча. Тя се извърши в ловностопанските райони на държавните ловни стопанства, ловностопанските райони на държавните горски стопанства и предоставените ловностопански райони. При преброяването и уточняване числеността на дивеча се вземаха предвид наблюденията от местата за подхранване през зимата, едновременно преброяване по чакал̀а, отстрела през изминалия сезон и данните от 2020 г. от сватбовища на благороден елен и елен лопатар, както и данните от мониторинг на дивя свиня за първите и последните 4 излета на групов лов на дива свиня. При преброяването на дивеча са използвани маршрутния метод, метода на пробните площи и метода на пълно преброяване. При таксацията на дивата свиня са използвани директни и индиректни методи.

Директни методи

- Директни наблюдения на определени точки - хранителни комплекси
- Прогонване на определени територии;
- Наблюдения чрез стационарни фотокамери;

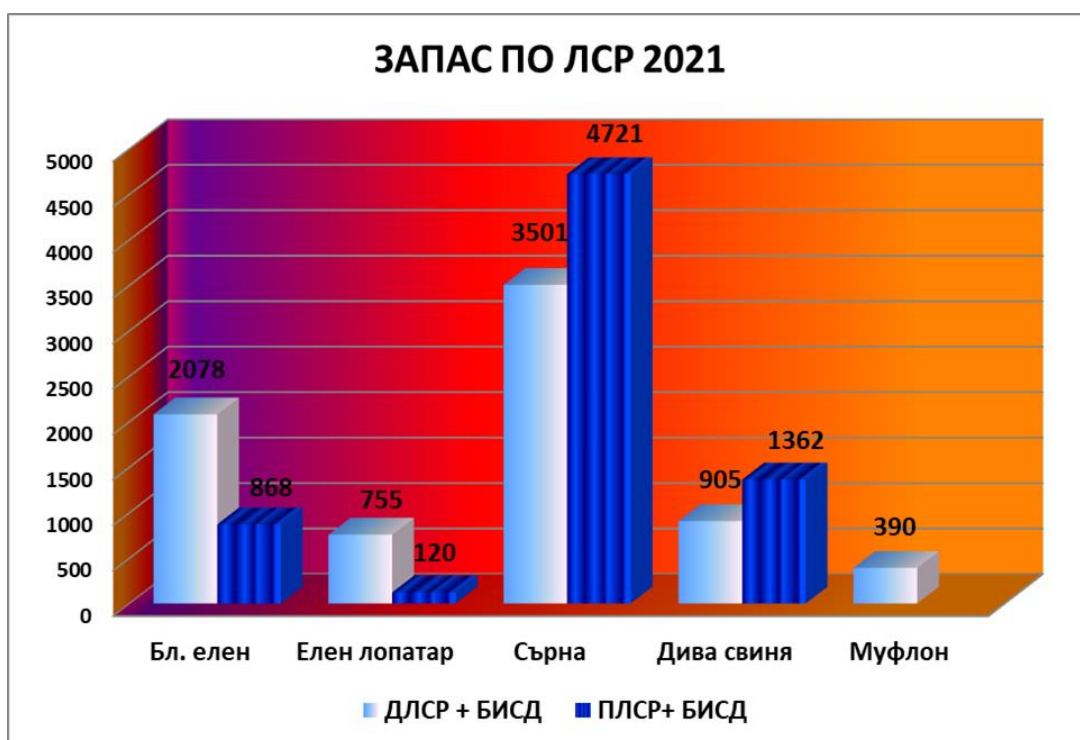
Индиректни методи

- Ловна статистика.
- Следи и дири в снега.

Таксацията беше извършена съгласно писмо с изх. рег. № ИАГ - 1078/05.02.2021 г. на ИАГ гр. София.

Пролетна таксация на дивеча 2021 г.

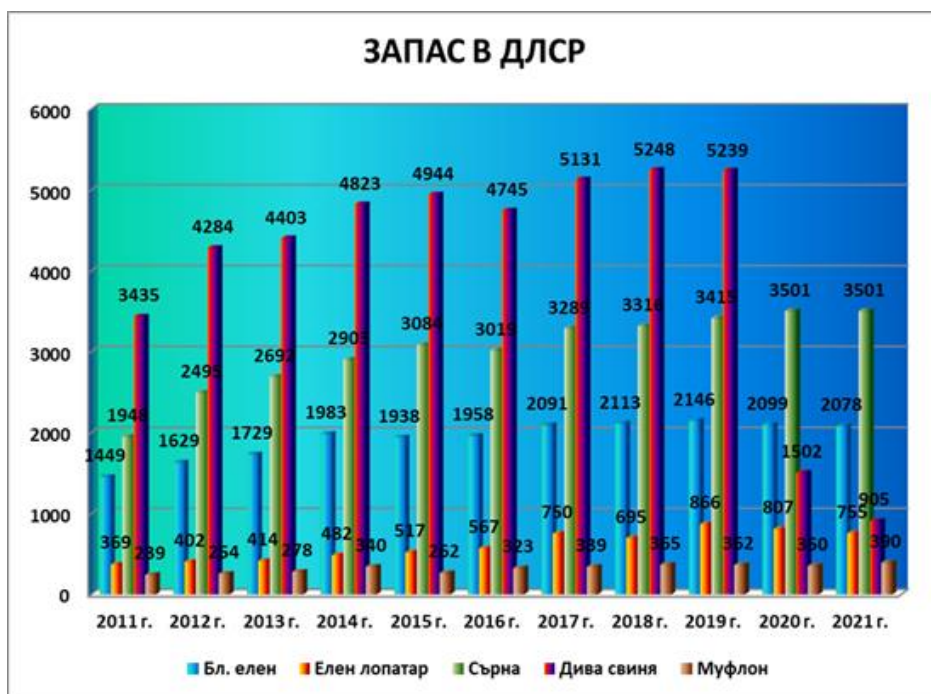
2021	БЛ. ЕЛЕН	ЕЛЕН ЛОПАТАР	СЪРНА	ДИВА СВИНЯ	МУФЛОН
ДЛСР+БИСД	2078	755	3501	905	390
ПЛСР+БИСД	868	120	4721	1362	
ОБЩО:	2946	875	8222	2267	390

Благороден елен - пролетният запас във всички ЛСР е 2 946 бр., при допустим запас от 3 959 бр., или 74 % и показва увеличение с 26 броя, или 1 % повече спрямо 2020 г. Преобладават младите и средновъзрастните животни, като по време на брачния период се наблюдават и зрели рогачи. Половото съотношение мъжки – женски е 1:1.0 Съотношението при мъжките е: приплоди – 3 %, едногодишни 21 %, млади – 25 %, средновъзрастни – 28 % и зрели 23 %.

ДЛСР+БИСД	БЛ. ЕЛЕН	ЕЛЕН ЛОПАТАР	СЪРНА	ДИВА СВИНЯ	МУФЛОН
2011	1449	369	1948	3435	239
2012	1629	402	2495	4284	254
2013	1729	414	2692	4403	278
2014	1983	482	2903	4823	340
2015	1938	517	3084	4944	262
2016	1958	567	3019	4745	323
2017	2091	750	3289	5131	339
2018	2113	695	3316	5248	365
2019	2146	866	3415	5239	362
2020	2099	807	3501	1502	350
2021	2078	755	3501	905	390

Пролетният запас в ДЛСР+БИСД е 2 078 бр., при допустим запас от 2 769 бр., или 75 % и показва намаление с 21 броя, или 1 % по-малко спрямо 2020 г. Преобладават младите и средновъзрастните животни. Половото съотношение мъжки – женски е 1:1.1. Съотношението при мъжките е: приплоди – 4 %, едногодишни 19 %, млади – 25 %, средновъзрастни – 29 % и зрели 23 %.

ПЛСР	БЛ. ЕЛЕН	ЕЛЕН ЛОПАТАР	СЪРНА	ДИВА СВИНЯ	МУФЛОН
2011 г.	456	44	2519	3523	
2012 г.	537	62	2754	3733	1
2013 г.	507	71	2978	4132	
2014 г.	539	116	3432	4478	
2015 г.	588	116	3758	4755	1
2016 г.	584	111	3857	4867	
2017 г.	620	102	3998	5226	
2018 г.	672	109	4325	6138	
2019 г.	738	96	4455	6116	
2020 г.	821	106	4618	2252	
2021 г.	868	120	4721	1362	

Популацията в ПЛСР наброява 868 елена при 821 елена през 2020 г. при допустим запас от 1 190 бр. или 73 % и показва увеличение с 47 броя, или 6 % повече спрямо 2020 г. Преобладават младите и средновъзрастните животни. Половото съотношение мъжки – женски е 1:0.9. Съотношението при мъжките е: приплоди – 1 %, едногодишни 22 %, млади – 25 %, средновъзрастни – 27 % и зрели 25 %.

Стопанисването на благородния елен следва да е насочено освен като увеличение на броя, така и към подобряване трофейните качества и оптимизиране на половата и възрастова структура на стадата.

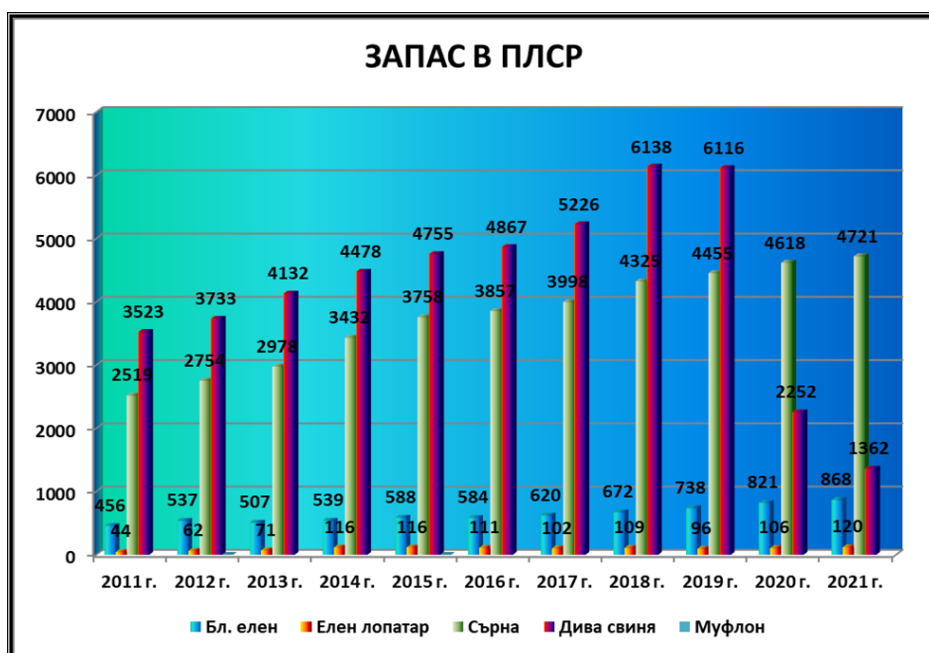
Елен лопатар – Пролетния запас е общо е 875 бр., при допустим запас от 1 231 бр. или 71 % и запас през 2020 г. - 913 бр., и показва намаление с 38 броя, или 4 % по-малко спрямо 2020 г. Полово съотношение мъжки – женски 1:1.2. Разпределението по възрастови групи при

мъжките е: приплоди – 4 %, едногодишни 27 %, млади – 28 %, средновъзрастни – 23 % и зрели 18 %. Пролетния запас в ДЛСР+БИСД е 755 бр., при запас през 2020 г. –807 бр., при допустим запас от 1 136 бр. или 66 % и показва намаление с 52 броя, или 7 % спрямо 2020 г. Полово съотношение мъжки – женски 1:1.3. Разпределението по възрастови групи при мъжките е: приплоди – 5 %, едногодишни 27 %, млади – 26 %, средновъзрастни – 23 % и зрели 19 %. Само в БИСД в ДЛСР има 542 бр. при допустим запас от 641 бр. и в полово съотношение мъжки – женски 1:1.3. Намаляване на браконьерството спомогна за увеличаване на популацията, но все още големия брой чакали и вълци ограничават разширяване ареала на лопатара на юг по черноморското крайбрежие.

Сърна - Пролетният запас в ЛСР е 8 222 бр., при допустим запас 13 308 бр., или 62 % от допустимия запас и в полово съотношение мъжки – женски 1:0.9. - Пролетният запас в ДЛСР+БИСД е 3 501 бр., при допустим запас 5 935 бр. или 59 % от допустимия запас и в полово съотношение мъжки – женски 1:0.9. Пролетен запас в ПЛСР 4 721 бр., при допустим запас 7 373 бр., или 64 %. Въпреки увеличението спрямо минали години популацията общо е на 62 % от допустимия запас.

Дива свиня - Пролетният запас в ЛСР+БИСД е 2 267 бр., при допустим запас 6 049 бр., или 37 % от допустимия запас. Спрямо запаса от 3 680 бр. през 2020 г. намалението е с 1 413 бр., или 62 %. Средния запас е 0,3 броя на 100 ха ловна площ. Пролетният запас в ДЛСР+БИСД е 905 бр., при допустим запас 3 401 бр., или 27 % от допустимия запас. Средния запас е 0,5 броя на 100 ха ловна площ и пролетен запас в ПЛСР – 1 362 бр., при допустим запас 2 648 бр., или 51 % от допустимия запас. Средния запас е 0,2 броя на 100 ха ловна площ. Това намаление се дължи на загубите от болестта африканска чума по свинете и предприетите мерки за намаляване на запасите на дива свиня.

Муфлон - Пролетният запас в ДЛСР+БИСД е 390 бр., при допустим запас 344 бр., или 113 % от допустимия запас. Популациите се намират в ТП „ДЛС Несебър”, ТП „ДЛС Граматиково” и ТП „ДЛС Ропотамо”. В момента запасът му в БИСД „Горска барака” в ограда муфлони е 24 броя в полово съотношение 1:0.4. БИСД „Калината” запасът е 78 броя в полово съотношение 1:1.5. В ТП „ДЛС Ропотамо в БИСД „Извор” пролетен запас от 96 бр., при допустим запас 170 бр. или 57 %, при съотношение 1:1.7. В ТП „ДЛС Граматиково” - БИСД „Петрова поляна” запаса е 26 бр. при допустим запас 44 бр. или 64 % в съотношение 1:0.9.

Хищници – наблюдава се устойчиво развитие числеността на вълка, така и разширяване ареала му и в ловностопанските райони в Стара планина. Пролетен запас от 340 вълка срещу 236 бр. през 2020 г., или увеличение с 104 бр., - 30 %. Чакала увеличава численост с пролетен запас от 6 236 бр., срещу 5 536 бр. през 2020 г., или 113 %, лисица увеличава численост с пролетен запас от 2 907 бр. за 2021 г., срещу 2 716 бр. през 2020 г., дивата котка увеличава числеността си с пролетен запас 1 481 бр. за 2021 г. срещу 1 338 бр. за 2020 г. Влиянието на хищниците върху дивеча се свежда преди всичко до това на чакала, като това на вълка е все още в приемливи граници. Като пластичен вид чакала почти е заел екологичните ниши на лисицата и дивата котка, които се срещат все по-рядко и не влияят на числеността на дивеча. Благоприятстващи развитието на популацията му фактори са: дългогодишното му подценяване като хищник, развитото пасищно животновъдство и др. Количеството му прави санитарния отстрел при някои видове излишен и многократно увеличава естествения отпад.

Местен дребен дивеч – Въпреки тежките метеорологични условия през зимата и запазващия се брой на хищниците, запасът на заека и яребицата показват макар и бавен растеж. Пролетният запас на заека е 23 684 бр., при допустим запас от 35 101 бр., или 67 %. Фазана е с пролетен запас от 3 432 бр. при допустим запас от 6 157 бр., или 56 %. Яребицата е с пролетен запас от 18 092 бр. при допустим запас от 246 543 бр., или 68 %. В ПЛСР все още не се полагат достатъчно грижи за възстановяване популациите на фазана, кеклика и полудивата патица.

В част от ЛСР няма нанесени данни за допустим запас, запас на хищници, план за ползване на хищници, планирано ползване по-голямо от запаса и др.

В някои ловностопански райони запасът на благороден елен е завишен неоснователно, изхождайки от нормата на допустимите запаси за съответните ЛСР, а не от реална таксация на терен.

На този етап може да се направи обоснована оценка, че наличните статистически данни, както за запасите, така и за годишното ползване на дивата свиня в много голяма степен, са неверни и непълни. Данните за таксацията не са на принципите на обективност и точност, налице е субективизъм, а често и целенасочено изкривяване на данните. Липсва информация за пола и възрастовите групи, както за запасите, така и за ползването. Няма данни както за текущият годишен прираст, така и за средният прираст на дивата свиня. Това затруднява и не позволява обективно и реално планиране и управление на запасите. Не се прилагат актуални методи за таксиране и мониторинг, липсва отговорност на ловните стопани и не се упражнява ефективен контрол върху цялостният процес.

Във връзка с мониторинга на запасите на дивата свиня с цел системно да се набират, анализират и оценяват обективни и точни данни, процеси и тенденции за динамиката на запасите, с оглед тяхното управление и контрол беше извършено преброяване по метода на прогонване на определени територии в първите и последните четири излета при групов лов на дива свиня във всички ловностопански райони. Резултатите бяха отразявани в специални формуляри, като в определени случаи бяха силно изкривени от некоректно определяне на площите върху които е извършено прогонването.

Липсата на разработена методология за обработка, анализ и оценка възпрепятства прилагането на резултатите от мониторинга при пролетната таксация на дивеча и конкретно на дивата свиня през 2021г.

VII. Други дейности през 2021 г.

1. Участие в проекти и програми на ЕС.

На 02.07.2020 г. РДГ Бургас сключи договор с ДФ „Земеделие” на стойност 995741,94 лв. по проект „Изграждане на Интегрирана система за ранно откриване на пожари на

територията на РДГ Бургас”. Настоящият проект е насочен към предотвратяване или намаляване до минимум на щетите по горите от горски пожари в района на действие на РДГ Бургас, чрез изграждане на Интегрирана система за ранно откриване на пожари. Предвидената за изграждане Интегрирана система ще се състои от три автоматични наблюдателни станции (АНС), разположени в имоти държавни горски територии, в землищата на населени места на три общини от област Бургас. Всяка АНС представлява високотехнологичен наблюдателен комплекс, разположен върху метални конструкции и включва функционално свързани електронни съоръжения и компоненти, обединени в единна система за наблюдение, охрана, мониторинг, анализ, комуникация и ранно известяване за възникнали пожари. АНС работят в единна комуникационна система и подават сигнал в контролен център в РДГ – Бургас. Контролният център ще представлява комплекс от специализиран хардуер, софтуер, средства за визуализация и телекомуникация за осъществяване на отдалечено наблюдение и контрол на охраняваната територия.

През 2021 г. са проведени 4 броя процедури по Закона за обществени поръчки (ЗОП), като са избрани съответните изпълнители на строителство на автоматичните наблюдателни станции и доставка на оборудването към тях. Сключени са 4 броя договори, в т. ч. 2 бр. за авторски и строителен надзор.

Очаква се през месец май 2022 г. да завърши строителството и доставката на оборудването.

2. Сертификация на горите – FSC.

Сертификацията е още един утвърден по света начин да се повиши контролът в горските територии и да се подобри природо-съобразното ползване на горите. Редовно е участието на експерти в ежегодните сертифициционни одити на сертифицираните поделения на територията на РДГ – Бургас.

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1. ОТПАДЪЦИ

Управлението на отпадъците се осъществява в съответствие със законодателството на Европейската общност и националното законодателство: Закон за опазване на околната среда (ЗООС), Закон за управление на отпадъците (ЗУО) и наредбите към него, националните планови и стратегически документи – Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г

Съвременната концепция за управление на отпадъците е насочена към ресурсна ефективност, насочена към предотвратяване на образуването на отпадъци, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването чрез рециклиране, регенериране или друг процес на извличане на вторични суровини, обезвреждане и безопасно съхраняване на отпадъците, увеличаване на отговорността на производителите, стимулиране на инвестиции в сектора в рамките на наличните финансови инструменти. В контекста на Европейската комисия за отпадъци и развитие на кръгова икономика, линейният икономически модел от типа „вземи, произведи и изхвърли“ вече не съответства на нуждите на съвременното общество и на ограничения характер на природните ресурси. Съгласно възприетата йерархия на отпадъците се дава приоритет на предотвратяването на отпадъците, следвано от подготовката за повторно използване, рециклирането, възстановяването и накрая изхвърлянето, като най-нежелана опция.

1. Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането и изпълнението на общинските програми за управление на отпадъците (ПУО) и общинските наредби

Общинските програми за управление на отпадъците (ПУО) са един от най-важните инструменти за прилагане законодателството за отпадъците на местно ниво. Те се разработват и изпълняват в съответствие с чл. 52 от ЗУО. Те се разработват и приемат за период, който следва да съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците (НПУО) и в съответствие със структурата, целите и предвижданията на НПУО. Тези програми са неразделна част от общинските програми за околна среда по чл. 79 от ЗООС и се приемат от съответния общински съвет, който контролира изпълнението им. Всичките 13 общини на територията на РИОСВ-Бургас имат разработени ПУО в съответствие с утвърдените със Заповед № РД-211/31.03.2015 г. на Министъра на околната среда и водите „Методически указания за разработване на общински и регионални програми. за управление на отпадъците за периода 2015-2020 г.“ и Наредба с която се определят условията и реда за изхвърлянето, събирането, вкл. разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, вкл. биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, съгласно чл. 22 от ЗУО. ПУО и Наредбите са приети от съответните общински съвети.

Както всяка предходна година така и през 2021 г. общините изготвиха отчет за изпълнението на ПУО, които представиха на Ощинските съвети, като екземпляр от отчетите е получен и в РИОСВ-Бургас. Във връзка с разработения и приет Национален план за управление на отпадъците за периода 2021-2028 г. общините от регионалния обхват на РИОСВ-Бургас стартираха изготвянето на нови ПУО за новия програмен период. До края на 2021 г. само общини Несебър и Камено изготвиха нови ПУО, съобразени с новия НПУО и новите Методически указания за изготвяне на общински ПУО.

Битови отпадъци

Държавната политика по управление на отпадъците е насочена към устойчиви от екологична и икономическа гледна точка технологии, при които от битовите отпадъци да се отделя всичко, което може да се оползотвори и рециклира, за да се превърне в енергия, в суровина за индустрията, в тор за растенията, а в новоизградените регионални депа да се депонират минимални количества отпадък.

Управлението на битовите отпадъци е в компетенциите на местните власти и включва дейностите по събиране, транспортиране, съхраняване, третиране, в т. ч. рециклиране и оползотворяване. Битови отпадъци са „отпадъци от домакинствата“ и „подобни на отпадъците от домакинствата“. За осигуряването на дългосрочни решения за третиране на битовите отпадъци, генерирани от населените места на териториите на общините, съобразно въведените системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване. 250 бр. населени места в региона, контролиран от РИОСВ-Бургас са с въведени системи за събиране и транспортиране на битовите отпадъци, което представлява 100 % обхванато население. Дейностите се извършват по график. Съдовете се подменят и допълват ежегодно.

През 2021 г. в експлоатация са били 3 регионални депа за неопасни отпадъци и 4 претоварни станции, а именно:

- за регион Бургас, включващ девет общини – Бургас, Айтос, Карнобат, Камено, Несебър, Поморие, Руен, Сунгурларе и Средец - регионално депо за неопасни отпадъци Братово-запад и претоварни станции - Бургас (Капчето), Карнобат и Несебър;

Регионално депо Братово-запад – разположено е в местността „Манолов гроб“ в землището на с. Полски извор, община Камено. Изградено е за обезвреждане на отпадъците от регион Бургас, включващ девет общини – Бургас, Айтос, Карнобат, Камено, Несебър, Поморие, Руен, Сунгурларе и Средец. На депото са изградени: първа клетка за депониране на отпадъци, сепарираща инсталация, съоръжение за компостиране, съоръжение за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци, склад за временно съхранение на опасни и специфични отпадъци от бита, електронен кантар, площадкова инфраструктура, други мрежи и съоръжения.

Общините са групирани в три зони на обслужване. В първа зона – централна общините Бургас*, Айтос, Камено, Руен и Средец транспортират отпадъците директно до регионалното депо (*за Бургас остава досега действащата транспортна схема, включваща претоварна станция „Капчето“). Общините от втора – крайбрежна зона Несебър и Поморие се обслужват от претоварна станция Несебър, а общините от трета – вътрешна зона Карнобат и Сунгурларе – от претоварна станция Карнобат. Община Сунгурларе извозва директно отпадъците до Регионалното депо. На претоварните станции са изградени: съоръжения за компактиране и претоварване за транспорт до регионалното депо, съоръжения за третиране на строителни и едрогабаритни отпадъци, площи и оборудване за приемане на разделно събрани отпадъци.

Обектът е реализиран по проект DIR5102118-1-22 „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Бургас“, финансиран по оперативна програма „Околна среда 2007 - 2013г.“, № BG161PO005/10/2.10/05/18.

На РДНО Братово – запад отпадъците се депонират след предварително третиране на сепариращата инсталация разположена на депото. Капацитетът на изградената първа клетка на депото е на изчерпване и в момента се изгражда 2 клетка, която е оформена и се прави обвързка с комуникациите. Всички участници в регионалното сдружение участват със средства за изграждането на клетката. ПС-Карнобат и ПС-Несебър са в нормална експлоатация, като на тях се извършва третиране и на строителни и биоразградими отпадъци. Компостиращата инсталация на РДНО Братово-запад е в експлоатация. На нея постъпват „зелените“ отпадъци от обществените паркове, гробища, крайпътни насаждения и се произвежда чист компост.

На ПС – Несебър е изградена сепарираща инсталация, която се обслужва от „Екобулсорт“ ЕАД и „Иммо нвест интернационал“ ЕООД, с предназначение сепариране на битовите отпадъци от общини Несебър и Поморие и отпадъците от системите за РСОО и РСБО на общини Несебър и Поморие.

В община Поморие е обособена и функционира общинска площадка по третиране на отпадъци от бита, в т. ч. НУБА и ИУЕЕО в изпълнение на изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО. В изпълнение на изискванията на последния в Община Айтос също се обособи площадка за предаване на едрогабаритни отпадъци от домакинствата с площ 1403 кв. м.

Като надграждане на системите за управление на отпадъците в Общини Бургас и Несебър започна изграждането на подземни контейнери за разделно събиране на отпадъци и битови отпадъци с инсталирани системи за видеонаблюдение.

Община Бургас реализира проект „Доставка на Мобилни центрове за разделно събиране на отпадъци от домакинствата с електронно отчитане на предадените количества“. Извършва се разделно събиране на отпадъци от метал, стъкло, хартия, пластмаса, ИУЕЕО, опасни отпадъци от бита, акумулатори и батерии, луминисцентни лампи, лекарства с изтекъл срок, текстилни отпадъци, пържилна мазнина, флакони със сгъстени газове, тонер касети. Изградени са 19 бр. мобилни центрове за събиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата. Мобилните центрове се обслужват от ОП „Чистота еко“. На 39 места на територията на гр. Бургас са изградени подземни контейнери – по 4 броя, 2 броя от които са за разделно събиране на отпадъци – хартия и картон, пластмаса, метал, стъкло и по 2 броя – 1 от които е за разделно

събиране на отпадъци – хартия и картон, пластмаса, метал, стъкло. подземните контейнери се обслужват от „Нелсен Чистота“ ЕООД. Доставен е 1 брой мобилен център и в Община Айтос.

Изпълнява се проект „Изграждане на анаеробна инсталация и разделно събиране на биоразградими отпадъци на територията на регион Бургас“ по ОП „Околна среда 2014-2020“, подкрепен от ЕФРР и собствено финансиране от общините участнички – Бургас, Несебър, Поморие.

- за регион Малко Търново (община Малко Търново) - регионално депо за неопасни отпадъци Малко Търново;

Регионално депо Малко Търново – разположено в местността „Мечкобиево“ в землището на гр. Малко Търново. Изградена е зона 1 от клетка 1 за депониране на неопасни отпадъци с прилежащи мрежи и съоръжения, мобилна сепарираща инсталация, електронен кантар, система за мониторинг, други сгради и складове, необходими за функционирането на депото. В него се обезвреждат отпадъците от населените места в община Малко Търново.

Обектът е реализиран по проект DIR51211621-6-50 „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Малко Търново“, финансиран по оперативна програма „Околна среда 2007-2013г.“, № BG161PO005/10/2.10/06/21. През 2021 г. депото е в нормална експлоатация.

На РДННО Малко Търново отпадъците се депонират след предварително третиране на сепарираща инсталация.

- за регион Созопол, обхващащ общините Созопол, Приморско и Царево – регионално депо за неопасни отпадъци Созопол и претоварна станция Китен.

Регионално депо Созопол

За обезвреждане на битовите отпадъци от регион Созопол, включващ общини Созопол, Приморско и Царево в експлоатация през годината са претоварна станция Китен – за населените места от община Приморско и регионално депо Созопол. От 2016 г. на РДНО-Созопол функционира сепарираща инсталация, експлоатирана от „Про Васте Плюс“ АД и „Еко гарб“ ЕООД.

На РДНО-Созопол е изградена инсталация по проект „Изграждане на енергиен обект за производство на електрическа енергия от ВЕИ чрез автоматизирана сепарационна инсталация за неопасни отпадъци в РДНО-Созопол“, чието въвеждане в експлоатация предстои. При експлоатацията на обекта се очаква да се намалят значително отпадъците, предназначени за обезвреждане чрез депониране.

Изграден е и функционира общински център за разделно събиране и съхраняване на опасни битови отпадъци в община Созопол, реализиран по проект „Пилотни модели за екологосъобразно събиране и временно съхранение на опасни битови отпадъци от домакинства“ от ПУДОС, съвместно с община Созопол, финансиран по „Българо-швейцарска програма сътрудничество. Центърът е изграден да обслужва населението от Регионална система за управление на отпадъците Созопол, включваща общини Созопол, Приморско и Царево, но през 2021 г. е обслужвал населението само на Община Созопол, тъй като се бави организацията по събирането и извозването от другите две общини. Центърът през 2021 г. функционира нормално, спазват се поставените условия в издаденото разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъците. Не са установени по време на проверката нарушения.

Като надграждане на системите за управление на отпадъците в Община Созопол започна изграждането на подземни контейнери за разделно събиране на отпадъци и битови отпадъци с инсталирани системи за видеонаблюдение. Изградени са 10 броя подземни контейнери за отпадъци, от тях ще бъдат определени и за РСОО, но все още не са пуснати в експлоатация.

С функционирането на посочените по-горе обекти се осигурява обезвреждане на битовите отпадъци в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство.

В резултат на предприетите мерки се наблюдава и се очаква в по-голяма степен намаляване на депонираните количества битови отпадъци, както и биоразградими отпадъци.

За общинските депа за неопасни отпадъци, за които има издадени през 2015г. заповеди за преустановяване на експлоатацията и на които не е извършена рекултивация е извършен контрол по спазване на забраната за депониране на отпадъци.

Приключи рекултивацията на Депа за неопасни отпадъци Айтос, Карнобат, Обзор, Бургас и Каменар.

Рекултивацията на депа за неопасни отпадъци /ДНО/ Звездец и Граматиково /община Малко Търново/е свързана с Решение на съда на Европейския съюз от 16 юли 2015 г. по дело С-145/14 за неизпълнение на задълженията от страна на Република България на член 14, букви а-в от Директива 1993/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 г. относно депониране на отпадъци и е на следния етап на подготовка:

- Депото в с. Звездец е с приключила техническа рекултивация. Предстои приемателна комисия. За депото в с. Граматиково се изчаква преминаването на неблагоприятните метеорологични условия за да стартира рекултивацията.

Прилагане на чл. 60 и чл. 64 от ЗУО

През 2021 г. са освободени част от натрупаните средства от отчисления по чл. 64 и обезпечения по чл. 60 от ЗУО на следните общини:

Община Руен

- 168 480 лв. за закупуване на комбиниран багер с челен товарач за нуждите на община Руен;

- 30 000 лв. за закупуване на товарен автомобил тип самосвал;

Община Сунгурларе

- 30 569,01 лв. за дофинансиране закупуването на комбиниран багер- товарач;

Община Поморие

- 58 381 лв.- използване на натрупаните средства за изпълнение на дейности и прилагане на мерки, свързани с извънредната епидимична обстановка с COVID-19 – Решение № 6/19.01.2021 г. на Министъра на околната среда и водите;

- 83 400 лв. – доставка и гаранционно обслужване на фабрично нов лекотоварен автомобил-самосвал с двойна кабина;

Община Карнобат

- 177 228 лв. за закупуване на нова специализирана мобилна техника за раздробяване и нарязване на разделно събрани биоразградими отпадъци;

- 4 524,10 лв. – по чл. 60 за финансиране на биологичната рекултивация за текущата година на общинско депо за неопасни отпадъци на територията на община Карнобат;

община Камено

- 34 800 лв. за изготвяне на проект „Техническа и биологична рекултивация на съществуващото общинско депо за битови отпадъци в община Камено;

- 167 952 лв. за закупуване на камион за сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци за нуждите на община Камено.

Нерегламентирани замърсявания с отпадъци

През 2021 г. с писма РИОСВ-Бургас даде предписания на кметовете на 13-те общини със срок за изпълнение, да организират почистването на нерегламентирани замърсявания и предприемат

мерки за предотвратяване замърсяването с отпадъци. Със същите писма се дадоха предписания в същия срок за изпълнение да се съобрази почистването и с изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 3, т. 12 и т. 15 от ЗУО. С писмо от Директора на Областно пътно управление-Бургас се изиска в срок да предприеме незабавни действия по изпълнение на изискванията на чл. 12, т. 1 и т. 2 от ЗУО. Проверки се извършиха през месец юли във всички населени места и землищата им на 13-те общини, общинската пътна мрежа, републиканската пътна мрежа, реки и прилежащи територии. На кметовете на населените места, в които се констатираха нерегламентирани замърсявания се съставиха АУАН: Община Айтос – Кмет на Община Айтос; Община Сунгурларе – кмет на гр. Сунгурларе; Община Средец – Кмет на община Средец; Община Поморие – кмет на община Поморие и Община Царево – кмет на община Царево. За всички съставени АУАН са издадени НП.

Строителни отпадъци

На територията контролирана от РИОСВ-Бургас обезвреждане на строителните отпадъци се извършва на територията на община Царево-депото за инертни отпадъци в местност „Яручката“ и община Приморско- стара кариера в местността „Узунджата“, където в рамките на проекта за рекултивация постъпват строителните отпадъци от община Приморско. В експлоатация са и следните съоръжения за третиране на строителни отпадъци - мобилните роторни трошачки на претоварните станции Карнобат и Несебър и на лицата притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО за инсталациите за третиране на отпадъци, собственост на „Торкрет“ ЕООД, „Евробилд“ ЕООД, „КООП строй“ ЕООД, „Ростер“ ЕООД, „Автомагистрала Черно море“ и „Андезит“ АД.

От възложителите на строително-монтажни работи на основание чл.11, ал.10 от ЗУО в РИОСВ-Бургас постъпват документи по изпълнение на ПУСО.

Масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки и полимерни торбички; негодни за употреба батерии и акумулатори; излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; излезли от употреба моторни превозни средства; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; излезли от употреба гуми

Масово разпространени отпадъци са отпадъците, които се образуват след употреба на продукти от различни източници и поради своите характеристики изискват специално управление. Към тях се отнасят отпадъците от опаковки и полимерни торбички, негодните за употреба батерии и акумулатори (НУБА), излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО), излезлите от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), излезлите от употреба гуми (ИУГ), отработените масла и отпадъчните нефтопродукти (ОМОН).

Съгласно ЗУО лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци отговарят за разделното им събиране и третиране, както и за постигане на съответните цели за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване. Тези лица изпълняват горечитираните задължения индивидуално или чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване. В случай, че не изпълняват упоменатите задължения, заплащат продуктова такса по сметката на ПУДООС.

Осъществен е контрол над всички заложили в плана за контролната дейност обекти, явяващи се лица пускащи на вътрешен пазар продукти след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци, вкл. и полимерни торбички.

През 2021г. са извършени 28 броя проверки на 27 броя обекти, явяващи се лица пускащи на вътрешен пазар опаковани стоки, 2 броя проверки на 2 броя обекти, явяващи се лица пускащи

на вътрешен пазар електрическо и електронно оборудване, 4 броя проверки на 3 броя обекти, явяващи се лица пускащи на вътрешен пазар гуми и гумени вериги, 2 броя проверки на 2 броя обекти за заплащане на продуктова такса за батерии и акумулатори. При извършените проверки не са констатирани нарушения. През 2021 г. не са постъпвали в РИОСВ – Бургас жалби и сигнали от граждани и фирми по отношение на извършени нарушения от лица, пускащи на вътрешен пазар опаковани стоки.

През 2021 г. РИОСВ-Бургас извърши контролни проверки по потоци на площадките за съхранение и третиране на отпадъци от опаковки, ИУГ, ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА и отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, както следва:

- първо тримесечие- проверки на площадките за събиране, съхраняване и третиране на отпадъци от опаковки и ИУГ, както и на подизпълнителите на организациите за ООп и ИУГ, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени са 18 бр. на обекти в които се третират ИУГ – 2 броя на подизпълнители, 3 бр. за регенерат на гуми, пунктове за смяна и продажба на гуми – 11 броя и 2 броя площадки за съхранение и предварително третиране на ИУГ. По отпадъчен поток отпадъци от опаковки, пластмаси и хартия и картон са осъществени 37 проверки на 31 бр. фирми на юридически лица, подизпълнители на организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки и лица, извършващи дейности по събиране, съхраняване, предварително третиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки. За констатациите от проверките, изводи и предложения е изготвен Доклад до зам. Министър на околната среда и водите;

- второ тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на ИУМПС и на подизпълнителите на организациите за ИУМПС, лица пускащи на пазара опаковани стоки, членуващи в ООп, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени са общо 34 броя проверки, като 5 от тях са на подизпълнители на организации по оползотворяване и 29 броя на площадки на които се извършват дейности по съхраняване и предварително третиране на ИУМПС. За констатациите от проверките, изводи и предложения е изготвен Доклад до зам. Министър на околната среда и водите;

- трето тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на ИУЕЕО и на подизпълнителите на организациите за ИУЕЕО, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени са общо 29 броя проверки, като 2 от тях са на подизпълнители на организации по оползотворяване и 27 броя на площадки на които се извършват дейности по съхраняване и предварително третиране на ИУЕЕО. За констатациите от проверките, изводи и предложения е изготвен Доклад до зам. Министър на околната среда и водите;

- четвърто тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на НУБА и отработени масла и отпадъчни нефтопродукти и на подизпълнителите на организациите за НУБА и отработени масла, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени са общо 37 броя проверки за НУБА, като 2 от тях са на подизпълнители на организации по оползотворяване и 35 броя на площадки на които се извършват дейности по съхраняване на НУБА. По поток отработени масла и отпадъчни нефтопродукти на лица извършващи дейности по съхраняване на отработени масла са извършени общо 10 проверки. За констатациите, изводите и препоръките по време на проверките е изготвен доклад до Зам. Министъра на околната среда и водите.

През 2021 г. регулярно са извършвани проверки на системите за разделно събиране на отпадъци. Състоянието за разделно събиране на отпадъци е, както следва:

Отпадъци от опаковки и полимерни торбички

В Общините Бургас, Несебър, Айтос, Карнобат, Поморие, Камено, Средец, Приморско, Царево, Созопол са изградени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки и РСБО. В Община Руен не са предприети стъпки за реализиране на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Общините Руен, Сунгурларе и Малко Търново включват населени места с население по-малко от 5000 жители, но въпреки това общини Малко Търново и Сунгурларе са изградила 9 броя площадки с по 3 бр. контейнера за разделно събиране на отпадъци от опаковки и от бита.

Изградени са 19 бр. мобилни центрове за събиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата. Мобилните центрове се обслужват от ОП „Чистота еко“. На 39 места на територията на гр. Бургас са изградени подземни контейнери – по 4 броя, 2 броя от които са за разделно събиране на отпадъци – хартия и картон, пластмаса, метал, стъкло и по 2 броя – 1 от които е за разделно събиране на отпадъци – хартия и картон, пластмаса, метал, стъкло. подземните контейнери се обслужват от „Нелсен Чистота“ ЕООД.

В гр. Несебър са изградени подземни контейнери за отпадъци на местата от плана за разполагане на съдове за РСОО. Изградени са 10 площадки, от които 6 площадки от по 3 подземни контейнера и 4 площадки от по 4 подземни контейнера за отпадъци, като единия подземен контейнер е за хартия и картон, пластмаса и метал, другия е за стъкло и един или два броя – за смесени битови отпадъци.

На 27.05.2021 г. и 14.10.2021 г. община Несебър е организирила кампания за разделно събиране на отпадъци, като са раздадени информационни листовки и брошури на населението. На сайта на общината се публикува информация относно разделното събиране на отпадъци от опаковки. За целта „Екобулпак България“ АД е осигурила чували за събиране на отпадъци, брошури и флаери с информация за разделното събиране.

Кметство Обзор все още не е включено в системите на община Несебър. Големите хотелски комплекси самостоятелно са си организирали системите за РСОО. Кметство Обзор е предприело самостоятелни стъпки относно системите за разделно събиране на РСОО и РСБО. Определени са 3 броя площадки – 1бр. с 4 броя подземни контейнера, като 2 броя за смесени битови отпадъци и 2 броя с 2 броя подземни контейнери, като 1 брой е за смесени битови отпадъци.

Негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА)

На територията на общините в търговските обекти, в които се извършва продажба на портативни батерии има поставени съдове за събиране на негодни за употреба портативни батерии от населението съгласно сключени отделни договори между търговските обекти и ООп на НУБА или с лица, притежаващи документ по чл. 35, ал. 1 от ЗУО. Всичките 13 бр. общини имат сключени договори с Организации по оползотворяване на НУБА или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО. Поставени са съдове за събиране на портативни батерии в обществени сгради- общини, кметства, училища и др. В някои общини се провеждат минимум 2 кампании годишно за събиране на НУБА. През 2021 г. са проведени по 2 броя кампании за събиране на НУБА в общини Айтос и Несебър.

Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

На територията на общините в търговските обекти, в които се извършва продажба на електрическо и електронно оборудване има възможност за обратно приемане в търговските обекти на ИУЕЕО, образувано в бита съгласно сключени отделни договори между търговските обекти и ООп на ИУЕЕО или с лица, притежаващи документ по чл. 35, ал. 1 от ЗУО. Всичките

13 бр. общини имат сключени договори с Организации по оползотворяване на ИУЕЕО или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО. В по-голямата част от контролираните общини отпадъците от ИУЕЕО се събират кампанийно. В някои общини, като Община Бургас – отпадъците се събират по предварителна заявка на гражданите, в други – определени са площадки на които отпадъците могат да се предоставят. През 2021 г. са проведени кампании за събиране на ИУЕЕО в общини Айтос, Несебър, Созопол и Поморие.

Излезли от употреба моторни превозни средства

Всичките 13 бр. общини имат сключени договори с Организации по оползотворяване на ИУМПС или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО.

Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

В общинските наредби по управление на отпадъците е конкретизиран начина за предаването на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти от граждани и фирми на територията на общините. Някои от Общините са сключили договори с организации по оползотворяване на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти за създаване на система за разделно събиране и оползотворяване на отработени масла или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО – Айтос, Средец, Созопол, Поморие, Карнобат, Сунгурларе, Царево, Камено, Малко Търново. През 2021 г. са проведени кампании в общини Айтос, Поморие и Сунгурларе, но не са предадени отпадъци.

Излезли от употреба гуми

Всичките 13 бр. общини на територията на РИОСВ-Бургас имат сключени договори с Организации по оползотворяване на ИУГ или с лица притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО. През 2021 г. е проведена кампания в община Поморие, но не е събран отпадък.

• Производствени отпадъци

През 2021 г. са извършени проверки по изпълнение условията на комплексно разрешително /КР/ на: “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас, “Топлофикация – Бургас” ЕАД, гр. Бургас, “Керамика Бургас” АД, гр. Бургас, “Свинокомплекс Крумово Градище” АД, с. Крумово Градище, “Свинокомплекс Зимен” АД, с. Зимен, „СМА Минерал Бургас вар” ЕООД, гр. Бургас, площадка с. Добромир, РДНО-Бургас, Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци Малко Търново, “Кроношпан България“ ЕООД, „Промет стийл“ АД, РДНО Созопол, „В. И. Н. С. Индъстрийс“ ЕООД. Дадени са становища по ГДОС на гореупоменатите обекти и по представените заявления за изменение и допълнение на КР.

През 2021 г. експерти по управление на отпадъците са взели участие в извършени 36 бр. комплексни проверки на фирми с експерти от други отдели. През 2021 г. продължи работата по привеждане в съответствие с нормативните изисквания третирането на болничните отпадъци като се извършиха проверки в 19 бр. лечебни и здравни заведения. При извършените проверки в лечебни заведения се констатира, че се спазват изискванията по разделно събиране и съхраняване на опасните болнични отпадъци, предаването им за последващо третиране въз основа на договор само на фирми, притежаващи разрешение за дейности с отпадъци. През отчетната година продължи извършването на класификация на генерираните отпадъци от лечебни и здравни заведения, вкл. медицински кабинети на училища, детски градини, социални домове. Същите извършиха регистрация в НИСО и водят отчетност в системата. Проверките заложи в плана за контролната дейност са извършени.

На територията на РИОСВ – Бургас функционират автоклавни инсталации за предварително третиране на опасни болнични отпадъци- отпадъци с код 18 01 03 с оператори “Еко Инвест БГ Сервиз“ ЕООД, „УМБАЛ Бургас“ АД и автоклавна инсталация със шредер и

автоклавна инсталация с оператор „Зонар“ ООД. Биологичните отпадъци, лекарствата с изтекъл срок и др. отпадъци се извозват за изгаряне в инсинератор. Своевременно се изнасяха от мястото на образуване и транспортираха до инсинераторите в София и Девня COVID-отпадъците. Подготвената информация относно третирането на COVID-отпадъците след обобщаване се изпрати в МОСВ. На територията, контролирана от РИОСВ-Бургас не са констатирани случаи на нерегламентирано третиране на опасни болнични отпадъци, в т. ч. COVID-отпадъци.

На територията на РИОСВ-Бургас дейности по събиране и транспортиране на болнични отпадъци извършват фирмите „Еко Инвест БГ Сервиз“ ЕООД, "Рамус медикъл" ЕООД, "Хоспитал" АД, и „СМДЛ Лина“ ЕООД. Екологосъобразното управление на болничните отпадъците е постигнато, чрез прекратяване на незаконното им приемане, доставка и обработка. През 2021 г. на територията контролирана от РИОСВ-Бургас не е установено нерегламентирано третиране на болнични отпадъци.

Извършени са проверки за третирането на отпадъците от пречиствателни станции за отпадъчни води през 2021 г. на следните обекти: ПСОВ Поморие, ПСОВ Айтос, ПСОВ Люляково, ПСОВ Средец, ПСОВ Бургас, ПСОВ Созопол, ПСОВ Царево, ПСОВ Меден рудник, ПСОВ Китен, ПСОВ-Елените, ПСОВ-Лозенец и ПСОВ Бяла-Обзор – 12 бр. Отпадъците от проверените ПСОВ са класифицирани според изискванията на Наредба № 2 за класификация на отпадъците. Направено е основно охарактеризиране на отпадъците с код 19 08 01, 19 08 02 и 19 08 05 През 2021 г. част от утайките на ПСОВ, експлоатирани от „В и К“ ЕАД- Бургас са предадени за рекултивация на кариера „Дебелт“, експлоатирана от „Строителни материали“ АД. Проблемът с утайките от ПСОВ продължава да съществува пред общините на чиято територия са изградени и експлоатиращото дружество „В и К“ ЕАД-Бургас.

Във връзка с писмо на МОСВ за нерегламентирано изгаряне на отпадъци – отработени масла, ИУГ, стари мебели, дограми, текстилни отпадъци, употребявани дрехи и др. продължи засиления контрол и през 2021 г. върху обекти обработващи дървесина, автосервизи, пунктове за ИУГ и др.

През 2021 г. се извършиха 5 броя проверки на магазини на територията на 13-те общини за дрехи втора употреба. Не се констатираха нарушения. На територията контролирана от РИОСВ-Бургас не се извършват дейности по предварително третиране на дрехи втора употреба.

Извършиха се проверки на 13 бр. автосервизи и 8 бр. обекти с предмет на дейност дървообработка и производство на мебели.

Утвърдени са 500 бр. работни листове за класификация на отпадъците на 178 фирми. През цялата отчетна година служебно се въвеждаха работни листи за класификация на отпадъците в НИСО.

Заверени са 36 бр. отчетни книги за отпадъци съгласно Наредба № 1 от 2014 г. на, 24 бр. фирми.

Издадени са 6 бр. становища на 6 фирми относно документи за основно охарактеризиране на отпадъците.

Във връзка с преустановяване образуването на отпадъци са прекратени работни листове за класификация на отпадъците на 35 броя фирми.

Дадени са становища и са съгласувани 6 бр. планове за приемане и обработване на отпадъци от корабоплавателна дейност.

През 2021 г. са изготвени 7 бр. съгласувателни писма до Морска администрация във връзка с експлоатационната годност на пристанищата.

По заповед на Министъра на околната среда и водите е извършена проверка от експерти на РИОСВ-Бургас на „Енерджи 2“ ООД-енергийна централа за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия Нова Загора, за което се подготви и изпрати доклад за резултатите от проверката.

Предоставяни са на граждани и други институции, в т.ч. и на МОСВ писма, становища и информация във връзка с управлението на отпадъците.

През цялата отчетна година се работеше по прилагане на НИСО, която бе в тестови режим. Все още във връзка с нейното прилагане и обслужване има редица неясноти.

- **Разрешителен и регистрационен режим за дейности с отпадъци**

Издадени са **5 бр.** Разрешения за извършване на дейности по третиране на отпадъци, **10 бр.** Разрешения за изм. и доп. за извършване на дейности по третиране на отпадъци, прекратено е действието на **4 бр.** разрешения, направен е отказ за издаване на разрешение на **4** фирми и е отнето разрешението на **1** фирма – общо **24 бр.**

Прекратена е процедурата за издаване на разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъци със Заповед на Директора на **1 бр.** заявление.

Издадени са **6 бр.** регистрационни документа за извършване на дейности по третиране на отпадъци, **4 броя** регистрационни документа за изм. и доп. за извършване на дейности по третиране на отпадъци, прекратено е действието на **3 бр.** регистрационни документа – общо **13 бр.**

Издадени са общо **82 бр.** регистрационни документа за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци, от които нови **19 бр.**, **55 бр.** регистрационни документа за изм. и доп., **7 бр.** отказ за издаване на регистрационен документ и прекратяване на **1 бр.** регистрационен документ.

Прекратена е процедурата за издаване на РД за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци със Заповед на Директора на **1 бр.** заявления.

В РИОСВ-Бургас се води регистър на издадените разрешителни и регистрационни документи за дейности с отпадъци по ЗУО на хартиен и електронен носител. Издадените разрешения и РД са въведени в НИСО.

В РИОСВ-Бургас се води регистър на хартиен и електронен носител на банковите гаранции по чл. 69, ал. 2 от ЗУО, съгласно вътрешните правила за получаване, регистриране, уведомяване, съхраняване, осчетоводяване, предявяване и освобождаване на банковите гаранции. Съгласно Заповед № РД-318/04.04.2013г. на Министъра на околната среда и водите, ежесечно в срок до 2-ро число на текущия месец в МОСВ се предоставят копия на внесените през предходния месец банкови гаранции.

- **Съоръжения за третиране на отпадъците**

През 2021 г. са извършени проверки на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци на територията на регионалната инспекция. Проконтролирано е изпълнението на условията посочени в разрешенията и регистрационните документи, както и при издаването на нови, необходими за функционирането им.

Лице оператор на съоръжението, площадката където е разположено съоръжението/инсталацията за третиране на отпадъци	Вид на съоръжението/инсталацията
---	----------------------------------

	2	3
1.	„Стандарт инвест груп“ ЕООД, гр. Несебър, к. к. „Слънчев бряг-запад“ – сгради с идентификатори 51500.508.202.2 и 51500.508.202.4	3 броя вертикални хидравлични преси
2.	"ПЧМВ" АД - част от терминал за насипни товари на Пристанище Бургас	НСОМ "Русалка" - вм. 130 куб. м. НС 23 и 25 - вм. 16 куб. м.- НЦ"Antipolution4 - вм. 263 куб. м.
3.	"Леястом" ЕООД - гр. Сунгурларе, Индустриална зона, парцел V, кв. 10, Пл. № 941	Индукционна ел. пещ ПИ 630, мощност 400 kW, капацитет 0,3 т/час. Индукционна пещ с мощност 750 kW; Камера за дробометна обработка; Комплексен участък за производство на пясъчни леярски сърца;
4.	„Рибекс трейдинг“ ООД-ПЗ „Север“ ПИ 07079.603.153	Трошачна машина – 5 т/час
5.	"Фулда България Трейдинг" ЕООД - гр. Бургас, кв. Лозово, база СОМАТ	Технологична линия за производство на регенерат "Марангони" - 200 - 300 гуми/месечно
6.	"Еко Варна" ЕАД - гр. Бургас, кв. "Победа", ПИ 07079.661.1	1. Система за евакуиране на течни отпадъци-30автомобила/ден; 2. Машина за демонтиране на джанти - 40 гуми/час; 3. Вертикална преса - 10 т/ден
7.	Металс Варна“ ЕООД, ул. „Одрин“, № 3	Мобилна шредерна инсалация ARJES-VZ-960-DK
8.	"Алси" ЕООД - гр. Бургас , ЮПЗ, ул. "Комлушка низина" 1, 07079.662.9520; Пристанище за обществен транспорт с регионално значение "Бургаски корабостроителници " - Южен кей Л.	1. Стапели за разкомплектоване на кораби
9.	"Ники – Тел Рисайклинг" ЕООД - гр. Бургас, кв. Долно Езерово, м-т "Помпена станция"	Електрическа вертикална преса - 8 - 10 бали/ден

10.	„Чистота“ ЕООД, - гр. Бургас, м-т „Капчето“	Претоварна станция – хидравлични преси 2 бр.+1, бункерконтейнери 5+6 бр., контролен пулт
11.	„Партнерс“ ООД-ПТ „Бургас Запад“, част от ПИ 07079..618.21	Инсталация за пречистване на отпадъчни води от корабоплавателна дейност
12.	"Стоян строй" ООД, гр. Несебър, м- "Инджекьойско блато", ПИ 51500.57.45, кв. 57	Вертикална преса - 1 т/ден
13.	"Пасат България" АД, гр. Царево, ПЗ	1. Дробилна машина - 100 кг/час; 2. Регенерираща машина за ацетон - 16 л/6 ч.
14.	„Метал инвест груп“ ЕООД, гр. Бургас, ЮПЗ	Балировачна преса – 1т/ден за РЕТ, 3 т/ден ХК и 1 т/ден метални опаковки
15.	„Еко Инвест БГ“ ЕООД, СПЗ Бургас	Автоклавна инсталация - 60 кг/час
16.	„СТАН 3020“ ЕООД, гр. Бургас, кв. „Долно Езеро“	Система за източване на флуиди от ИУМПС и ИУЕЕО IRIS-МЕС, произход Италия; Мобилно устройство – цепачка за кабели.
17.	„Крис 1311“ ЕООД, гр. Айтос, Стопански двор	Барабанна сушилня с автоматизирана горелка; Чукова дробилна машина;
18.	Община Несебър, м-т „Мерата“, ПИ 61056.21.2	Претоварна станция Мобилна роторна трошачка-225 т/ч
19.	Община Карнобат, имот № 000011	Претоварна станция-48 т/час Мобилна роторна трошачка-10 т/час
20.	"Емко - Г" ЕООД-с. Крушевец, община Созопол, м-т "Зигрите", пл. № 001073	1. Инсталация за производство на екобрикети - 150 кг/час; 2. Дробилна машина; 3. Котел за производство на пара - 2 т/час;
21.	"ЕПП Ойл" ЕООД, гр. Карнобат, ПЗ	1. Инсталация за предварително третиране на нефтосъдържащи отпадъци 2. Хидравлични преси за МФ-2 бр.
22.	„Дива еко“ ЕООД, гр. Бургас, СПЗ	Пречиствателно съоръжение „Чистко“-3 т/час-Инсталация за предварително третиране на нефтосъдържащи отпадъци

23.	„Принсхорн“ ЕООД- гр. Бургас	3 бр. балиращи преси
24.	"Евробилд" ООД, землище гр. Созопол, м-т "Соленки", имот 000304	1.Мобилна челюстна ТСИ - 80 т/час, 150 т/час; 2. Пулвери затор; 3. Хидравлични чукове и ножици;
25.	"Евро Импекс Бургас "ООД, гр. Каблешково, ПЗ, УПИ IV - 1123, кв. 90	1. Полуавтоматична хоризонтална преса - 0,5 т/ч ; 2. Вертикална преса "Пресона" - 6 т/ч.; 3. Сортираща инсталация с 12 бр. работни места - 10 т/ч.\
26.	"Алси" ЕООД, гр. Бургас, ПЗ Юг, част от ПИ 07079.662.9520, Пристанище за обществен транспорт с регионална значение "Бургаски корабостроителници - Южен кей - Л"	1. Центрофужен сепаратор "Алфа лавал" 2. Гравитачен трюмен сепаратор
27.	"Анастасия" ЕООД, гр. Бургас, сервиз за регенерат на гуми и автосервизна дейност, площадка с местона -хождение гр. Бургас, ПЗ Юг-Запад, ПИ с идент. № 07079.663.43, кв.5, парцел II, с площ 1000 кв.м.	Технологична линия за производство на ре-генерат на гуми за тежкотоварни автомо -били на немската фирма "KRAIBURG".
28.	ЕТ "Бета Комерсиал", площадка с. Дюлево, община Средец, мест -ност до "Село", имот № 057026 по КВС за третиране на полимерни отпадъци	Линия за рециклиране на полимерни отпадъци, включваща: миксер – агломератор и екструдер и мелница, ваната за изплакване и центрофуга.
29.	"Металс Варна" ЕООД, гр. Бургас, община Бургас, СПЗ, ул. "Одрин" № 3, парцел № 182, планосни -мачен № 07079.605.57	Хидравлична преса за балиране с капацитет 2 т/час

30.	"Камекс Комерс" ЕООД, община Камено, гр. Камено, ПИ № 007056, местност «Дере Арас» с площ 4244 кв.м.	Мобилно съоръжение за източване на флуиди от ИУМПС и ИУЕЕО - IRIS MEC; .Приспособление за демонтаж на джанги;
31.	"Металика комерс" ЕООД.; гр.Бургас, община Бургас, ул. «Крайезерна» № 121, УПИ XXVII - 447, кв. 52 с площ 6020 кв.м. /имот с идентификатор № 07079 .605.194 – стар идентифи -катор № 447, квартал 52, парцел 27/ по плана на Промислена зона «Север».	За уплътняване и балиране на отпадъци от цветни метали се използва хоризонтална хидравлична преса с капацитет 5 т/час.; За кабели - мобилна електрическа машина с гранулятор Страст 220 ZT и капацитет 300-500 кг/час; При третиране на ИУЕЕО и ИУМПС -специализирано устройство за изсмукване на флуиди
32.	"Еколенд сървиз“ ЕООД гр.Бургас, община Бургас, поземлен имот с идентификатор 07079. 605.301, Промислена зона, ж.п. гара Бургас разпределителна - товарна.	Мобилна балираща преса тип „Колмар” с капацитет 8 т/час.; ИУЕЕО - отделяне на хладилния агент и маслото се извършва на отделни етапи с цел предотвратяване на смесването им, чрез специализирано устройство за изсмукване на флуиди от хладилна техника – модел CR600.
33.	"Чикън груп" ООД, м. "Оникилика" - 10-ти километър (пътя Бургас – София), гр. Бургас, Общ. Бургас	Вертикална балираща преса - 1 бр.; 1,5 т/г.
34	"Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ "Изток", м-ст "Янев мост" – площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки имот № 045007	Миксер – 3 бр.-80,130,500 кг/час; мелници – 4 бр.-60-220 кг/час; Шредер-мелница-300 кг/час; Перална инсталация-3бр; Екструдерни линии;
35.	"СИС Индустрийс" ООД, гр. София - площадка № 1, с. Венец, общ. Карнобат - производство и бутилиране на високоалкохолни напитки и вино	Вертикална балираща преса - 1 бр.

36.	"Арт проект - БГ" ЕООД, гр. Бургас, ПЗ "Юг", ПИ № 07079.662.21 - площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки	Технологична линия за предварително третиране на пластмасови отпадъци, включваща дебалиране на бали от PET бутилки, сепариране на етикетите, мокро смилане, измиване на млянката, центрофугиране, изсушаване Роторни мелници – 2 бр.- 500 кг/час.
37.	"Скай Инвест" ООД - гр. Бургас, ПЗ "Победа, ПИ № 07079.663.628	Хидравлична автоматизирана балираща машина с лентов транспортър-50 т/денонощие
38.	„Екобулсорт“ ЕАД, с. Равда, ПСО-Несебър	Сепарираща инсталация – 25 т/час, Автоматични хидравлични преси – 15 т/час и 25 т/час
39.	„Велделесоцентър“ ООД, гр. Бургас	Котел за изгаряне на дървесни отпадъци MR 600
40.	„Про васте плюс“ АД – община Созопол , регионално депо за неопасни отпадъци Созопол	Линия за рециклиране на пластмасови отпадъци

41.	„Строителни материали“ АД, гр. Бургас, м.с. „Върли бряг“	Промивно-пресевна инсталация-250 т/ден. Топкова мелница-250 т/24 ч. Обогатителна инсталация – 200 ЕООД
42.	„Елкабел“ ЕООД, гр. Бургас, ул. „Одрин“	Инсталация за кабелен отпадък „ЛОТО-Фурокава“
43.	„Нелсен чистота“ ЕООД-гр. Бургас, ПС „Капчето“	Хидравлично съоръжение – хидравлична преса – 1 бр., Бункери 2+1 броя;
44.	„Зонар“ ЕООД, с. Съдиево община Айтос, м-т „Азмака“	Автоклавна инсталация със шредер – 10 т/г. Автоклав- стерилизатор АВ-С /АС-4608, 90 т/год.
45.	„РОСТЕР“ ООД, гр. Камено, община Камено, област Бургас, Производствен терен № 000348	мобилна роторна трошачка Nordberg LT 1110S – верижна, самоходна, задвижвана от дизелов двигател Балираща машина -7,5-8,5 т/час Мобилна роторна трошачка LT 121 3S Инсталация за обработка на смесени метали -4,5 т/час
46.	„БИГС“ ООД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, СПЗ, ул. „Одрин“, № 130	„Студено регенериране“ на гуми
47.	„Еко гарб“ ЕООД – община Созопол, регионално депо за неопасни отпадъци Созопол	Шредер – 3,96 т/час Сепарираща инсталация за битови отпадъци и отпадъци от системи за РСОО Линия за сепариране и измиване на РЕТ Линия затретиране на стъкло Преса за балиране – 3 т/час Инсталация за шредирване, смилане и изсушаване на 19 12 10 – първичен шредер, трошачка, сушилен барабан Инсталация за термично третиране на отпадъци
48.	ЧИСТОТА И ОЗЕЛЕНЯВАНЕ ОП гр. Китен, община Приморско, област Бургас, УПИ № 000153	бункер модел WP750.75-42-50 и компактор Werner Weber модел WP700.70-4000 116245 1) сепарираща инсталация - модел ESMOS; 2) преса за балиране - модел HSM 860
49.	ТЕРМОПЛАСТ АД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, ПИ с идентификатор 07079.2.464, (номер по предходен план 023040, бивш УПИ XIV-40, масив 23) по плана на местност „Оникилика“, 10-ти км, землище гр. Бургас,	1) 2 бр. Мелници тип F – 3В О SY – производство Китай; 2) екструдер – гранулятор – модел ЕСМОС „ШР – 90 мм” – производство България; 3) екструдер за производство на фолио -модел РР – 100В – производство Китай.

	община Бургас, база „Термопласт”	
50.	МЕТАЛ РЕСПЕКТ 1 ЕООД гр. Карнобат, община Карнобат, област Бургас, Промислена зона «Север», УПИ Х, кв. 15, с обща площ 4883 кв. м.	хидравлична вертикална преса
51.	БИ АЙ ПИ ООД Промислена зона „Юг” /под бетонов възел „Понс”/ на гр. Бургас, върху площ от 5 дка	шприц машини, 12 броя гранулятори и смесител
52.	„Бургасцвет-90-Танев“ ЕООД-землище на гр. Бургас, ПИ 0 07079.5.904	Площадка за компостиране
53.	БОЗУКИ-БОЖИДАР МИРЧЕВ ЕТ с. Свобода, област Бургас, община Камено, УПИ №000038 и №000039, по плана за земеразделяне на гр. Камено	1) мобилна дробилна машина марка „Timberwolf“; 2) съоръжение за компост;
54.	„Екипмар“ ЕООД, гр. Бургас	Съоръжение за третиране на аерозолни флакони; Машина за третиране на дървени и пластмасови отпадъци – шредер, транспортна лента с магнитен сепаратор, мелачка, преса.
55.	„Иммо инвест интернационал“ ЕООД, с. Равда, ПСО-Несебър	Сепарираща инсталация – 25 т/час, Автоматични хидравлични преси – 15 т/час и 25 т/час
56.	„Велес пласт“ ООД, гр. Средец, м-т „Янев мост“, ПИ 17974.45.8	Инсталация за рециклиране на пластмаси – миксер, шредер мелница, миксер агломератор, екструдер гранулятор
57.	„БЕКО Интернешънъл ООД с. Ябълчево, община Руен, област Бургас, м-т «Дос келеме», имот с номер 200010 върху площ от 909 кв. м.	хидравлична вертикална преса
58.	„АНДЕЗИТ” ООД землище на с. Черни връх, част от ПИ № 000014 с площ 64,65 дка.	Мобилна челюстна трошачка PEGSON XR 400; Мобилна челюстна трошачка TESAB MK 10580; Мобилна роторна трошачка TESAB RK 1012 T; Мобилна роторна трошачна инсталация RK 1012 S; Мобилна конусна трошачка PEGSON MAXTRAK 1000; Пресевна инсталация 2100 X; Пресевна инсталация 2100; Пресевна инсталация CHIEFTAIN 1400; Изброените машини разполагат с: бункер и питател, сита, транспортър за продукта, гъсенични вериги, силови хидравлични възли,

		площадки за обслужване, средства за управление, защитни приспособления и допълнително оборудване, пулверизатор на вода за обезпрашаване, магнитни сепаратори. Допълнително оборудване-хидравлични чукове, щипки и ножици: Caterpillar CAT 323 EL и Hyundai 290;
59.	„АНДЕЗИТ” ООД землище на гр. Българово, част от ПИ № 000089 с площ 32,73 дка.	Мобилна челюстна трошачка PEGSON XR 400; Мобилна челюстна трошачка TESAB MK 10580; Мобилна роторна трошачка TESAB RK 1012 T; Мобилна роторна трошачна инсталация RK 1012 S; Мобилна конусна трошачка PEGSON MAXTRAK 1000; Пресевна инсталация 2100 X; Пресевна инсталация 2100; Пресевна инсталация CHIEFTAIN 1400; Изброените машини разполагат с: бункер и питател, сита, транспортър за продукта, гъсенични вериги, силови хидравлични възли, площадки за обслужване, средства за управление, защитни приспособления и допълнително оборудване, пулверизатор на вода за обезпрашаване, магнитни сепаратори. Допълнително оборудване-хидравлични чукове, щипки и ножици: Caterpillar CAT 323 EL и Caterpillar CAT 325 DLN;
60.	„КОП СТРОЙ” ЕООД в местност „Чешме тарла”, землище на с. Равда, община Несебър, област Бургас на площ от 900 кв. м.	Електрическа мобилна челюстна трошачно – сортировъчна инсталация; Допълнително оборудване: хидравличен чук и пулверизатор;
61.	„Винекс Славянци “ АД, гр. Сунгурларе	вертикална балираща преса-350 кг/час
62.	„Винекс Славянци“ АД, гр. Сунгурларе	вертикална балираща преса-350 кг/час
63.	Винекс Славянци“ АД, с. Лозарево	вертикална балираща преса-350 кг/час
64.	"Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ "Изток", м-ст "Янев мост" – площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки имот № 045001	Миксер – 3 бр.-120-400 кг/час; Мелница – 200 кг/час; Екструдерни линии;

65.	"Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ , м-ст "Стаматова чешма" – площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки имот № 000185	Миксер – 2 бр.-400 кг/час; Мелница – 800 кг/час; Шредер мелници -3 бр.
66.	„Алфа Био проджект“ ЕООД, гр. Поморие	Сепарираща инсталация Преси за балиране
67.	„АЛУПЛАСТ ЖТГ“ ЕООД гр. Бургас, община Бургас, област Бургас, Южна промишлена зона, № 20, УПИ № V – 20 с площ 1600 кв. м.	1) 2 бр. мелници за едра млянка; 2) 2 бр. мелници за ситна млянка; 3) 15 бр. екструдерни линии;
68.	"Борела" ЕООД, площадка с. Ж.К. Меден рудник	Дробилна машина и компостиращо съоръжение за зелени отпадъци
69.	„УМБАЛ Бургас“ АД, гр. Бургас, ул. „Стефан Стамболов“, № 73	Автоклавна инсталация Vaculab PL 9612-1 HR „Special“
70.	„Строителни материали“ АД, гр. Бургас, м.с. „Върли бряг“	Хвостохранилище
71.	„Делта индъстри“ АД, гр. Созопол, кв. „Мисаря“, № 67800.3.334	Машина модел Runi SK 120 за раздробяване на отпадъци и уплътняване до блокчета

• Контрол на търговци и брокери на отпадъци

Петнадесет от вписаните, към 31.12.2020г., във водения от изпълнителния директор на ИАОС, публичен регистър по чл. 45, ал. 1, т. 6 от ЗУО лица, извършващи дейности като търговец и брокер на отпадъци и със съдебна регистрация на територията контролирана от РИОСВ – Бургас са включени в Плана за контролната дейност за 2021г. Осъществен е контрол над всички лица, извършващи дейности като търговец и брокер на отпадъци и включени в Плана за контролната дейност за 2021г. - "Мулти Еко консулт" ООД, „Дариян“ ЕООД, „Глобал металс“ ЕООД, „Феникс Рисайкъл“ ЕООД, „Баев груп“ ЕООД, „Хигия консулт“ ЕООД, „Скай инс“ ЕООД, „Ама трейд“ ЕООД, "Финтрейд Инженеринг" ООД, „Аква системс“ АД, „Метал про инвест“ ЕООД, „Хера 69“ ЕООД, „Тони ауто 96“ ЕООД, „Ди Ес Груп“ ЕООД и „Ирбис пласт“ ЕООД. При извършените проверки не са констатирани нарушения. През годината не са постъпвали в РИОСВ – Бургас жалби и сигнали от граждани и фирми по отношение на извършени нарушения от лица извършващи дейности като търговец и брокер на отпадъци със съдебна регистрация на територията контролирана от РИОСВ – Бургас.

• Контрол, свързан с изискванията на регламент 1013/2006 относно превози на отпадъците по трансграничен превоз на отпадъци

През отчетната година е осъществен контрол над „Велес пласт“ ЕООД /41 бр. осъществени превози/ – получател на отпадъци и притежател на съоръжение за опалзотворяване на отпадъци от пластмаси, попадащи в обхвата на Регламент № (ЕО) 1013/2006 относно превози на отпадъци, ЕТ „Бета комерсиал – Страшимир Йорданов“ /6 бр. осъществени превози/ –

получател на отпадъци и притежател на съоръжение за опалзотворяване на отпадъци от пластмаси, попадащи в обхвата на Регламент № (ЕО) 1013/2006 относно превози на отпадъци и „Ростер“ ООД /6 бр. осъществени превози/ – получател на отпадъци и притежател на съоръжение за опалзотворяване на отпадъци от метали. До края на 2021 г. не са установени нарушения по Регламента на тези фирми.

През 2021 г. при поискване от страна на Митница Бургас са давани становища относно пластмасови отпадъци от Англия, употребявани МПС от Канада и САЩ и др.

Кратка обобщена оценка за състоянието и разрешаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ.

През отчетната 2021 г. на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас по отношение екологосъобразното управление на отпадъците са постигнати следните положителни резултати:

- Обезвреждането на битовите отпадъци се извършва в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство. В нормална експлоатация са регионалните депа за неопасни отпадъци. Извършени са проверки по поставените условия в КР.

- Преустановено е депонирането на отпадъци на общинските депа за неопасни отпадъци неотговарящи на нормативните изисквания. Извършени регулярни проверки за състоянието на депата.

- Техническата рекултивация на Депа за неопасни отпадъци Бургас, Каменар, Обзор, Карнобат бе приета с приемателни комисии. Приключи рекултивацията и на депо Звездец, община Малко Търново.

- В редовна експлоатация са Претоварните станции за отпадъци Карнобат, Несебър, Бургас. При извършените проверки не се установиха неспазвания на поставените в издадените разрешения условия на ПСО-Карнобат и Несебър;

- Въведени системи за РСОО и РСБО във всички общини /без Руен/. Съгласно изискванията на ЗУО, общини Малко Търново и Сунгурларе не са задължени за изграждане на системи за разделно събиране на отпадъци, но са определили 9 броя площадки с по 3 контейнера за разделно събиране на отпадъци от опаковки и битови отпадъци, които се обслужват и през 2021 г.

- Намаляване и ограничаване на нерегламентираните замърсявания в населените места и извън тях в резултат от засиления контрол от страна на експертите на РИОСВ-Бургас и общинските администрации.

Основните проблеми, свързани с третирането на отпадъците на територията контролирана от РИОСВ-Бургас могат да бъдат обобщени в следните насоки:

➤ Въпреки, че всички населени места са обхванати в системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци (100%), продължава да се констатира изхвърляне на битови и строителни отпадъци на неразрешени за това места.

➤ Проблем е третирането на утайките от ПСОВ. Недостатъчен е интересът по отношение тяхното използване в земеделието и за рекултивация на нарушени терени. Регионалните депа за неопасни отпадъци ограничават тяхното обезвреждане чрез депониране и на практика тези отпадъци трябва да се съхраняват на местата на тяхното образуване, което пък се ограничава от липсата на подходящи съоръжения и площадки (най-вече за новоизградените). Необходимо е в общинските програми за управление на отпадъците да се заложат мерки относно управлението на този поток отпадъци, съобразени с националната стратегия за управление на утайки от ПСОВ.

- Третирането на строителните отпадъци също все още е проблем за региона, контролиран от РИОСВ-Бургас. С нововъведените регионални системи за управление на отпадъците би трябвало този проблем да намери решение.
- Невъведени системи за разделно събиране на биоразградимите отпадъци. Липса на съоръжения за третиране на биоразградимите отпадъци.
- Третирането на ИУГ.

III.2. ШУМ

Шумът е един от факторите, които оказват негативно въздействие върху околната среда и могат да причинят увреждане на живите организми. Няма област на човешка дейност, при която да не се наблюдава шумово излъчване. Основни източници на шум в околната среда са транспорта и промишлените дейности. Транспортния, в т.ч. и авиационният шум е един от главните екологични проблеми в урбанизираните територии.

Законът за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС) регламентира оценката, управлението и контрола на шума в околната среда, причинен от транспорта и промишлените дейности, както и от локални източници. В съответствие със ЗЗШОС се определя степента на шумовото натоварване в околната среда, чрез измерване, оценка и картотекиране на шумовите нива в околната среда и разработването на стратегически карти за шум.

1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда

Съгласно изискванията на Закона за защита от шума в околната среда, министърът на околната среда и водите, директорите на РИОСВ или упълномощени от тях длъжностни лица осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл.117, ал.1 от Закона за опазване на околната среда (оператори с издадени комплексни разрешителни). Регионалните здравни инспекции контролират шума, причинен от локални източници на шум - търговски обекти, увеселителни заведения, сервиси за услуги и др., разположени на урбанизирана територия.

РИОСВ – Бургас осъществява контрол по фактор шум на приблизително 190 броя промишлени обекти, включително и 12 броя с издадени комплексни разрешителни, съгласно Приложение № 4 към чл.117, ал.1 от Закона за опазване на околната среда.

През 2021 г. са извършени общо 40 броя планови проверки, от които 14 бр. източници съгласно "Планирани проверки по компоненти и фактори на околната среда " и 26 бр комплексни проверки със Заповед на Директора на РИОСВ-Бургас. През 2021 г. са съставени 6 броя Акт за установено административно нарушение на екологичното законодателство по фактор шум и са издадени 6 бр. Наказателни постановления.

През периода са извършени 10 броя контролни измервания на нивата на шум на промишлени обекти, съгласно Утвърден от Министъра на околната среда и водите график. При извършените контролни измервания не са констатирани превишения на граничните стойности на нивата на шум по границите на промишлените източници и в местата на въздействие.

Съгласно изискванията на Закона за защита от шума в околната среда,.

2. Кратка информация за разработените и одобрени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на шума в околната среда на територията на РИОСВ (само за общините с население над 100 000 жители).

В изпълнение изискванията на ЗЗШОС Община Бургас има разработени и одобрени **Стратегическа карта за шум /СКШ/ в околната среда на агломерация Бургас и План за действие към СКШ.**

Целта на програмните документи е чрез изпълнение на заложените конкретни мерки и проекти в Плана за действие да се постигне ограничаване и намаляване на шумовото натоварване. Конкретни мерки и дейности са разписани за локализираните зони и райони, при които превишаването на стойностите на нивата на шум може да вредно въздейства. Крайната цел е създаване на здравословни условия на живот на населението на Бургас и опазване на околната среда от шум, чрез прилагането на интегриран подход и мерки за неговото предотвратяване или намаляване.

Стратегическата карта за шум в околната среда на агломерация Бургас (актуализация) е одобрена от Общински съвет Бургас с Решение по т. 2 от Протокол № 31 от 26.09.2017 г. Актуализираният План за действие към СКШ е одобрен от Общински съвет Бургас с Решение по т. 3 от Протокол № 48 от 25.09.2018 г.

Съгласно разпоредбите на чл. 6, ал.3 на ЗЗШОС и на Директива 2002/49/ЕО за оценка и управление на шума в околната среда, плановете за действие към Стратегическите карти за шума се преразглеждат и актуализират най-малко веднъж на всеки следващ 5-годишен период от датата на одобряването им. В тази връзка през месец ноември 2021 г. стартира процедура за възлагане на обществена поръчка по реда на ЗОП с предмет „Актуализация на Стратегическа карта за шум в околната среда на агломерация Бургас“.

Стратегическите документи са публични и налични в интернет на официалната страница на Община Бургас, Раздел Околна среда/Програми и Планове.

Информация за провеждан мониторинг на транспортен шум

Оценката на шумовото замърсяване в околната среда на Община Бургас се извършва посредством три общински станции за непрекъснат мониторинг на шума, разположени на сградата на ЦАУ „Освобождение“, ЦАУ „Зора“ и офиса на Дирекция „Околна среда“, ул. „Шейново“ № 24.

Летище Бургас, стопанисвано от „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Менджмънт“ АД поддържа четири станции за регистриране на шумовите нива, излъчвани в околната среда от въздухоплавателните средства, разположени на сградите общинска собственост.

Чрез интернет страницата на общината са достъпни регистрираните данни за нива на шум, които се визуализират на Интернет страницата на общината www.burgas.bg, Раздел „Околна среда“.

Въз основа на обобщените данни от измерванията на транспортен шум в контролните пунктове на гр. Бургас през 2021 г., РЗИ – Бургас представя следните изводи:

- Резултатите от оценка на нивата на шум, в съответствие с граничните стойности, определени в Наредба № 6/26.06.2006 г., в границите на здравните норми е шумът в 30% от пунктовете - 11 броя. През 2021 г. допустимите шумови нива са превишени в 26 пункта - 70% от общия брой контролирани пунктове, което води до извода, че шумовия фон на гр. Бургас е променлив, без съществени промени в общата тенденция;

- Шумовите нива, измерени в пунктовете върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик са 9-16 пункта над нормата, с тенденция към леко завишаване през 2021 г., в сравнение с предходната /9-14 пункта/;

- Шумовите нива, измерени в пунктовете върху територии, подложени на въздействието на железопътен транспорт и авиационен шум запазват тенденцията да са в нормата, без съществени промени от миналата година.

От характеристиките на всички пунктове за пробонабиране е видно, че основни източници на шум продължават да бъдат:

- ✓ изключително натоварения транспортен трафик на автомобили;
- ✓ липса на обходни пътища за транзитно-преминаващи транспортни средства извън града;
- ✓ минимално разстояние между сградите и пътните платна;
- ✓ недостатъчното екраниране на транспортния шум;
- ✓ шумът от увеселителни заведения, особено през летния туристически сезон. С леки подобрения, с оглед на противоепидемичните мерки през 2020 г., особено през периодите на преустановяване на дейността им.

От измерените през 2021г. нива на шум е видно, че шумовото натоварване на гр. Бургас е често над допустимите стойности и може да причини неблагоприятни ефекти върху човешкото здраве.

Мерки – реализирани и такива в процес на реализация за намаляване на нивата на шум в околната среда до допустимите норми:

- В Наредбата за опазване на обществения ред на територията на Община Бургас са включени текстове, които забраняват извършването на дейности, причиняващи шум над допустимите норми съгласно действащото законодателство в страната - забранено е извършването на дейности от битов и стопански характер в жилищните сгради и в близост до тях между 14,00–16,00 часа и между 22,00–08,00 часа; забранява се и поставяне на външни озвучителни уредби извън туристическите и увеселителни обекти. Контролът по изпълнение на разпоредбите се извършва от инспектори “Обществен ред и сигурност” и инспектори от отдел ООС.

- Транзитният трафик към Южното Черноморие вече е изведен изцяло от вътрешността на Бургас, от средата на 2017 г. чрез Пътен възел „Запад“ и реконструкцията на четирилентовата улица „Крайезерна“, както и връзката с виадукта над ул. „Одрин“ и ж.п. линията към Товарна гара;

- Проектът „Северен“ обход на Бургас, който предвижда нова пътна връзка – пътен възел на две нива, между главния път I-6 София-Бургас и път I-9 Бургас-Варна, в началото на м. януари 2021 г. са стартирали първите строителни дейности. Срокът за изпълнението 18 месеца. Към края на 2021 г. е завършен на 90 % етап „земно легло“ с обща дължина 4,7 км;

- Изграждането на нова и поддръжката на съществуващата пътна инфраструктура е основен ангажимент на община Бургас със сериозен социално-икономически и екологичен ефект. През 2021 г. в гр. Бургас и съставните селища на територията на общината се изпълнява поддръжане и модернизация на пътната инфраструктура с цел цялостно решаване на проблема с уличната инфраструктура и подземните комуникации чрез пълна реконструкция на улици, както и извършване на текущи ремонти и поддръжане на улици, пътни и тротоарни настилки;

- Община Бургас насърчава използването на алтернативни видове транспорт, които да облекчат трафика в градската територия и да намалят шумовото натоварване на средата – изградена и постоянно разширяваща се система от велосипедни алеи и велопаркинги, както и зони за пешеходно движение. Налице е изключителен интерес към действащата система за обществен транспорт „Вело Бургас“.

- За обект „Изграждане на Шумозащитна стена между Летище Бургас и кв. Сарафово, гр. Бургас” – през м. септември 2021 г. приключи реализирането на втория етап от проекта. Така

към изградените през предходната година 770 метра от шумозащитна преграда, разположена успоредно до пътната връзка Бургас – Сарафово, вече са добавени още 518 метра стена с височина 4 метра. Очаква се новата стена да намали нивата на шум, излъчван от приземяващи се и излитащи самолети с поне 10-15 децибела от максимално възможните 15-18 децибела;

- Дейности за намаляване на въздействието на шум от авиационен трафик - с цел намаляване авиационния шум над Бургас от 2 май 2013 г е въведено изменение в организацията на въздушното пространство в района на Летище Бургас, т.е направена е промяна на траекториите на трасетата на излитане, кацане и прелитане на граждански самолети, опериращи на Летище Бургас; прелитане над града се допуска само при неблагоприятна компонента на вятъра на пистата, което по статистика предполага над 75% от полетите да „избягват“ жилищната територия, респективно тя да не бъде наднормено ошумявана;

- През 2021 г. на територията на общината се изпълняват дейности по поддържане и модернизация на пътната инфраструктура. Общо извършените СМР възлизат на близо 13,6 млн. лв., като това включва както преасфалтиране на улици в гр. Бургас и съставните селища, така и извършените текущи ремонти и поддържане на улици, пътни и тротоарни настилки. Реализирани са следните проекти: Основна рехабилитация на бул. „Демокрация“, изграждане на нови обслужващи улици ул. „Юрий Венелин“ и ул. „Самуил“;

- Община Бургас поэтапно подменя автомобилния си парк с електрически и хибридни автомобили, които са с ниски шумови характеристики (електрическите автомобили са практически безшумни). По Инвестиционната програма за климата чрез НДЕФ Община Бургас кандидатства и бяха закупени 2 броя лекотоварни електрически автомобили за ОП „Общински имоти“ и ОП „Транспорт“, както и електрически лекотоварен автомобил за нуждите на „Домашен социален патронаж“;

- Изграждане и поддържане на залесителни пояси по основните и най-натоварени пътни артерии. Благоустроени са пространства във всички жилищни комплекси на Бургас. В рамките на проект по ОПРР е извършено благоустрояване на вътрешно-квартални пространства в жилищните зони, реконструкция на централната пешеходна зона, тротоарни настилки, улици, оформени са кътове за отдых, обособени места за паркиране и озеленяване; През 2021 г. общо са засадени 686 бр. Едроразмерни нови дървета и 7 428 бр. храсти;

- По разработената Програма за енергийна ефективност с набелязани мерки за подмяна на остарялата дограма на училища, детски градини и обществени сгради с PVC, с което освен ефект по отношение икономии за отопление се постига и шумоизолиращ ефект; Община Бургас изпълни поставената цел: 100% детските ясли, градини и училищата да бъдат обновени чрез прилагане на мерки за енергийна ефективност.

РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

1. Радиационния гама фон и атмосферна радиоактивност

1.1. Данни за осреднените стойности на Мощността на амбиентната еквивалентна доза за гама-фона за 2021 г., предоставени от Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС) - Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама

Мониторингова станция	Средни годишни стойности за 2021 г. [$\mu\text{Sv}\cdot\text{h}^{-1}$]
Нос Емине	0,106
Гр.Ахтопол	0,109

1.2. Данни от извършване на радиационен мониторинг на радиационен гама фон, атмосферни отлагания и морска вода от отдел „Радиационен контрол“ към Дирекция” Обществено здраве” при РЗИ-Бургас за 2021 г.

Месец	Радиационен гама фон	Атмосферни отлагания				Морска вода		
		Обща β активно ст	Цезий- Cs 137	Цезий Cs 134	Берили й ВЕ-7	Обща β активност	Цезий - Cs 137	Цезий - Cs 134
януари	0,14 – 0,16	–	–	–	–	–	–	–
февруари	0,14 – 0,16	–	–	–	–	–	–	–
март	0,14 – 0,16	0,20±0,01	<0,01	<0,01	0,18±0,01	–	–	–
април	0,14 – 0,16	–	–	–	–	–	–	–
май	0,14 – 0,16	–	–	–	–	4,90 ± 0,46	–	–
юни	0,14 – 0,16	0,38±0,01	–	–	–	–	–	–
юли	0,14 – 0,16	–	–	–	–	–	–	–
август	0,14 – 0,16	–	–	–	–	–	–	–
септември	0,14 – 0,16	0,29±0,02	–	–	–	–	–	–
октомври	0,14 – 0,16	–	–	–	–	–	–	–
ноември	0,14 – 0,16	–	–	–	–	–	–	–
декември	0,14 – 0,16	0,10±0,01	–	–	–	–	–	–

1.3. Данни от стационарната станция с автоматично пробонабиране за атмосферна радиоактивност, разположена на пл. „Трапезица”, гр. Бургас, в милиБекерели/куб.м [$\text{mBq}\cdot\text{m}^{-3}$]:

№	Извадка	Специфична обемна активност на Pb-210 [$\text{mBq}\cdot\text{m}^{-3}$]	Специфична обемна активност на Be-7 [$\text{mBq}\cdot\text{m}^{-3}$]
1	2	3	4
1	Филтър № 1	<0,156	0,93
2	Филтър № 2	0,33	2,10
3	Филтър № 3	0,29	3,45

4	Филтър № 4	0,91	2,96
5	Филтър № 5	0,83	5,20
6	Филтър № 6	0,42	5,28
7	Филтър № 7	0,44	3,58
8	Филтър № 8	0,52	3,96
9	Филтър № 9	<0,154*	1,90
10	Филтър № 10	0,60	4,40
11	Филтър № 11	0,54	7,46
12	Филтър № 12	1,21	8,86
13	Филтър № 13	1,03	10,80
14	Филтър № 14	0,88	9,21
15	Филтър № 15	0,93	6,66
16	Филтър № 16	0,72	6,30
17	Филтър № 17	0,46	7,12
18	Филтър № 18	0,26	3,05
19	Филтър № 19	0,78	3,80
20	Филтър № 20	0,55	2,70
21	Филтър № 21	0,88	2,41
22	Филтър № 22	0,37	2,60
23	Филтър № 23	0,29	3,31
24	Филтър № 24	0,34	1,71
25	Филтър № 25	<0,157*	1,03
26	Филтър № 26	0,959	2,86

Забележка: Стойностите за обемната специфична активност на Олово Pb-210 и Берилий Be-7 отбелязани в таблицата със знак (*) означава по-малко от детектуемата за метода стойност

Стойностите на Олово-210 (^{210}Pb) и Берилий-7 (^7Be) варират в зависимост от метеорологичните условия и сезон.

Нормата за съдържание на Be-7 във въздух е $1,9 \cdot 10^6 \text{ mBq} \cdot \text{m}^{-3}$, а на Pb-210 във въздух е $22,0 \text{ mBq} \cdot \text{m}^{-3}$ съгласно Таблица № 4 към Приложение № 2 на Наредбата за основни норми за радиационна защита (ДВ бр.16/20.02.2018г.).

Обемната специфична активност на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Ra-228, K-40 и Cs-137 във всичките пробонабрани и анализирани за годината броя филтри е по-малка от границите на количествено определяне на метода.

2. Кратка информация за радиологичните характеристики на необработваеми почви и води от повърхностни реки и водоеми

2.1 Данни от гама-спектрометрични анализи на извадки от необработваеми почви от пунктовете на НСМОС, опробвани и анализирани в РЛ-Бургас (принадлежащи към територията на РИОСВ – Бургас).

В следващите таблици са представени в интервал (от – до) обобщените резултати за специфична обемна активност на естествени гама-емитиращи радионуклиди, както и на техногенния Цезий- Cs 137 в Бекерели/кг ($\text{Bq} \cdot \text{kg}^{-3}$) и стойности на естествения гама-фон (МЕД) в микроСиверти/час ($\mu\text{Sv} \cdot \text{h}^{-1}$) за необработваеми почви.:

- за необработваеми почви:

²³⁸ U от – до (Bq/kg)	²²⁶ Ra от – до (Bq/kg)	²³² Th от – до (Bq/kg)	⁴⁰ K от – до (Bq/kg)	²¹⁰ Pb от – до (Bq/kg)	¹³⁷ Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (μSv/h)
10 (Несебър) ÷ 62 (Атия)	11 (Несебър) ÷ 88 (Атия)	11 (Несебър) ÷ 68 (Звездец)	380 (Царево) ÷ 998 (Бс вход от Сл. бряг)	23-27 (Обзор, Медвен) ÷ 122 (Русокастро), 137 (Дъскотна), 248 (Визица)	0,85- (Обзор), 1- 2 (Граматиново, Люляково, Дъскотна) ÷ 47,3 (Ямбол вход от Елхово)	0,09 ÷ 0,15

- за необработваеми почви от района на обекти потенциални замърсители:

²³⁸ U от – до (Bq/kg)	²²⁶ Ra от – до (Bq/kg)	²³² Th от – до (Bq/kg)	⁴⁰ K от – до (Bq/kg)	²¹⁰ Pb от – до (Bq/kg)	¹³⁷ Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (μSv/h)
18-20 (район к- ра "Новоселци", к-ра "Галата Кт") ÷ 86- 101 (БММ „Сърнешко кладенче”, шахта „Венти- лационна”)	25-28 (район к- ра "Новоселци", бивша к-ра "Горчивка" ÷ 106-111 (БММ шахта „Вентилацион- на”, „Сърнешко кладенче”)	23-29 (район к- ра "Новоселци", к-ра "Галата Кт") ÷ 105 (к-ра "Черноморец"	450 (район к-ра "Българово" ÷ 1079 (к-ра "Черноморец")	16 (район на к- ра "Галата Кт") ÷ 114-155 (БММ у-к „Сърнешко кладенче”, у-к (шахта „Венти- лационна”)	0,6-1 (к-ри "Каменар", "Новоселци", "Г. Езерово", м. "Черно море" ÷ 32,3 (к-ра „Горчивка”), 46,6 (к-ра „Га- лата Карнобат”)	0,10 ÷ 0,17

- за плажовете на Несебър, Синеморец и Черноморец:

²³⁸ U от – до (Bq/kg)	²²⁶ Ra от – до (Bq/kg)	²³² Th от – до (Bq/kg)	⁴⁰ K от – до (Bq/kg)	²¹⁰ Pb от – до (Bq/kg)	¹³⁷ Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (μSv/h)
6 (плаж Несе- бър, Синемо- рец) ÷ 23 (плаж Черноморец)	8 (плаж Небър, Синеморец) ÷ 22 (плаж Черноморец)	6-9 (плаж Не- бър Синемо- рец) ÷ 15 (плаж Черноморец)	298 (плаж Синеморец) ÷ 1534 (плаж Черноморец)	8-9 (плаж Сине- морец, Несебър) ÷ 19 (плаж Черномо- рец)	1,5 ÷ 2,6 (за трите плажа)	0,09 ÷ 0,13 (за трите плажа)

- за плажа на з. "Вромос":

²³⁸ U от – до (Bq/kg)	²²⁶ Ra от – до (Bq/kg)	²³² Th от – до (Bq/kg)	⁴⁰ K от – до (Bq/kg)	²¹⁰ Pb от – до (Bq/kg)	¹³⁷ Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (μSv/h)
Пункт „Контр. точка на плажа”: 290 (III трим.) ÷ 423 (II трим.)	Пункт „Контр. точка на плажа”: 350 (IV трим.) ÷ 450 (I трим.)	18 ÷ 21 за двата пункта	Пункт „Контр. точка на плажа”: 923 (II трим.) ÷ 1041 (III трим.)	Пункт „Контр. точка на плажа”: 264 (III трим.) ÷ 285 (I трим.)	6,0 ÷ 7,0 за двата пункта	Пункт „Контр. точка на плажа”: 0,24 ÷ 0,31
Пункт „Прибой” 224 (I трим.) ÷ 296 (IV трим.)	Пункт „Прибой” 217 (I трим.) ÷ 291 (IV трим.)		Пункт „Прибой” 1177 (IV трим.) ÷ 1354 (I трим.)	Пункт „Прибой” 186 (I трим.) ÷ 235 (IV трим.)		Пункт „Прибой” 0,14 ÷ 0,18

- за седименти:

²³⁸ U	²²⁶ Ra	²³² Th	⁴⁰ K	²¹⁰ Pb	¹³⁷ Cs
от – до (Bq/kg)	от – до (Bq/kg)	от – до (Bq/kg)	от – до (Bq/kg)	от – до (Bq/kg)	от – до (Bq/kg)
19(р. Ропотамо) ÷ 41(р. Тунджа)	23(р. Ропотамо) ÷ 46(р. Тунджа)	23(р. Ропотамо) ÷ 42(р. Тунджа)	526(р. Ропотамо) ÷ 648(р. Тунджа)	29-30 (р. Ропотамо, (р. Тунджа)	1,0-5,8 (за двата седимента)

Радиационният гама-фон и съдържанието на естествени радионуклиди в необработваемите почви, води, седименти и в скалните материали от наблюдаваните пунктове от мрежата за радиологичен мониторинг на Регионална лаборатория Бургас са в рамките на характерните стойности за всеки опробван пункт.

Измерените стойности на специфичната активност в пробите от двата пункта: „Контролна точка на плажа” и „Пункт прибор” скален материал от з. “Вромос” през 2021 г. не се различават от „типичните” за плажната ивица на залива, замърсен в периода 1954-1977 г. от изхвърлен флотационен отпадък с повишено съдържание на естествени радионуклиди от семейството на U-238 от флотационна фабрика “Росен” към Бургаски медни мини. Стойностите превишават няколкократно фоновите стойности на “чистите” плажове в района, а гама-фонът – около 2 пъти.

За използване на терени без ограничения, нормативно установената стойност за Ra-226 (радий-226) е 200 Bq/kg /Наредба №1/1999 г. за норми за целите на радиационна защита и безопасност при ликвидиране на последствията от урановата промишленост в република България/.

2.2. Водните проби от региона се изпращат за радиологичен анализ в Лабораторията за радиационни изпитвания (ЛРИ) в ИАОС-София с изключение на тези от Атанасовско езеро, Черно море при Несебър, Черно море при Черноморец, Черно море при Синеморец и Черно море при залив “Вромос”, които се анализират в РЛ Бургас. Данните от ЛРИ при ИАОС за 2021г. са:

А. За обща бета-активност - норма: 0,5 Bq.l⁻¹, съгласно Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. на МОСВ:

№	ОБЕКТ	(Bq/l)
1	Река Велека при Синеморец	0,44±0,07
2	Река Резовска - устие	0,38±0,06
3	Река Ропотамо при Веселие	0,04±0,01
4	Язовир “Ясна поляна”	0,04±0,01
5	Река Тунджа при Крушаре	0,14±0,02
6	Язовир ”Камчия”	0,04±0,01
7	Езеро ”Вая” - изток	0,448±0,068
8	Езеро “Мандра”при Константиново	0,185±0,028

Б. За обща алфа-активност - норма 0,2 Bq.l⁻¹, съгласно Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. на МОСВ:

№	ОБЕКТ	(Bq/l)
1	Река Велека при Синеморец	<0,04*
2	Река Резовска - устие	<0,04*
3	Река Ропотамо при Веселие	<0,04*
4	Язовир "Ясна поляна"	<0,04*
5	Река Тунджа при Крушаре	0,04±0,01
6	Язовир "Камчия"	<0,04*
7	Езеро "Вая" - изток	<0,04*
8	Езеро "Мандра" при Константиново	0,121±0,038

В. Гама-спектрометричният анализ на пробите от Атанасовско езеро, Черно море при Несебър, Черно море при Черноморец, Черно море при Синеморец и от Черно море при залив "Вромос" през 2021 г. показва, че съдържанието на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Th-232, Pb-210, както и на техногенния Cs-137 е по-малко от границите на минималната детектируема активност (MDA), а за естествения радионуклид K-40 е в интервала от **4-5 Bq/l** (в води морските) до **10 Bq.l⁻¹**. (Атанасовско езеро).

3. Обобщени изводи за радиационното състояние на околната среда

В обобщение, радиологичният мониторинг на РЛ Бургас на проби от атмосферен въздух, необработваеми почви, повърхностни води и скален материал през 2021 г. не отчита съществени отклонение от фоновите стойности на анализирания показател в опробваните пунктове.

III.4. ХИМИКАЛИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

В териториалния обхват на РИОСВ – Бургас на контрол по глава VII, раздел I на *Закона за опазване на околната среда* и *Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси* подлежат обекти извършващи дейности, свързани с производство, употреба и съхранение на химични вещества и смеси, както и обекти, в които се съхраняват и/или употребяват опасни вещества от Приложение №3 на ЗООС.

Общият брой на предприятията класифицирани с нисък и висок рисков потенциал на територия на област Бургас са 12, разпределени съгласно класификация по Приложение №3 на ЗООС както следва:

1. Предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал:

- „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, Основна площадка;
- „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, Пристанищен Терминал Росенец;
- „БМФ ПОРТ БУРГАС“ ЕАД – Пристанищен Терминал „Бургас Изток – 2“, Площадка

Буферен склад за течни горива;

- „ЛУКОЙЛ – БЪЛГАРИЯ” ЕООД –Пласментно снабдителска база “КАРНОБАТ”;
- „АНДЕЛА” ООД – Склад за взривни материали - “Горно Езерово”;
- „Модулна инсталация за рециклиране на отработени катализатори чрез пиролиза”, гр.Камено, област Бургас с оператор „Индустириал Процесинг груп”ООД, гр.Бургас

2. Предприятия/съоръжения с нисък рисков потенциал:

- „Деспред”АД–гр.София-„Складова база Деспред”, кв.Долно Езерово, гр.Бургас;
- „Водоснабдяване и канализация”ЕАД- Бургас, Пречиствателна станция за питейни води, с.Прилеп, общ.Сунгурларе;
- „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт”АД, Летище Бургас;
- „Топливо”АД, Пълначен завод за пропан-бутан, територия на „Лукойл Нефтохим Бургас”АД, общ.Камено;
- „Теком”АД-клон Бургас, кв.Черно море;
- „Топлофикация-Бургас”АД.

Описаните предприятия с висок и нисък рисков потенциал са изградени и функционират с изключение на „Модулна инсталация за рециклиране на отработени катализатори чрез пиролиза”, гр.Камено, област Бургас с оператор „Индустириал Процесинг груп”ООД, гр.Бургас. Същото е с потвърдена класификация от Директора на Изпълнителна агенция по околна среда – София. От директора на РИОСВ –Бургас е издадено Решение по оценка на въздействието върху околната среда, в което е потвърдено местоположението и безопасните разстояния в съответствие с чл.99б, ал.5 на ЗООС, но към настоящия момент не е започнало изграждането му.

Спазването на изискванията на Глава седма, Раздел I от ЗООС е свързано с прилагане на управленски и технически мерки за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества от Приложение №3 на ЗООС, предвидени от операторите на предприятия с висок и нисък рисков потенциал.

Контролът се осъществява чрез съвместни проверки на комисии, съставени от представители на РИОСВ, регионалните структури на МВР, РД“Пожарна безопасност и защита на населението”, ГД “Инспекция по труда“ и упълномощени представители на кметовете на общините, на чиито територии се намират СЕВЕЗО обекти.

Съгласно изискванията на чл.157б, ал.2, т.2, буква „б” на интернет страницата на РИОСВ – Бургас е публикувана информация за дата на последните проверки на обекти с нисък или висок рисков потенциал за 2021 г.

Общият брой на задължените лица, обект на контролна дейност през 2021 г. по законодателството по химикали е 63, които съгласно задълженията си по нормативните актове в областта на управлението на химикалите се разпределят както следва,

- 63 броя задължени лица по Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали – REACH, като 7 от задължените лица са със статут регистрант на химично вещество (от тях 7 производителя, 2 вносител, 1

изключителен представител), а 56 от задължените лица са със статут по REACH потребители по веригата на доставки;

- 12 броя задължени лица, обект на контролна дейност по Регламент №1272/2008 (CLP) относно класифицирането, етикетирането и опаковането на химикали;

- 2 броя задължени лица, обект на контролна дейност по Регламент №648/2004 относно детергентите;

- 4 броя задължени лица, обект на контролна дейност по Регламент № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители;

- 54 броя задължени лица, обект на контролна дейност по Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

В резултат на извършения контрол през 2021 г. по отношение на химикалите се установи, че операторите произвеждат, използват и съхраняват химичните вещества и смеси в съответствие с изискванията на законодателството както и с условията за безопасно съхранение на химикалите, посочени в информационните листи за безопасност. Съоръженията за съхранение на опасни химични вещества и смеси се поддържат в добро експлоатационно състояние. Операторите са изготвили и поддържат в актуални състояние оценките за безопасно съхранението на химичните вещества и смеси в съответствие с утвърдения формат за документиране на оценката. Спазват се общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение, съгласно чл.6 от Наредба за реда и начина на съхранение на химични вещества и смеси.

3. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове;

Основните приоритети са изведени на основание извършения анализ на риска на контролираните обекти по химикали и управление на риска от големи аварии, за въздействието им върху околната среда, като са отчетени законовите изисквания:

✓ Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH - целеви групи: производители, вносители и потребители по веригата на доставки на химични вещества и смеси. Планирани са проверки за:

- Контрол на производители и вносители на дървени въглища и на производители на етерични масла за извършена регистрация по Регламента;

- Контрол на изискванията за разширени информационни листове за безопасност, класификация и етикетиране съгласно Регламент CLP и нотификация на ЕСНА за списъка за класификация и етикетиране на пуснати на пазара опасни химични вещества;

- Контрол на изискванията за разрешаване, съгласно REACH в рамките на Деветия хармонизиран европейски проект на Форума на ЕСНА (REF-9) „Контрол на изпълнението на задълженията за разрешаване, съгласно REACH;

- Изготвяне на рискови профили за вещества/фирми, показали несъответствия с изискванията на Регламент REACH. Сътрудничество с Агенция „Митници“ в контекста на инструкцията за взаимодействие. Целева група: вносители на химикали;

- Контрол на ограниченията на вещества в изделия, включени в Приложение XVII на REACH, вкл. нотификации от Комисията за защита на потребителите;

- Контрол на вещества, предмет на разрешаване (Приложение XIV на REACH), след достигане на съответната дата на забрана с приоритет веществата с дата на забрана през 2020 г. и 2021 г. Целеви групи: оператори, на които е издадено разрешение или се ползват от преходния период, предвиден в чл. 56, §1, г) на REACH (чл. 56, §1, а)); потребители надолу по веригата,

които употребяват вещества, за чиято употреба е издадено разрешение на участник нагоре по веригата на доставки (нотификатори по чл. 66); оператори, които пускат на пазара вещество, за чиято употреба е издадено разрешение на непосредствен участник надолу по веригата на доставки (чл. 56, §1, д)) и производители, вносители, потребители надолу по веригата на вещества, предмет на разрешаване, които пускат на пазара или употребяват без издадено разрешение. На контрол подлежат условията към издадените разрешения за употреба.

✓ Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака – целеви групи: оператори, които използват живак, смеси на живака или живачни съединения за разрешена употреба (за производство на продукти или в производствени процеси). Контрол за установяване на условия на екологосъобразно междинно съхранение на живак, смеси на живака или живачни съединения ;

✓ Регламент (ЕС) 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители – целеви групи: производители на изделия, вносители и потребители надолу по веригата (които използват УОЗ вещества, чиято употреба е разрешена в съответствие с граничните стойности, посочени в Приложения I и II на Регламент 2019/1021);

✓ Глава седма, раздел I от ЗООС и Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях (Директива 2012/18/ЕС (СЕВЕЗО)) – целеви групи: оператори на предприятия, класифицирани с висок или нисък рисков потенциал по чл. 103, ал. 2 от ЗООС в т.ч. контрол по отношение на:

- Мерките за безопасност интегрирани в съществуващите оценки на риска и рисковете от кризисни ситуации като пандемията, свързани с промени в експлоатацията на съоръженията, в които са налични опасни вещества от Приложение 3 на ЗООС;

- Достъп до информацията на обществеността за предприятията с нисък и висок рисков потенциал и мерките за сигурност и поведение в случай на голяма авария;

- Валидността на документацията на операторите, осигуряваща прилагането на изискванията на Глава седма, раздел I от ЗООС .

3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химикали и за управление на риска от големи аварии)

3.1 Управление на риска от големи аварии

Директива Севезо II /Директива 96/82/ЕС за контрол на риска от големи аварии има за цел предотвратяване на опасностите от големи аварии, свързани с опасни химични вещества и ограничаване на последствията от тях както за хората, така и за околната среда.

Операторите на нови или действащи предприятия и/или съоръжения, в които се употребяват и/или се съхраняват опасни вещества по Приложение №3 на ЗООС, са ги класифицирали като предприятия и/или съоръжения с нисък рисков потенциал (ПСНРП) или с висок рисков потенциал (ПСВРП).

През 2021 г. съгласно Годишния план за контролната дейност на комисиите по чл.157а, ал.2 от ЗООС, утвърден със заповед на министъра на околната среда и водите е осъществен контрол на 6 броя обекти (5 броя с висок рисков потенциал и 1 брой с нисък рисков потенциал):

- “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, Основна площадка, 8104 гр. Бургас с оператор “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, обект с ВРП;

- Пристанищен терминал „Росенец” с оператор „Лукойл Нефтохим Бургас”АД, обект с ВРП;

- Склад за взривни материали „Горно Езерово “ с оператор „Андела “ООД , гр.Бургас, обект с ВРП;

- Пристанищен Терминал „Бургас Изток – 2“, Площадка Буферен склад за течни горива с оператор “БМФ ПОРТ БУРГАС“ ЕАД, обект с ВРП;

- Пласментно-снабдителска база гр.Карнобат, с оператор „Лукойл България”ЕООД-София, обект с ВРП;
- „Складова база Деспред”, кв.Долно Езерово, гр.Бургас, с оператор „Деспред”АД-гр.София, обект с НРП.

При извършения контрол е установено, че проверените оператори на ПСВРП и ПСНРП на територия на РИОСВ – Бургас като цяло изпълняват управленските, превантивните и техническите мерки за предотвратяването на големи аварии, прилагат ангажимента си декларирани от Политиката за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества по отношение на безопасната експлоатация на предприятията, спазват процедурите за периодична оценка ефективността и адекватността на системата за управление на мерките за безопасност. Ежегодно извършват обучение на персонала по отношение на безопасната експлоатация на съоръженията и вредностите на химичните вещества, с които се работи, актуализирали са годишните програми за обучение на служителите, предвидени са мерки за безопасност, свързани с пандемични ситуации. В законоустановените срокове се извършват изпитания на противопожарните и пеногасителните системи и съоръжения. В рамките на системата за коригиращ мониторинг операторите са изготвили процедури за докладване в случай на аварии и/или нарушения на технологичния режим, установяване на причините за тяхното възникване и на коригиране на системата за управление на мерките за безопасност. До настоящият момент няма възникнали аварии.

По време на текущия контрол са дадени 3 броя предписания, както следва: за представяне на копие на доклад от извършено преразглеждане на ППГА, СУМБ и ДППГА в съответствие с чл.106, ал.6 от ЗООС и представяне на копия от актуализирани оценки за безопасността на съхранение на опасните химични вещества и смеси. Предписанията са изпълнени в установения срок. Няма съставени актове за установяване на административни нарушения на законодателството.

Кметовете на общини на чиято територия се намират предприятия с висок рисков потенциал – община Бургас, община Камено и община Карнобат, в изпълнение на задълженията си произтичащи от чл.108, ал.6 на ЗООС и чл.18, ал.6 на *Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях*, (Наредбата), са изпратили в РИОСВ – Бургас информацията по Приложение №7 от Наредбата. През отчетния период община Бургас е проиграла частично външния аварийен план съвместно с представители на Общинския съвет за сигурност.

Община Камено и община Карнобат са докладвали в РИОСВ - Бургас, че към настоящия момент не са извършвани съвместни тренировки и учения с оператори на предприятия с висок рисков потенциал.

В рамките на превантивния контрол са съгласувани инвестиционни предложения, планове и програми по отношение прилагане на екологосъобразното управление на химичните вещества и смеси и прилагане на законодателството по предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях.

3.2 Химикали

През 2021 год. са извършени 63 проверки на 66 задължени лица по Регламент (ЕО) 1907/2006 – REACH. От задължените лица 7 са регистранти, от тях 7 производителя, 2 вносители, 1 изключителен представител и 56 потребители по веригата на доставки.

Акцент в контролната дейност на РИОСВ – Бургас по отношение Регламент (ЕО) 1907/2006 – REACH бяха проверки на производители и вносители на дървени въглища, на

дружества производители на етерични масла и такива заявили инвестиционни намерения за производството им.

Извършени са 7 броя проверки на дружества производители и възложители на инвестиционни намерения за производство на лавандулово етерично масло. При проверките е установено, че към настоящия момент производителите на лавандулово масло, изпълнили задълженията си по REACH са две дружества-регистранти, едно дружество е прекратило дейността си през отчетения период, две са дружествата, които произвеждат лавандулово и други етерични масла под 1 тон/година, един земеделски производител не е реализирал инвестиционните си намерение за изграждане на пункт за дестилация за лавандулово масло.

Във връзка с проследяване изпълненията на дружествата, относно задълженията за актуализиране на регистрацията съгласно чл.22 от *Регламент (ЕО) №1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)* на производители на дървени въглища на територия на РИОСВ – Бургас са извършени документални проверки за произведена продукция дървени въглища за периода 2021 и и внесени количества за същия период. От представената информация не се установи нарушение на тонажните групи на регистрацията.

В контекста на инструкцията за взаимодействие с Агенция „Митници” е осъществяван контрол на вносни стоки от трети страни: дървени въглища (charcoal), оловен монооксид, натриев хипохлорит. Общият брой на издадените становища към Агенция Митници е 8 броя, от които 7 броя становища за съответствие с изискванията за регистрацията по REACH на внасяните вещества и един отказ за внос, поради несъответствие с Дял II на REACH.

Извършен е контрол по изпълнение на задълженията на дружество със статут производител на химично вещество и изключителен представител на дружество извън Общността съгласно *Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)*. При проверката не са установени несъответствия.

В рамките на *Девтия координиран европейски проект (REF-9) на Форума за обмен на информация по въпросите на прилагането на Регламент (ЕО) №1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)* – Проверка и контрол на задълженията за разрешаване, е извършена проверка на предприятие, употребяващо веществото каменовъглена смола при производство на изделията, пускани на пазара. Каменовъглената смола е вещество от Приложение XIV към REACH, вписване 41 и подлежи на разрешаване, съгласно REACH. При проверката е установено, че след проведено проучване/запитване към фирми от Европейския съюз, подали заявления за разрешаване, за доставка на каменовъглената смола с посочени физикохимични показатели, на които да отговаря, считано от месец август 2020 г. дружеството е прекратило производството на изделията, в чието производство се употребява каменовъглена смола.

През периода е извършен контрол по изпълнения на мерките, предвидени в сценариите на експозиция в разширените информационни листи за безопасност, изготвени от производителите на химичните вещества. При проверките не са констатирани несъответствия по отношение приложимостта на употребите в рамките на условията на сценариите на експозиция и прилагане на мерките за управление на риска.

В рамките на контрола по изпълнение задълженията на операторите по Регламент (ЕО) №1907/2006 са извършени проверки на 12 бр. задължени лица по *Регламент (ЕО) №1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP)*. При извършения контрол на са установени дружества с неподадена нотификация за класификация и етикетиране към Европейската агенция по химикали съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP).

Съгласно указанията за провеждане на контролна дейност по прилагане на *Регламент №684/2004 относно детергентите* са извършени проверки на обект за производство на почистващи таблетки за конвектомати и обект за производство на почистващи препарати. При проверките е изисквана техническа документация, информационен лист за безопасност, удостоверяващо нивото на крайна биоразградимост на повърхностно-активното вещество, влизащо в състава на детергента. Не са установени несъответствия и нарушения на законодателството по детергенти.

Контрол е извършен и по отношение употребата на фосфати и други фосфорни съединения в съответствие с Регламент (ЕС) № 259/2012 за изменение на Регламент (ЕО) № 648/2004. По данни от представените информационни листове за безопасност е установено, че предлаганите продукти отговарят на изискванията на Регламент (ЕС) № 259/2012 за изменение на Регламент (ЕО) № 648/2004.

За проследяване на задълженията на дружества, които потенциално употребяват живак в производствени процеси е извършен контрол по *Регламент № 2017/852 относно живака*. От извършените проверки се установи, че на територия на РИОСВ – Бургас до момента не са установени задължени лица и целеви групи за контрол по регламента.

Осъществен е контрол по Регламент (ЕО) № 850/2004 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ) като са извършени проверки на два обекта за производство на изолационни плочи за строителството във връзка с потенциална употреба на забавител на горенето хексабромциклододекан и на две дружества за съхранение и продажба на препарати за растителна защита, относно съдържание на хексахлорбензен в пусканите на пазара препарати. При извършения контрол не е установено използването на вещества от POPs Регламента.

Във връзка с прилагане на изискванията на Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси през 2021 год. са извършени 54 бр. проверки за съответствието на дружествата. Като цяло операторите спазват общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение съгласно чл.6 от *Наредба за реда и начина на съхранение на химични вещества и смеси*.

Поддържат се в наличност и се представят по време на проверките изготвените оценки за безопасността на съхранението на химичните вещества и смеси. Във връзка с влезлите в сила изменения и допълнения на Наредбата на операторите са дадени 15 броя предписания за актуализиране на изготвените оценки за безопасността. Предписанията са изпълнени в срок, няма съставени административно-наказателни преписки.

В рамките на компетенциите, произтичащи от чл. 37, ал. 1, т.3 от *Наредба № 9/17.10.2013 за изискванията за експлоатационна годност на пристанищата и специализираните пристанищни обекти* са съгласувани 7 бр. технологични карти, относно действия на пристанищните оператори по опазване на околната среда и вземане на предохранителни мерки за недопускане замърсяване на морски води.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

Комплексни разрешителни (КР)

Комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) е най-модерният подход за контрол на замърсяването от големи промишлени предприятия. Използва се също и за регулиране на други видове дейности, като тези в съоръженията за третиране на отпадъци, големите горивни инсталации, интензивното животновъдство. При КПКЗ се използва едно единствено разрешително за контрол на подземни и отпадъчни води, емисии във въздуха,

управление на отпадъците, почви, шум и свързаните с тях аспекти. По този начин се дава възможност за минимизиране на въздействието върху околната среда на инсталацията като цяло. Комплексното разрешително (КР) е индивидуален административен акт, предоставящ разрешение за експлоатация на определена инсталация или на дадена част от нея при определени условия, които гарантират съответствието на инсталацията с изискванията на Глава седма от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС). Едно разрешително може да се отнася до една или повече инсталации (или до части от различни инсталации), които са разположени на една и съща площадка и се експлоатират от един оператор.

За издаване на комплексно разрешително операторите на инсталации и/или съоръжения, попадащи в обхвата на Приложение №4 на *Закона за опазване на околната среда*, подготвят и подават заявление в Изпълнителната агенция по околна среда. Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда е компетентният орган за издаване, отказ, преразглеждане, изменение, актуализиране и отмяна на разрешителните по чл. 117, ал. 1 и 2 на ЗООС. Експертите от РИОСВ–Бургас участват в процедурите по издаване, преразглеждане, изменение, актуализиране и отмяна на комплексните разрешителни.

На контролираната територия от РИОСВ–Бургас са издадени комплексни разрешителни на 13 оператори за експлоатация на 20 бр. инсталации/съоръжения, попадащи в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС : рафинерия; химически инсталации; горивни инсталации; инсталация за производство на кръгли, периодични и горещовалцувани профили; инсталация за производство на керамични изделия; инсталации за производство на вар; инсталации за отглеждане на свине; инсталация за производство на плочи от дървесни частици (ПДЧ) и на плочи от ориентирани дървесни частици (OSB); депа за опасни и неопасни отпадъци, инсталация за производство на етилов алкохол (спирт) и винен дестилат.

Операторите с издадени комплексни разрешителни са:

- „Промет стиил” ЕАД, гр. Бургас
- „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас
- „Топлофикация – Бургас” АД, гр. Бургас
- „Керамика Бургас” АД, гр. Бургас
- Община Созопол – за експлоатация на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Созопол, Приморско и Царево” в землището на с. Равадиново, общ. Созопол
- „Свинекомплекс Крумово градище” АД, с. Крумово градище
- „Свинекомплекс Зимен” АД, с. Зимен
- Община Бургас – за експлоатация „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе”, с. Братово, общ. Камено
- Община Малко Търново – за експлоатация на „Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци за община Малко Търново”, гр. Малко Търново
- „СМА Минерал Бургас Вар” ЕООД, гр. Бургас, площадка с. Добромир
- „Кроношпан България” ЕООД, гр. Бургас
- „ВИН.С.ИНДУСТРИЙС“ ООД, с. Церковски, общ. Карнобат
- „Бългериън Шугър Къмпани” ЕООД, гр. Камено

Една от инсталациите (*инсталация за производство на вар* с оператор „Бългериън шугър къмпани“ ЕООД) е изведена от експлоатация и след приключване на дейностите по предаване

на наличните на площадката отпадъци, образувани от производствената дейност на оператора, ще се премине към прекратяване на КР.

Въздействието от дейността на инсталациите с издадени комплексни разрешителни върху околната среда се оценява чрез резултатите от извършените планови и извънпланови проверки, анализ на резултатите от провеждания постоянен или периодичен собствен мониторинг на емисии на замърсители във въздух и води, шумови въздействия и състояние на почвите, както и резултатите от извършения контролен мониторинг.

Притежателите на комплексни разрешителни осъществяват системно управление по околна среда, съобразено с изискванията на приложимите заключения за най-добри налични техники (НДНТ). Прилагането на най-добрите налични техники (НДНТ) се определя чрез оценка на: консумацията (количество и вид) на вода, енергия и основни суровини за производството на единица продукция; употребата на опасни вещества за производството на единица продукция; количеството и вида на вредните вещества, изпускани в атмосферния въздух (включително параметрите на изпускащите устройства), в отпадъчните води и водните обекти (включително точките на заустване); количеството и вида на производствените и/или опасните отпадъци, образувани при производствената дейност.

Операторите, на комплексни разрешителни на територията на РИОСВ-Бургас, прилагащи НДНТ са: „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, „Топлофикация – Бургас” АД, „Керамика Бургас” АД, „Свинекомплекс Крумово градище” АД, „Свинекомплекс Зимен” АД, „СМА Минерал Бургас ВАР” ЕООД, „Кроношпан България” ЕООД, „ВИН.С.ИНДУСТРИЙС“ ООД.

Контролът на комплексните разрешителни се осъществява съгласно Методика за реда и начина на контрол на комплексното разрешително, утвърдена със Заповед № РД–806 от 31.10.2006 г. на Министъра на околната среда и водите.

През отчетния период са осъществени планираните 13 броя проверки на оператори с издадени комплексни разрешителни. По време на извършените проверки на операторите са дадени 3 броя предписания, свързани със спазване на законодателството по комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването. Всички предписания са изпълнени в посочените срокове.

За констатирани нарушения по изпълнението на условията на комплексните разрешителни през 2021 г. са съставени 3 броя актове и са издадени 3 бр. наказателни постановления от директора на РИОСВ – Бургас.

През 2021 г. всички оператори представиха в законовия срок *Годишни доклади по околната среда* (ГДОС) за изпълнение на дейностите, за които са предоставени комплексните разрешителни. Докладите се изготвят по образец, съгласно *„Методика за реда и начина за контрол на комплексни разрешителни и образец на годишен доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексното разрешително”*, утвърдена от министъра на околната среда и водите. Годишните доклади са проверени и изпратени по електронен път в Изпълнителната агенция по околна среда.

Операторите, извършващи дейности по приложение I на Регламент (ЕО) № 166/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 януари 2006 г. за създаване на *Европейски Регистър за изпускането и преноса на замърсители* (ЕРИПЗ) докладват данните за изпускането и преноса на замърсителите за предходната година в Национална информационна система за докладване. Докладите са проверени и потвърдени в системата в указания срок.

Екологична отговорност

ЗОПОЕЩ

Законът за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети определя екологичните щети и непосредствената заплаха за възникване на такива, както и правомощията на органите на изпълнителната власт, правата и задълженията на операторите. Екологични щети по смисъла на този закон са щетите върху защитените видове и природни местообитания, водите и водните тела, почвите.

Законът за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети се прилага в случаите на непосредствена заплаха за възникване на екологични щети и/или на причинени екологични щети в резултат на извършване на дейности, определени в Приложение №1 към чл. 3, т. 1 на закона.

За определяне на превантивните и оздравителните мерки и минималния размер на разходите за тяхното изпълнение операторите изготвят Собствена оценка за възможните случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и причинени екологични щети в съответствие с изискванията на *Наредба №1 от 29 октомври 2008 г. за вида на превантивните и оздравителни мерки в предвидените случаи от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение.*

През отчетния период са осъществени *14 броя проверки* на оператори, извършващи дейности по Приложение №1 на ЗОПОЕЩ. По време на проверките са дадени **5** бр. предписания, свързани с необходимостта от изготвянето на собствена оценка, планиране и остойностяване на мерки за възможните случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и за причинени екологични щети. Всички предписания са изпълнени в определените срокове и в съответствие с изискванията на нормативната уредба по отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети.

За отчетния период на контролираната от РИОСВ–Бургас територия не са установени случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и/или на причинени екологични щети по смисъла на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети

За поддържане на публичния регистър по чл.15 от *Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети* в Министерството на околната среда и водите периодично се предоставя информация за издадените от директора на РИОСВ–Бургас разрешения и регистрационни документи, съгласно *Закона на управление на отпадъците.*

За отчетния период на контролираната от РИОСВ–Бургас територия не са установени случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и/или на причинени екологични щети по смисъла на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети.

Контрол по изпълнение на *Програмата за отстраняване на минали екологични щети* на „ЛУКОЙЛ НЕФТОХИМ БУРГАС” АД

На територията, контролирана от РИОСВ – Бургас се изпълнява програма за отстраняване на минали екологични щети - *Програма за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация на „Нефтохим” АД, гр. Бургас* (Програмата).

Програмата за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация на „Нефтохим” АД, гр. Бургас (Програмата) е одобрена с Решение по ОВОС 77-24/1999 г.

Програмата се изпълнява на основание изпълнително споразумение (ИС) от 20.01.2000 г. между Министъра на околната среда и водите, Министъра на финансите и Изпълнителния директор на Агенция за приватизация от една страна и „Лукойл Петрол” АД и „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД.

С подписано допълнително споразумение № 4/11.11.2021 г. се променя крайният срок за изпълнение на Програмите за ликвидиране на минали екологични щети от 2020 г. на 2025 г.

През отчетния период са осъществени 12 броя проверки съгласно *Правилата за контрол по изпълнението на задълженията на страните при изпълнението на Програмите за отстраняване на минали екологични щети*, (утвърдени през м. януари 2011г. от министъра на околната среда и водите, министъра на финансите и изпълнителния директор на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол).

Изготвени са 12 бр. становища относно изпълнението на обектите от Програмата, които са предоставени на Министерството на околната среда и водите.

По време на проверките се констатира съответствие на извършените дейности от дружеството по Програмата за отстраняване на минали екологични щети по отношение на:

Обект I.2. *„Подобно проучване състоянието на резервоарите за съхранение на нефтените утайки и други отпадъци. Изграждане на нови или реконструкция на съществуващи съоръжения (с вместимост 100 хил. м³) за временно съхранение на част от натрупаните до момента на приватизация нефтени утайки и други отпадъци, включително ликвидиране на нефтен шлам с обем до 200 хил. м³”*

През януари 2021 г. е приет и е издадено Разрешение на ползване на строеж на:

Обект II.2.2. *„Закриване и рекултивация на Първо окислително езеро съгласно Наредба №13/06.11.1998 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа за отпадъци”.*

ОВОС, Екологична оценка и ОС

Направление „Екологична оценка и ОВОС” осъществява превантивен, текущ и последващ контрол по опазване на околната среда от замърсяване или увреждане чрез процедурите по ОВОС за инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии, разширение и/или изменения на съществуващи обекти и процедурите по ЕО за планове и програми.

В съответствие с изискванията, регламентирани в Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и специализираните /секторни/ закони през 2021 г. РИОСВ-Бургас е извършила превантивен, текущ и последващ контрол.

През 2021 година са постъпили са 3477 бр. уведомления за инвестиционни предложения и 158 уведомления за план/програма. Процедурите по реда на Глава шеста от ЗООС се извършват на най-ранен етап на изготвянето на плановете, програмите и инвестиционните предложения с цел на най-ранен етап да се определи степента на въздействие на инвестиционните предложения, планове, програми и проекти върху околната среда и да се предвидят мерки за опазване здравето на населението и компонентите на околната среда.

Контролната дейност по Глава шеста от ЗООС се извършва по документи и чрез проверка на място.

Регламентираните процедури за съвместяване на оценката за съвместимост в рамките на действащите процедури по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологична оценка (ЕО), на ППП/ИП, които попадат в обхвата на ЗООС са извършени съгласно изискванията.

През отчетния период отдел „Превантивна дейност” подготви, а директорът на РИОСВ-Бургас постанови:

- 114 броя решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС;
- 2 броя решения по ОВОС;
- 63 броя решения за прекратяване на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС;
- 60 броя Решения за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка, 59 бр. с характер „да не се извършва ЕО“ и 1 бр. с характер „да се извърши ЕО“ .
- 9 бр. Решения за прекратяване на процедурата по реда на раздел II, глава Шеста от ЗООС
- 1 брой решение за спиране на административното производство.

През 2021 година са проведени 3 заседания на Експертния екологичен съвет към РИОСВ – Бургас.

Идентифицираните проблеми при провеждане на процедурите по ОВОС и ЕО на територията на РИОСВ – Бургас са:

- Засиленият инвеститорски интерес, обработването на голям брой преписки за инвестиционни предложения, планове и програми;
- Недостатъчният наличен експертен състав, предвид обема на работа, създава предпоставка за забавяне при обработването на преписките.
- Проблем се явява произнасянето в законоустановените срокове, предвид съотношението на експертния състав в отдела към броя входящи документи;
- Големият брой преписки свързани с планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, за които се кандидатства за финансиране по различни програми.
- Постъпването на жалби и възражения от физически и юридически лица, голяма част, от които са неоснователни спрямо екологичното законодателство, но това от своя страна затруднява и възпрепятства нормалната работна дейност.

В изпълнение на плана за контролна дейност на инспекцията, от отдел „Превантивна дейност“ са извършени 27 бр. проверки на административни актове по ОВОС, 10 бр. проверки на административни актове по ЕО. От тях 12 проверки са по изпълнение на условията, постановени в решенията по ОВОС и решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, 4 проверки по наблюдение и контрол по изпълнение на мерки и условия в становища по ЕО/Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО, 15 проверки относно правното действие на актовете, издадени по реда на глава VI от ЗООС и 6 броя проверки по произнасяне по Доклади по наблюдение и контрол при прилагането на плана/програмата.

През 2021 г. като самостоятелни процедури по оценка за съвместимостта на планове, програми и инвестиционни предложение със защитените зони по реда на чл. 31 от ЗБР, в случаите кагато не подлежат на процедурите по ЗООС, отдел „Биологично разнообразие, защитени територии и зони” подготви, а Директорът на РИОСВ-Бургас постанови:

- 2391 писма по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС за инвестиционни предложения, планове, програми и проекти;
- 47 решения за преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие на планове, програми, проекти и ИП върху защитени зони (по Наредбата за ОС);
- 1 решение по оценка на степента на въздействие върху защитени зони;
- 2 решения за прекратяване на процедура по оценка за съвместимост (по Наредбата за ОС);

– 174 бр. становища по чл. 2, ал. 1, т. 1 от Наредба за ОС за планове/програми/инвестиционни, попадащи в обхвата на глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) в рамките на съвместна процедура.

В резултат на извършената контролна дейност се констатира, че се изпълняват мерките и условията, поставени в постановените административни актове, предвид етапа на реализация на ИП/ПУП.

Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда

Популяризираме дейността на инспекцията чрез повишаване екологичната култура на подрастващите с информационно-образователни инициативи чрез интернет страницата ни във фейсбук - <https://www.facebook.com/riosyburgas/>.

Информация за контролната дейност и предстоящи кампании се отразява в национални, регионални медии, радиа и електронни сайтове.

В работата ни, неделима част са и поддържането и развитието на информационни центрове за обществеността в МОСВ и неговите структури – Център по екология «Слънчев бряг», Център за посетители в резерват «Ропотамо» и Укритие за наблюдение на птици в ПР «Атанасовско езеро».

Всекидневно обновяваме публичната база данни с информация за околната среда и регистри, в съответствие с изискванията на новото екологично законодателство – www.riosvbs.com. Общият брой на посетителите ѝ, през 2020 г. е 154 569 посещения.

Екологични мероприятия – 2020 година

2-ри февруари – Световен ден на влажните зони

1. Мартенски конкурс за изработване на мартеница или снимка на тема: „Водното богатство около нас“. В надпреварата се включиха детска градина, школа по изобразително изкуство и четири училища за изработване на мартеница и фотоснимка от рециклируеми отпадъци.

2. Съвместна инициатива на Фондация "Виа Понтика", Община и РИОСВ Бургас на тема „Влажни зони и биологично разнообразие“ се проведе под патронажа на зам. кмета по образование, здравеопазване и социални дейности Йорданка Ананиева с информационен "Екопауър" ден. Над 50 души - ученици, преподаватели, родители, представители на неправителствени организации и институции взеха участие във форума. Събитието бе посветено на темата "Супергерои в опазване на влажните зони и околната среда", като подрастващите имаха възможност да представят творби за комикс конкурс с екологична насоченост, да изслушат лекции за богатството на животинския и растителен свят във влажните зони на Бургаски регион, да споделят впечатления и идеи за опазването на околната среда. Експерти, преподаватели и заинтересовани групи представиха и защитиха посланието, че всеки може да е герой на деня в споделена грижа за природата, биоразнообразието и влажните зони. С иновативен похват, лекторите проведоха обученията на гостите - "супергерои" в опазване на влажните зони и околната среда, като увлекателно разказаха на участниците за значението на влажните зони и биоразнообразието. Децата от екоklub "Капитан Планета" към ОУ "А. Г. Коджакафалията" представиха проект на игра-мобилно приложение за мигриращи птици, което разработват съвместно с Фондация "Виа Понтика" и Екопарк за биоразнообразие и алтернативен туризъм "Вая". РИОСВ Бургас отличи няколко творби с нестандартни награди.

3. Международен ден на водата – 22 март - Съвместна инициатива с Министерство на образованието и науката, РУО- Бургас, Национален дворец на децата, Община Бургас, Център за подкрепа на личностното развитие –Бургас в национален конкурс на тема „Водата-извор на живот 2020“ в 2 раздела – рисунка/приложно изкуство и фотография. В над 100 фотографии, 500 рисунки и 70 приложни работи младите художници, приложници и фотографи отразиха своето виждане за въздействието на водата върху природата и човека. Победителите получиха по куриер своите награди.

<https://www.odk-burgas.com/bg/content/13-nacionalen-konkurs-vodata-izvor-na-zhivot-priklyuchi>

4. Международен ден на Земята – 22 април - По повод Денят на Земята - 22 април, Регионалната инспекция по околната среда и водите-Бургас организира конкурс за изработване на картичка, на тема „Земята през очите на децата“.

В конкурса взеха участие 47 творби на деца и ученици от ДГ “Славейче” - гр. Айтос, Център-семеен тип за деца с увреждания, Арт-клуб “Патиланци” към читалище “Пробуда 1929”-с. Равнец, Любителска формация “Фантазия” към читалище “Христо Ботев 1937” -Бургас, СУ “Елин Пелин” - с. Вресово, СУ “Елин Пелин” - с. Руен, СУ “Елин Пелин” - с. Ясеново, от град Бургас - НБУ “Михаил Лъкатник”, ОУ “Антон Страшимиров”, ОУ “Пейо Яворов”, СУ “Петко Росен”. Всички класирани участници ще получат грамоти и еконагради.

През 2020 година отбелязването стана в условията на извънредни мерки заради епидемията от коронавирус. Но дори оставайки вкъщи и поддържайки социално дистанциране, все още можем да упражним нашата отговорност да действаме в полза на околната среда. Независимо къде се намираме, ние можем да направим промяната!

Денят на Земята отбелязва своята 50^{та} годишнина. Тазгодишната тема на ежегодно провежданата кампания е Действия срещу изменението на климата – огромното предизвикателство на нашето съвремие. Изменението на климата е предизвикателство за бъдещето на човечеството и за функционирането на животоподдържащите системи, които правят света ни обитаем.

5. 23 април – Световен ден на книгата и авторското право – Национален ученически конкурс на тема ”Хвърчащо казано” за стихотворение, разказ, приказка и есе, посветен на 100 годишнината от рождението на Валери Петров, съвместна инициатива с община Бургас и Народно читалище „Христо Ботев 1937“-Бургас. **На 24 май** бяха оценени 57 творби от 12 града (Ахелой, Бургас, Бяла, Варна, Каварна, Карнобат, Несебър, Пловдив, София, Стара Загора, Челопеч), а наградените участници получиха в Денят на детето грамоти и предметни награди.

Община Бургас

 НЧ „Хр. Ботев – 1937“ - Бургас
 г-жа Атанаска Желязова
 Секретар на НЧ „Хр. Ботев-1937“

 РИОСВ - Бургас
 инж. Тонка Атанасова
 Директор на РИОСВ-Бургас

Национален ученически конкурс
„ХВЪРЧАЩО КАЗАНО“

ГРАМОТА

I-во място

за написване на произведение по „Бяла приказка“ на
Валери Петров

на Стелияна Байчева Желязкова, 12 г.
от гр. Бургас

1 юни 2020

5 юни – Денят на ОС – Регионалната инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) в Бургас отбеляза Денят на ОС с малчуганите от група „Моряче“ в детска градина „Звездица Зорница“ със засаждане на подправки в биоградинката на детското заведение.

Учениците от ОУ „Антон Страшимиров“ се включиха в инициативата дистанционно с постерна сесия на защитени растения и животни – Виж.

С електронната книжка „Красотите на Странджа, погледнати през моя балкон“, Станимира Михайлова от същия клас, ни изненада за Деня на еколога - Виж

Екоинспекцията поощри бъдещите еколози с образователни екоигри, плакати със защитени видове животни, растения и грамоти.

Същият ден стартира мобилна изложба „Бургас в унисон с природата“, организиран от Читалище „Изгрев 1909“, Община Бургас и партньори в рамките на „Изгрев парк фест 3 – 2020 Европейска година на зелените градове“

През 2020 година, темата на Световния ден на околната среда беше *Биоразнообразието* –призив за действия, борба с ускоряващата се загуба на видове и разрушаването на природата. *Посланието за Световния ден на околната среда тази година е, че природата ни „изпраща съобщение“ и ни показва, че сме на прага на срив. Затова е време да се събудим и да си вземем бележка, да преосмислим връзката си с природата. На този 5 юни е „Време за природа“ - Time for Nature. Програмата за околна среда на ООН (UNEP) със своите партньори започва Десетилетието на ООН за възстановяване на екосистемите (2021–2030 г.) – глобална инициатива за възстановяване на връзката между хората и природата. Нека се обединим в името на природата!*

12 юни - РИОСВ Бургас награди ученичка в екологична конференция

Милена Ярмова - главен експерт по „Биоразнообразие“ в Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) - Бургас, награди участничката Цветелина Станева от

Професионална гимназия по химични технологии „Акад. Н. Д. Зелинский“ за доклад на тема „Електромобилите срещу петролната зависимост“ в национална екологична конференция – „Да мислим екологично за бъдещето“ 2020.

Конференцията е организирана за 4-та поредна година от катедра „Екология и опазване на околната среда“, към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“

 24 юли – почистване на „Атанасовско езеро“ по инициатива на Областна управа.

Септември

➤ над 60 деца от 5 рисувателни школи и бургаски читалища се включиха в **пленер и беседа „По пътеката на саблеклюна 2020“** на открито край Атанасовско езеро, по повод 40 години Поддържан резерват "Атанасовско езеро". Инициативата е за втора поредна година, съвместно с Община Бургас и Народно читалище „Христо Ботев – 1937“-Бургас.

➤

➤ по повод 16 – 22 септември – Седмицата без автомобили, РИОСВ-Бургас организира онлайн-игра в страницата във facebook, да се изпрати инициатива с алтернативен начин за придвижване – ходене пеша и колездене. В предизвикателството се включиха децата от читалище „Христо Ботев“ в град Бургас.

31 октомври – Ден на Черно море

Децата от група "Моряче" се запознаха с обитателите на морето, подредиха пано на морска тематика и изработиха рибки от стари CD-та.

Регионалната инспекция по околната среда и водите - Бургас отбеляза Международния ден на Черно море 31ви октомври, в съвместна инициатива с Община Бургас и Народно читалище „Христо Ботев“ с конкурс на тема: „Моята невероятна лятна ваканция“ за рисунка и приложно творчество. Той се проведе за пета поредна година в четири възрастови групи. В него взеха участие над 450 творби. Бяха наградени 57 участници от 31 населени места - с. Дебелт/община Средец, Павликени, Плевен, София, Червен бряг, Хасково, с. Лесново/община Елин Пелин, Перник, Пловдив, Велико Търново, Търговище, Тутракан, Габрово, Русе, с. Биркова/община Велинград, Средец, Сливен, Русе, с. Руен, гр. Елин Пелин, Петрич, Несебър, Варна, Шумен, Враца, Попово, Бяла/община Варна, Ловеч, Каварна, Руен, Бургас.

2-ри Национален конкурс - „Моите приятели - животните“ за рисунка и приложно творчество в три възрастови групи. В него взеха участие над 550 творби от 22 населени места в страната. Отличените 60 творби са на участници от Бургас, Варна, Габрово, Дряново, с. Дебелт (община Средец), Дупница, Кърджали, Малко Търново, Монтана, Плевен, Пловдив, Разград, с. Ръжена (община Казанлък), Свети влас, с. Самуил (община Разград), Сливен, Свищов, София, Тутракан, Търговище, Червен бряг, Шумен. Съвместна инициатива с Община Бургас, Народно читалище „Христо Ботев“ и Рисувалня „Елфина“ организирахме конкурс за животните и тяхната среда на живот.

Популяризираме дейността на инспекцията чрез повишаване екологичната култура на подрастващите с информационно-образователни инициативи чрез раздел <http://www.riosvbs.com/home/bar/1011> (кампании и инициативи в официалният сайт на РИОСВ-Бургас“ и чрез интернет страницата ни във фейсбук – <https://www.facebook.com/riosvburgas/>

Информация за контролната дейност и предстоящи кампании се отразява в национални, регионални медии, радиа и електронни сайтове, както и в раздел „РИОСВ и медиите“ - <http://www.riosvbs.com/home/bar/1036>.

Неделима част са: поддържането и развитието на информационни центрове за обществеността – Център по екология «Слънчев бряг», Център за посетители в резерват «Ропотамо» и Укритие за наблюдение на птици в ПР «Атанасовско езеро».

Всекидневно обновяваме публичната база данни с информация за околната среда и регистри, в съответствие с изискванията на новото екологично законодателство – www.riosvbs.com.

Общият брой на посетителите й, през 2021 г. е 157 328 посещения.

Екологични мероприятия – 2021 година

➤ **2-ри февруари – Световен ден на Влажните зони** – дистанционно отбелязахме, с ученици от 2 клас в ОУ „Братя Миладинови“ инициативата, чрез презентация, свързана с влажните зони в Бургаски регион. Участниците получиха пъзел на Поддържан резерват „Атанасовско езеро“ – най-богатото на птици място в България.

➤ 22 март - Световен ден на водата

1. Децата от ПГ "Слънчева усмивка" 6-7 г. и втора група "Мечо пух" при ДГ "Валентина Терешкова", гр. Батановци, община Перник се включиха в инициативата с мултимедийна презентация и клипче и отговаряха на различни въпроси свързани с водата. Те научиха, че благодарение на водата имаме зелената трева, прохладният летен дъжд, златното жито в полето и красивата дъга. И най-важното, че Водата е нужна, за да Живеем! 🍀🌧️🍀

2. Над 300 рисунки и 50 приложения се включиха в **Националния конкурс за рисунка и приложно изкуство „Водата - извор на живот“**. В творбите си младите художници и приложници отразяват своето виждане за въздействието на водата върху природата и човека. Организаторите на конкурса МОН, НДД, РУО-Бургас, РИОСВ-Бургас и Център за подкрепа на личностното развитие.

https://www.youtube.com/watch?v=4wyOt3uvChk&feature=emb_logo

https://www.youtube.com/watch?v=ukI47hQrzWk&feature=emb_logo

https://www.youtube.com/watch?v=FkRxg_4oraA&feature=emb_logo

https://www.youtube.com/watch?v=rWqSIKfA30s&feature=emb_logo

3. Клуб „Екотайм“ от **СУ „Христо Ботев“-Айтос** поздравява всички за Деня на водата с клипа „Какво означава водата за нас?“ Линк към видеото в Youtube - <https://youtu.be/UZYCkwfbCA4>

4. Начално базово училище „Михаил Лъкатник“ се включи в Денят на водата с изработването на табло с послания на децата.

5. Група „Пчелички“ от ДГ „Славейче“ в гр. Айтос с учители Фатме Мюмюн и Зоя Марковска ни изпратиха рисунки и макет на аквариум „Водата е живот“.

6. Децата от група „Слънце“ на ДГ "Валентина Терешкова" с. Ярджиловци, електронно с помощта на родители отбелязахме световния ден на водата като се запознахме с значението и ползите на водата, децата изработиха от хартия лодки.

Темата през 2021 г. е „Ценим водата“, поставя акцент върху стойността на водата и какво означава тя за различните хора.

➤ 27 март - Часът на Земята – „Бъди закрилника на мечката“ – Дистанционно с детска градина „Валентина Терешкова“ и групи „Слънце“ в с. Ярджиловци, „Чуден свят“ и „Мечо пух“ в гр. Батановци, общ. Перник, ДГ „Чуден свят“ в гр. Перник се включихме в инициативата с рисунки и клип, с които малките любознайковци от първа и подготвителни групи ни показаха какво са научили за света на Мечките и как да опазваме природата.

➤ 5 – 11 април – Седмица на гората - група "Слънце" от ДГ "Валентина Терешкова" с. Ярджиловци и учители: Доника Груева, Ивина Иванова ни изпратиха своите картини от природни материали по случай Седмицата на гората.

➤ 22 април – Международен ден на Земята

В деня на Земята наградихме децата от двата конкурса „Възстановете нашата Земя“ и „Аз, ти, ние – заедно срещу ковид 19“ за рисунка, изработване на анимирана картинка и приложни творби, посветени на Деня на Земята – 22 април.

➤ Група „Моряче“ от детска градина „Звездица-Зорница“ в град Бургас отбелязаха Денят на Земята с направата на биотор от обелки на банани, която децата ще използват след около 20 дни за наторяване на биоградинката им.

➤ Децата от група „Слънце“, ДГ „Валентина Терешкова“, с. Ярджиловци, общ. Перник, група „Морски звезди“ от детска градина „Раковина“ в Бургас, група „Здравец“ от ДГ „Калинка“, кв. Рудник, общ Бургас, ДГ „Пинокио“, гр. Бургас ни поздравиха за Деня на Земята с изработени картички.

➤ В националия конкурс „Аз, ти, ние – заедно срещу ковид 19“, посветен на Международния ден на Земята се включиха над 200 творби, от 1 до 12-ти от цялата страна. Съвместна инициатива с Община Бургас и НЧ „Хр. Ботев 1937“ – Бургас.

➤ <https://www.youtube.com/watch?v=9OxRX9sWRCM> – клуб „Еко Тайм“ от град Айтос, ни изпратиха свое клипче с призив към всички за опазването на околната среда.

➤ Децата от филиал Мещица към ДГ 15 "Райна Княгиня", гр. Перник засадиха дърворония в църквата „Свети Петър и Павел“ на с. Мещица, община Перник за празника.

➤ **22 май – Ден на Биоразнообразието** – С предизвикателството „Моята грижа за природата“ по повод Деня на биологичното разнообразие - 22 май, Регионалната инспекция по околната среда и водите в град Бургас предизвика градини, училища и желаещи да снимат и споделят за личната грижа към дръвче, растение или цветна леха, за птиците които посещават поставената от тях хранилка, за спасена птичка или животно, или домашен любимец. Включиха се над 20 градини и училища от цялата страна.

✓ Децата от група „Слънце“ на ДГ „Валентина Терешкова“ в с. Ярджиловци се включиха, как през ваканцията се грижат за цветята в градинките, като ги поливат и окопават.

✓ Група „Чаровници“ на ДГ „Чуден свят“ в Перник полагат грижа за своята брезичка подарена по повод денят на Земята.

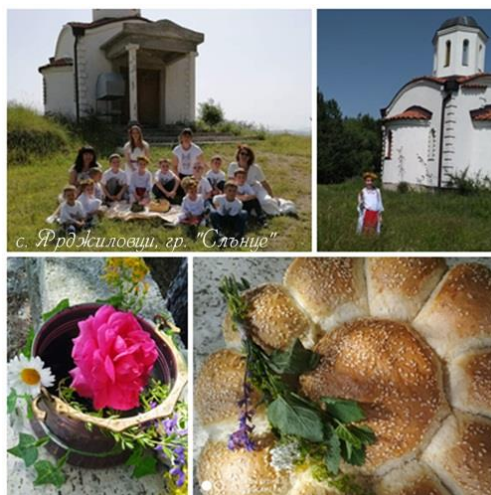
✓ Всяка година децата от група "Перла" в ДГ "Морска звезда" - Варна саят биоградинка с различни плодове или зеленчуци.

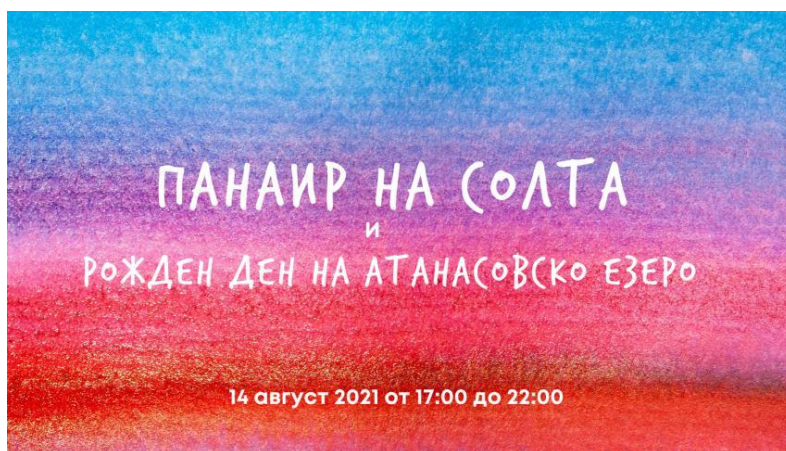
➤ Ден на околната среда – 5 юни - „Нарисувай или снимай защитен вид“ беше он-лайн предизвикателството във facebook за Деня на ОС. В инициативата се включиха участници от Айтос, Бургас, Плевен, с. Ярджиловци (община Перник). Всички получиха грамоти и образователни награди. Читалището „Христо Ботев 1937“ в кв. Победа, гр. Бургас, се включиха в инициативата с пленер и почистване на поддържан резерват „Атанасовско езеро“

➤ 24 юни - Еньовден – Ден на билките - Учителите от група "Слънце" от ДГ "Валентина Терешкова", с. Ярджиловци ни поздравиха за деня на билките – Еньовден

➤ **14 август – Панаир на солта и Рожден ден на ПР „ АТАНАСОВСКО ЕЗЕРО“**

Регионална инспекция по околната среда и води (РИОСВ) – Бургас в партньорство с Българска фондация Биоразнообразие (БФБ) по LIFE проект „Лагуната на живота“, Община Бургас, Черноморски солници АД, БДЗП и Заедно 2011 организират специален празник по случай 41-ият рожден ден на резерват Атанасовско езеро. Всички желаещи са поканени да се включат в празника „Панаир на солта и Рожден ден на Атанасовско езеро“, на 14 август от 17:00 до 22:00 часа.

Атанасовско езеро се включва във **Фестивалния уикенд в Бургас** със специално събитие в съботния ден **14 август от 17.00 до 22 часа**. **Панаирът на солта** популяризира натуралните продукти от солената лагуна и езерото като източник на българска трапезна сол и други суровини с добавена стойност. За гостите на Панаира ще се представят различните видове черноморска сол и пътят ѝ до нашата трапеза. Посетителите ще могат да си закупят от току-що събраното „бяло злато“, козметика с луга и черноморска лиманна кал, занаятчийски шоколад с цвете на солта и сувенири, свързани с любимото езеро. Екипът на БФБ ще демонстрира как се правят **летни туршии само със сол** и зеленчуци. За малките гости ще има **научни занимания**, свързани със солеността на водата в различните басейни на лагуната, **наблюдения на солните кристали** и на солничното раче, както и арт работилница за рисуване със сол.

Поради големия интерес към **Влакчето на солта** и тази година домакините от Черноморски солници АД ще пуснат специална линия от басейните с луга и кал до музейчето на Атанасовско езеро, солта и птиците - „**симБиотично**“ и обратно, за да могат желаещите да се повозят и да се насладят на традиционния транспорт във и около езерото. Линията ще работи от 17.00 до 19.00 часа и ще бъде безплатна за всички гости на Панаира.

Събитието ще бъде съчетано и с **Рождения ден на поддържан резерват Атанасовско езеро** – тази година се навършват **41 години от обявяването му**, затова стопаните на резервата - Регионалната инспекция по околна среда и води – Бургас ще осигурят традиционната голяма торта за празника.

Издателска къща ЗНАЦИ ще представи две книги, свързани с птиците: "**Кратка философия на птиците**" от Филип Дюбоа и Елиз Русо /превод от френски Лора Стаматис/ и детската "**За птиците и буквите**" от Джина Дундова-Панчева. И двете книги са забележителни за своята аудитория, затова не пропускайте срещата с преводача на едната и автора на другата от 17.30 пред „симБиотично“.

*„Поканили сме някои любими артисти, които да представят своите произведения и да зарадваме публиката не само с храна за тялото, но и за душата, защото Атанасовско езеро е истинско вдъхновение. Празникът ще завърши с концерт на два дуета – единият, който отдавна чакаме на сцената на „симБиотично“ - **D’Family Acoustic**, а другият **Desperate Daughters** миналата година участва в Sofar концерта и момичетата останаха очаровани от атмосферата на мястото.“* – споделят организаторите от Българска фондация Биоразнообразие.

Празникът ще включва още забавления като **играта за разпознаване на различни видове сол**, представяне на най-новото предизвикателство, свързано с Атанасовско езеро – **Търсачи на съкровища: КОД СОЛЕНО** и др.

Атанасовско езеро е поддържан резерват, защитена местност, Рамсарско място, а заедно с прилежащите земеделски земи и Натура 2000 зона. То е пример за симбиозата между природата и човека, и за това какви възможности предлага една Натура зона и как от нея могат да се извличат разнообразни ползи - чрез солта, лугата, лечебната и естетична ѝ стойност и др.

Събитието се организира в рамките на LIFE проект „Лагуната на живота“, изпълняван от БФБ, Черноморски солници АД, БДЗП и Заедно 2011 и в партньорство с РИОСВ Бургас и Община Бургас.

➤ **10 септември - "Да почистим България за 1 ден"** - съвместна инициатива с народно читалище (НЧ) "Христо Ботев 1937", включваща беседа за защитените птици с експерт г-жа Мария Андреева от РИОСВ-Бургас, почистване на акваторията в района на укритието и пленер на школите при НЧ "Христо Ботев-1937" и НЧ "Антон Страшимиров 1980".

➤ **Седмица без автомобили – 16-22 септември 2021**
 Децата от 3е клас на ОУ „Братя Миладинови“

и 4та група „Мики Маус“ от детска градина „Златното ключе“ в град Бургас

участваха в открит урок и показаха своите знания за безопасността на пътя и пътните знаци.

➤ Децата от 4-та група „Перла“ в детска градина „Морска звезда“ град Варна ни изпратиха своите рисунки за Седмичата на мобилността, като отправиха послание към

шофьорите да бъдат по-внимателни при преминаване през пешеходни алеи и пазят децата на пътя.

➤ Децата от ДГ „Славейче“ в гр. Айтос показаха, че прекрасно познават правилата за движение по пътищата. На специално създадена за целта площадка във вътрешния двор на детското заведение малчуганите демонстрираха как се пресича на пешеходна пътека. Още от ранна възраст възпитанието на децата трябва да е в посока осмисляне на живота като ценност. За тази цел, се стараем да оформим среда, в която нашите възпитаници да осъзнаят необходимостта от спазване на правила с цел съхраняване на личното здраве и това на другия. Също така да се запознаят с опасностите, които крие замърсяването на въздуха от автомобилните газове, вредата от шумовия фон, най-честите причини за пътно-транспортни произшествия, предимствата при избор на различни видове транспорт.

ДГ "Славейче" – гр. Айтос

Три пернишки групи – ДГ „Валентина Терешкова“, ДГ „Чуден свят“ – група „Чаровници“ и ДГ 15 „Райна Княгина“ се присъединиха в Седмицата на мобилността с различни инициативи и ни изпратиха своите фотоси.

➤ **Отбелязахме Европейски дни на птиците 5, 6 октомври** с децата от група „Мики Маус“ от детска градина „Славейче“ в гр. Айтос, група „Слънце“ от ДГ „Валентина Терешкова“ в с. Ярджиловци, група „Чаровници“ от ДГ „Чуден свят“ в гр. Перник, ДГ 15 „Райна Княгина“ филиал в с. Мецица и група „Чуден свят“ от ДГ „Валентина Терешкова“ в гр. Батановци.

С помощта на своите възпитатели, децата измайсториха къщички за птици от естествени и отпадъчни материали и разнообразни хранилки с вкусни семена за птиците, които остават да презимуват в двора на учебните заведения.

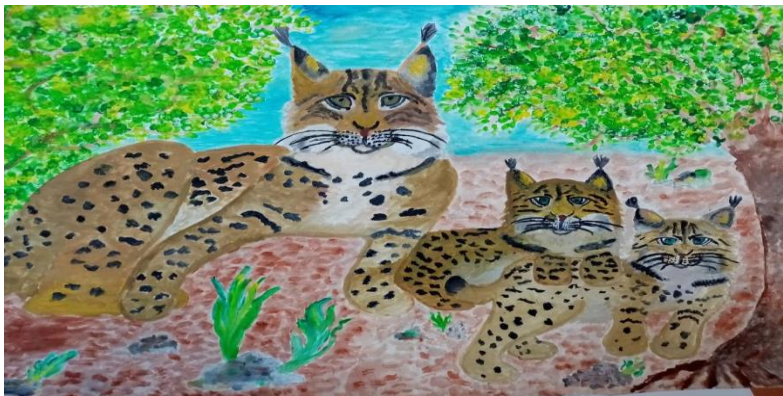
➤ Съвместно с Община Бургас и Народно читалище „Христо Ботев 1937“ организирахме два конкурса на тема „Моята невероятна лятна ваканция“ и „Бъдещето на морето – да опазим животът във водата“ за рисунка и приложно творчество, в което взеха участие над 502 творби, 73 наградени участници от 35 града.

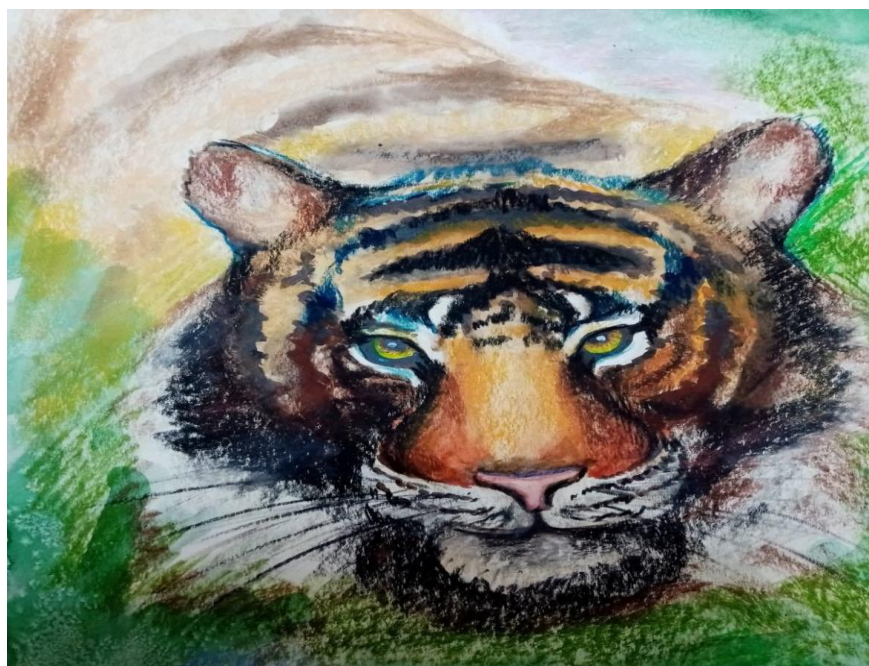
➤ **5 ноември - Предай нататък! Семейство дари храна за птици на детска градина чрез фейсбук-страницата на РИОСВ-Бургас**

➤ **17 ноември 2021 - III -ти НК „МОИТЕ ПРИЯТЕЛИ-ЖИВОТНИТЕ“ за рисунка и приложно творчество**, организиран по Културна програма на Община Бургас и НЧ ”Хр. Ботев 1937”-Бургас, с партньорството на РИОСВ-Бургас и Рисувалня” ЕЛФИНА”, се проведе онлайн на 19.11.2021г. Съревноваваха се 516 рисунки и приложни творби от 45 населени места от страната- с. Зафирово, Община Главница, с. Бата, Община Поморие, Варна, Свищов, Казанлък, Благоевград, Плевен, Велинград, Плевен, с. Нова Черна, община Тутракан, Руен, Гоце Делчев, Търговище, Добрич, София, с. Вресово, Община Руен, Велико Търново, Шумен, с. Звездец, Община Малко Търново, Враца, Разград, Червен бряг, Кърджали, Попово, с. Биркова, Община Велинград, Пловдив, Димитровград, с. Тополица, Община Айтос, Габрово, Ямбол, Балчик, Дупница, с. Строево, община Пловдив, Павликени, Русе, Дулово, Долни Дъбник, с. Снягово, Община Руен, с. Борово, Община Гоце Делчев, с. Житница, област Разград, с. Волюяк, Вълчедръм, Сунгурларе , Несебър, Бургас.

Бяха наградени **общо 64 творци** от НЧ ”Хр. Ботев 1937” - Бургас - **41 творци**, от РИОСВ - **17 творци**, от Частна Рисувалня „Елфина“ - 6 творци.

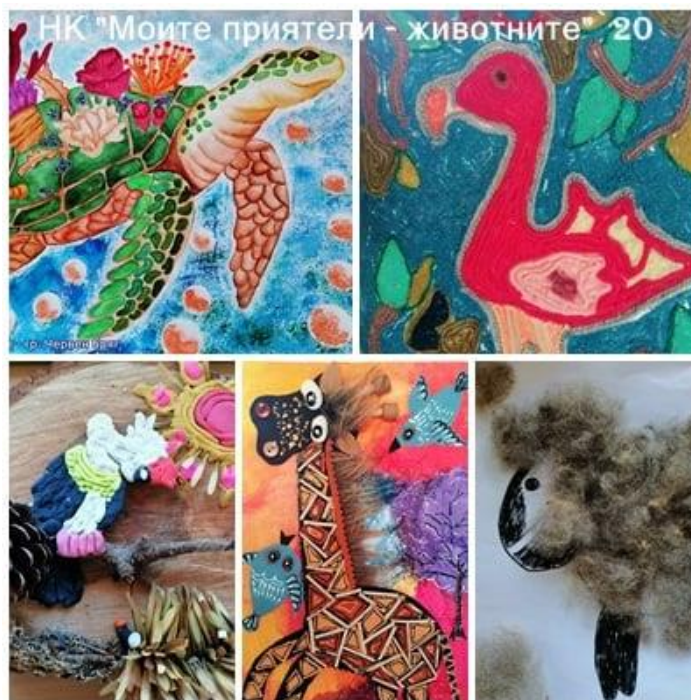

➤ РИОСВ-Бургас отправи онлайн предизвикателство „Странджа планина“ 2021 във фейсбук страницата по повод **11 декември – Международния ден на планините**. Основната идея на инициативата е да се покаже природата в планината и местата за отдих в нея. В надпредавателната участваха общо 62 творци за стихотворение, фотография и рисунка от Бургас, Айтос, Малко Търново, Хасково, Павликени, Варна, Враца, с. Строево (общ. Пловдив), Плевен, с. Руен, Шумен – виртуален албум

➤ **16 декември** - Коледна творителница – съвместна инициатива на НЧ „Христо Ботев 1937“, РИОСВ-Бургас и ДГ „Ален Мак“ – с. Звездец – изработване на коледна украса от природни материали и отпадъци.

V. ПРОЕКТИ/ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
1	2	3	4	5
„Природен кът на малките еколози“, ДГ „Брезичка“, гр. Бургас	Изграден е природен кът. Обособени са лехи с зеленчуци и цветя и класна стая на открито. Закупени са детски градински инструменти. Отгледаните био продукти се използват за консумация от децата на детското заведение. В класна стая са монтирани беседка, 5 броя детски масички с пейки, 1 брой кошче за разделно събиране на отпадъци и 1 бр. черна дъска. Закупени са бинокли и лупи с цел децата да се запознават с биологичното разнообразие в природата. Отпечатани са брошури и флаери и е монтирана е информационна табела.	ПУДООС	4 957,75	изпълнен
„Мисли зелено – предай нататък“, ДГ "Веселушко", гр. Бургас	Създаден е образователен еко кът на открито. Монтирани са детски съоръжения комбинирано детско съоръжение – 2 броя и люлка тип везна. Закупени са пособия и инструменти, с които децата участват в практически и теоритични дейности с екологична насоченост.	ПУДООС	4 999,94	изпълнен
„Образователен еко-кът“, ДГ „Детелина“, гр. Бургас	В двора на ДГ „Детелина“ е изграден образователен еко кът. Монтирани са беседка с масичка и пейки. Закупени са пособия и инструменти за провеждане на практически и теоритични дейности с екологична насоченост.	ПУДООС	5 000,00	изпълнен
„Обичам природата и аз участвам – приятели на природата“, ДГ "Звездица", гр. Бургас	Създаден е образователен еко кът на открито. Монтирани са фонтан, водопад, дървени къщички за птици и кошчета за разделно събиране на отпадъци. Изграден е алпинеум и библиотека дърво за детска читалня, Червена книга на детска градина „Звездица“. Закупени са енциклопедии за библиотеката и тениски „Ние обичаме и защитаваме Земята“, билки и цветя за отглеждане, монтирана е информационна табела	ПУДООС	4 999,10	изпълнен
„Еко-кът – детска градина сред природата“, ДГ "Звънче", гр. Бургас	Монтирани са дървени масички с пейки и кошчета за отпадъци. Поставени са информационни табели и табла със защитените видове и природни забележителности. Изградени са цветни лехи, монтирани са къщички за птици и са засадени фиданки – бреза и бук. Закупени са детски пособия (лопатки, лейки, бинокли за наблюдение на птици и преса за хербарий).	ПУДООС	4 266,30	изпълнен

„Билкова градина с чайна“, ДГ "Морска звезда", гр. Бургас	Създаден е образователен еко кът на открито. Монтирани са детски маси с пейки. Закупени са пособия, с които децата се обучават в практически и теоритични дейности с екологична насоченост.	ПУДООС	5 000,00	изпълнен
„Здраве от природата и спорт на открито“, ДГ "Пролетна дъга", гр. Бургас	Изградени са мини футболно игрище и био-градинка. В опитното поле са обособени лехи, засяти с билки, зеленчуци и подправки. Закупени са градински инструменти, с които децата участват в грижите за насажденията. Отгледаните био продукти се използват за консумация от децата на детското заведение. В мини футболното игрище са монтирани два броя мини футболни врати. Засят е райграс. За отделяне на двете полета е оформен жив плет от иглолистни храсти. Монтирана е информационна табела.	ПУДООС	4 991,79	изпълнен
„Обичам природата и аз участвам“, ДГ "Ран Босилек", гр. Бургас	Създаден е образователен еко кът на открито. Монтирани са детски съоръжения и кошче за разделно събиране на отпадъци. Закупени са образователни пособия, с които децата участват в практически и теоритични дейности с екологична насоченост. Засадени са иглолистни дръвчета.	ПУДООС	5 000,00	изпълнен
„Докато играем природата да опознаем“, ДГ "Славейче", гр. Бургас	Създаден е образователен еко кът на открито. Монтирани са детски съоръжения за учене, отпих и игра (беседка, маси с пейки, пейка, занимателни панели – игри, дидактични табла, черна дъска, дървени лехи, къщички за птици, кошчета за отпадъци. Засадени са декоративни храсти, дръвчета и рози.	ПУДООС	4 991,00	изпълнен
„Еко зона на открито“, ДГ "Х. К. Андерсен", гр. Бургас	Изградена е еко зона. На спортна площадка пред трети павилион е положена еднослойна ударопоглъщаща каучукова настилка, а върху нея са монтирани кошчета за разделно събиране на отпадъци. В близост до площадката са монтирани пейки с масичка и градинска чешма.	ПУДООС	4 999,99	изпълнен
„Обичам природата - и аз участвам“, ОУ "Георги Бенковски", гр. Бургас	В двора на училището е изградена класна стая сред природата, където се провеждат интерактивни уроци, практически и теоритични дейности с екологична насоченост. Монтирани са черна дъска, 6 броя маси със седалки за шах, къщичка за книги кашпи.	ПУДООС	4 999,98	изпълнен
„Учим сред природата“, ОУ "Елин Пелин", гр. Бургас	Изградена е класна стая сред природата, за провеждане на интерактивни уроци, практически и теоритични дейности с екологична насоченост. Закупени са подвижни столове, чинове и дъска. Обособена е „природна работилница“, в която са засадени различни билки и семена.	ПУДООС	5 000,00	изпълнен
„Екокът - творим и учим сред природата“, ОУ "Св. Климент Охридски", гр. Бургас	Изграден е Еко-кът – да творим и учим сред природата. Закупени са градинарски инструменти /гребла, садила, мотики, лейки, гребла, лопати и др./ Обособен е кът, от цветни лехи в които са засадени цветя и растения. Обособено е място за учене,	ПУДООС	5 000,00	изпълнен

	творчество и отдих. Монтирани са двойни пейки с маси, както и къщички и хранилки за птици. Закупени са сгъваеми работни маси, малка преносима лаборатория за вода и почва, комплект Кръговрат на водата и комплект вятърна енергия			
„Еко-кът – часове, занимания по интереси“, ОУ "П. К. Яворов", гр. Бургас	Изграден е алпинеум от растения и камъни. Обособена е класна стая на открито. Закупени са инструменти и приспособления за хигиена, напояване, рязане на клони, жив плет и храсти.	ПУДООС	5 000,00	изпълнен
„Деца и ученици във вълшебния свят на природата“, ЦПЛР, гр. Бургас	Изграден е интерактивен образователен център и цветен еко-кът в дворното пространство на ЦПЛР-Бургас. Закупени са сгъваеми маси и пейки, фитнес уреди – 2 бр., дъска сезони, къща за птички, къща за книги и др.	ПУДООС	5 000,00	изпълнен
„Реконструкция на съществуващ детски кът в УПИ III-204, кв. 14, по плана на ж.к. „Славейков“, гр. Бургас, ЦАУ Освобождение“	В гр. Бургас е извършена реконструкция на съществуващ детски кът. Теренът е почистен от смесени битови отпадъци. Направена е армирана бетонова основа върху, която е монтирана беседка с масичка и пейки. Направен е плочник и са положени градински бордюри. Монтирани са бетоново кошче за отпадъци и указателна табела с информация за проекта.	ПУДООС	9 166,30	изпълнен
„Благоустрояване на общински имот на територията на УПИ XIII-181, 293, 301, 303, кв. 18, ПИ с идентификатор 07079.501.479, гр. Бургас, общ. Бургас ЦАУ Изгрев“	Обособена е детска площадка с кът за отдих. Теренът е почистен от битови и строителни отпадъци. Монтирани са пейки, кошчета за отпадъци, комбинирана игрална маса за шах и табла и указателна табела с информация за проекта.	ПУДООС	9 006,37	изпълнен
„Благоустрояване и озеленяване на общински двор на територията на с. Миролобово, УПИ I-234, кв. 11, ПИ с идентификатор 48409.501.234, гр. Бургас, ЦАУ Освобождение“	Обособен е кът за отдих. Теренът е почистен от битови и строителни отпадъци. Демонтирани са старите детски съоръжения, а на тяхно място е изградена бетонова основа, върху която е монтирана беседка с масичка и пейки. В околното пространство са монтирани пейки и кошче за отпадъци. Теренът е затревен и са засадени широколистни дръвчета. Монтирана е указателна табела с информация за проекта.	ПУДООС	9 547,27	изпълнен
„Реконструкция на северното пространство в ПИ с идентификатор 07079.613.332 северно от сградата на Български пощи ЕАД, УПИ I, кв. 181 по плана на ЗЦГЧ, гр. Бургас, ЦАУ Приморие	Оформена е площадка от вибропресовани плочи и бетонови бордюри. Монтирани са кошчета за отпадъци, пейки и указателна табела с информация за проекта. Засадени са различни видове декоративни храсти и декоративни треви. Изградена е поливна система за напояване на засадената растителност.	ПУДООС	8 903,27	изпълнен
„Благоустрояване на общински имот в ПИ с идентификатор 07079.829.453, УПИ I-204, кв.	Обособена е фитнес площадка на открито с детски кът за игра. Теренът е почистен. Положени са ударопоглъщащи плочи, върху които са монтирани фитнес уреди. Направен е плочник от вибропресовани плочи и бетонови бордюри. Със средства на	ПУДООС	9 167,08	изпълнен

16 по плана на Г. Езерово, гр. Бургас, ЦАУ „Възраждане“	Община Бургас са закупени и монтирани детски съоръжения, пейки и кошчета за отпадъци. Извършено е озеленяване и е монтирана указателна табела .			
„Благоустройство на общински имот в ПИ с идентификатор 07079.651.133, УПИ I, кв. 62 по плана на ж.к. „Меден Рудник“, гр. Бургас, ЦАУ „Възраждане“	Обособена е детска площадка. Насипана е с дребни речни камъчета и е оградена с бетонови бордюри. Монтирани са детски съоръжения, изработени от автомобилни гуми и акациево дърво. Изграден е плочник, върху който са монтирани пейки и кошчета за отпадъци. Извършено е озеленяване и е поставена указателна табела с информация за проекта.	ПУДООС	8 387,86	изпълнен
„Благоустройство на общински имот на територията на кв. Черно море, УПИ XIII, кв. 131, ПИ с идентификатор 07079.712.3104, гр. Бургас, общ. Бургас ЦАУ Изгрев“	Обособен е кът за отдих. Теренът е почистен от битови и строителни отпадъци. Монтирани са пейки, кошчета за отпадъци и указателна табела. Теренът е затревен с тревна смеска.	ПУДООС	8 452,49	изпълнен
„Реконструкция на съществуващ детски кът в УПИ IV-152, кв. 21, по плана на ж.к. „Славейков“, гр. Бургас, ЦАУ Освобождение“	Извършена е реконструкция на съществуващ детски кът. Теренът е почистен от битови отпадъци. Положена е ударопогълщаща настилка от гумени плочи с различни цветове. Монтирани са два броя люлки тип махало и указателна табела.	ПУДООС	7 805,52	изпълнен
„Благоустройство на общински имот в УПИ XI, кв. 21 по плана на с. Равнец, общ. Бургас, ЦАУ Долно Езерово	Обособен е кът за отдих. Теренът е почистен от битови и строителни отпадъци. Монтирани са пейки, кошчета за отпадъци и указателна табела. Теренът е затревен с тревна смеска.	ПУДООС	9 703,00	изпълнен
„Почистване и облагородяване на общински терен представляващ междублоково пространство в гр. Айтос, община Айтос“	Изградена е детска площадка със зона за отдих. Същият е почистен и заравнен. Направена е бетонова основа, върху която е положена каучукова настилка. Монтирани са беседка, градински пейки, кошчета за отпадъци, детско съоръжение – люлка и информационна табела. Засадени са декоративни храсти и дървета.	ПУДООС	9 993,36	изпълнен
Аз обичам природата и се грижа за опазването ѝ“, ДГ "Калина Малина", гр. Айтос	Изграден е еко-кът. Монтирани са беседка, детско съоръжение, къщички за птички и кошчета за разделно събиране на отпадъци. Поставена е информационна табела.	ПУДООС	4 989,80	изпълнен
„Почистване, озеленяване и облагородяване на общински терен в село Дряново, община Айтос“	Обособена е детска площадка със зона за отдих. Теренът е ограден с мрежа и бетонови колове. Монтирани са беседка, пейки и пергола. Засадени са декоративни храсти и дървета. Монтирана е информационна табела.	ПУДООС	9 978,62	изпълнен

„Почистване, озеленяване и създаване на зона за отдих на общински терен в село Зетъво, община Айтос“	Обособена е детска площадка със зона за отдих. Изградена е бетонова основа върху която е положена каучукова настилка. Монтирани са беседка, пейки и кошчета за смет. Върху каучукова настилка са монтирани детски съоръжения . Към площадката е направен подход от бетонови плочки. Монтирана е информационна табела .	ПУДООС	9 994,64	изпълнен
„Почистване, озеленяване и облагородяване на общински терен и изграждане на детски кът в село Карагеоргиево, община Айтос“	Обособена е детска площадка със зона за отдих. Положена е каучукова настилка. Монтирани са беседка, детски съоръжения, пейки, кошчета за отпадъци и информационна табела. Засадени са широколистни дръвчета.	ПУДООС	9 984,06	изпълнен
„Почистване, озеленяване и облагородяване на общински терен и изграждане на детски кът в село Малка поляна, община Айтос“	Обособена е детска площадка със зона за отдих. Положена е каучукова настилка. Монтирани са беседка, пейки кошчета за отпадъци и информационна табела. Върху каучуковата настилка са монтирани два броя детски съоръжения (люлка и пързалка). Към площадката е направен подход от бетонови плочки. Засадени са декоративни храсти.	ПУДООС	9 999,00	изпълнен
„Почистване, озеленяване и обновяване на зона за отдих на общински терен в село Мъглен, община Айтос“	Извършено е почистване и подравняване на терена. Съществуващата ограда е боядисана и са подновени старите врати с нови метални. Възстановена е чешмата с каменна облицовка. Положени са тротоарни плочки. Обособена е детска площадка със зона за отдих. Монтирани са беседка, пейки, кошчета за отпадъци и информационна табела. Засадени са декоративни храсти и дървета.	ПУДООС	9 976,40	изпълнен
„Почистване, озеленяване и облагородяване на общински терен и изграждане на детски кът в село Пещерско, община Айтос“	Обособена е детска площадка със зона за отдих. Върху ударопоглъщаща настилка са монтирани беседка, пейки, кошчета за отпадъци, два броя детски съоръжения (люлка и пързалка) и информационна табела. Към площадката е направен подход от бетонови плочки.	9 995,68	9 988,37	изпълнен
„Почистване, облагородяване и създаване на зона за отдих на общински терен в село Пирне, община Айтос“	Създадена е зона за отдих. Оформена е алея от плочи и бордюри. Изградено е парково осветление. Възстановена е съществуващата градинска чешма. Монтирани са метална входна врата, пейки и кошчета за отпадъци и информационна табела.	ПУДООС	9 995,68	изпълнен
„Почистване, озеленяване и създаване на зона за спорт и отдих на общински терен в село Поляново, община Айтос“	Създадена е зона за спорт и отдих. Теренът е ограден с бетонови колове и поцинкована мрежа. Монтирани са пейки, кошчета за отпадъци, футболни врати, стълбове за волейбол и информационна табела. Извършено е затревяване са засадени дръвчета.	ПУДООС	9 989,87	изпълнен
„Почистване, озеленяване и облагородяване на общински терен и изграждане на детски кът в село Съдиево, община	Обособена е детска площадка със зона за отдих. Ремонтни са старите пейки, пясъчника и са подменени старите оградни врати с нови. Монтирани са пейки, кошчета за отпадъци и детски съоръжения (люлка тип махало и детска пързалка). Засадени са	ПУДООС	9 978,50	изпълнен

Айтос“	декоративни храсти и дървета.			
„Почистване, озеленяване и облагородяване на общински терен в село Тополица, община Айтос“	Обособена едетска площадка със зона за отдих. Направена е ограда от поцинкована мрежа и колове и друга с метални пана. Оформена е тротоарна алея от плочки и бордюри. Монтирани са детско съоръжение, пейки, кошчета за отпадъци и инфотмационна табела. Засадени са широколистни дръвчета.	ПУДООС	9 982,48	изпълнен
„Почистване, озеленяване и облагородяване на общински терен и изграждане на детски кът в село Черна могила, община Айтос“	Обособена е детска площадка със зона за отдих. Монтирани са беседка, пейки, кошчета за отпадъци и информационна табела. Върху каучукова настилка са монтирани детски съоръжения (люлка и пързалка). Към площадката е направен подход от бетонови плочки. Засадени са декоративни храсти и дървета.	ПУДООС	9 978,50	изпълнен
„Почистване, озеленяване и облагородяване на общински терен и изграждане на детски кът в село Чукарка, община Айтос“,	Изградена е детска площадка със зона за отдих. Монтирана е ограда от поцинкована мрежа с бетонови колове и е възстановена старата ограда от метални пана. Изграден е плочник и е направен подход. Монтирани са градински пейки, кошче за отпадъци, детски съоръжения и информационна табела.	ПУДООС	9 957,28	изпълнен
„Обичам природата и аз участвам“, СУ "Христо Боте", гр. Камено	В двора на училището е изградена класна стая на открито, където се провеждат интерактивни уроци, практически и теоритични дейности с екологична насоченост. Монтирани са черна дъска, маса, пейки и 4 фитнес уреди.	ПУДООС	5 000,00	изпълнен
„Обичам природата и аз участвам“ – Национална кампания „За чиста околна среда – 2021 г.“ – с. Русокастро	Изградена е детска площадка със зона за отдих. Под детските съоръжения е монтирана ударопоглъщаща настилка. Доставени са и са монтирани кошчета за отпадъци, пейки и информационна табела. Засадени са иглолистни и широколистни дървета и декоративни храсти.	ПУДООС	9 995,24	изпълнен
„Изграждане на биоградинка и зона за отдих и игри“, ДГ "Вълшебство", гр. Карнобат	Изградена е бетонова площадка, върху която е положена ударопоглъщаща настилка. Монтирани са пейки, комплект маса с пейки и детска къщичка за игра. Обособена е биоградинка. Оформени са лехи, в които са засяти различни билки, подправки и цветя. Закупени са детски градински инструменти и детска комбинирана игра.	ПУДООС	5 000,00	изпълнен
„Нека е красиво, за да играем щастливо“, ДГ „Митко Палаузов“, с. Екзарх Антимово, община Карнобат	В двора е изградена еко-площадка. Монтирани са паркови перголи, кошчета за отпадъци и детска къщичка.	ПУДООС	4 983,20	изпълнен
„Изграждане на детска площадка и обособяване на зона за отдих в парка на с.Екзарх Антимово, община Карнобат“	Изградена е детска площадка със зона за отдих. Монтирани са пейки, кошчета за отпадъци, детски съоръжения и информационна табела. Положена е ударопоглъщаща настилка. Засадени са два броя декоративни дървета – албиция.	ПУДООС	9 951,80	изпълнен

„Облагородяване на съществуващ парк, изграждане на детска площадка и зона за спорт", с. Кликач, община Карнобат“	Обособена е площадка за отдих и спорт на открито. В зоната за спорт на открито са монтирани три броя фитнес уреди и информационна табела. Положена е ударопоглътщаща настилка, а върху нея са монтирани детски съоръжения. Засадени са декоративни храсти и дръвчета.	ПУДООС	9 998,98	изпълнен
„Обичам природата и аз участвам", гр. Малко Търново“	В местност „Докузак“, гр. Малко Търново е извършен ремонт на огнището в съществуващият заслон. Около заслона са монтирани пейки и кошчета за отпадъци. Подменени са оградата от към входа на заслона и парапетите към водопада. Извършен е ремонт на съществуващите обществени тоалетни. Монтирана е информационна табела.	ПУДООС	10 000,00	изпълнен
„Екокът – сензитивна градина“, ОУ "Св.Св. Китил и Методий", гр. Св.Влас	Изграден е еко кът – сензитивна градина, която обхваща зони, стимулиращи човешките сетива. В периферията на съществуващата тревна площ е обособена билкова градина с ароматни видове. Около сензитивния кръг са монтирани пейки, които служат за провеждане на учебни занятия на открито.	ПУДООС	4 997,00	изпълнен
„Зона за отдих в междублоковото пространство – бл.13, кв.93, парцел. 11, по плана на гр. Поморие“	Обособена е зона за отдих и игри. Теренът е почистен от битови отпадъци. Монтирани са детски съоръжения, кошчета за отпадъци, пейки и указателна табела.	ПУДООС	9 988,80	изпълнен
„Обичам природата и аз участвам при почистването на замърсени терени с битов отпадък, озеленяване, възстановяване и изграждане на детски кът в с. Просеник“	Обособен е детски кът, оформени са алеи от бетонови плочки и бордюри. Монтирани са съоръжения за игра- единична клатушка, двойна клатушка везна и въртележка, пейки - 5 броя, кошчета за отпадъци – 5 броя, сенници и беседка.	ПУДООС	9 978,48	изпълнен
„Благоустройство на детска площадка „КИТА“, гр. Созопол	Обособени са зони за отдих и игри. Монтирани са маса за тенис, комбинирано детско съоръжение и указателна табела. Извършен е ремонт на настилката.	ПУДООС	9 998,60	изпълнен
„Зелена галерия“, ОДК гр. Средец	Обособена е изложбена площ. Монтирани са метални стативи, лед прожектори и информационна табела. Засадени са вечнозелени храсти.	ПУДООС	4 993,95	изпълнен
„Подобряване на жизнената среда в с. Светлина“	Обособени са зона за отдих и детски еко кът. Района е затревен и са засадени декоративни храсти и дървета. Монтирани са беседка, детски съоръжения пейки, кошчета за отпадъци и информационна табела.	ПУДООС	9 993,41	изпълнен
„Спортувай, играй и мисли „зелено“, гр. Сунгурларе	Облагородена е съществуващата спортна площадка, като са подменени баскетболните кошове и мини футболните врати. Монтирани са маса за тенис, маса за шах с четири седалки, двоен лост за набиране и ръкоход. Подменени са плочките в зоната на пейките, поставени са допълнителни дванадесет броя пейки и	ПУДООС	9 933,34	изпълнен

	два броя кошчета за отпадъци.			
„Зелена класна стая на открито“, ДГ "Слънце", гр. Сунгурларе	Обособена е зелена класна стая на открито. Положена е ударопогълщаща настилка. Монтирани са дъска за рисуване, пейки, кошчета за отпадъци и 2 комплекта масички с пейки. Закупени са образователни игри.	ПУДООС	4 999,68	изпълнен
„Изграждане на кът за отдих и детска площадка в село Берово“	Обособен е детски кът, положена е ударопогълщаща настилка. Монтирани са съоръжения за игра- люлка тип махало и люлка тип везна, комбинирано детско съоръжение, пергола с пейки и беседка. Със средства на Община Сунгурларе е извършено озеленяване и облагородяване на терена.	ПУДООС	9 993,36	изпълнен
„За чисто и щастливо бъдеще на нашите деца“, с. Прилеп	Изградена е детска площадка. Монтирани са комбинирано детско съоръжение, люлка, въртележка, пейки и кошчета за отпадъци, комбинирани врати за баскетбол и футбол, маса за тенис, маса с пейки за игра на шах и дама и информационна табела. Теренът е озеленен с храстова растителност.	ПУДООС	9 973,73	изпълнен
„Зона за отдих“, с. Лозарево	Изграден е детски кът със зона за отдих. Същият е почистен от отпадъци и растителност. Положена е ударопогълщаща каучукова настилка и са монтирани детски съоръжение и монтирана е маса за тенис.	ПУДООС	10 000,00	изпълнен
„Обичам природата - и аз участвам“, с. Чубра	Изградена е детска площадка. Монтирани са детски съоръжения, комплект пейки с маса кошчета за отпадъци. Теренът е почистен и озеленен с храстова растителност. Изграден е пясъчник за децата и допълнително съоръжение за катерене. Поставена е информационна табела и е монтирано видео наблюдение.	ПУДООС	9 976,80	изпълнен
„Изграждане на детски кабинет – „Творилница на открито“, ЦПЛР, гр. Сунгурларе	В двора е изграден детски кабинет „Творителница на открито“. Монтирани са шатра, комплект маса с пейки, и кошчета за отпадъци. Закупени са кашпи, в които са засадени цветя. Групите на ЦПЛР-ОДК чрез информационни и демонстрационни кампании са уведомили жителите на гр. Сунгурларе. Информацията за проекта е отразена и в местните медии – радио, сайт на общината и вестник.	ПУДООС	4 993,00	изпълнен
„Искаме да играем“, с. Българи	Обособена е детска площадка с кът за отдих. Върху ударопогълщаща настилка са монтирани съоръжения за игра. Оформени са плочопътеки, а върху бетонови фундаменти са монтирани пейки с перголи. Със средства на Община Царево са засадени дръвчета и са закупени кошчета за отпадъци.	ПУДООС	9 997,19	изпълнен
„За Варвара с любов“, с. Варвара	Обособен е детска площадка с кът за отдих. Изградени са плочопътеки от каменни плочи. Монтирани са беседка, кошчета за разделно събиране на отпадъци, пейки с перголи и съоръжения за игра	ПУДООС	9 999,48	изпълнен

„Искаме да играем“, с. Лозенец	Обособен е детски кът. Монтирани са съоръжения за игра, пейки и кошчета за отпадъци. Със средства на Кметство Лозенец е изграден скален кът и са засадени дръвчета.	ПУДООС	9 999,80	изпълнен
„Най-синьото синьо“, с. Синеморец	Обособена е спортна площадка на открито. Монтирани са четири броя фитнес уреди.	ПУДООС	10 000,00	изпълнен
„Благоустрояване и озеленяване на кът за отдих“, с. Фазаново	Обособен е кът за отдих. Изградени са плочопътеки от каменни плочи. Монтирани са съоръжение за игра, кошчета за отпадъци и пейки с перголи. Със средства на Община Царево е извършено озеленяване.	ПУДООС	9 999,82	изпълнен
„Парк за децата на село Изгрев“, община Царево	Изградена е детска площадка със зона за отдих. Положена е ударопоглъщаща настилка и са оформени алеи от каменни плочи и бордюри. Монтирани са детски съоръжения, два броя кошчета за отпадъци и перголи с пейки.	ПУДООС	9 999,94	изпълнен
„Благоустройство и озеленяване на част от имот 62459.501.181“, с. Резово	Извършено е облагородяване на общински терен. Оформени са алеи от тротоарни плочки и бордюри. Монтирани са три броя кошчета за отпадъци и дървена автоспирка.	ПУДООС	9 999,25	изпълнен
„Парк село Бродилово“, община Царево	В с. Бродилово, община Царево е изграден кът за отдих. Оформени са алеи от тротоарни плочки и бордюри. Монтирана е беседка с маса с пейки.	ПУДООС	9 999,22	изпълнен
„Нестинарски огън“, с. Кости	Изграден е плащад за нестинарски огън. Оформени са алеи от тротоарни плочки и бордюри. Монтирани са перголи с пейки и кошчета за отпадъци.	ПУДООС	9 998,78	изпълнен
„Достъп до културната история на с. Кондолово и култовият филм „Господин за един ден“, община Царево	Изграден е бетонов път – достъп до културната история на с. Кондолово и култовия филм „Господин за един ден“ Монтирани са перголи с пейки и кошчета за отпадъци. Монтирани са перголи с пейки, кошчета за отпадъци и табела.	ПУДООС	9 999,59	изпълнен
„Изграждане на улична канализация за квартали № 37, 38, 39, 47, 48 и 49 по плана на с. Равадиново, община Созопол	Изградени са два главни колектора, които обират водите от клоновете, разположени в улиците напречно на главните улици. Събирането на битовите отпадъчни води е организирано в самостоятелна канализационна мрежа. Отвеждането на водите е решено чрез изградени главни колектора по двете главни улици и заустваните в тях на второстепенни клонове - 7 на брой. Главните колектори отвеждат водата по гравитачен път до съществуващ колектор. Канализацията е изпълнена с РР тръби с размер DN/OD 315 SN10.	ПУДООС	313 613,76	изпълнен Строежът е въведен в експлоатация и има Разрешение за ползване

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Усилията на екипа на РИОСВ-Бургас са насочени към изпълнение на политиката в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда, стратегиите и приоритетите на МОСВ.

Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух

- Постигнат е нормативно допустимия брой дни за превишаване на средноденонощната норма от $50\mu\text{g}/\text{m}^3$ за ФПЧ_{10} за една календарна година определена в *Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух* в АИС „Меден Рудник“, АИС „Несебър“ и ДООС РИОСВ.

- От Общините Бургас и Несебър се изпълняват мерките заложи в Програмите за качество на атмосферния въздух .

- Извършен е мониторинг на постъпващите в атмосферния въздух емисии от обектите чрез контролни, собствени периодични и собствени непрекъснати измервания на операторите. Резултатите сочат спазване на нормите за допустими емисии заложи в нормативните актове.

Постигане на по-добро състояние на повърхностните, подземните води и водите на Черноморското крайбрежие.

- Извършен е системен емисионен контрол на заустване от обектите формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти, както и технологичен контрол по експлоатацията на пречиствателните съоръжения. При извършения контрол на производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества не са контактирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения, определени в разрешителните за заустване и издадените комплексни разрешителни.

Екологосъобразно управление на химикалите и предотвратяване на риска от големи аварии с опасни химични вещества

- Осъществен е контрол на задължените лица относно ангажиментите им по регистрация на химични вещества в самостоятелен вид, в смеси и в изделия съгласно *Регламент (ЕО) №1907/2006, относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)*

- Извършен е контрол на обекти попадащи под изискванията на глава VII раздел първи от Закон за опазване на околната среда, съгласно утвърден от министъра на околната среда и водите план на комисията по чл.157а на ЗООС. Операторите са предприели к организационни и технически мерки за управление на риска и предотвратяване на големи аварии. Дейностите в обектите се извършват при спазване на издадените решения в утвърдените доклади за политика за предотвратяване на големи аварии, докладите за безопасност и вътрешните аварийни планове.

Опазване на биологичното разнообразие :

В съответствие с националните приоритети, през 2021 г. за опазване на биологичното разнообразие в региона е осъществено:

- контрол по опазване на местообитания и видове с европейско и национално значение от Националната екологична мрежа и извън нея, защитени редки и ендемични видове;

- контрол за опазване естествените находища на лечебните растения и предотвратяване нерегламентираното ползване на техните ресурси;
- контрол на места за отглеждане и размножаване на видове, подлежащи на регистрация по СИТЕС;
- актуализиране на състоянието на вековните дървета;
- изпълнение на поддържащи, възстановителни и мониторингови, дейности по плана за дейност в зъщитени територии изключителна държавна собственост;
- повишаване на информираността на посетителите в резерват „Ропотамо” и поддържан резерват „Атанасовско езеро”.
- запознаване на обществеността с природните дадености на ЗТ в териториалния обхват на РИОСВ Бургас.

Екологосъобразното управление на отпадъците

- Обезвреждането на битовите отпадъци се извършва в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство. Преустановено е депонирането на отпадъци на общинските депа за неопасни отпадъци неотговарящи на нормативните изисквания; Оптимизиране на системите за сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци;
- Намаляване и ограничаване на нерегламентираните замърсявания в населените места и извън тях;
- Почистване на речните легла и прилежащите им територии от отпадъци;
- Поддържане чистотата на републиканската и общинска пътна мрежи;
- Въведени системи за РСОО и РСБО във всички общини /без Руен – не е задължена по ЗУО/.
- В община Бургас са осигурени 19 бр. мобилни центрове за събиране на разделно събраниотпадъци от домакинствата 15 бр. касети за разделно събиране на отпадъци от опаковки.;
- В 27 точки са изградени подземни контейнерина територията на гр.Бургас за разделно събиране на отпадъци – хартия, пластмаса, метал, стъкло и биоразградими отпадъци от домакинствата;
- Изградени са подземни контейнерина в община Несебър;
- Община Поморие изгради площадка по чл. 19, ал.3, т. 11, а община Айтос постави мобилен център;
- Изградена сепарираща инсталация на ПСО-Несебър от „Екобулсорт“ ЕАД за сепариране на отпадъци с произход системите за събиране на смесени битови отпадъци на Общини Несебър и Поморие, както и системите за РСОО на тези общини.
- Управление на отпадъците от лечебни и здравни заведения;
- Екологосъобразно управление на болничните отпадъци;
- Приключена рекултивация на Депа за неопасни отпадъци Несебър, Средец, Карнобат, Айтос, Сунгурларе, Руен.

Основни проблеми, свързани с третирането на отпадъците:

- Продължава да се констатира изхвърляне на битови и строителни отпадъци на неразрешени за това места.
- Проблем е третирането на утайките от ПСОВ. Недостатъчен е интереса по отношение тяхното използване в земеделието и за рекултивация на нарушени терени.

- Проблеми с третирането на строителните отпадъци;
- Нерекултивираните общински депа за неопасни отпадъци, спрени от експлоатация след изграждането и въвеждането в експлоатация на Регионалните депа за неопасни отпадъци за региона са високорисков замърсител за региона.
 - Невъведени системи за разделно събиране на биоразградимите отпадъци. Липса на съоръжения за третиране на биоразградимите отпадъци.
 - Третирането на ИУГ.

VII. ПРИЛОЖЕНИЯ

Наложени и обжалвани глоби, имуществени санкции по екологичното законодателство

**С П И С Ъ К (Регистър)
на защитените територии (ЗТ), обявени на територията контролирана от РИОСВ-Бургас**

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Природна забележителност	161	Айтоска кория	Айтос	Айтос	Бургас
Поддържан резерват	33	Атанасовско езеро	Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	426	Бакарлъка	Равадиново	Созопол	Бургас
Защитена местност	448	Батака-естествено находище на Странджански дъб	Близнак	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	544	Беглик Таш - Ропотамо	Созопол	Созопол	Бургас
			Приморско	Приморско	Бургас
			Богданово	Средец	Бургас
Защитена местност	117	Белия камък	Варовник	Средец	Бургас
			Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	492	Блатото Алепу	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	86	Босна	Бяла вода	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	503	Бургаски солници	Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	135	Вая	Бургас	Бургас	Бургас
			Стоилово	Малко Търново	Бургас
			Звездец	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	81	Велека	Бръшлян	Малко Търново	Бургас
			Приморско	Приморско	Бургас
Поддържан резерват	22	Вельов вир	Приморско	Приморско	Бургас
Резерват	36	Витаново	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
			Бръшлян	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	516	Водениците	Извор	Бургас	Бургас
Природна забележителност	291	Големия камък	Долно Ябълково	Средец	Бургас
Защитена местност	509	Горна Еленица	Кости	Царево	Бургас
			Българи	Царево	Бургас
Защитена местност	506	Градев Средок	Стоилово	Малко Търново	Бургас
			Малко Търново	Малко Търново	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Природна забележителност	146	Доброванските гъби	Бата	Поморие	Бургас
Защитена местност	97	Докузак	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	296	Долмена в м. Лозински дол	Долно Ябълково	Средец	Бургас
Природна забележителност	295	Долмена в м. Паша дере	Горно Ябълково	Средец	Бургас
Природна забележителност	297	Долмените в м. Влахов дол	Долно Ябълково	Средец	Бургас
Защитена местност	467	Дъбовете	Дюля	Руен	Бургас
Природна забележителност	124	Находище на синя хвойна в м. Градището	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	113	Иракли	Емона	Несебър	Бургас
Защитена местност	371	Казаков вир	Индже войвода	Созопол	Бургас
Защитена местност	19	Калината	Тънково	Несебър	Бургас
			Кошарица	Несебър	Бургас
			Несебър	Несебър	Бургас
Поддържан резерват	28	Калфата	Дюля	Руен	Бургас
Природна забележителност	410	Каменска бърчина	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	7	Колокита	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	128	Корията - гора от летен дъб	Равнец	Бургас	Бургас
Защитена местност	127	Корията - гора от полски бряст	Камено	Камено	Бургас
Природна забележителност	241	Корията-вековна дъбова брястова гора	Гълъбец	Поморие	Бургас
Природна забележителност	458	Корията-вековна дъбова гора	Везенково	Сунгурларе	Бургас
Природна забележителност	123	Костенурката	Снежа	Руен	Бургас
Защитена местност	90	Кривинизово	Звездец	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	77	Кълката	Кости	Царево	Бургас
Защитена местност	89	Марина река	Българи	Царево	Бургас
Природна забележителност	144	Маслен нос	Приморско	Приморско	Бургас
Защитена местност	510	Мечите долове	Бръшлян	Малко Търново	Бургас
			Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	114	Моряне	Звездец	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	512	Мурватска река	Росен	Созопол	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
			Веселие	Приморско	Бургас
Природна забележителност	398	Наково кладенче	Ахтопол	Царево	Бургас
Защитена местност	9	Находище на блатно кокиче в м. Блатото	Созопол	Созопол	Бургас
			Равадиново	Созопол	Бургас
Защитена местност	20	Находище на блатно кокиче в м. Чаирите	Горица	Поморие	Бургас
Природна забележителност	160	Находище на бодливо сграбиче	Айтос	Айтос	Бургас
Защитена местност	156	Находище на див божур	Росеново	Средец	Бургас
Защитена местност	440	Находище на пирен в м. Дядо Вълчо	Кости	Царево	Бургас
Защитена местност	483	Находище на Урумово лале в м. Лаликото	Терзийско	Сунгурларе	Бургас
			Венец	Карнобат	Бургас
Природна забележителност	293	Находище на черни боровинки	Садово	Сунгурларе	Бургас
Защитена местност	87	Невестин гроб	Факия	Средец	Бургас
Природна забележителност	399	Нос Агалина	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	247	Нос Емине	Емона	Несебър	Бургас
Природна забележителност	145	Нос Червенка	Черноморец	Созопол	Бургас
Защитена местност	186	Орлиците	Камчия	Сунгурларе	Бургас
Защитена местност	147	Орото	Свети Влас	Несебър	Бургас
			Емона	Несебър	Бургас
Защитена местност	111	Острови Св. Св. Иван и Петър	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	96	Парория	Калово	Малко Търново	Бургас
			Заберново	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	214	Петрова нива	Стоилово	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	411	Пещерата Еленина дупка	Бяла вода	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	288	Пещерата Махарата в м. Сарпия	Кости	Царево	Бургас
Природна забележителност	539	Пещери и извори на р. Младежка	Младежко	Малко Търново	Бургас
			Близнак	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	85	Пладнището	Вълчаново	Средец	Бургас
Защитена местност	82	Пода	Бургас	Бургас	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Защитена местност	144	Поморийско езеро	Поморие	Поморие	Бургас
Природна забележителност	141	Попова скала	Велика	Царево	Бургас
Природна забележителност	143	Пробития камък	Бероново	Сунгурларе	Бургас
Природна забележителност	465	Професора	Снежа	Руен	Бургас
			Добромир	Руен	Бургас
Защитена местност	145	Пясъчна банка Кокетрайс	Несебър	Несебър	Бургас
Поддържан резерват	20	Пясъчната лилия	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	467	Пясъчни дюни в района на ММЦ	Приморско	Приморско	Бургас
Природна забележителност	248	Пясъчни дюни 5 броя – Несебър	Несебър	Несебър	Бургас
Природна забележителност	470	Пясъчни дюни в м. Алепу	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	471	Пясъчни дюни в м. Бабата	Несебър	Несебър	Бургас
Природна забележителност	468	Пясъчни дюни в м. Каваците	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	466	Пясъчни дюни между гр. Приморско и м. Перла	Приморско	Приморско	Бургас
Природна забележителност	469	Пясъчни дюни между къмпингите Златна рибка и Градина	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	120	Раков дол	Габър	Созопол	Бургас
Резерват	53	Ропотамо	Созопол	Созопол	Бургас
			Приморско	Приморско	Бургас
Защитена местност	91	Руденово	Сливарово	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	122	Свинската глава	Добромир	Руен	Бургас
Защитена местност	106	Силистар	Синеморец	Царево	Бургас
			Резово	Царево	Бургас
Резерват	1	Силкосия	Кости	Царево	Бургас
			Българи	Царево	Бургас
Защитена местност	130	Смриките	Обзор	Несебър	Бургас
Резерват	50	Средока	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
			Стоилово	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	92	Стамополу	Приморско	Приморско	Бургас
Защитена местност	116	Старият Соват	Зидарово	Созопол	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
			Габър	Созопол	Бургас
			Сливарово	Малко Търново	Бургас
			Визица	Малко Търново	Бургас
			Варвара	Царево	Бургас
			Бяла вода	Малко Търново	Бургас
			Ахтопол	Царево	Бургас
			Заберново	Малко Търново	Бургас
			Звездец	Малко Търново	Бургас
			Бръшлян	Малко Търново	Бургас
			Бродилово	Царево	Бургас
			Българи	Царево	Бургас
			Велика	Царево	Бургас
			Изгрев	Царево	Бургас
			Калово	Малко Търново	Бургас
			Близнак	Малко Търново	Бургас
			Евренозово	Малко Търново	Бургас
			Граматиново	Малко Търново	Бургас
			Младежко	Малко Търново	Бургас
			Царево	Царево	Бургас
			Кондолово	Царево	Бургас
			Кости	Царево	Бургас
			Малко Търново	Малко Търново	Бургас
			Стоилово	Малко Търново	Бургас
			Резово	Царево	Бургас
Природен парк	7	СТРАНДЖА	Синеморец	Царево	Бургас
			Кости	Царево	Бургас
Защитена местност	507	Странджанска зеленика	Сливарово	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	508	Странджански дъбрави	Кондолово	Царево	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
			Велика	Царево	Бургас
Резерват	51	Тисовица	Кондолово	Царево	Бургас
Природна забележителност	162	Скално образувание Трите братя	Айтос	Айтос	Бургас
Защитена местност	129	Трите цера	Череша	Руен	Бургас
Защитена местност	115	Тясна река	Вършило	Созопол	Бургас
			Индже войвода	Созопол	Бургас
Резерват	15	Узунбуджак	Сливарово	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	435	Узунгерен	Твърдица	Бургас	Бургас
			Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	105	Устието на р. Велека	Синеморец	Царево	Бургас
			Ахтопол	Царево	Бургас
			Бродилово	Царево	Бургас
Защитена местност	84	Устието на р. Изворска	Твърдица	Бургас	Бургас
			Димчево	Бургас	Бургас
			Извор	Бургас	Бургас
Защитена местност	370	Хисаря	Айтос	Айтос	Бургас
Защитена местност	124	Ченгене скеле	Бургас	Бургас	Бургас
			Маринка	Бургас	Бургас
Природна забележителност	292	Чифликова нива	Пчелин	Сунгурларе	Бургас

**С П И С Ъ К (Регистър)
на защитените зони (Натура 2000 места) на територията контролирана от РИОСВ-Бургас**

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000117	"Котленска планина"	Сунгурларе	Бургас

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002029	"Котленска планина"	Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000270	"Атанасовско езеро"	Бургас	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000271	"Мандра-Пода"	Бургас, Камено, Созопол и Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000242	"Залив Ченгене Скеле"	Бургас	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000273	"Бургаско езеро"	Бургас	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002077	"Бакърлъка"	Бургас, Приморско и Созопол	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002044	"Камчийска планина"	Несебър, Поморие и Руен	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002028	"Комплекс Стралджа"	Карнобат	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002040	"Странджа"	Малко Търново и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002043	"Емине"	Несебър и Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0000152	"Поморийско езеро"	Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002041	"Комплекс Ропотамо"	Приморско и Созопол	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002066	"Западна Странджа"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000119	"Трите братя"	Айтос	Бургас

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000151	"Айтоска планина"	Айтос, Бургас и Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000393	"Екокоридор Камчия-Емине"	Айтос, Карнобат, Руен и Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000133	"Камчийска и Еменска планина"	Несебър, Поморие, Руен	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000205	"Стралджа"	Карнобат	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000196	"Река Мочурица"	Карнобат, Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000139	"Луда Камчия"	Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000136	"Река Горна Луда Камчия"	Сунгурларе и Котел	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001007	"Странджа"	Малко Търново и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001004	"Емине-Иракли"	Несебър	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000574	"Ахелой-Равда-Несебър"	Несебър и Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000620	"Поморие"	Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001001	"Ропотамо"	Приморско и Созопол	Бургас

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000143	"Караагач"	Приморско и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000208	"Босна"	Малко Търново, Приморско, Созопол и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000137	"Река Долна Луда Камчия"	Руен и Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000146	"Плаж Градина – Златна рибка"	Созопол	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000230	"Факийска река"	Созопол и Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000513	"Войнишки бакаджик"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000198	"Средецка река"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000219	"Дервентски възвишения 2"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000149	"Ришки проход"	Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001502	"Отманли"	Бургас	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001501	"Емона"	акватория на Черно море	Бургас

Информация за най-важните защитени територии с национално и международно значение на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас:

1. Защитени територии с национално значение

1.1. Резервати

Ропотамо

Резерват „Ропотамо” е разположен край устието на р. Ропотамо и се простира на площ от 1000.7 ха. Обявен е през 1940 г. с цел запазване на горски съобщества от лонгозен тип, разположени около едноименната река, която пресича големите пясъчни дюни и се влива в Черно море. През годините територията е сменяла статута си многократно. През 1962 г. Е обявен Народен парк „Ропотамо”, а през 1992 г. е възстановен като резерват.

Той е известен със своята ненакърнена дива природа, съчетание на разнообразни природни дадености, раздвижен релеф, скални брегове, обширна пясъчна ивица и пясъчни дюни,

лонгозни гори и крайморски блата.

В резервата са включени блато Аркутино, находището от морски пелин, Змийския остров и забележителни скални образувания – Лъвската глава, Веселата скала, фиорди и морски пещери, пясъчни дюни.

Резерват „Ропотамо” притежава уникално биологично разнообразие: 60% от сладководната ихтиофауна, 60% от видовете от херпетофауната на страната, 50 % от гнездовата орнитофауна, 57% от видовете бозайници. Оттук минава източноевропейският прелетен път на птиците „Виа Понтика”. Ропотамо е единственото находище в България на черновратата стрелушка. Изчезнали видове от бозайниците са мечката, рисът и тюленът-монах.

видят дъб, бряст, ясен, клен, мекиш, черна елша, обикновен габър, келяв габър, обикновен повет, леска, бук, върба, хагерова лале, блатно кокиче, бяла и жълта водна лилия, пясъчна лилия.

От 2003 г. към резервата функционира посетителски информационен център. В него са оборудвани зала за демонстрации и информация на туристи и групи посетители. В центъра се провеждат семинари и природозащитни мероприятия.

В резерват Ропотамо са маркирани 9 пътеки за посетители, одобрени със заповед на министъра на околната среда и водите, в това число и един воден маршрут – частта от р. Ропотамо от моста на пътя Бургас – Приморско до устието на реката. Влизането в резервата става само по маркираните пътеки.

Силкосия

Силкосия е доайенът на резерватите в България. Обявен е през 1933 г. от Министерството на земеделието и държавните имоти в землището на с. Българи и с. Кости, община Царево, област Бургаска, с площ 1022,6 ха. Резерватът е първата защитена територия в България.

Обявен е с цел опазване на широколистна смесена гора от дъб и източен бук и характерни само за Странджа планина растения. Наред с представителите на средиземноморската флора тук се срещат евксински

и понтийски видове, които придават неповторимия вид на съобществата, като странджанска зеленика, лъжник, странджанско бяно дърво, битински синчец, мушмула, източен лопух, чашкова звъника и др.

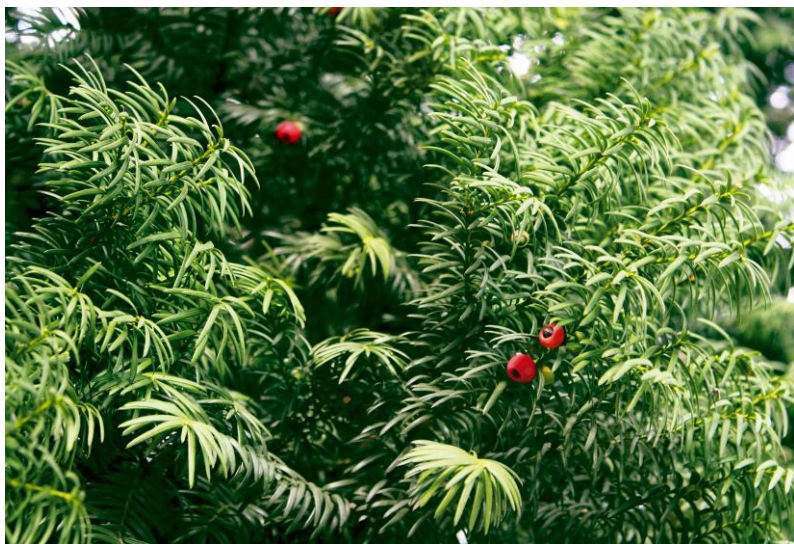
Посещенията в резервата с туристическа цел са разрешени само по маркираната туристическа пътека.

Узунбуджак

Обявен е през 1956 г. със заповед на Министерството на горите и горската промишленост. През 1977 г. е включен в листата на биосферните резервати. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.

Намира се изцяло зад граничното съоръжение, на границата с Турция.

Резерватът има важно място в националната система от защитени територии – по площ той е на шесто място в страната. В него се опазва значителна част от фитонда на Северна Странджа, популации на голям брой консервационно значими видове и представителни съобщества и хабитати, характерни за Евксинската фитогеографска провинция. Горските формации в резервата принадлежат към мезофитната широколистна горска растителност с основни едификатори източен бук и източен горун с характерно участие на терциерни реликти като странджански дъб, лавровишня, странджанска зеленика, странджанско бяно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, кавказка иглика, дива мушмула и др. Посещенията в резервата са допустими само по двете маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Тисовица

Резерватът е обявен през 1990 г. със заповед на Държавния комитет за опазване на околната среда. Разположен е в землището на с. Кондолово, община Царево. След извършена актуализация през 2017 г. площта на резервата е 7577, 022 дка.

Обявен е с цел запазването на естествени горски екосистеми от благун, източен горун, източен бук и странджанска зеленика, както и местообитания на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове.

В резервата се намира едно от петте находища на тис (*Taxus baccata*) – вид, който е сред консервационните приоритети в България, включени в списъка на защитените растения за нашата страна. Находището е открито в буково насаждение със странджанска зеленика. Реката и резерватът са наименувани на този вид поради по-широкото му разпространение в миналото.

Посещенията в резервата са допустими само по двете маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Витаново

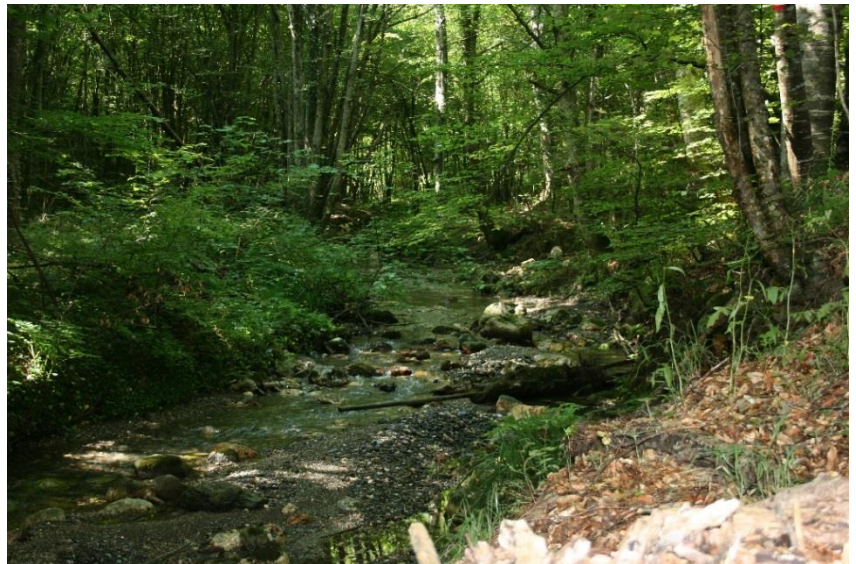
Обявен е през 1981 г. със заповед на Комитета по опазване на околната среда с площ 754.5 ха. През 1992 г. е разширен на 1112.4 ха. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.

Резерват “Витаново” е вторият по големина резерват в българската част на Странджа планина.

Територията на резервата обхваща най-представителните стари гори от източен бук и източен горун, цер, благун и обикновен габър, с характерен подлес от южноевксинска растителност – странджанско бясно дърво, лавровишня, колхидски джел и странджанска боровинка.

В резервата се намират карстови извори и пещери, характерни за западната част на Северна Странджа, а най-известна е “Братановата пещера”.

Резерват „Витаново“ се намира в пограничната зона с Република Турция. Посещенията в резервата са допустими само по четирите маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Средока

Обявен е през 1989 г. с цел запазване на типични горски екосистеми и находища на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове, с площ от 607.8 ха. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.

Намира се в землищата на гр. Малко Търново и на с. Стоилово.

Висока стойност има голямото находище от лавровишня, разположено в централната част на резервата и компактните групи от колхидски джел, отделни екземпляри от които достигат до 6 м

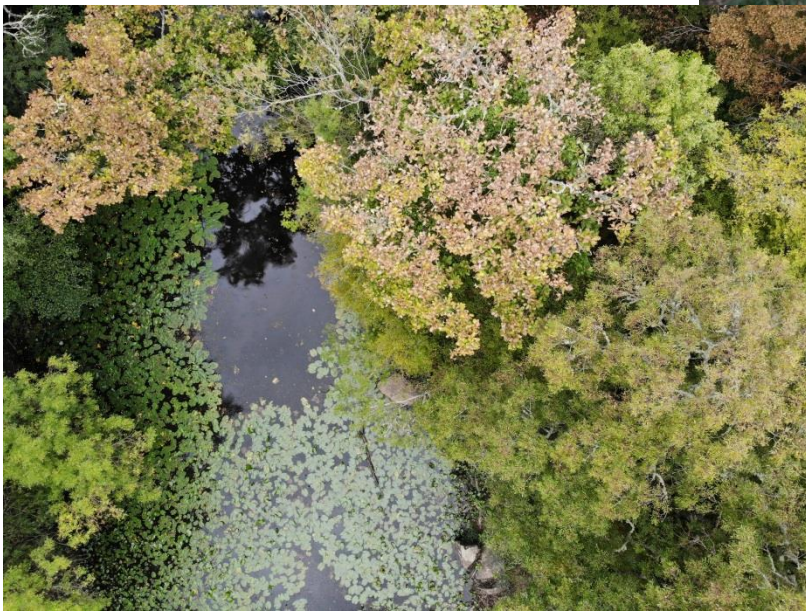
височина и 10 см диаметър.

Посещенията в резервата са допустими само по три маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

1.2. Поддържани резервати

Вельов вир

Обявен е като резерват през 1962 г. и прекатегоризиран в поддържан резерват

през 1999 г. Намира се в близост до резерват „Ропотамо“ и разположен в старото корито на р. Ропотамо, в местността Каишева шума в землището на гр. Приморско. Обявяването му е с цел опазване на крайречна лонгозна гора и находище на два вида водни лилии: бяла водна лилия (*Nymphaea alba*) и жълта водна роза (*Nuphar lutea*), включени в списъка на защитените растения в България. Площта на резервата е 13,6 ха.

Посещенията в резервата са допустими само по една маркирана пътека за посетители, утвърдена със заповед на министъра на околната среда и водите.

Атанасовско езеро

През 1980 г. северната част на Атанасовско езеро е обявена за резерват, а следващата година южната му част и териториите непосредствено до водното огледало са обявени за буферна зона към резервата. През 1999 г. резервата е прекатегоризиран в поддържан резерват, а през 2007 г. буферната зона е прекатегоризирана на ЗМ “Бургаски солници”.

Резерватът съвместява традиционен солодобив и опазване на биологичното разнообразие.

Атанасовско езеро е много популярно сред природолюбители, орнитолози и фотографи от страната и чужбина, тъй като това е най-богатото на птици място в България, а заедно с Босфора и Гибралтар, езерото е едно от най-известните места в Европа за

проследяване на миграцията. През пролетта и есента над територията му преминават над 240 хиляди щъркели, 60 хиляди грабливи птици, 30 хиляди пеликани. Атанасовско езеро е едно от местата в Европа с най-интензивна есенна миграция на къдроглавия пеликан (*Pelecanus crispus*), розовия пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), тръстиковия блатар (*Circus aeruginosus*) и вечерната ветрушка (*Falco vespertinus*). В района на езерото са установени 333 вида птици (от общо 409 вида, срещани се на територията на цялата страна), които мигрират, зимуват или гнездят в резервата.

На територията му са установени повече от 397 вида висши растения. Голямата соленост на водите определя наличието на специфични растителни видове като солянка, морска суеда, гърлица, тръстика, тънколистен папур, морски пелин и др.

Към езерото функционира Укритие за наблюдение на птици, където посетителите могат със специализирана техника – зрителни тръби и бинокли да наблюдават обитателите на езерото.

Защитената територия се охранява и контролира от РИОСВ-Бургас.

Пясъчната лилия

Поддържан резерват “Пясъчната лилия” е най-малкият резерват в страната с площ само 0,6 дка. След извършена актуализация през 2017 г. площта на резервата е 5,184 дка.

Обявен е през 1962 г. с цел опазване на едно от най-атрактивните растения, срещащи се по българското Черноморие, наречено "царицата на цветята" – пясъчната лилия (*Pancretium maritimum*), включен в списъка на защитените растения в България. Разпространението му в страната е ограничено само по южното Черноморие. Растението цъфти през месец юли и август с големи бели цветове с приятен аромат.

Резерватната територия е в район със засилено антропогенно въздействие. Намира се южно от гр. Созопол на територията на бившия къмпинг „Каваци“, което създава предпоставки за увреждането както на популацията на пясъчната лилия, така и на местообитанието като цяло.

По тази причина на територията на резервата няма пътеки за посетители, а местообитанието е оградено с ограда.

1.3. Природни паркове

Странджа

Природен парк "Странджа" е най-голямата защитена територия в България, с площ около 116 100 ха. Обявен е през 1995 г. с цел да бъде опазена уникалната природа във водосборите на реките Резовска и Велека, като се осигури устойчиво социално-икономическо развитие на района. Отличава се с голямо флористично и фаунистично богатство.

Най-високата точка на територията на парка, а и в цяла българска Странджа, е връх Голямо Градище (709 м н.в.).

Близостта на парковата територия до континента Азия и до водните басейни на Черно, Мраморно и Средиземно море определят самобитността както по отношение на изключителното за Европа биологично разнообразие, така и в културно-исторически план. Странджа е специфична етнокултурна област със съхранени до днес уникални за страната традиции и обичаи, местен бит и говор. Богатството от паметници на културата от всички исторически епохи допълва специфичния дух на територията.

Горите покриват 80% от площта на Парка. Тук се намира най-големия съхранен широколистен горски комплекс на Европа. Това е единственото място на континента със запазени типичните за края на Търциера гори на умерения климат с вечнозелен лавровиден подлес. Вековните гори са 30% от горите в защитената територия - три пъти повече от средното за страната. В естествените масиви от стари гори – най-ценните консервационно значими местообитания – често се срещат дървета от източен горун, благун, източен бук и странджански дъб с диаметри от 1.5 – 2.0 м и възраст над 500 години.

Източната граница на парка опира до Черно море, част от защитената територия са чистите плажове и врязания, подобен на фиорди клифов бряг, представляващ открит музей на палеовулканската дейност.

В границите на Парка са обособени 5 природни резервата, 14 защитени местности и 8 природни забележителности. Цялата територия на Природен парк „Странджа“ е включена в международната екологична мрежа Натура 2000.

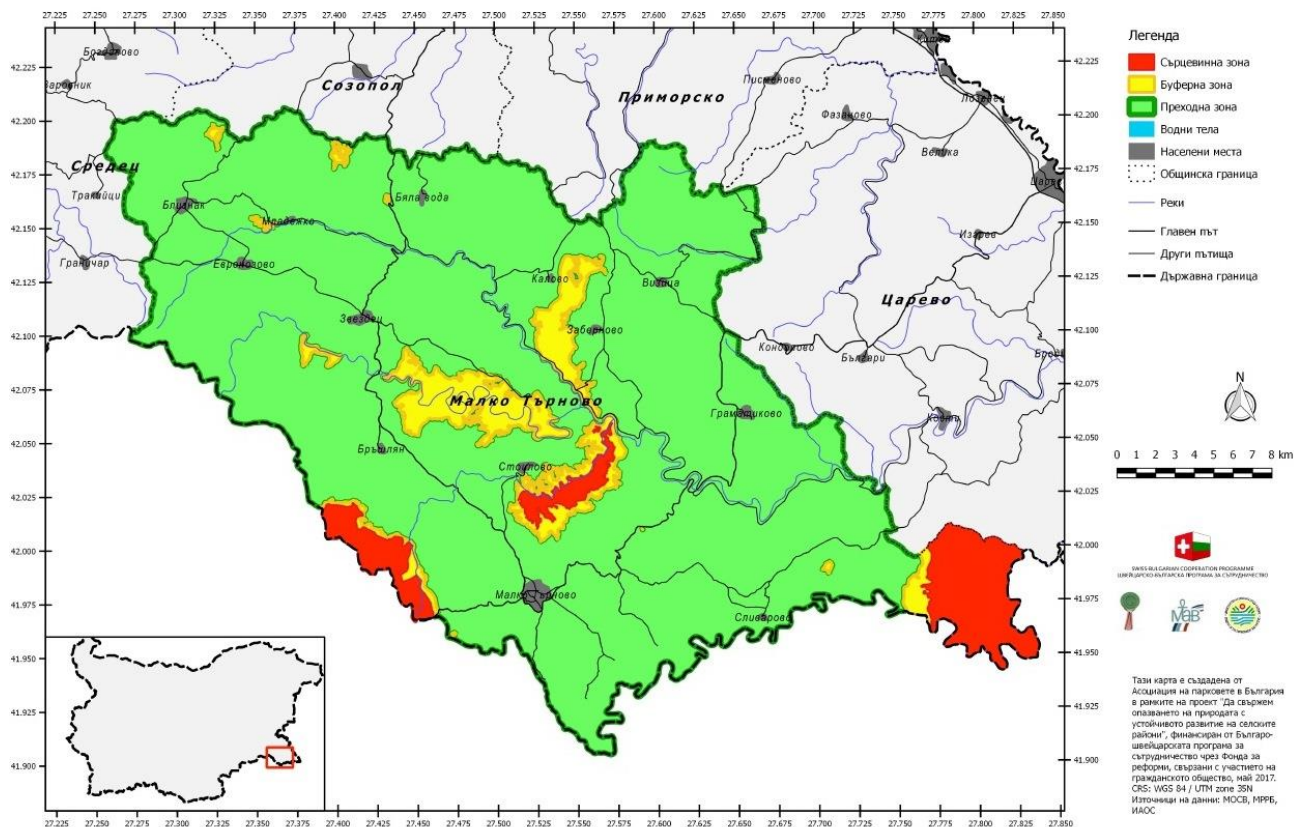
В рамките на проекта КОРИНЕ – Биотопи районът на Странджа се определя като приоритетен в екологичната мрежа на страната и една от най-важните консервационни територии в България. На национално ниво Паркът е защитената територия с най-голямо видово разнообразие във всички биологични групи.

2. Защитени територии с международно значение

2.1. Биосферни паркове

През 2017 г. Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) към ООН, одобри обявяването на биосферен парк „Узунбуджак“, заедно с още три номинирани територии в България – „Централен Балкан“, „Червената стена“ и „Сребърна“. Това стана на 29-ата сесия на Междуправителствения координационен съвет по Програмата „Човекът и биосферата“, състояла се в Париж от 12 до 15 юни. С решението си Съветът потвърди, че четирите биосферни парка отговарят на изискванията и принципите на съвременната Севилска стратегия. Биосферен парк „Узунбуджак“ обхваща цялата територия на Община Малко Търново. Биосферните паркове са инструмент за устойчиво развитие на регионите, основаващо се на чиста и съхранена природа и на производството и предлагането на сертифицирани местни продукти и регионални марки с висока добавена стойност. Членството към световната мрежа на биосферните резервати е международно признание за това, че съответната територия се управлява по целесъобразен и устойчив начин, съгласно националното законодателство и в съответствие с общоприетите принципи за добро управление. С покриването на съвременните изисквания на Севилската стратегия, Биосферен парк „Узунбуджак“ поема по нов път, към по-устойчиво управление съобразно природозащитата и нуждите на местното население.

Биосферен парк Узунбуджак

2.3. Рамсарски места

България е сред първите страни присъединили се към Конвенцията за влажните зони с международно значение и по специално като местообитание на водолюбивы птици - *Рамсарска конвенция* (приета на 2 февруари 1971 г. в град Рамсар, Иран). Това е първият международен договор, засягащ опазването на биологичното разнообразие. Целта е опазването и разумното ползване на влажните зони като местообитание на водолюбивы птици, отчитайки ги като международен ресурс. Днес тя е разширена към опазването на влажните зони във всички аспекти, като в нея се регламентират основните насоки за национални дейности и международно сътрудничество за опазване и разумно ползване на влажните зони и техните ресурси. Към настоящия момент 163 страни са приели Конвенцията, представени с повече от 2062 влажни зони в списъка на конвенцията за влажните зони с международно значение, с обща площ над 197 млн. ха. В България Конвенцията е подписана без задължение за ратификация в изпълнение на Решение на Министерски съвет №389 от 18 ноември 1974 г., в сила за страната от 24 януари 1976 г., изменена с Протокол, подписан в Париж на 3 декември 1982 г. и влязъл в сила за България на 27 февруари 1986 г. Политиката за опазването и устойчивото ползване на влажните зони се разработва от Министерство на околната среда и водите, което отговаря за прилагането на Рамсарската конвенция в България.

Мисията на Конвенцията е "опазване и широко ползване на всички влажни зони чрез местни, регионални и национални действия и международно сътрудничество, като принос към устойчивото развитие на Земята".

Влажните зони са екосистеми, в които водата е основният фактор, от който зависят екологичните условия и свързаните с тях животни и растения. Съгласно Конвенцията, влажните зони са: „блата, торфища, мочурища или открити водни площи, естествени или изкуствени, постоянни или временни, статични или течащи, сладки, бракични или солени, включително територии с морска вода, дълбочината на които при отлив не надхвърля шест метра”.

В списъка на влажните зони с международно значение България е представена с 11 влажни зони, 5 от които са на територията на РИОСВ-Бургас:

Атанасовско езеро – обявено за Рамсарски обект през 1984 г., с настояща площ 1404 ха;

Комплекс Поморие, който включва Поморийското езеро и устието на река Ахелой – обявен за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 814 ха;

Защитена местността Пода и залива Форос – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 307 ха;

Бургаско езеро – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 2900 ха;

Комплекс Ропотамо, който включва Резерват Ропотамо, Поддържан резеват Вельов вир, защитените местности „Беглик Таи – Ропотамо“ и „Стамополу“, природните забележителности „Блатото Алепу“ и „Пясъчни дюни в м. Алепу“ и свързващите ги терени – обявен за Рамсарски обект през 1975 г., с настояща площ 5500 ха.

Доклад за състоянието на околната среда – регион Бургас

Ръководител на екипа:
инж. Зинка Стойкова

Съставили:

инж. Десислава Ангелова – директор дирекция КПД
инж. Кети Милева – Началник отдел “Управление отпадъците и опазване на почвите”
г-жа. Яна Костадинова – Началник отдел „Превантивна дейност“
г-жа Димитринка Георгиева -Началник-отдел “Биоразнообразие, защитени територии и зони”
инж. Здравка Недялкова – Опазване чистотата на въздуха
инж. Галинка Димитрова- Опазване чистотата на въздуха
инж. Мариана Михалева- Опазване чистотата на въздуха
инж. Елена Георгиева – Управление на опасни химични вещества
инж. Стоянка Николова – Опазване на водите
г-жа Анна Желязкова – Опазване на водите
инж. Шенай Ходжа-Хюсеинали - Опазване на водите
инж. Исман Садула – Превантивна дейност
инж. Валентина Михалева – Биоразнообразие и защитени територии
г-жа Милена Ярмова – Биоразнообразие, защитени зони и ГМО
г-н Станислав Георгиев – Биоразнообразие, защитени територии и защитени зони
г-жа Меглена Стоянова – Управление на отпадъците
инж. Юлия Николова-Управление на отпадъците
инж. Дарин Гочков - Опазване на почвите
инж. Марина Радева – Управление на отпадъците
г-жа Мартина Шаренкова – Управление на отпадъците
г-жа Хатидже Алиева – Управление на отпадъците
г-жа Теодор Петров – Юрисконсулт
г-жа Албена Василева – Връзки с обществеността
г-жа Кремена Атанасова – Инвеститорски контрол